STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI AGNITA 2021 - 2031

FEBRUARIE 2021 - DRAFT 2

Cuprins

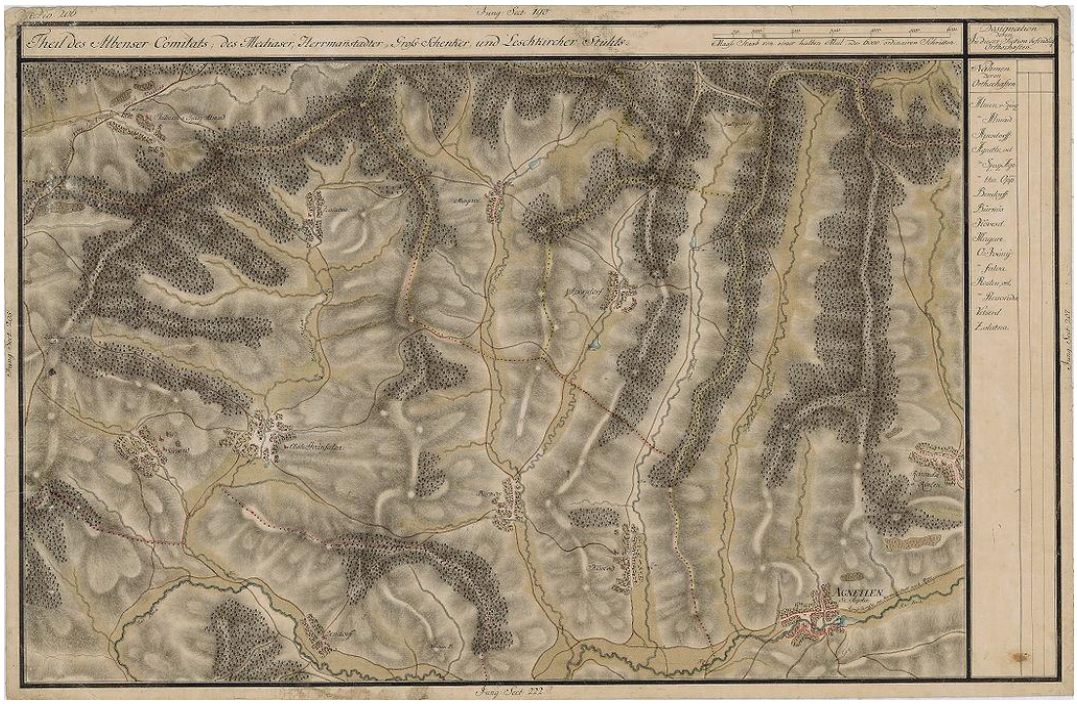
1. Agnita Istoric 1
Aşezarea geografică. Relief. Climă. 1
Rețeaua de drumuri și căi ferate 3
Demografie 5
Tipuri de case 6
Istoric 7
Obiceiuri şi tradiţii de pe Valea Hârtibaciului 9
Obiective turistice 13
2. Agnita în cifre 17
Populație 17
Unitati scolare 24
Structuri de cazare 26
3. Analiza diagnostic și Studiu de marketing 30
Aspecte generale 30
Principalele obiective de marketing 30
Caracteristicile pieței regionale căreia îi aparține orașul Agnita 32
3.1. Factorii economici, politici, legislativi, tehnologici, sociali 33
3.2. Infrastructură-transport 38
Transport aerian 38
Transport maritim 39
Transport feroviar 39
Transport feroviar activ 39
Trasport rutier: 40
Rețeaua de străzi urbană 41
Transport public 42
Transport nemotorizat: 42
Analiza nevoilor de transport și mod de satisfacere. Concluzii 43
Concluzii privind transportul 45
Analiza SWOT pentru dimensiunea transport 45
3.3. Agricultura, silvicultura, dezvoltarea urbană, mediul înconjurător 48
Agricultura 48
Silvicultura 48
Dezvoltarea urbană 49
Mediul înconjurător 50
Analiza SWOT pentru ramurile agricultura, silvicultura, dezvoltarea urbană, mediul înconjurător. 53
3.4. Economia și mediu de afaceri 55

Analiza actuală a situației 55
Cele mai importante 5 domenii de activitate economică 58
Concluzii privind economia și mediul de afaceri 63
Analiza SWOT pentru dimensiunea economică 64
3.5. Educație 66
Scurt istoric al educației din Agnita 66
Analiza curentă a ofertei educaționale a orașului Agnita 66
Analiza ofertei educaționale concurente orașului Agnita 67
Concluzii privind educația 75
Analiza SWOT pentru dimensiunea educație 75
3.6. Cultură, sport și agreement 78
Analiza curentă a ofertei culturale a orașului Agnita 78
Lista Monumentelor Istorice din localitatea Agnita 2015 (extras) 78
Analiza ofertei culturale concurente orașului Agnita 81
Analiza SWOT pentru dimensiunea culturală 83
Sugestii și concluzii pentru dezvoltarea dimensiunii culturale din Agnita 84
3.7. Turism, sport și agrement 86
Analiza curentă a ofertei de turism, sport și agrement a orașului Agnita 86
Analiza ofertei culturale concurente de turism, sport și agrement a orașului Agnita 92
Analiza SWOT pentru dimensiunea de turism, sport și agrement 97
Sugestii și concluzii pentru dezvoltarea dimensiunii de turism, sport și agrement din Agnita 99
3.8. Sănătate și dezvoltare socială 100
Analiza curentă a ofertei de servicii de sănătate și sociale din orașul Agnita 100
Analiza ofertei concurente de servicii de sănătate și sociale din orașul Agnita 105
Analiza SWOT pentru dimensiunea de servicii de sănătate și sociale 107
4. Studiu de prognoză finanțări nerambursabile 110
Studii justificative- rezumat tabelar 110
Corelare actiuni prioritare- substrategii 111
Surse de finantare nerambursabile 112
Fise de proiect 113
Fise de proiecte generale 115
5. Finantari nerambrusabile 119
Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ) 122
Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) 123
Programul Operațional Transport (POT) 124
Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 126
Programul Operațional Sănătate (POS) 129

Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) 147
Programul Operaţional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) 167
Programe Operaţionale Regionale 173
Programul Operațional Asistență Tehnică 178
6. Fișe de proiect aplicate 179

1. Agnita Istoric

Aşezarea geografică. Relief. Climă.

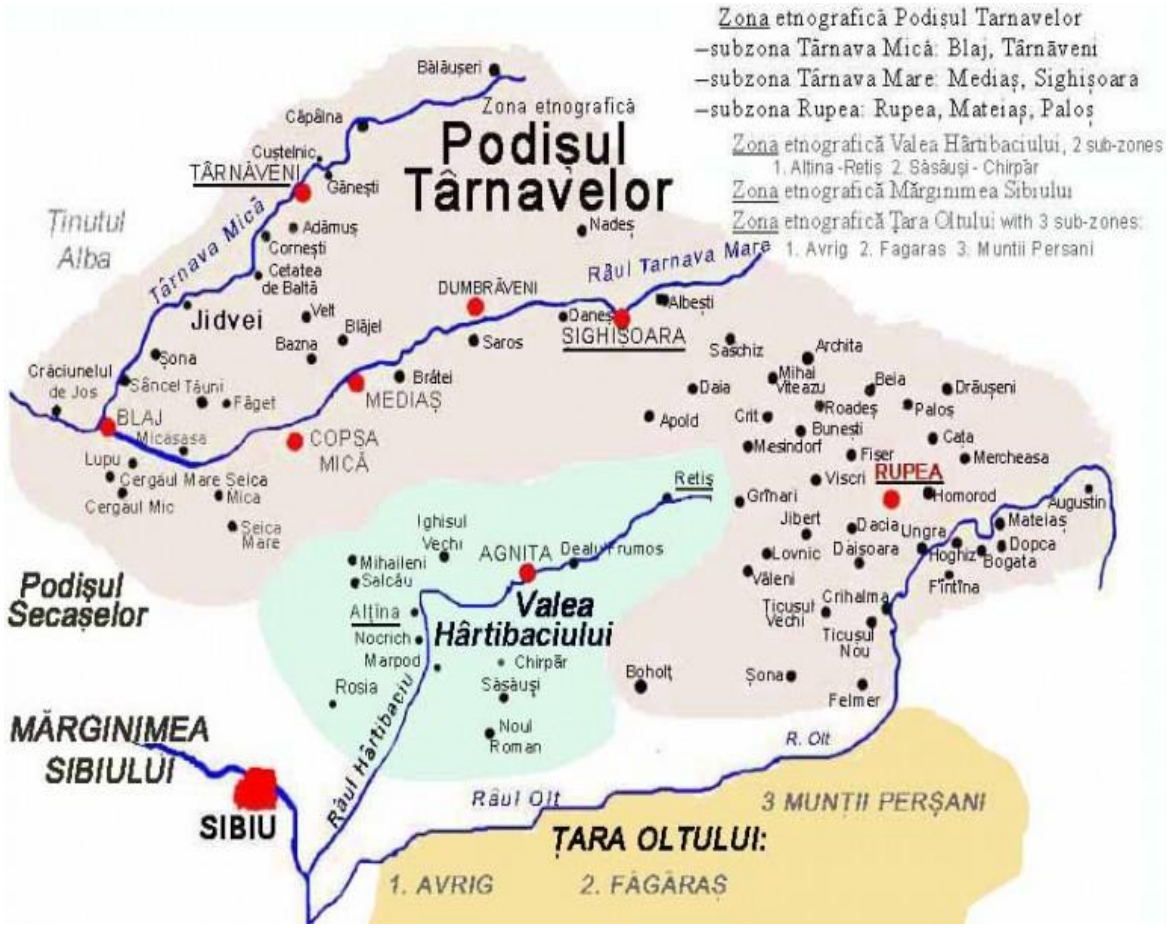
Agnita pe Harta Iosefină a Transilvaniei, 1769-1773
(Sursa foto: www.wikiwand.com)

Agnita (*Agnetheln, Szentágota*, „*Sfânta Agata*" sau „*Agata Săsească*") este un oraș din județul Sibiu, Transilvania, România, format din localitățile componente: Agnita (reședința), Coveș și Ruja[1]. Agnita este situată în partea centrală a Podișului Hârtibaciului, pe cursul mediu al râului cu același nume. Localitatea este situată în inima ţării, pe coordonatele geografice 46o95` latitudine nordică şi 24o70` longitudine estică. Altitudinea absolută a oraşului faţă de nivelul mării este de peste 600 m.

Agnita se găseşte la convergenţa drumurilor ce leagă Podişul Târnavelor de Ţara Bârsei, la 55 km depărtare de Sibiu, 40 km de Mediaş, 42 km de Sighişoara şi 45 km de Făgăraş.
Orașul Agnita reprezintă centrul geografic al microregiunii Hârtibaciu. Acest podiș are un relief de dealuri, cu o înălțime maximă de 646 metri. Râul Hârtibaciu este un afluent al Cibinului, se întinde pe cca. 100 km., izvorăşte de lângă comuna Bărcut şi se varsă în râul Cibin, lângă satul Mohu, în apropiere de Sibiu.

Denumirea râului (în limba maghiară) „Hartobögy", derivă de la denumirea germană „Hartobach", ceea ce după academicianul Iorgu Iordan înseamnă „pârâu de pădure", iar după alţii denumirea s-ar trage de la cuvântul germanic „Haarbach", ceea ce ar însemna „pârâul ca firul de păr" . Agnita este principala localitate situată pe cursul râului Hârtibaciu.

[1] www.enciclopediaromaniei.ro

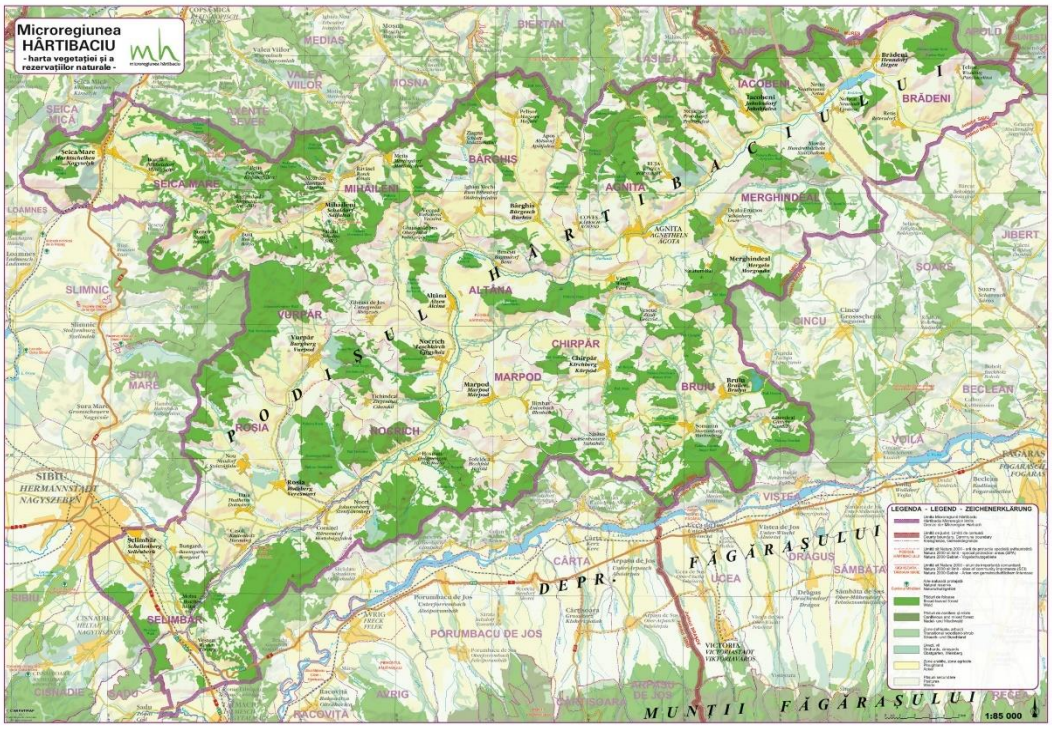
(Sursa foto: retis.ro)

Litologic, perimetrul localității Agnita se suprapune unui substrat alcătuit din formațiuni sedimentare (nisipuri, gresii, de marne și argile) sarmațiene la sud de râul Hârtibaciu și panoniene în partea de nord a orașului și pe teritoriul comunelor suburbane Coveș și Ruja. O fâșie îngustă din depozite recente, cuaternare, mărginește râul în albia sa majoră.

Vatra orașului se găsește la 442 m altitudine absolută în lunca Hârtibaciului și la 497 m pe interfluviul din partea sudică, Hârtibaciu – Albac. Ea se extinde pe un relief format din lunci, fragmente de terase și glacisuri. Culmile inter-fluviale limitrofe orașului sunt nivelate și apar ca niște poduri suspendate, constituind dovada unei evoluții ciclice, caracteristică întregului podiș al Transilvaniei.

Cât privește relieful minor din Dealurile Agnitei, acesta este dominat de procesele de versant, în special de alunecări de teren, favorizate de intercalațiile marnoase și argiloase în bancurile groase de nisipuri. Caracteristice sunt alunecările masive, sub formă de movile, denumite de specialiști glimee. Localnicii nu și-au putut explica modul lor de formare, considerându-le vechi morminte.

Vatra orașului este alungită pe circa 3 km, pe valea principală, cu ramificație pe valea Agnitei, având o structură compactă.

(Sursa foto: www.mapinfo.ro)

Poziția geografică, caracteristicile reliefului determină un climat temperat moderat specific ținuturilor de dealuri și de podișuri înalte. Temperatura medie anuală a aerului variază între 8 și 9°C, a lunii ianuarie între -3 și -4°C, iar a lunii iulie între 18 și 20°C.

Vegetația Podișului Hârtibaciului este destul de eterogenă. Predominante sunt pădurile de fag cu frecvența mai mare pe interfluviul Târnava Mare – Hârtibaciu, pădurile zonale de stejar pedunculat (care au cea mai mare extindere) și pădurile de gorun, pe suprafețe mai reduse. În pădurile de foioase din Podișul Hârtibaciului se află o faună de mamifere, în mare parte reprezentată de speciile: căprior, cerb, mistreț, lup, viezure, iepure, veveriță.[2]

Rețeaua de drumuri și căi ferate

Drumurile modernizate, naționale și europene, însoțesc văile Târnavei Mari și Oltului din nordul și sudul Podișului Hârtibaciului, precum și Depresiunea Sibiului și Valea Vișei în vest. În Agnita se poate ajunge pe drumuri asfaltate din localitățile Sibiu, Mediaș, Sighișoara și Făgăraș, astfel[3]:

- dinspre Sibiu (DJ106, 60 km, 1h15min) Sibiu-Cornățel-Nocrich-Alțâna-Ighișu Vechi-Bârghiș-Agnita dinspre Mediaș (DJ141, 45 km, 1h) Mediaș-Moșna-Pelișor-Bârghiș-Agnita
- dinspre Sighișoara (DJ106, 45 km, 1h) Sighișoara-Șaeș-Apold-Brădeni-Netuș-Agnita
- dinspre Făgăraș (DJ105, 45 km, 1h) Făgăraș-Beclean-Dridif-Voila-Cincșor- Merghindeal-Dealu Frumos-Agnita.

[2] https://primaria-agnita.ro/agnita/caracterizare-fizico-geografica/„Agnita – Mic îndreptar turistic” – Dr. Florina Grec

[3] www.primaria-agnita.ro

(Sursa foto: www.google.com/maps/)

Dinspre București cea mai apropiată cale de acces este prin Făgăraș-Voila-Cincșor-Cincu, din Sibiu se ajunge pe șosea (58 km), iar din Copșa Mică de poate ajunge prin Mediaș (pe Valea Vișei, pe șoseaua Mihăileni-Metiș, 61 km) sau prin localitățile valea Viilor-Metiș, 39 kmp. Este dat în folosință și tronsonul care leagă Agnita de DN1 prin localitățile Noul Român, Săsăuș și Chirpăr. În anul 2020 a început reabilitarea DJ106 Agnita-Sighișoara (37,3 km), consolidându-se podurile de pe acest traseu[4].

Până nu demult se putea ajunge din Sibiu și pe o cale ferată îngustă care urma cursul râului Hârtibaciu. Calea ferată îngustă Sibiu-Agnita străbate Podișul Hârtibaciului pe teritoriul județului Sibiu, legând municipiul Sibiu de Agnita și de localitățile de pe traseu. Aceasta are un ecartament de 760 mm și până în anul 1965 lega Agnita și de Sighișoara, fiind străbătută de trenul Wusch (dialect săsesc). Însă dezvoltarea transportului rutier a dus la desființarea acestei porțiuni pentru construirea drumului județean pe dealurile abrupte din apropierea Sighișoarei[5]. Acum calea ferată este monument istoric și este îngrijită de voluntarii de la Asociația „Prietenii Mocăniței”. În anul 1910 linia de cale ferată Sighișoara-Sibiu a devenit, cu cei 123 km ai săi, cea mai lungă cale ferată îngustă din România[5].

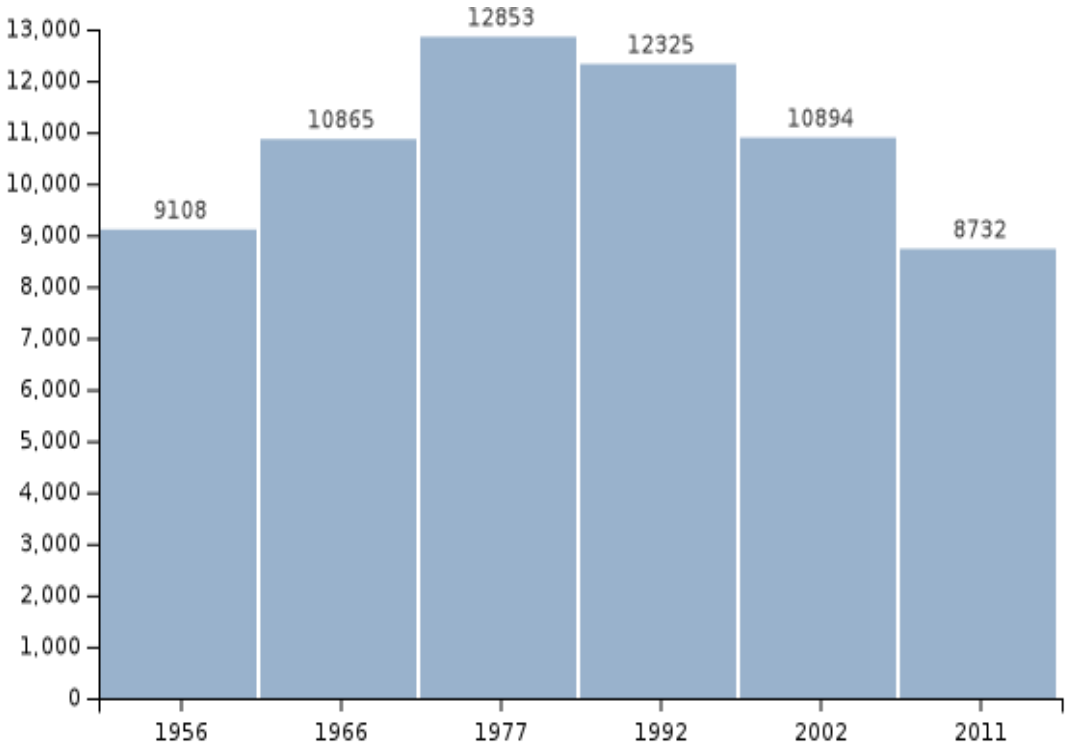

(Sursa foto: facebook.com/MocanitaSibiuAgnita/photos/)

[4] www.turnulsfatului.ro
[5] www.wikipedia.ro

Demografie

Conform recensământului efectuat în 2011, populația orașului Agnita se ridica la 8.732 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 10.894 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (89,03%). Principalele minorități sunt cele de maghiari (2,7%), romi (1,61%) și germani (1,01%). Pentru 5,59% din populație nu este cunoscută apartenența etnică. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (88,85%), dar există și minorități de reformați (1,67%) și romano-catolici (1,09%). Pentru 5,68% din populație nu este cunoscută apartenența confesională.[6]

Agnita - evoluția demografică

Date: Recensăminte sau birourile de statistică - grafică realizată de Wikipedia
(Sursa foto: https://www.wikiwand.com/ro/Agnita#/Demografie)

Despre populația Agnitei, primele date sigure sunt cele ale recensământului din 1488, din care reiese că în Agnita existau 187 de gospodării, adică aproximativ 935 de locuitori, la care se adaugă un dascăl, doi scribi ai târgului, un morar, nouă preoți și zece călugărițe. Populația târgului se ocupa cu agricultura și meșteșugurile. Meseriașii erau organizați în bresle. Astfel, în 1524 se confirma statutul breslei fierarilor, în 1569 al breslei rotarilor, în 1558 al breslei cizmarilor, iar în 1539 al croitorilor. [7]

[6] https://www.wikiwand.com/ro/Agnita#/Demografie
[7] https://primaria-agnita.ro/agnita/populatia/

Tipuri de case

Casele de locuit de pe Valea Hârtibaciului sunt construite din piatră, cărămizi şi acoperite cu ţiglă. Sunt compuse din câte două sau trei încăperi. În cazul celor cu două încăperi, tinda şi odaia de dinainte, ambele erau folosite în mod curent. Cele trei încăperi au următoarele denumiri: *tindă, casa* sau *odaia dinapoi* şi *casa* sau *odaia din faţă*. Această ultimă încăpere este întotdeauna situată spre stradă. Tinda este plasată spre mijloc şi este folosită mai mult ca o mică magazie. Ca locuinţă, este folosită de obicei camera dinapoi. În tindă este plasat hornul, în formă de pâlnie cu deschiderea mare în jos. Unele case, pe peretele frontal au o cruce reliefată din tencuială şi un înscris cu anul construirii casei sub cruce şi uneori iniţialele sau numele întreg al proprietarului. Ca toate locuinţele de la ţară, gospodăriile din această zonă au şi anexe: pivniţe, şură şi grajduri. Grajdurile sunt zidite sub şură.
Fiecare gospodărie este împrejmuită către stradă cu zid, iar către vecini cu garduri, din scânduri şi nuiele. Prototipul casei ţărăneşti este cel specific pentru Ardealul de Sud cu *acoperiş foarte înalt şi ascuţit.*
La majoritatea gospodăriilor *porţile* sunt construite din *lemn,* unele având chiar sculpturi reprezentând cerculeţe, având în mijlocul lor câte o cruciuliţă sau câte o stea cu şase colţuri. Mai recent lemnul a fost înlocuit cu stâlpii făcuţi din beton, iar poarta confecţionată din tablă vopsită.

(Sursa foto: adevarul.ro)

Planimetria casei din sudul şi sud-estul Transilvaniei, respectiv în zonele de influenţă germană, se înscrie unui gen tipologic, despre care putem afirma că este tributar unei anumite stereotipii, atât la populaţia germană cât şi la etniile cu care au intrat în contact şi pe care le-au influenţat. Arhitectura colportată şi adaptată de grupurile diferite emigrate în acest spaţiu are desigur numeroase elemente stilistice originare. Astfel, putem enunţa, fără să detaliem, câteva caracteristici: planul casei ţărăneşti este un dreptunghi alungit, cu latura scurtă spre stradă, cu două sau trei încăperi, rareori mai multe, şi cu o intrare protejată (Laube, Vorlaube), cu diferite tipologii şi amplasamente; gospodăria cuprinde mai multe anexe: şură, magazii, „coşarul” (grânarul)

cuptorul acoperit, fântâna – iniţial aceasta lipsea sau se găsea la puţine gospodării, fiind foliote fântânile de comunitate, grajduri, WC-ul; ulterior, probabil nu mai devreme de secolul XVI (XVII?), dar generalizate în secolul al XVIII-lea, s-au răspândit bucătăriile de vară, mai frecvent amplasate paralel cu clădirea principală.
Materialele şi tehnicile constructive sunt diverse; arhitectura din piatră şi mai ales din cărămidă s-a generalizat abia în secolul al XIX-lea, lucru demonstrat, pe lângă bibliografia de specialitate, de imagini şi de lucrări grafice de epocă. Case acoperite cu şindrilă mai pot fi întâlnite şi astăzi în oraşe nu lipsite de semnificaţie istorică (Mediaş, Turda), iar şuri sau chiar case acoperite cu paie în localităţi cu tradiţie germană, de exemplu Ighişul Nou sau Zagăr.
Arhitectura românească, de inspiraţie săsească, prezintă o faţadă mai puţin ornamentată, care păstrează însă acelaşi program. După 1950 şi mai ales în anii ’70-’80 ai sec. XX s-a construit diferit, arhitectura având influenţe urbane şi oarecum cubiste. Curţile româneşti sunt în general mai mici. Iniţial, ele reproduceau repartiţia tripartită a gospodăriei.

Istoric

Descoperirile arheologice de pe teritoriul Văii Hârtibaciului atestă existența multimilenară a vieții pe aceste meleaguri. Primele știri despre locuirea Văii Hârtibaciului datează încă din paleolitic, transmise prin obiectele din piatră, unelte, topoare, vase din ceramică, arme.

Perioada dacă și cea a stăpânirii romane în Dacia sunt dovedite de săpăturile arheologice care au scos la iveală existenţa în perimetrul localităţii a unei cetăţi de pământ dacice şi urme de civilizaţie romană, cum ar fi un turn de apărare de pe Dealul Cetăţii, un drum roman sau o fântână din acea perioadă chiar în centrul Agnitei, un altar funerar, pierdut între timp, pe care s-a putut citi antroponimul LICINIA, un ulcior din lut, un opaiţ, un tipar din lut pentru modelat statuete, obiecte din os (linguriţe şi ace), o cărămidă şi o fibulă din bronz.8 Aceste indicii arată că arealul a fost locuit din vechime şi pe această bază s-a format aşezarea în secolul XI.9

Biserica Evanghelică fortificată
(Sursa foto: kirchenburgen.org/ro/)

[8] http://arheologie.ulbsibiu.ro/publicatii/bibliotheca/popa/repertoriu%20a.htm
[9] http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Agnita

În sec. XI și XII, când sașii au fost colonizați aici, Agnita era formată, ca așezare românească, undeva pe Pârâul Bisericuței. Dovezile permanenței culturii românești se regăsesc în documentele istorice și în bogatul material arheologic.

Numele localității vine de la Santa Agatha, din primul document de atestare. Localitatea face parte din categoria orașelor medievale.
Agnita este pomenită pentru prima oară într-un document din anul 1280, ca fiind un orășel cu tradiție meșteșugărească, renumit prin breslele germane de altădată ale tăbăcarilor, cizmarilor, croitorilor, dogarilor și olarilor, având economie semi-rurală. Aici se află una dintre cele mai vechi fortificații țărănești săsești din Transilvania. Inițiată în secolul al XIII-lea, ea a fost amplificată succesiv, ajungând să aibă, în secolul al XVII-lea, trei incinte întărite cu turnuri. În centrul cetății se află o biserică-hală evanghelică cu trei nave (navele laterale cu tribune) și turn vestic (sec. al XV-lea, în preajma anului 1409). La rândul ei fortificată, biserica a suferit numeroase transformări. Cele patru turnuri ale bisericii fortificate – ale pantofarilor, croitorilor, fierarilor și dogarilor – demonstrează forța economică a acestor bresle, ca și faptul că aveau încredințate spre apărare acele porțiuni de zid în caz de conflict armat.[10]

Regele Ungariei Ludovic de Anjou conferise Agnitei (*villam nostram Zenthagata*), încă din 1376, dreptul de a ține târg anual în ziua de 24 iunie (ziua Sfântului Ioan). Ulterior, acest drept se lărgea pentru alte 2 târguri.
În 1395 are loc prima incursiune organizată de către turci. Timp de un secol, aceștia vor continua să devasteze zona sudică a Transilvaniei. Puse în fața acestui pericol, orașele încep să-și construiască sisteme defensive. Satele, pe de altă parte, cu posibilități mai limitate, adoptă o altă soluție: construirea unui punct fortificat capabil să protejeze viața și bunurile comunității. Biserica reprezenta singurul edificiu de dimensiuni suficient de mari, capabil să adăpostească întreaga populație a așezării rurale. Astfel, edificiul de cult este modificat pentru a putea funcționa ca ultimă redută în calea atacatorilor.

La data de 15 august 1448, din cauza primejdiei turcești, Iancu de Hunedoara poposește la Agnita, luând măsuri pentru transformarea localității într-un important punct strategic.
În 1466, Matei Corvin denumește Agnita „Poarta de sud a Ardealului” și îi acordă dreptul de „jus gladii”, adică dreptul de a pronunța și a executa sentințe de moarte. În același an, localității i s-a acordat dreptul de a menține în localitate jumătate din contingentul de trupe regale, pentru apărarea proprie, în scopul ca Biserica-cetate să nu cadă în mâini străine, având în vedere că frontiera spre Valahia era aproape.
Prezența lui Mihai Viteazul este menționată la 24 februarie 1600 și confirmată printr-un document emis aici și semnat de marele voievod.
Revoluția din 1848 a cuprins și locuitorii Agnitei, culminând cu prezența lor la Blaj, pe Câmpia Libertății, în 3-5 mai.

Agnita a participat activ la desăvârșirea statului național unitar român de la 1 decembrie 1918. În localitate exista un Consiliu național al gărzilor patriotice. Cercul electoral din Agnita l-a împuternicit pe căpitanul Axente Lene să prezinte, la Adunarea Națională de la Alba Iulia, adeziunea agnițenilor la actul Marii Uniri.

[10] https://www.wikiwand.com/ro/Agnita#/Galerie_de_imagini

Obiceiuri şi tradiţii de pe Valea Hârtibaciului

Zona etnografică din care face parte şi Valea Hârtibaciului, deci implicit şi satele aparţinătoare se caracterizează printr-o viaţă ceremonială destul de bogată. Obiceiurile care intră în această categorie pot fi împărţite în cicluri, dar cele mai bine reprezentate sunt acelea care se referă la organizarea socială a satului. Dintre acestea, cetele de feciori şi vecinătăţile îşi păstrează şi în prezent cu pregnanţă funcţia lor de organizare tradiţională a acţiunilor comunităţii.

Nunta

Este ceremonialul principal din ciclul obiceiurilor legate de familie. Acest obicei reprezintă un complex de fenomene spirituale, materiale şi, în special, economice, cu caracter unitar.

Transformând condiţia individului, dar angajând şi colectivitatea în noul sistem de relaţie ce se stabileşte, nunta care împlineşte actul formal al căsătoriei în faţa vieţii obşteşti, se prezintă ca o unitate cu caracter şi funcţii proprii, alcătuită dintr-o serie de secvenţe bine definite, de sine stătătoare.

În satele de pe Valea Hârtibaciului, nunta se desfăşoară, în general, după un model – tip, care prezintă puţine particularităţi care să-i confere bogăţia şi specificitatea obiceiului din alte zone.

Alegerea miresei de către băiat, este urmată de consultări cu părinţii, care atunci când sunt de acord merg la părinţii fetei, „la înţeles”. Acolo, se hotărăşte tocmeala şi zestrea. Tocmeala se desfăşoară, de obicei, sâmbătă seara în casa miresei, unde sunt invitaţi şi naşii, fraţii, surorile şi vecinii. La o săptămână, două sau trei după ce se fac strigăturile urmează nunta. Naşii sunt aleşi cei de la botez ai mirelui sau copiii lor.

Chemarea la nuntă se face sâmbăta, pe vremuri având loc chiar de vinerea. Tineretul se strânge la curtea mirelui, în costum naţional şi joacă până dimineaţă. La miezul nopţii se serveşte vin şi hencleş (lichiu). Socrul mare şi socrul mic merg cu plosca invitând rudele şi prietenii la nuntă.

Steagul se face tot sâmbăta, din diferite ţesături ornamentale, o faţă de masă pe o furcă învelită în tricolor cu ştergare, funde, funde de cap, cu ciucuri, zurgălăi, „păsturi bătrâneşti”, funde albe şi roz, brâie tricolore şi brâie de mărgele.

Găteala miresei s-a simplificat mult în prezent. Costumul naţional tradiţional cu voal pe cap a fost înlocuit cu rochia albă citadină. În mod simţitor s-a transformat şi îmbrăcămintea mirelui. Mireasa este îmbrăcată de fete, care înainte de cununie îi cântă acesteia „Ia-ţi mireasă ziua bună”.

Mirele pleacă spre naşi însoţit de călăraşi. Naşii sunt luaţi în cântecul lăutarilor şi se îndreaptă toţi spre casa miresei. Înainte de a pleca spre biserică, mirele trebuie să aleagă între o babă şi mireasă mascată asemănător sau i se prezintă o bătrână drept mireasă. Uneori mireasa vine cu o cană de apă şi udă călăraşii şi îndeosebi pe mire.

După ce se spun iertăciunile de către mireasă (Chirpăr), de către vornic (Mohu) sau naşi (Hosman), alaiul se formează şi pleacă spre biserică. Ordinea este următoarea: feciorii cu steagul, naşul cu mireasa, naşa cu mirele apoi rudele şi invitaţii.

Steagul rămâne în faţa bisericii şi tineretul joacă. Deseori se încearcă şi se reuşeşte furtul steagului, fapt care este considerat o mare ruşine.

Primirea tinerei perechi în casa mirelui sau la cămin este însoţită de diferite gesturi simbolice: soacra mare ia mireasa de după cap cu o năframă şi ocoleşte masa de trei ori sau pune o farfurie cu brânză pe cap întrebând „Ce mi-aduci draga mamii noră?”, iar mireasa trebuie să răspundă „O turmă de oi”. Următorul moment al nunţii, masa mare, se face de obicei la cămin. Secvenţe mai importante din timpul acestei petreceri sunt „jocul miresei” şi „scoaterea cinstei”.

La ora 12 se face „jocul miresei”. Mirele învârte de câteva ori mireasa după care îi pune câţiva lei în şorţul pe care-l are legat în faţă, apoi feciorii îi urmează exemplul. Se fac unele încercări de a fura mireasa sau pantofii ei, şi dacă acest lucru reuşeşte naşul trebuie să o răscumpere. Petrecerea durează până dimineaţă.

Luni la ora amiezei se serveşte ciorba acră, iar după aceea o parte din tineri se maschează, se fac „*mătăhăli*” şi umblă prin sat îmbrăcaţi caraghios.

Înainte, zestrea se aducea într-un car împodobit cu boii ornamentaţi cu clopoţei, uneori fiind însoţiţi de călăraşi.

Moartea este un alt episod din viaţa omului, din viaţa de familie. Repertoriul funebru cuprinde cântece ceremoniale (cântecul bradului, al zorilor etc.), bocete şi piese instrumentale (semnale din bucium). În această zonă, cântecele de grup sunt mai puţine. Unul dintre ele se numeşte „Cântecul ăl` mare” şi se cântă la miezul nopţii. Temele sunt aceleaşi: strigă moartea la fereastră, cearta cucului cu moartea, Maica Precistă scrie sufletele.

Din aceste cântece rituale şi ceremoniale putem cunoaşte felul de gândire şi simţire a oamenilor în epocile trecute, atitudinea lor faţă de natură, străduinţă şi lupta continuă pentru făurirea unei vieţi mai bune.

Totodată avem posibilitatea de a studia etape din evoluţia limbajului muzical, influenţele şi transformările treptate.

Obiceiuri legate de munca câmpului

Unul dintre obiceiurile specifice zonei Văii Hârtibaciului, care poate fi clasificat în mai multe feluri, după unghiul de vedere din care este considerat, este „buzduganul” (Mohu, Hosman) sau „cununa” (Coveş, Retiş, Chirpăr). Ceremonialul strâns legat de existenţa cetelor de secerători din trecut se practica cu tot fastul pe ogorul preotului, notarul sau alte notabilităţi a satului.
Munca era, de obicei, distribuită: fetele secerau, iar femeile şi bărbaţii făceau clăile. La fiecare cap de loc se juca. Către seară, din grâul mai frumos, lăsat anume, fetele din Coveş făceau „cununa” pe care îl împodobeau cu flori, după care jucau pe câmp. Se forma un alai care parcurgea tot satul cântând cântecul „Cununa”. Toţi participanţii, şi în special cel ce purta „cununa”, erau stropiţi de săteni. În casa gazdei erau întâmpinaţi de stăpâna casei şi după ce se înconjura casa de trei ori cu „cununa”, lovind cu ea fiecare colţ de masă, aceasta se aşeza în grindă pentru a fi amestecată în sămânţa anului viitor. Urma o petrecere cu mâncare şi băutură, apoi joc până spre ziuă. Odată cu introducerea combinelor de treierat şi secerat, obiceiul tradiţional a dispărut. Treptat acest obicei a fost înlocuit cu „ziua recoltei”, în prima duminică din octombrie, care implică acelaşi fel de petrecere in sat şi specificaţie similară – sfârşitul anului agricol.

De reţinut faptul că această tradiţie din perioada recoltării este însoţită de mai multe ceremonii: plecarea în grup a secerătorilor întovărăşiţi uneori de lăutari, confecţionarea cununii din cele mai frumoase spice de grâu, aducerea cununii în casa gazdei, simularea luptei la intrarea în casă, încercarea de a fura cununa, urările, masa comună, dansul şi petrecerea etc.

Datina lolelor

Este un vechi obicei săsesc care își are rădăcina adânc înfiptă în trecutul de veacuri al acestor locuri. Este menționat pentru prima dată în 1689 ca și „Carnavalul breslelor”, fiind combinat cu obiceiul agrar.

Legendele spun că acest obicei îşi are rădăcinile în Evul Mediu. Pe când năvălitorii turci au asediat cetatea Agnitei, o tânără curajoasă pe nume Ursula s-a deghizat într-un costum înfricoşător, a ieşit din cetate şi pocnind din bici făcea zgomote asurzitoare ce i-au alungat pe turcii speriaţi.

În secolele XVII-XVIII, obiceiul lolelor era strâns legat de obiceiul înmânării lăzii de breaslă noului staroste. Adunarea era însoţită de *lole*, personaje amuzante, care aveau rolul de a proteja lăzile de vecinătate.

Lăzile de breaslă erau purtate de la vechiul staroste la cel nou și erau păzite de lole. Conducătorii ceremoniei purtau steagurile, lăzile și semnele de încunoștințare. Breslele erau formate numai din cetățeni sași. Reprezentative pentru localitatea Agnita erau: breasla cizmarilor, a blănarilor, a croitorilor, a fierarilor, a olarilor și a tâmplarilor.

În patrimoniul Muzeului de Istorie „Valea Hârtibaciului” Agnita se păstrează 20 de lăzi de breaslă[11], 16 semne de încunoștințare, 11 sigilii, trei steaguri (al croitorilor – 1646, al blănarilor – 1745 și al cizmarilor), statut și regulamente ale breslelor, cană de cositor calfe cizmari – 1805, cană pentru vin cu emblemă, calfe dogari, cană pentru vin a meseriașilor breslași fierari – 1868 și diverse produse ale diferitelor bresle din Agnita.

Astăzi, obiceiul se desfăşoară sub forma unei parade deschise de căpetenia breslei cizmarilor însoţită de doi copilaşi, simbol al îngerilor păzitori. Urmează apoi breasla croitorilor, breasla blănarilor şi breasla dogarilor, fiecare dintre aceste bresle prezentând publicului meşteşugurile tradiţionale, elemente şi personaje specifice. Defilarea se încheie cu intonarea *Imnului Transilvaniei* apoi lolele aleargă în grupuri pe străzi pentru a alunga spiritele rele prin pocnete de biciuri şi zgomotul tălăngilor. Dacă sunt recunoscute de trecători, acestea oferă drept recompensă câte o gogoaşă.12

[11] http://tara-barsei.ro/wp-content/uploads/2012/02/nevodar2011.pdf
[12] http://www.sibiu-turism.ro/Ce-vizitam-Cultura-si-patrimoniu-Traditii-si-obiceiuri-Fuga-Lolelor-Agnita.aspx

(Sursa foto: www.turnulsfatului.ro/)

http://europe.chinadaily.com.cn/europe/2011-02/14/content_12001296.htm

Obiective turistice

Muzeul „Valea Hârtibaciului”

Muzeul a fost înfiinţat de Erhard Andrée, care a organizat prima expoziţie cu caracter istoric în anul 1959. Pornindu-se de la donaţiile de obiecte cu valoare istorică făcute de localnicii oraşului şi de locuitorii de pe Valea Hârtibaciului s-a ajuns astăzi la colecţii de etnografie, istorie, arheologie, ştiinţă şi tehnică, precum şi carte rară.

Colecţia de carte, în marea ei majoritate este în limba germană şi conţine 649 cărţi susceptibile de a face parte din patrimoniul cultural mobil, manuscrise, precum şi alte lucrări valoroase. Celelalte colecţii prezintă obiecte începând din paleolitic şi neolitic (unelte din piatră, unelte din silex, topoare şlefuite, vase de ceramică) şi ajungând până la istoria breslelor (lăzi de breaslă, semne de vecinătate, drapele de breaslă, lăzi de calfe), a mobilierului pictat şi sculptat, a ţesăturilor şi confecţiilor din in, cânepă şi lână.[13]

Fântâna romană

În curtea edificiului din strada Piața nr.3, pot fi admirate urme ale civilizației romane pe aceste meleaguri. Una dintre aceste urme – fântâna romană – este zidită din piatră și are diametrul de aproximativ 1,20 m. Romanii au știut unde să sape fântâna, astfel încât pânza de apă freatică să asigure apa potabilă necesară locuitorilor și anume la baza glacisurilor.[14]

Biserica ortodoxă „Sfântul Nicolae”

A fost construită în anul 1795 –1797. Ctitorii bisericii au fost Dumitru Orghidan și Radu Bogdan, doi negustori brașoveni, care au ctitorit și alte biserici în Ardeal. În peretele din dreapta bisericii,

[13] http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/
[14] https://primaria-agnita.ro/turism/monumente-istorice-si-de-arta/

în Sfântul Altar, se găsește gravată în piatră inscripția cu numele ctitorilor bisericii și data zidirii acesteia.

Biserica în exterior are formă de corabie, iar în interior respectă stilul bizantin cu cupola și bolți în altar, naos și pronaos. Biserica este construită din piatră, cărămidă, țiglă și lemn. De multe ori lăcașul de cult a fost reparat. Alături de biserică se află casa parohială cu aceeași vechime ca și biserica (1795). Această clădire a fost prima școală românească din Agnita. În prezent, în această clădire se află Muzeul Protopopiatului Agnita, care conține: icoane pe sticlă, icoane pe lemn, carte veche românească etc. Biserica „Sfântul Nicolae", alături de prima școală românească și de colecția muzeistică sunt obiective ale Patrimoniului Cultural din Agnita și din punct de vedere spiritual, de vizitare pentru toți călătorii și vizitatorii străini și localnici.[15]

Cetatea Săsească cu Biserica Evanghelică de Confesiune Augustană Fortificată

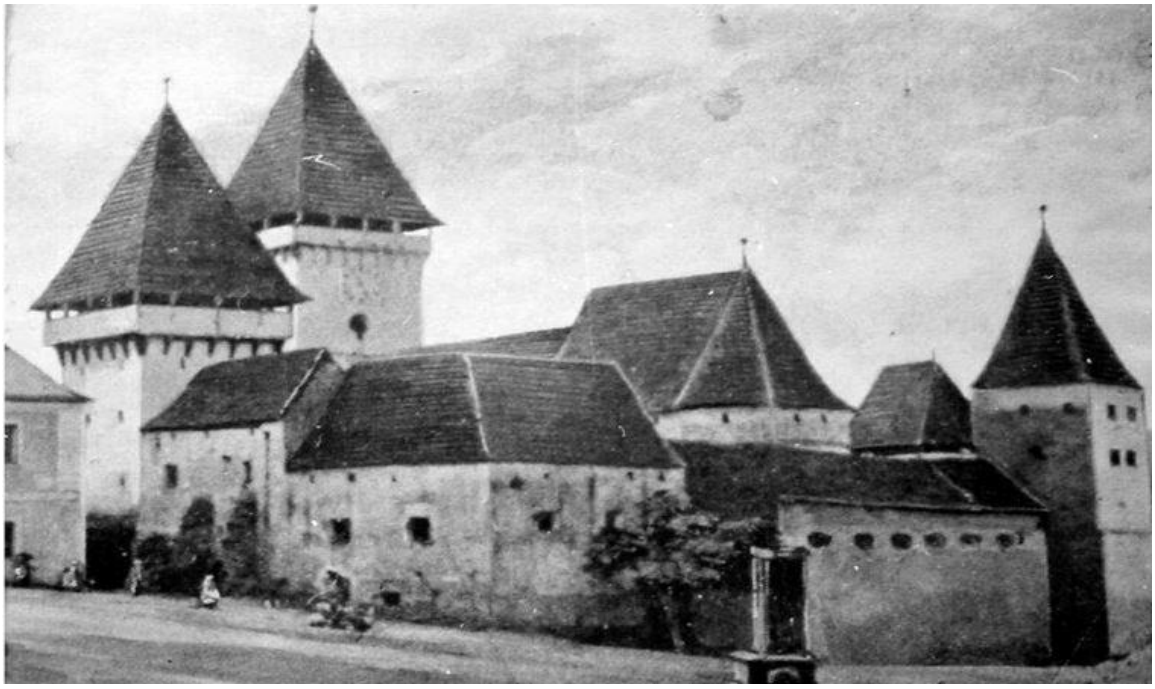
Privilegiile regale confirmă existenta cetății din Agnita în 1466, ea fiind construită probabil odată cu biserica – hala gotică, înălțată pe fundamentul unei bazilici romane, fără turn, din secolul al XIII-lea, fortificată în primul sfert al secolului al XVI-lea. Într-un document păstrat până în 1948 în biserică, era indicat anul 1409 ca fiind acela al construcției actuale.

Cetatea, alcătuită dintr-o triplă incintă, a fost ridicată în mai multe etape, așa cum mai târziu a fost modificată la diferite intervale. Cele patru turnuri de apărare construite din piatră de râu și de cariere aparțineau curtinei interioare. În centrul laturii nordice, turnul dulgherilor, cu o intrare boltită prevăzută cu hersa, veghea deasupra porții. În est se înalță turnul făurarilor (al Hotentoților), în sud-est turnul croitorilor, iar in sud-vest turnul cizmarilor. Între acestea din urmă mai exista șopronul vechi din lemn.

Turnurile cu câte cinci caturi sunt toate prevăzute cu metereze mici, practicabile exclusiv pentru arme de foc, nișele fiind boltite prin arcade de piatră așezate vertical sau acoperite de lespezi suprapuse marginal.

La devastarea comunei, în 1600, de către trupe de mercenari, a fost arsă și biserica, renovată apoi în 1614. În 1890 s-au reînnoit părți ale bolților catedralei sudice. În 1892, bastionul de deasupra corului devenit șubred, a fost demolat, iar in 1908 acoperișul bisericii a fost făcut din nou.[16],

[15] https://primaria-agnita.ro/turism/monumente-istorice-si-de-arta/
[16] https://primaria-agnita.ro/turism/monumente-istorice-si-de-arta/

(Sursa foto: http://www.u-andree.de/ro/)

Cetatea Săsească cu Biserica Evanghelică de Confesiune Augustană din localitatea Ruja este un ansamblu de monumente istorice aflat pe teritoriul satului Ruja al orașului Agnita.

Ansamblul este format din două monumente: Biserica evanghelică fortificată și Incinta fortificată (fragmente).[17]

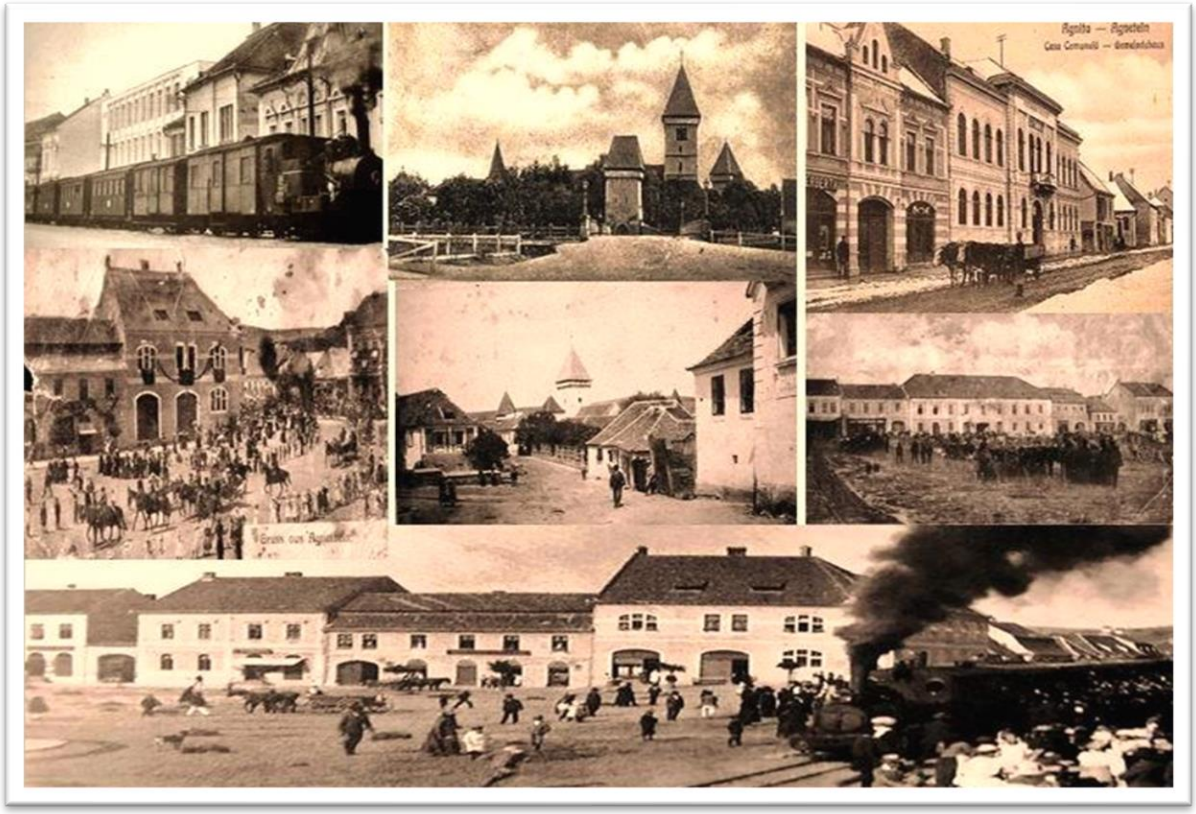
Biserica poarta hramul „Sfintei Magdalena" și este construită la începutul secolului al XV-lea, ca biserică sală, cu un corp dreptunghiular și o absidă pentagonală.

La începutul secolului al XVI-lea, biserica a fost fortificată: pereții de sus au fost prevăzuți cu metereze, corul a fost reamenajat, s-a adăugat și turnul clopotniță din vest, iar în jurul bisericii a fost ridicat un zid de fortificație cu turnuri. În secolul al XIX-lea, zidul de fortificație s-a dărâmat. În prezent, în clopotniță, pe lângă celelalte clopote, mai există unul, care datează din anul 1500.[18]

[17] https://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_fortificat%C4%83_din_Ruja
[18] https://primaria-agnita.ro/turism/monumente-istorice-si-de-arta/

(Sursa foto: www.wikiwand.com)

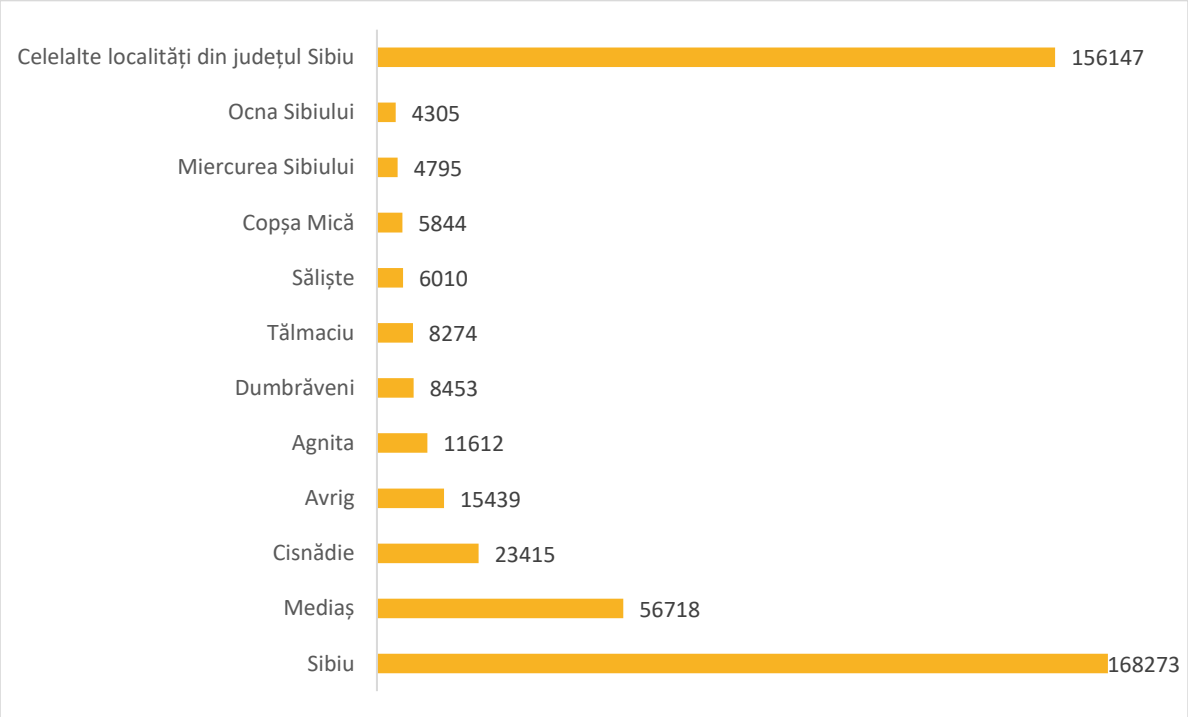
2. Agnita în cifre

Populație

Populația orașului Agnita dinn județul Sibiu

Populaţia stabilă a judeţului Sibiu în anul 2020 a fost de 469.285 persoane, conform datelor disponibile pe site-ul Institutului Național de Statistică, dintre care în municipiul Sibiu a fost înregistrat un număr 168 273 persoane, fiind urmat în ordine descrescătoare de municipiul Mediaș (56 718), orașul Cisnădie (23 415), orașul Avrig (15 439), orașul Agnita fiind al cincilea din județ în ceea ce privește numărul de persoane, cu 11 612 persoane. Populația orașului Agnita reprezintând 2.5% din populația totală a județului Sibiu în anul 2020, în creștere față de anul 2011 când ponderea populației Agnita în totalul populației județului Sibiu a fost de 2,2%.

Populația județului Sibiu în anul 2020

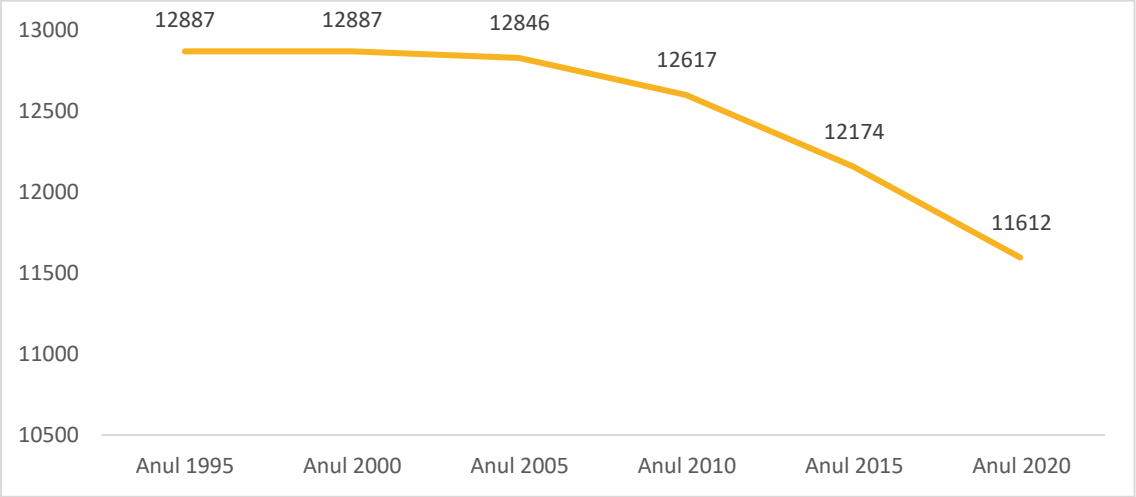

Sursa: www.insse.ro; în vederea realizării graficului s-a utilizat baza de date cu codul POP107D

Populația orașului Agnita, analiză pe ani

După căderea regimului comunist, numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliul pe teritoriul orașului Agnita, județul Sibiu, a scăzut în ultimii 25 ani. Orașul s-a confruntat cu o migrație masivă a populației către alte zone din țară sau din străinătate, iar trendul este descendent de la an la an. Această migrație poate fi datorată lipsei locurilor de muncă și a oportunităților de dezvoltare pe plan profesional în orașul Agnita.

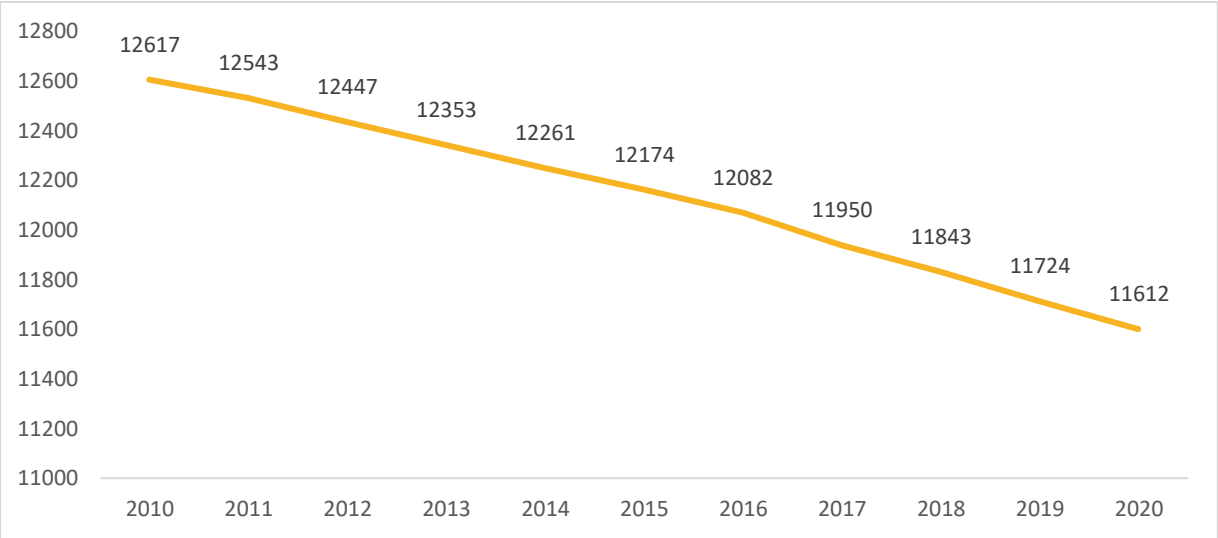
Populația totală oraș Agnita (număr persoane) în ultimii 25 ani

Sursa: www.insse.ro; în vederea realizării graficului s-a utilizat baza de date cu codul POP107D

O analiză mai profundă a ultimilor zece ani arată același trend descendent în ceea ce privește populația orașului Agnita. În ultimii 10 ani s-a înregistrat o rată de scădere a populației de 8%, iar graficul de mai jos evidențiază această scădere în fiecare an.

Populația totală oraș Agnita (număr persoane) în ultimii 10 ani

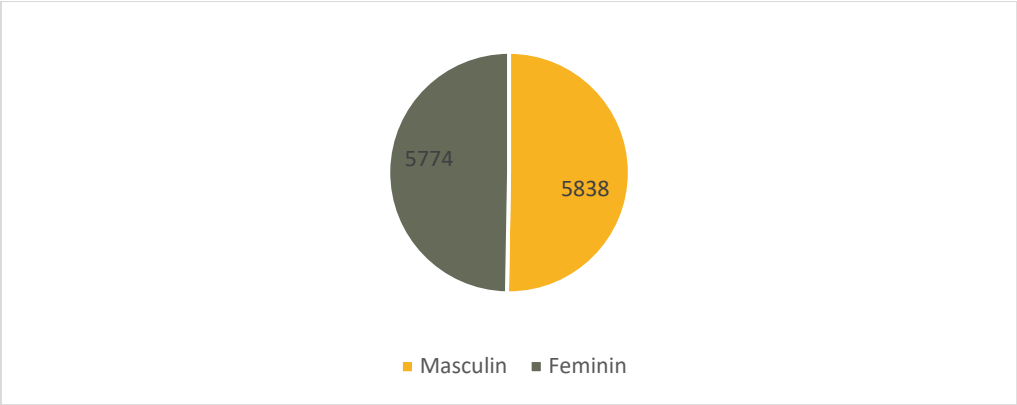

Sursa: www.insse.ro; în vederea realizării graficului s-a utilizat baza de date cu codul POP107D

Populația după gen

Având în vedere caracteristicile populației orașului Agnita, se poate observa că distribuția pe gen a acesteia este relativ echilibrată, numărul persoanelor de gen masculin fiind cu 64 de persoane mai mare decât a celor de gen feminin.

Populația orașului Agnita în anul 2020 (distribuția pe gen)

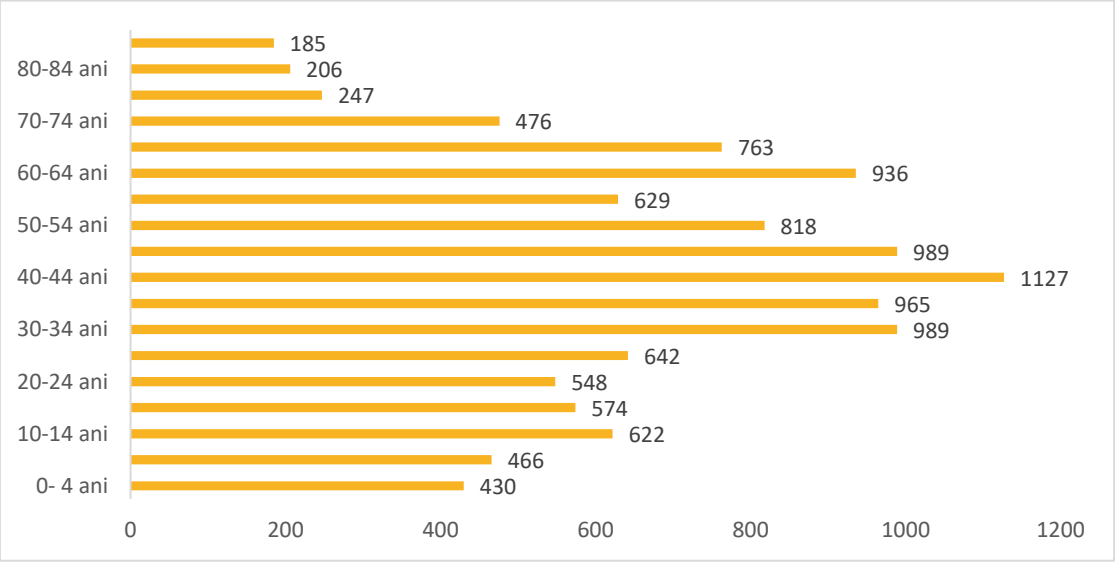

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării graficului s-a utilizat baza de date cu codul POP107D

Populația după vârstă

În ceea ce privește vârsta populației din orașul Agnita, se constată că în oraș predomină persoanele adulte în general cu vârsta între 40-44 ani. Se poate de asemenea observa că numărul tinerilor este mai mic comparativ cu cel al adulților, fapt care sugerează o populație cu tendințe de îmbătrânire. În lipsa unor oportunități potrivite nevoilor lor, tinerii se orientează spre alte locuri unde să se dezvolte și să-și creeze un viitor.

Populația orașului Agnita în anul 2020 (distribuția pe grupe de vârstă)

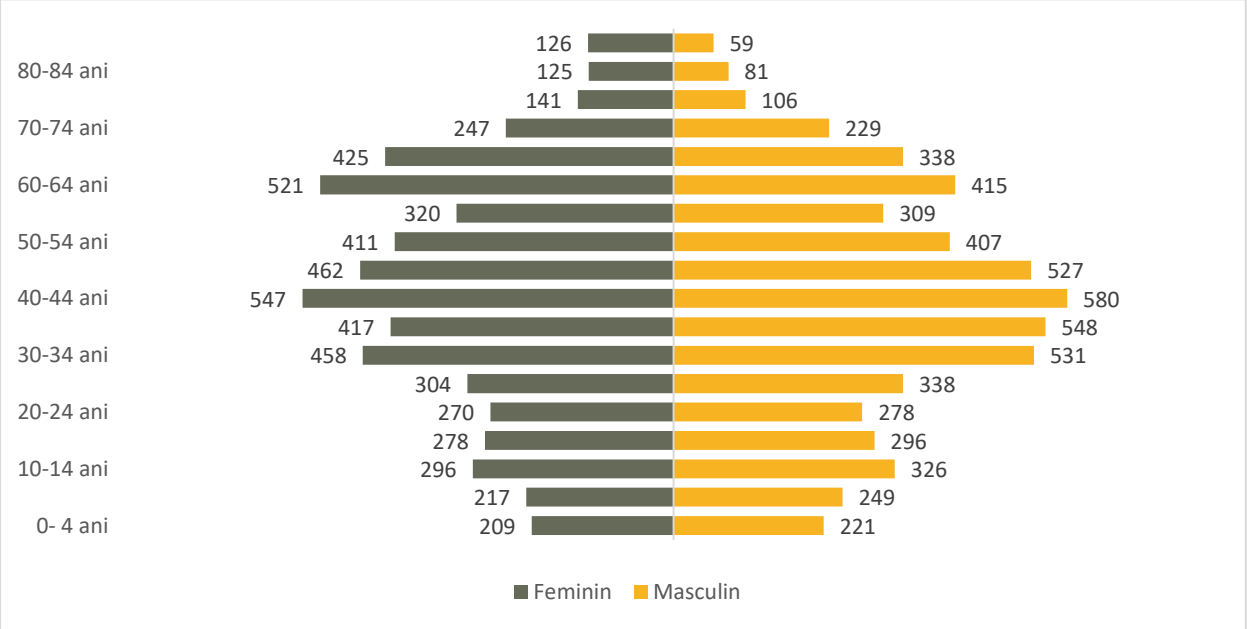

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării graficului s-a utilizat baza de date cu codul POP107D

Populația după vârstă și gen

Pentru o analiză mai de profunzime a caracteristicilor de vârstă și gen a populației a fost realizată o piramidă a vârstelor, în funcție de gen. Acest grafic reprezintă un indicator relevant în privința resurselor demografice și perspectivelor de evoluție a comunităților umane. Analizată longitudinal, pe mai mulți ani, această piramidă se prezintă relativ constant între anii 2011-2020, numărul tinerilor și al celor nou-născuți din localitate reducându-se în ultimii ani, înregistrându-se o îmbătrânire a populației orașului Agnita. Distribuția relativ egală dintre bărbați și femei reprezintă un atuu al orașului Agnita prin echilibrul pe care acest aspect îl aduce la nivelul dinamicilor din oraș.

Populația orașului Agnita în anul 2020 (distribuția pe vârstă și gen)

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării graficului s-a utilizat baza de date cu codul POP107D

Populația după starea civilă

Este important de avut în vedere statusul persoanelor care locuiesc în oraș. Datele din tabelul de mai jos sugerează că marea majoritate a populației care trăiește în orașul Agnita este căsătorită sau se află într-o uniune consensuală.

ORAȘ AGNITA	POPULATIA STABILA	STAREA CIVILA LEGALA					STAREA CIVILA DE FAPT
	TOTAL	Necasatorit(a)	Casatorit(a)	Vaduv(a)	Divortat(a)	Informatie nedisponibila	Persoane care traiesc in uniune consensuala
Ambele sexe	8732	3275	4305	775	367	10	308

Masculin	4325	1873	2131	154	161	6	154
Feminin	4407	1402	2174	621	206	4	154

Sursa: www.recensamantromania.ro

Populaţia după religii

În populaţia orașului Agnita ca şi în majoritatea populației din România, se evidenţiază preponderenţa persoanelor de religie creştin-ortodoxă, fiind urmată la o diferență considerabilă de persoanele cu religie reformată. Datele prezentate în tabelul următor sunt preluate de la ultimul recensământ realizat în 2011.

Religia populația Agnita (2011)	
Ortodoxa	7758
Informatie nedisponibila	496
Reformata	146
Romano-catolica	95
Evanghelica lutherana	58
Penticostala	47
Evanghelica de confesiune augustana	35
Adventista de ziua a saptea	28
Martorii lui Iehova	24
Evanghelica	14
Greco-catolica	11
Fara religie	8
Atei	6
Crestina dupa Evanghelie	4

Sursa: www.recensamantromania.ro

În orașul Agnita nu existau în anul 2011 adepți ai religiei baptiste, musulmane, creștini de rit vechi, mozaică, armeană sau altă religie, în schimb a fost raportat un număr mic de persoane cu religie unitariană și ortodoxă sârbă.

Populația pe etnii

Chiar dacă în această zonă de-a lungul timpului au conviețuit mai multe etnii, datele ultimului recensământ relevă faptul că populaţia orașului Agnita este în proporţie majoritară formată din români. Deși sașii au fost împreună cu românii majoritari în acest teritoriu, în ultimii ani s-a modificat structura etnică prin emigrarea sașilor și stabilirea romilor și a maghiarilor.

2011	POPULATIA E T N I A STABILA					
	TOTAL	Romani	Maghiari	Romi	Germani	Informatie nedisponibila
ORAȘ AGNITA	8732	7774	236	141	88	488

Sursa: www.recensamantromania.ro

În orașul Agnita nu existau în anul 2011 ucrainieni, turci, rusi-lipoveni, tătari, slovaci, bulgari, croați, greci, evrei, cehi, polonezi, chinezi, armeni, ceangăi, macedonieni, însă în schimb a fost raportat un un număr mai mic de italieni, sârbi și alte etnii.

Populația după limba maternă

În strânsă corelație cu etnia este și următorul grafic care face referire la limba maternă din Agnita, care scoate în evidenţă faptul că limba maternă majoritară este limba română, urmată la o diferență destul de mare de limbile maghiară și germană.

2011	POPULATIA L I M B A M A T E R N A STABILA				
	TOTAL	Romana	Maghiara	Germana	Informatie nedisponibila
ORAS AGNITA	8732	7957	208	73	488

Sursa: www.recensamantromania.ro

Cu privire la limba maternă în Agnita nu se deprinde ucraineană, turcă, rusă, tătară, slovacă, bulgară, croată,greacă cehă, poloneză, chineză, armeană, macedoniană și idiș, însă se deprinde într-o proporție mai mică romani, sârbă, italiană și alte limbi.

Populația după nivelul de educație

Nivelul de educație reprezintă un element extrem de important în caracteristicile populației, relevând prin asocieri elemente legate de comportamente de consum la nivelul unei localități, județ, regiune, țară, etc. Spre exemplu, este binecunoscut faptul că persoanele cu educație superioară au un comportament de consum cultural mai frecvent decât persoane fără studii superioare.

De asemenea, educația este un aspect foarte important prin prisma influențelor pe care le are asupra dezvoltării și inovării într-un oraș.

O analiză a studiilor populației din județul Sibiu relevă faptul că o porporție destul de mare din persoanele care finalizează liceul se orientează spre studii superioare, mai degrabă decât spre pregătire postliceală sau școli de maiștri.

Absolventi pe niveluri de educatie, din județul Sibiu, în perioada 2010-2018

Niveluri de educație în județul Sibiu (număr persoane)	Ani								
	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
Primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	4250	3491	3593	3609	3544	3444	3393	3417	3601
Liceal	3809	3172	3396	2888	3156	2550	2700	2648	2556
Profesional	954	277	299	422	370	369	517	531	552
Postliceal (inclusiv invatamantul special)	446	314	328	394	468	457	431	406	330
Tehnic de maistri	92	56	28	-	62	-	-	-	-
Universitar de licenta - absolventi cu diploma	-	-	-	-	2950	2547	2531	2440	2416
Universitar - absolventi cu diploma (licenta, master, cursuri postuniversitare, doctorat si programe postdoctorale de cercetare avansata)	-	-	-	-	4727	3902	4022	3749	3696

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul SCL109D

În baza de date a INS, pentru orașul Agnita nu este raportat numărul de persoane cu studii superioare, iar acest lucru poate fi datorat fie pentru că acestea lipsesc din oraș, fie pentru că nu au fost cuprinse în aceste statistici. În cazul primului scenariu de lucru, comparativ cu județul Sibiu, se poate observa că în orașul Agnita lipsesc persoanele cu studii superioare, sugerând un nivel mediu de educație în oraș.

Absolventi pe niveluri de educatie, din orașul Agnita, în perioada 2010-2018

Niveluri de educatie în orașul Agnita (număr de persoane)	Ani								
	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018
Primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	86	94	88	82	72	74	70	84	85
Gimnazial	-	-	88	82	72	74	70	84	85
Liceal	127	80	108	72	92	64	76	60	60
Profesional	29	-	15	14	17	16	14	14	22

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul SCL109D

Unitati scolare

Unitatile scolare și personalul didactic pe niveluri de educatie în județul Sibiu și în localitatea Agnita în 2019

Niveluri de educatie	Județ și localitate	Anul 2019	
		Număr unități școlare	Număr personal didactic
Prescolar	Județul Sibiu	47	950
	Oraș Agnita	1	19
Primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	Județul Sibiu	87	2592
	Oraș Agnita	1	56

Primar si gimnazial	**Județul Sibiu**	85	2353
	Oraș Agnita	1	56
Liceal	**Județul Sibiu**	32	939
	Oraș Agnita	1	25
Postliceal (inclusiv invatamantul special)	**Județul Sibiu**	7	68
	Oraș Agnita	1	6
Universitar de licenta	**Județul Sibiu**	3	767
Universitar de licenta - invatamant public	**Județul Sibiu**	2	746
Universitar de licenta - invatamant privat	**Județul Sibiu**	1	21

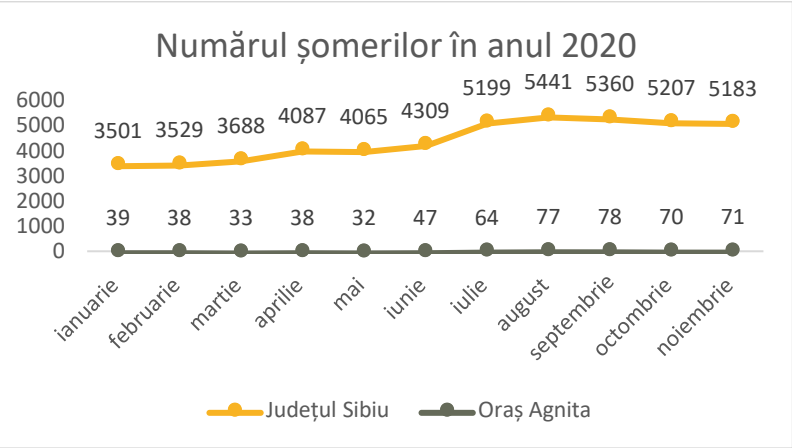
Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul SCL101C și SCL104D

Personalul medico-sanitar pe categorii în județul Sibiu și în orașul Agnita în anul 2019

Categorii de cadre medico-sanitare	**Forme de proprietate**	**Județ și localitate**	**Anul 2019**
			Numar persoane
Medici	**Proprietate publica**	**Județul Sibiu**	1041
		Oraș Agnita	10
	Proprietate privata	**Județul Sibiu**	403
		Oraș Agnita	8
din total medici: medici de familie	**Proprietate publica**	**Județul Sibiu**	60
	Proprietate privata	**Județul Sibiu**	240
		Oraș Agnita	6
Stomatologi	**Proprietate publica**	**Județul Sibiu**	75
	Proprietate privata	**Județul Sibiu**	521
		Oraș Agnita	25
Farmacisti	**Proprietate publica**	**Județul Sibiu**	18
	Proprietate privata	**Județul Sibiu**	424
		Oraș Agnita	5

Personal sanitar mediu	**Proprietate publica**	**Județul Sibiu**	1760
		Oraș Agnita	29
	Proprietate privata	**Județul Sibiu**	1468
		Oraș Agnita	25

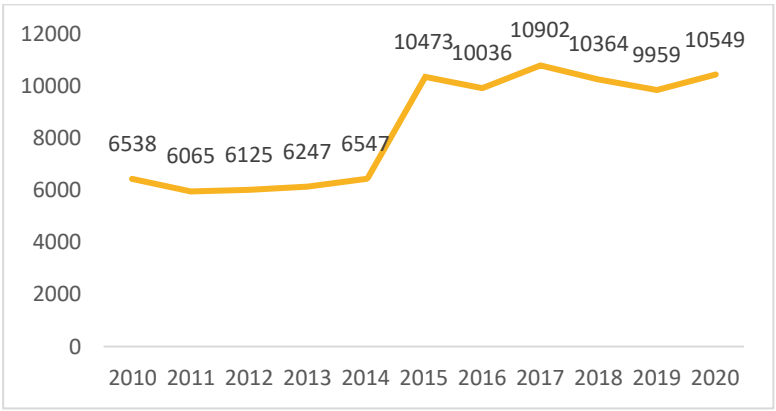
Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul SAN104B

Structuri de cazare

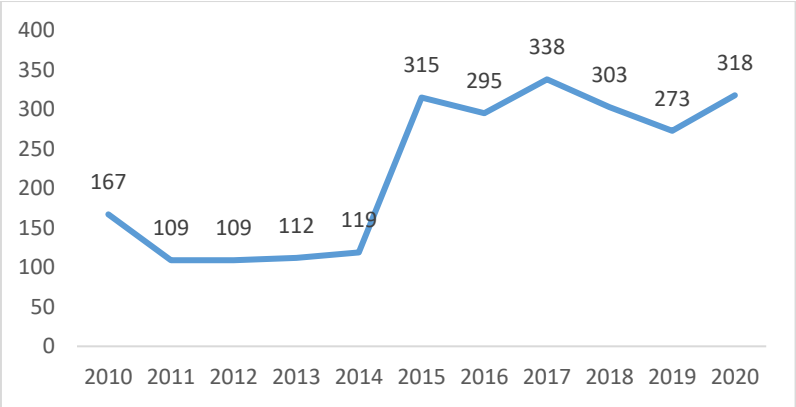
În ceea ce privește capacitatea de cazare turistica existenta pe tipuri de structuri de primire turistica la nivelul județului Sibiu se poate vedea o creștere semnificativă din anul 2014, ajungându-se în anul 2020 la un număr de 10 549 de locuri. În acești 10 ani, capacitatea de cazare dar și numărul unităților de cazare la nivelul județului Sibiu aproape s-a dublat, sugerând un potențial ridicat în ceea ce privește aspectele legate de turism în județ.

Capacitatea de cazare turistica existenta pe tipuri de structuri de primire turistica, în județul Sibiu, în perioada 2010-2020

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul TUR102C

Structuri de primire turistica cu funcțiuni de cazare turistica

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul TUR101C

Capacitatea de cazare turistica existenta pe tipuri de structuri de primire turistica, în județul Sibiu

Tipuri de structuri de primire turistica județul Sibiu	TUR102C										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	6538	6065	6125	6247	6547	10473	10036	10902	10364	9959	10549
Hoteluri	3348	3569	3522	3630	3796	3936	3796	3853	3877	3955	3686
Hosteluri	100	168	84	84	181	265	229	160	100	156	159
Hanuri si moteluri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Moteluri	197	150	150	150	84	310	266	288	170	146	186
Hanuri	-	-	-	-	-	-	-	-	38	38	38
Vile turistice	233	173	151	151	221	411	441	607	647	666	732
Cabane turistice	358	236	266	266	271	501	473	478	497	451	499
Bungalouri	28	28	28	28	28	24	24	54	54	54	54
Campinguri	-	-	60	60	54	204	176	256	256	220	220
Casute turistice	60	60	-	-	-	146	146	135	120	120	156
Tabere de elevi si prescolari	590	590	676	676	685	630	596	603	650	602	608
Pensiuni turistice	581	548	518	532	491	1927	1841	1983	1940	1781	1936
Pensiuni agroturistice	1043	543	670	670	736	2119	2048	2485	2015	1770	2275

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul TUR102C

Structuri de primire turistica cu functiuni de cazare turistica, în județul Sibiu, în perioada 2010-2020

Tipuri de structuri de primire turistica în județul Sibiu (număr)	Ani										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	167	109	109	112	119	315	295	338	303	273	318
Hoteluri	34	36	34	36	39	43	42	43	44	44	41
Hosteluri	1	3	2	2	6	9	8	8	5	5	6
Moteluri	7	5	5	5	3	10	8	9	6	5	5
Hanuri	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Vile turistice	5	3	2	2	3	17	18	21	22	19	24
Cabane turistice	9	6	6	6	6	14	12	14	12	10	12
Bungalouri	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Campinguri	-	-	1	1	1	3	3	3	3	3	3
Casute turistice	1	1	-	-	-	2	2	2	1	1	2
Tabere de elevi si prescolari	7	7	8	8	9	8	7	7	8	7	7
Pensiuni turistice	29	27	25	26	23	90	84	91	86	80	89
Pensiuni agroturistice	73	20	25	25	28	118	110	138	113	96	126

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul TUR101C

Structuri de primire turistică și capacite de cazare în Agnita, în perioada 2010-2018

Oraș AGNITA	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015
Capacitate de cazare tursitică (locuri)	40	32	32	32	32	32
Structuri de primire turistică (număr)	2	1	1	1	1	1

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-au utilizat bazele de date cu codurile TUR101C și TUR102C

3. Analiza diagnostic și Studiu de marketing

Aspecte generale

Strategia de marketing este una din cele mai importante componente ale dezvoltării unui oraș, având scopul de a arăta în ce fel orașul răspunde nevoilor cetățenilor și de a evidenția capacitatea de adaptare continuă a orașului la schimbările cotidiene. Prin aceasta se stabilește poziția pe care orașul, prin administrația publică, trebuie să și-o asigure în interiorul mediului pentru a-și realiza obiectivele în condițiile unei eficiențe corespunzătoare.

Scopul strategiei de marketing este să împingă orașul din poziția curentă într-una mai competitivă în raport cu alte orașe. Acest lucru trebuie făcut prin adaptare și reacție adecvată la tendințe și forțe externe cum ar fi: competiția, schimbări ale nevoilor cetățenilor, evoluții tehnologice, precum și dezvoltarea și punerea în concordanță a resurselor și capacităților cu oportunitățile de care acesta dispune.

Cu alte cuvinte, **marketingul pentru oraș** are ca principal obiectiv transformarea orașului într-un brand cu o anumită valoare pentru locuitorii acestuia, dar și pentru potențiali turiști din țară și din străinătate. Marketingul de oraș reprezintă promovarea unui oraș sau a unui județ, cu scopul de a încuraja anumite activități să se întâmple în oraș. Este folosit pentru a schimba percepțiile externe ale unui oraș pentru a încuraja turismul, a scădea migrația populației rezidente sau pentru a permite relocarea afacerilor. Pentru definirea și implementarea unei strategii de marketing eficiente, se vor defini în prealabil o serie de obiective generale și se va contextualiza și descrie o serie de aspecte care definesc orașul Agnita, se va face o analiză concurențială pe mai multe dimensiuni, urmând ca la final să se contureze o analiză SWOT și o serie de sugestii de acțiuni și resurse pentru implementarea acestora.

Principalele obiective de marketing pentru orașul Agnita sunt:

A. *Obiective calitative de marketing*

- Creșterea notorietății orașului Agnita ca resursă culturală valoroasă pentru turiști potențiali, din țară și din străinătate, prin realizarea unor campanii media puternice
- Creșterea nivelului de trai al populației, a calității vieții, a spațiului urban, a calității educației pentru locuitorii orașului

- Scăderea ratei de migrație a populației din oraș către alte zone din țară și din străinătate prin îmbunătățirea condițiilor de trai în oraș
- Creșterea conștientizării la nivel de oraș cu privire la importanța spațiilor verzi pentru bunăstarea fizică, emoțională a locuitorilor
- Promovarea patrimoniului material și imaterial al orașului prin mijloace și strategii inovatoare, cu orientare spre interesele unor potentiali turiști
- Lărgirea ofertei de servicii pe care orașul o oferă cetățenilor printr-o orientare spre o strategie de digitalizare la nivel de oraș, care să faciliteze interacțiunea cetățenilor orașului Agnita cu administrația publică, dar și cu alte servicii publice.
- Realizarea unor parteneriate cu alte orașe de talia Agnitei din Europa, care facilitează schimbul de bune practici pe diferite dimensiuni

B. *Obiective cantitative de marketing*

- Creșterea numărului de elevi care aleg să-și continue studiile în oraș cu 5% în următorii 5 ani
- Creșterea spațiilor de cazare din oraș în următorii 5 ani care să deservească un număr de 10.000 de turiști
- Atragerea unui număr de 5 investitori străini în zona orașului Agnita în următorii 5 ani pentru creșterea numărului locurilor de muncă cu aproximativ 30%
- Organizarea în oraș a 1 eveniment cultural de anvergură, recurent, care să atragă turiști și să mizeze pe tradițiile și unicitatea locului
- Modernizarea in următorii 5 ani a tuturor spațiilor verzi din oraș și încurajarea populației să petreacă timpul în aceste spații
- Scăderea migrației forței de muncă tinere din oraș în proporție de 20% în următorii 5 ani și atragerea înspre oraș a aproximativ 1000 de persoane prin accesul la locurile de muncă nou create.

Strategia de marketing vizează orașul Agnita, din județul Sibiu, regiunea de dezvoltare Centru, iar toate elementele de cerere și oferta se bazează pe caracteristicile pieței regionale, însă cu potențial extraordinar de lărgire a ofertei și pe piața internațională.

Caracteristicile pieței regionale căreia îi aparține orașul Agnita

La nivelul Regiunii Centru există o serie de aspecte care pot influența dinamica orașului Agnita, dintre care se pot menționa:

- Un oraș cu o ofertă culturală ambițioasă la nivel local, național și international, Sibiul polarizează anual prin Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu un flux de turiști și persoane de cultură remarcabile, generând efecte pozitive și în alte domenii pe lângă cel cultural, cum ar fi cel economic și social, atât la nivel local, cât și la nivel județean.
- Considerând că orașul Sibiu dispune de Aeroportul International Sibiu, accesul turiștilor poate crește în următoarea perioadă dacă serviciile oferite în orașul Agnita se ridică la standarde europene.
- Potrivit Agenției de Dezvoltare Regională Centru, economia regiunii are o structura echilibrata, cu un sector tertiar in rapida dezvoltare și un profil industrial în regiune
- Specificul industrial este mai pregnant in judetele Brasov si Sibiu, judete cu importante traditii industriale. În prezent, pilonii industriei Regiunii Centru sunt industria alimentară, industria confecțiilor textile, prelucrarea lemnului, materialele de construcții și industria pieselor și subansamblelor auto.
- Turismul, cu toate că a înregistrat o serie de progrese pe anumite segmente, cum ar fi agroturismul, nu reușește să valorifice încă importantul potențial turistic al regiunii. Principalele forme de turism practicate in Regiunea Centru sunt turismul montan, turismul balnear, turismul cultural si agroturismul.
- In anul 2013, Regiunea Centru ocupa locul 1 la nivel național in ceea ce priveste efectivele de ovine, cultivarea sfeclei de zahăr, cartofului, hameiului, furaje verzi și a cânepei și inului pentru fibre textile si locul 3 la efectivele de bovine și la cultivarea secarei.
- Regiunea Centru a reusit să atragă în anul 2015 investiții străine directe în valoare de 5 831 milioane euro (9% din totalul investițiilor străine directe din România), conform statisticilor Băncii Naționale a României.
- Sectorul serviciilor are o contribuție importantă la formarea produsului intern brut regional, domeniile care au înregistrat cele mai mari creșteri fiind transporturile (în special transporturile rutiere si cele aeriene), telecomunicațiile, sectorul financiar-bancar si de asigurări.

Aceste date sugerează un potențial de dezvoltare în zonă, însă pentru aceasta e nevoie de o strategie de management și de capitalizarea resurselor pentru a valorifica potențialul mai mult sau mai puțin explorat care există în zonă.

La nivel european și mondial statisticile arată că o serie de condiții asociate unei sănătăți mintale precare sunt tot mai frecvente în rândul populației din întreaga lume. Nivelul de epuizare și burnout este în creștere în întreaga lume și tot mai multe companii și întreprinderi se uită la aspectele ce țin de bunăstarea individuală a angajaților, oferindu-le spații de design cu elemente naturale care să contribuie la bunăstarea angajaților. La un nivel macro, la nivel de oraș, designul spațiului verde are un rol extrem de important pentru bunăstarea emoțională și mentală a locuitorilor acestuia. Studiile în această sferă sunt extrem de concludente, iar ”agenda verde” se află printre prioritățile globale.

3.1. Factorii economici, politici, legislativi, tehnologici, sociali

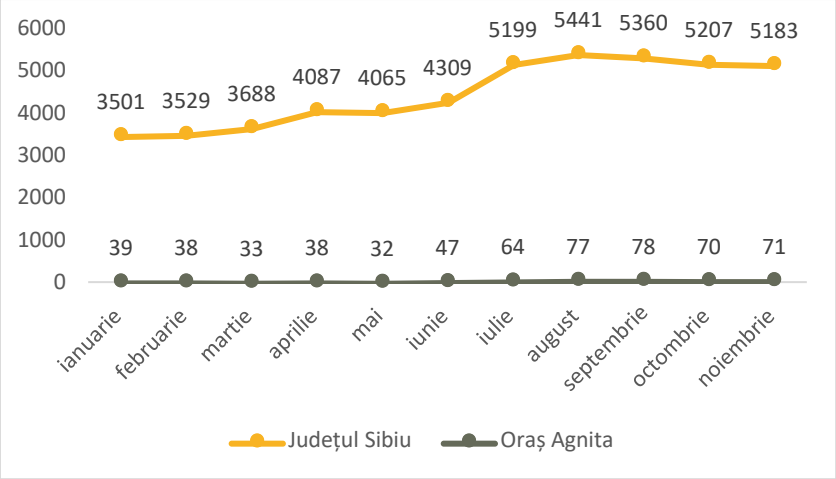
care au o influență directă asupra dinamicii realizării obiectivelor de marketing și a strategiei de marketing a orașului Agnita

Factorii economici

Dintre factorii economici care pot avea o influență directă asupra dinamicii implementării planului de marketing și a eventualelor finanțări accesate

- factori de natură fiscală (nivelul fiscalitatii, calitatea sistemului fiscal, presiunea fiscală, politica fiscală);
- facilități fiscale oferite companiilor pentru deschiderea unor filiale în oraș sau in zonele limitrofe și facilitatile fiscal pentru angajarea elevilor care doresc să se angajeze imediat după terminarea facultății;
- chiar dacă în ultimii ani rata șomajului a scăzut în județul Sibiu, anul 2020 a adus o creștere a numărului de șomeri, în special datorită contextului creat de pandemia Covid.

Numărul șomerilor în anul 2020

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul SOM101E

- resursa de muncă este un alt aspect foarte important pentru dezvoltarea unui oraș, datorită faptului că orașul Agnita are potential de a forță de muncă în sfera tehnologică
- factori determinanţi ai infrastructurii de piaţă (nivelul de dezvoltare a sistemului bancar şi a altor instituţii financiare, starea instituţiilor pieţei valorilor mobiliare);
- factorii de evaluare redaţi prin preţuri (inflaţia, dobânda, cursul valutar);
- factori economici şi financiari (existenţa surselor de finanţare a investiţiilor, accesibilitatea la surse externe de finanţare, posibilitatea de investiţii);
- factorii ce determină conjunctura pieţei (consumatorii, furnizorii, amplasamentul, concurenţii);
- factorii administrativi (calitatea managemenului și a echipei de gestiune).

Factorii politici

Un factor politic care poate influenţa in mod direct investitiile este reprezentat de criza politică care caracterizează România în ultima perioadă, dar și instabilitatea decizională în contextul pandemiei. Alte probleme ce pot apărea sunt: instabilitate legislativă, diminuarea investiţiilor străine, blocarea programelor şi obiectivelor guvernamentale.

Factorii cei mai importanti care influenteaza investitiile sunt:

- starea generala a economiei nationale;

- predictibilitatea in domniul fiscal;
- raspunderea statului pentru investitiile sectorului public;
- conjuctura economiei mondiale, potențată de pandemia generată de COVID 19
- stabilitatea politică generală: poate influența direct creșterea sau descreșterea consumului de anumite produse
- infrastructura rutieră si aeriana: o infrastructură modernizată și în creștere faciliteaza accesul la anumite servicii.
- factorii situaţiei politice interne (structura socială, cadrul instituţional, mecanismele de control);
- factorii situaţiei politice externe (instabilitatea politicii regionale, importanţa geopolitică, apartenenţa la o grupare politică, finanțările și condițiile de acordare a granturilor nerambursabile).
- schimbări politice datorate pandemiei (spre exemplu: situații de urgență, carantină, care nu permit deplasarea personalului angajat la locul de muncă și afectarea activității)

Factorii legislativi

Contextul macroeconomic care favorizează atragerea investiţiilor și implementarea acestora este determinat de un mix de elemente interdependente, dupa cum urmeaza:

- stabilitatea sistemului legal;
- independenţa justiţiei pentru a asigura drepturile tuturor părtilor;
- reguli clare şi nediscriminatorii privind activitatea economică (implicit cea investiţională);
- accesul la pieţele de desfacere şi la resurse (umane, naturale, tehnologice, etc.);
- transparenţa în activitatea organelor de stat cu funcţii de reglementare şi control.
- transparenţa legislaţiei;
- gradul de complexitate a practicii de apel şi arbitraj;
- procedura de expropriere, în cele mai dese cazuri realizată prin metoda naţionalizării;
- posibilitatea de repatriere a proprietăţii şi a capitalului etc.
- schimbarea cadrului legislativ în ceea ce privește funcționarea întreprinderilor ca urmare a pandemiei covid 19.
- modificări legislative
- facilități fiscale pentru angajarea anumitor grupuri vulnerabile

Factori tehnologici

Tehnologia reprezintă un motor pentru toate sectoarele economice, motiv pentru care este necesară aplicarea unor politici publice speciale pentru dezvoltarea TIC si automatizarea unor procese de lucru.

- nivelul de dotare tehnologică, rata de înnoire a produselor tehnologice, tehnologia informaţiei şi comunicării, accesul la reţelele electronice de comunicare rapide, sunt factori ce influenţează în mod fundamental dezvoltarea socioeconomica.
- trendul pentru automatizarea joburilor şi preţul tehnologiilor şi măsura în care populaţia, instituţiile publice şi mediul economic pot achiziţiona noile tehnologii și se pot familiariza cu acestea
- existența programelor de finanțare care sprijină activitățile de cercetare tehnologică și aplicată, acțiunile de validare precoce a produselor, a capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale

Factori sociali

Factorii sociali au în vedere câteva aspecte esenţiale referitoare la: ocuparea forței de muncă, cercetare și dezvoltare, energie/climă, educație, incluziune socială și reducerea sărăciei. Așadar, se pot enumera:

- lipsa fortei de munca calificate, ca urmare a migratiei in strainatate sau in alte zone mai dezvoltate
- migratia si efectele sociale ale acesteia: creşterea numărului familiilor monoparentale, creşterea abandonului şcolar, creşterea delicvenţei juvenile,
- mobilitatea populației: scăderea costurilor carburanților influențează net migratia populatiei la nivel national si inter-judetean, costurile pe care le presupun traiul și mobilitatea într-un oraș mare determina multe persoane din orașele limitrofe sa faca naveta catre locul de munca aflat în orasele mari.
- mediul de lucru tot mai presant și noile conditii de munca impuse datorita pandemiei determină persoanele să angajeze alte comportamente in ceea ce privește locul de munca pentru a fi in siguranta: spre exemplu, aleg să lucreze de la distanta sau să lucreze in ture si grupuri restranse de oameni atunci când activitățile nu pot fi transferate online,

pentru cei care isi pastreaza locul de munca

- cresterea consumului de produse locale și implicarea oamenilor in sustinerea unor astfel de initiative, prin cumpararea produselor oferite de către acestia. Sprijinul unor banci pentru antreprenorii locali determină o schimbare de comportament din partea antreprenorilor, care găsesc susținere în comunitate pentru implementarea ideilor și vânzarea produselor.
- rata mica de participare la educaţie a persoanelor aparţinând grupurilor vulnerabile (săraci, romi) şi a adulţilor, calitatea slaba a educaţiei iniţiale primite precum și dezvoltarea insuficienta a programelor destinate învăţării pe tot parcursul vieţii.
- existenta unor diferenţe importante faţă de alte regiuni europene a piaţa forţei de muncă, care este caracterizată prin practici discriminatorii, în special în defavoarea populaţiei feminine și rome.

În elaborarea strategiei orașului Agnita și a satelor aparținătoare (Coves și Ruja), și pentru a se îndeplini obiectivele de marketing prezentate anterior, se au în vedere câteva dimensiuni strategice în cadrul planificării:

- oameni și educație
- oameni și locuri de muncă
- creștere economică și afaceri noi
- oraș sănătos și sigur
- oraș verde
- cultură și identitate locală

3.2. Infrastructură-transport

Transport aerian

Infrastructură de transport aerian nu există în localitate.

Accesul la această infrastructură se face din localitățile aflate la distanțe rezonabile: Sibiu la 60 km și Târgu Mureș la 97 km, de asemenea aeroportul Cluj Napoca este în apropiere, la numai 160 km. În prezent se finalizează lucrările la Aeroportul Brașov aflat la 109 km.

De remarcat trendul companiilor de zbor: operatorii clasici (Tarom, Austrian Airlines, etc) se află pe o poziție constantă pentru zborurile de mare distanță, intercontinentală și părăsesc încet, încet aeroporturile regionale, orientându-se spre aeroporturile în capitală de țară.

Operatorii naționali au început să realizeze zboruri domestice (naționale) de pe tot mai multe aeroporturi și cu tot mai multe zboruri, cu nave de mică – medie capacitate.

Astfel aeroportul Sibiu, Târgu Mureș, Cluj - Napoca sunt legate de capitala București prin cel puțin 2 perechi de zboruri zilnice (descrierile se referă la perioada fără pandemie și pleacă de la premisa că această perioada este temporară și va conduce la reluarea zborurilor în conformitate cel puțin cu orarele din 2019).

Descrierile privind zborurile din anul 2020 și început 2021 ar conduce la imaginea inutilității acestor aeroporturi datorită anulării zorurilor internaționale și limitării celor naționale pe fondul introducerii interdicțiilor de călătorie.

Operatorii de companii low-cost păstrează în general unul-două zboruri zilnice de pe aeroporturi locale (cel mai probabil din motive de marketing) și, pentru zborurile continentale operează de pe București Otopeni.

Această abordare se bazează pe ce e descris anterior și conduce la optimizare a profitului acestor companii și prin urmare la un risc redus de dispariție de pe piață a acestor operatori importanți pentru clientul local.

Datorită acestei situații, nu este necesară realizarea de infrastructură aeroportuară în localitate sau în apropierea ei.

Legătura între localitate și aeroporturi se realizează numai pe cale rutieră preponderent fiind transportul privat. Nu există licențe de transport județean pe ruta Agnita - Aeroport Sibiu și nici pe alte rute care să includă această ruta.

Din cercetarea locală reiese că nu sunt curse oficiale regulate spre niciunul din aeroporturile menționate. Analiza acestei situații se va realiza la subcapitolul de analiză transport rutier.

Transport maritim

Transportul maritim nu este utilizat în localitate.

În Regiunea de Dezvoltare Centru nu sunt porturi maritime sau fluviale pentru transport de mărfuri sau de pasageri Porturi fluviale: Turnu Severin, Orșova, Călărași, Tulcea, Sulina (toate la fluviul Dunăre).

Porturi maritime: Midia, Constanța, Agigea, Mangalia (toate la Marea Neagră).

În prezent nu există curse regulate spre și de la aceste porturi.

Porturile turistice fluviale reprezintă o oportunitate pentru dezvoltarea viitoare chiar dacă sunt la o distanță de peste 300 km.

Transport feroviar

Localitatea face parte din traseul proiectat în 1895 pe ruta Sighișoara - Agnita - Sibiu. Acest traseu a fost realizat pe ecartament redus, de 760mm (ecartamentul normal în România este 1435mm).

Porțiunea Sighișoara – Agnita a fost închisă în 1965 și peste această porțiune s-a construit drumul județean Agnita - Sighișoara. Porțiunea Sibiu - Agnita este închisă și ea de peste 20 de ani.

A fost declarat monument industrial și se află în proces de refuncționalizare. În 1965 s-a construit noua gară Agnita. Fostul traseu de cale ferată traversa orașul exact pe artera principala.

Prin urmare, traseul feroviar local există, dar este inutilizabil având valoare istorică și este posibil să devină o atracție locală printr-o abordare corectă a acestui simbol local și zonal.

Transport feroviar activ

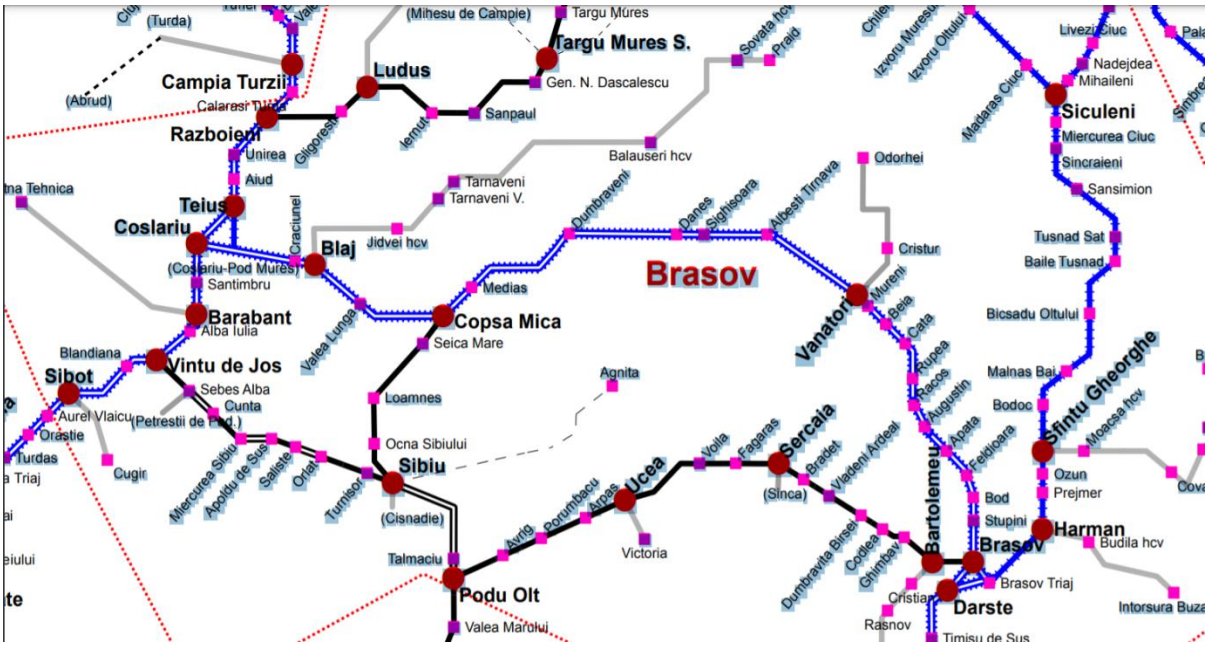
Datorită poziției mediane față de localitățile din zonă, putem spune că are un avantaj prin aceasta de potențial nod feroviar.

Astfel stația CF Sibiu se găsește pe linia de cale ferată Vințu de Jos - Sebeș - Sibiu- Podu Olt - Brașov, precum și în apropiere de stațiile Mediaș și Sighișoara, pe linia Arad - București – magistrala CF dublă, parte a coridorului IV pan european în curs de modernizare la viteză de circulație de 160 km/ h.

În apropiere nu există noduri intermodale operaționale publice, astfel că accesul la transportul CF pentru marfă este o problema nu numai pentru oraș ci și pentru regiune.

De remarcat că existența unei finanțări prin POIM specifice nodurilor intermodale nu a condus la depunere de cereri de finanțare și implicit nici la posibilitatea îmbunătățirii acestui acces în viitorul apropiat.

Analiza transportului la, și de la nodurile CFR se va realiza la componența rutieră.

Sursa harta http://www.cfr.ro/files/ddr/Anexa1a-HartageneralareteaCFR.pdf

Trasport rutier:

Infrastructura de transport rutier in afara localității

Localitatea se găsește pe drumul județean DJ 106 – Sibiu - Agnita – Sighișoara. Drumul a fost reabilitat pe porțiunea Sibiu - Agnita în perioada 2010 - 2012 și este în stare tehnică bună.

Porțiunea Agnita - Sighișoara este în curs de reabilitare cu finanțare prin POR 2014 - 2020 lucrările fiind prevăzute a se finaliza în anul 2021. De asemenea Agnita este legată prin alte drumuri județene (ramificate din DJ106) spre localitățile:

- Arpașu de Sus pe DN1 - 34 km (DN1- Sibiu –Făgăraș)
- Voila pe DN1 – 31 km (DN1- Sibiu –Făgăraș)
- Făgăraș pe DN1 – 43 km (DN1- Sibiu –Făgăraș)
- Făgăraș pe DN1 – 53 km prin comuna Șoarș (DN1- Sibiu –Făgăraș)
- Mediaș pe DN14 – 38 km (DN14 - Sibiu – Mediaș - Sighișoara)
- Sighișoara pe DN14 – 42 km (DN14 - Sibiu – Mediaș - Sighișoara) utilizând DJ106
- Sighișoara pe DN14 – 60 km (DN14 - Sibiu – Mediaș - Sighișoara) prin Biertan
- Șeica Mare (pentru Sibiu, Mediaș, Blaj) pe DN14 – 49 km (DN14 - Sibiu – Mediaș - Sighișoara) utilizand DJ106

Se constată un excelent acces la drumurile naționale utilizând drumuri județene aflate în stare bună, unele reabilitate în cadrul POR 2007-2913, altele în curs de reabiltiare prin POR2014-

2020. Totuși, drumurile județene au unele impedimente, chiar în stare bună: limite de tonaj și viteze de circulație mai mici ca cele ale drumurilor naționale.

În cadrul master planului de transport nu sunt prevăzute construcții de drumuri naționale în Agnita sau apropiere.

Accesul la autostrăzi se poate face în prezent doar prin nodul Sibiu la autostrada A1 București – Arad - Nădlac.

Accesul în viitor se va realiza și la autostrada A3 în zona localității Iacobeni dar nu sunt prevăzute lucrări de acces la autostrada în acea zona, prin urmare, probabil se va utiliza nodul Sighișoara. Autostrada nu este în lucru la această dată deoarece citățm "Tronsonul Brașov - Târgu Mureș a fost scos din planurile autostrăzii, fiind înlocuit de autostrada A10 Sebeș - Turda aflată în execuție." Sursă http://www.130km.ro/a3.html. Prin urmare nu sunt motive de raportare a unor strategii la această autostrada.

Toate drumurile de acces la orașul Agnita au regim de drum public și au secțiuni transversale legale, potrivit normativelor în vigoare, așadar nu au trotuare sau piste de biciclete.

Rețeaua de străzi urbană

Localitatea este bine deservită de o rețea de străzi. (Străzile sunt denumirea de structuri rutiere în interiorul localității urbane sau rurale). Potrivit normativelor în vigoare, străzile trebuie să aibă parte carosabilă și parte necarosabilă. Partea carosabilă este structurată pe tipuri de îmbrăcăminți rutiere, existând îmbrăcăminți rutiere moderne (flexbile și rigide) și nemodernizate formate din împietruiri. În interiorul localității, inclusiv satele aparținătoare inca există drumuri nemodernizate, împietruiri.

Partea necarosabila este formată din trotuare, spații verzi precum și piste biciclete. Există piste de biciclete în localitate pe o lungime mica, in zona axului central al localitatii. Spațiile verzi sunt bine definite dar nu au beneficiat de investții în ultimii 30 de ani, iar anterior acestei perioade, investițiile au fos minime.

Trotuarele există pe mai bine din 80% din străzi. Starea tehnică a acestora este ingrijoaratoare pe marea majoritate a lungimilor lor. În ultmii 10 ani au fost încercări de reabilitare a carosabilului, iar cu excepția unui tronson central al străzii principale din oraș, nu s-a reușit reablitarea carosabilului și cu atât mai puțin a trotuarelor. Prin urmare trotuarele atât urbane și zona rurală (cele două sate aparținătoare) trebuie să fie tratate cu mare atenție și propritate în cadrul acestui document.

De asemenea, există porțiuni de străzi fără trotuar, lățimea mică a străzii a permis crearea doar a carosabilului. Există alei pietonale, în general de acces la blocurile de locuit, acestea fiind și ele în stare proastă. Și aceste alei trebuie să constituie o componentă de regenerare descrisă în cadrul acestei strategii.

Pentru zona istorică există un proiect care prevede reabilitare zonei cu îmbrăcăminți rustice, gen calupuri de piatră ceea ce va conduce la o limitare a circulației auto și o creștere a celei pietonale.

Transport public

Transportul public cu curse regulate

Sunt curse regulate în localitate efectuate cu doua autobuze.calaitatea transportului in comun este buna, dar lipsa parcului auto performant condce la utilizarea acestor mijloace de transport doar ocazional

Transport public intrajudețean

Exista 5 perechi pe ruta Agnita Sibiu operate de Transmixt SA, 1 cursa zilnică la Mediaș. Spre destinațiile Făgăraș și Sighișoara nu sunt rute operate direct ci prin localitățile Sibiu și/ sau Mediaș.

Transport cu curse regulate speciale

Există curse regulate speciale care tranzitează localitatea pe rute licențiate de Consiliul Județean Sibiu în scopul transportării angajaților la locurile de muncă.

Regim Taxi

În localitate, nici o companie de taxi nu este prezentă în mediul online.

Regim închiriere auto

În localitate nu există transport public cu mașini închiriate. Nici o companie de închirieri auto nu este prezentă în mediul online.

Transport nemotorizat:

Localitatea nu este acoperită și nu este în legătură cu alte localități, prin piste de biciclete sau alei pietonale. Datorita acestui fapt, transportul nemotorizat se tratează la nivel de localitate.

Analiza nevoilor de transport și mod de satisfacere. Concluzii

Analiza nevoilor de transport

În urma definirii principalelor moduri de transport precum și a stării principalelor moduri de transport, din care neaplicabil transportul aerian, maritim și feroviar, constatăm că din punct de vedere al infrastructurii rutiere localitatea este bine deservită și că nu sunt motive pentru a realiza cai carosabile noi în acest sens, cu excepția unei centuri rutiere ocolitoare pentru traficul de tranzit. Aceasta centura ar conduce si la punerea in siguranta a patrimonului arhitectonic imobiliar al localitatii

În urma analizei stării străzilor din localitate, constatăm că situația este total diferită față de situația descrisă în afara localității.

Astfel în interiorul localității rețeaua de străzi chiar dacă este bine definită are o stare tehnică mediocru iar pe alocuri proasta.

De asemenea nu există trotuare pe toată lungimea străzilor iar acolo unde există starea lor este de asemenea mediocru sau proastă.

Există zone amenajate care au fost utilizate ca și alei pietonale dar și ca locuri de parcare.

Din punct de vedere al utilizatorului, rețeaua de străzi și de trotuare în starea actuală necesită îmbunătățiri semnificative.

Analiza situației pe tipuri de necesități

Necesități profesionale

Locul de muncă se găsește în localitate și în afara localității. Transportul la locurile de muncă se face utilizând mijloace auto personale sau sisteme de transport speciale.

Utilizarea transportului personal conduce la timpi mari de așteptare pentru date pentru identificare a unui loc de parcare precum și alocarea unui buget substanțial combustibilului mijlocului auto.

Utilizarea mijloacelor de transport public în interiorul localității este ingreunata datorita intervalului mare de succedere intre mijloacele de transport public

Acest fapt conduce toate deplasările în interesul serviciului să fie suportate mare măsură din bugetul propriu la costuri semnificative.

Transportul în scop educativ și medical

Pentru transportul spre unitățile școlare și spre unitățile medicale în vederea realizării programului educațional precum și accesării serviciilor medicale, acesta se poate face pe jos sau cu mijloace de transport personal.

Starea trotuarelor precum și distanța de transport semnificativă între localitățile rurale și localitatea urbană, precum și condițiile meteo conduc la utilizarea pe la pe scară largă a

mijloacelor de transport personal rezultat. Rezultatul aceste utilizări intensive a mijloacelor de transport personal conduce la o aglomerare extremă în zona unităților educaționale și a unităților medicale.

Transportul în scop medical de urgență este realizat cu mijloace auto specializate de tipul ambulanță.

Datorită intersecțiilor sistematice, nu sunt probleme în transportul pacienților.

Totuși, starea drumurilor, starea străzilor precum și aleilor de acces la locuințe conduc la defectarea mijloacelor de transport de tip ambulanță. Aglomerările din zonă centrală, din zonele medicale și din zonele educaționale conduc la timpi și viteză reduse de deplasare.

Lipsa parcărilor în zonele de locuit precum și aglomerarea lor în zonele centrale conduc la manevre de intrare - ieșire în parcare care blochează axele de transport principale și secundare și astfel blochează străzile.

Transportul de agrement

Transportul de agrement reprezintă o metodă de petrecerea timpului liber precum și modalitatea de a accesa alte multe facilități pentru petrecerea timpului liber, cum sunt parcurile spectacolele, restaurantele, alte locuri.

Transportul de agrement datorită stării tehnice a trotuarelor precum și al dimensiunilor acestora și datorită lipsei de piste de biciclete, se constată că se realizează cu mijloace de transport particulare de tipul autoturismelor, în detrimentul transportului nemotorizat sau al deplasării pedestre.

Transportul pentru asigurarea bunurilor de consum

Transportul se realizează utilizând pe scară largă mijloace de transport privat consumatoare de resurse financiare semnificative, raportate la bugetul familiei.

Transportul pentru asigurarea relației cu autoritățile publice

Cu toate demersurile făcute în ultimul an, totuși sunt necesare deplasări la instituțiile publice, nu vederea rezolvării unor situații obișnuite sau neobișnuite. În cadrul unei situații obișnuite, se exemplifică plata impozitelor și taxelor locale, iar în cazul situațiilor neobișnuite exemplificăm obținerea unor documente precum autorizația de construire a unui imobil.

Pentru toate acestea este necesară deplasarea fizică la instituțiile locale sau la instituțiile descentralizate ale statului.

Deplasarea se face în mod obișnuit utilizat mijloace de transport auto private având în vedere ca de multe ori deplasarea este însoțită și de transportul unor documente.

Concluzii privind transportul

Cele prezentate mai sus conduc la o imagine destul de tristă privind situația actuală a transportului și a modului de rezolvare a necesităților de transport în localitate.

Sunt necesare realizarea unor pachete de măsuri care să urmărească cel puțin două direcții principale de acțiune.

- Prima direcție constă în crearea unei infrastructuri rutiere capabile să preia fluxurile de transport motorizat și nemotorizat în localitate, în vederea reducerii timpilor de transport în general.
- A doua direcție o constituie un pachet de măsuri îndreptate către crearea și sprijinirea creării servicilor publice de transport de persoane atât în interiorul localității cat și în exteriorul acestora.

Cele două direcții trebuie implementate astfel încât să nu să stânjenească reciproc și să conducă în primul rând la reducerea costurilor pentru călătorii, în cadrul bugetului familiei persoanelor, companiilor și nu în ultimul rând în cadrul bugetului localității.

Analiza SWOT pentru dimensiunea transport

Puncte tari	**Puncte slabe**
- Existența unei infrastructuri adecvate de transport rutier în afara localității, prin care se realizează o legătură mai bună și cu alte localități de interes - Reabilitarea recentă a drumului județean DJ 106 – Sibiu - Agnita – Sighișoara - Legătura cu alte drumuri județene (ramificate din DJ106) spre alte localitati, cum ar fi Sighișoara, Mediaș, Făgăraș, Seica Mare, Voila, Arpașu de Sus - Acces excelent la drumurile naționale utilizând drumuri județene aflate într-o stare foarte bună de funcționare - Existența trotuarelor pe mai bine din 80% din strazile din localitate	- Lipsa unei infrastructuri adecvate de transport rutier urban, în interiorul localității - Inexistența unor curse oficiale regulate de transport rutier spre niciunul din aeroporturile din proximitatea localității Agnita, fapt care limitează accesul în localitate - Inexistența transportului CFR marfă în localitate, dar și în regiune - Impracticabilitatea transportului CFR călători în localitate, cu toate că există o stație de transport feroviar - Lipsa accesului direct la autostrăzi - Inexistența unor drumuri rutiere modernizate și a unor piste de biciclete în localitate.

	▪ Starea tehnică îngrijoratoare, uneori chiar proastă a trotuarelor și a aleilor pietonale ▪ Inexistența transportului public în localitate ▪ Inexistența transportului privat cu taxi ▪ Lipsa unor locuri de parcare, care să deservească nevoile cetățenilor, și aglomerarea lor în zonele centrale, ducând la o lipsă de fluiditate a traficului în localitate
Oportunități ▪ Poziționarea geografică avantajoasă, între orașe mai mari cu potențial de atragere a capitalului de investiții în infrastructuri de transport rutier și cu acces direct la autostrăzi și drumuri naționale ▪ Poziționarea geografică mediană față de localitățile cu nod feroviar din regiune ▪ Existența a numeroase aeroporturi naționale și internaționale în proximitatea orașului Agnita (Aeroportul Internațional Sibiu, Aeroportul International Avram Iancu Cluj, Aeroportul Internațional Transilvania din Târgu Mureș) dar și deschiderea unor aeroporturi noi, cum este cel Aeroportul Internațional Brașov-Ghimbav ▪ Schimbarea comportamentelor de consum la nivel de transport aerian domestic, acesta fiind în creștere înainte de pandemie ▪ Transformarea traseului feroviar local într-o atracție locală și zonal aprintr-o abordare corectă a acestui simbol ▪ Oportunitatea fondurilor europene sau a altor surse de finanțare pentru reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere existente ▪ Oportunitatea fondurilor europene sau altor surse de finanțare pt. realizarea unei centuri ocolitoare a orașului	**Amenințări** ▪ Pe termen mai lung nu sunt prevazute constructii de drumuri nationale în Agnita sau apropiere în cadrul master planului de transport ▪ Schimbarea programelor și a caracteristicilor serviciilor oferite de operatorii privați cu privire la transportul local și regional, ca urmare a pandemiei Covid 19 ▪ Privatizarea într-o proporție mare a transportului rutier și feroviar, care poate determină o creștere a prețurilor pentru aceste servicii

Nr. crt.	Obiective specifice dimensiunii transport	Activități implicate pentru atingerea obiectivelor
1.	Creșterea calității transportului urban, din interiorul localității	➢ Modernizarea și reabilitarea unor străzi și spații pietonale din oraș ➢ Introducerea și/sau îmbunătățirea calității transportului în comun în interiorul localității ➢ Încurajarea cetățenilor prin politici publice la nivelul orașului pentru utilizarea transportului în comun, în defavoarea mașinii proprietate privată
2.	Orientarea politicilor de transport la nivelul orașului către nevoile cetățenilor	➢ Crearea unor locuri de parcare speciale, pentru a degreva centrul orașului de o supraaglomerare de mașini ➢ Crearea unor piste de bicicletă, trotinetă, role în centrul orașului și reducerea spațiului destinat mașinilor, fapt care încurajează comportamente de transport mai sănătoase pentru individ, dar și pentru localitate
3.	Accesibilizarea transportului localității Agnita din interiorul acesteia către alte zone dar și vice versa	➢ Acordarea de facilități fiscale unor eventuali investitori privați în ceea ce privește transportul din și înspre localitatea Agnita ➢ Încurajarea companiilor private deja existente în proximitate să-și extindă serviciile și să deservească și nevoile de transport ale orașului Agnita ➢ Modernizarea și reabilitarea tuturor drumurilor care fac legătura orașului Agnita cu alte localități din proximitate
4.	Facilitarea transportului spre și dinspre aeroporturile din proximitate	➢ Oferirea de facilități fiscale acelor companii private care realizeaza transport către aeroporturile din proximitate ➢ Promovarea acestor servicii în mediul online, în limba engleză/ germană/ etc, pentru a putea atrage mai mulți turiști străini în localitate
5.	Transformarea traseului feroviar local într-o atracție locală, mizându-se astfel pe un turism cultural	➢ Reabilitarea infrastructurii feroviare locale și includerea acesteia într-un circuit mai amplu de turism regional ➢ Promovarea acestuia prin mijloace adecvate atât la nivel regional, cât și la nivel național și chiar internațional

3.3. Agricultura, silvicultura, dezvoltarea urbană, mediul înconjurător

Agricultura

Privind agricultura trebuie să remarcăm faptul că localitatea urbană împreună cu cele două localități rurale aparținătoare se găsesc în zona deluroasă, colinară a județului Sibiu.

Datorită amplasamentului și datorită faptului că proprietățile private sunt fragmentate, la nivelul localității nu putem vorbi de ferme agricole performante cu rezultate notabile.

În zona localității există ferme de animale orientate, cu mici excepții, spre subzistență precum și fermă agricolă de subzistență.

Situația se datorează păstrării sistemului agricol fărâmițat după perioada anilor 1990, fapt ce a condus la lipsa posibilităților financiare pentru realizarea unor investiții semnificative în domeniul agricol.

Dacă în trecut localitatea a cunoscut o înflorire bazată pe dezvoltarea meșteșugurilor în jurul activităților agricole. Declinul activităților agricole a condus în final la dispariția meșteșugurilor.

Este necesară realizarea și urmărirea rezultatelor unor programe și proiecte care să conducă la aplicarea a două măsuri.

- Prima măsură constă în crearea de parteneriate între producători agricoli astfel încât aceștia să aibă acces la tehnologii noi și performante.
- A doua măsură constă în crearea unei rețele de desfacere locala a produselor agricole locale astfel încât să se promoveze utilizarea de produse agricole cu amprenta de carbon cat mai mic. Această măsură necesită atât crearea unor mecanisme de tipul soft cat și crearea unor facilități de tip imobiliar în vederea vânzării produselor.

Ca o concluzie constatăm că acest segment al producției agricole are o contributie extrem de mică la produsul intern al localității, la veniturile locuitorilor, implicit are o contribuție extrem de mică la dezvoltarea locală.

Silvicultura

Deși în trecut silvicultura a reprezentat un punct de creștere economică motiv pentru care până în anii 1960 s-a utilizat calea ferată cu ecartament mic Sibiu - Sighișoara în vederea transportului cherestelei către Viena și Budapesta, de asemenea după 1960 când s-a construit Drumul Județean Sibiu - Sighișoara și s-a scos din uz porțiunea de cale ferată îngustă între Agnita și Sighișoara, motivul principal a fost determinat tot de exploatarea lemnului în zonă.

Epuizarea și conservarea zonei forestiere în prezent duce ca aceasta importantă resursă să fie utilizată destul de puțin.

Totuși, produsele silvice obținute în cadrul unei producții agricole reglementate pot fi considerate un mijloc de redresare economică a unei părți a locuitorilor.

Scăderea exploatării masă lemnoasă în zonă este un fapt pozitiv pentru că în fiecare hectar de pădure acumulează o tonă de dioxid de carbon și stabilizează astfel atmosfera locală. În plus, pădurea crește de la an la an și duce la creșterea atractivității economice în vederea exploatării de masă lemnoasă, sursă de venituri constante. Prin urmare sunt necesare programe și investiții care să contribuie la creșterea suprafeței împădurite, inclusiv pentru stabilizarea versanților din zona căilor de circulație.

Totuși trebuie avut în vedere și faptul că având masa lemnoasă în apropierea orașului Agnita, este normal să se creeze o industrie care să folosească la maxim resursa lemnoasă astfel încât sa aducă plus valoare masei lemnoase exploatate în zonă, în vederea valorificării în comerțul european dar și local.

Întoarcerea la valorile tradiționale, istorice, conduce la necesitatea realizării unor produse din material lemnos care să reproducă cat mai exact cu o mare precizie produsele de tâmplărie și de mobilier a secolului XVII - XIX.

Prin urmare, crearea unor ateliere meșteșugărești cu aerul distinct al atelierelor de după 1848 trebuie să reprezinte un obiectiv al administrației locale, împreună cu mediul de afaceri și cu organismele non-profit.

Cu toate că autoritatea locală nu are nici un fel de misiune pentru creșterea suprafețelor împădurite, în special pe terenurile pe care nu le deține, considerăm normală realizarea unui program de sprijin pentru antreprenori de tip incubator de afaceri în prelucrarea lemnului.

Dezvoltarea urbană

Deoarece zona cunoaște în prezent un trend descrescător din punct de vedere demografic, putem afirma că acest trend este comparabil împreună cu trendul de reducere a veniturilor.

Din acest punct de vedere, situația localității nu este extraordinar de strălucită dar nici nu este o situație fără ieșire sau o ieșire dificilă, investițiile urbane în localitate precum și în localitățile rurale aparținătoare sunt minime și au fost orientate, în special, pe asigurarea apei potabile, canalizării și a accesului la resursele de energie electrică și gaze naturale.

Căile de comunicații atât rutiere cat și pietonale sunt într-o stare medie către degradat, deoarece pe parcursul ultimilor 20 de ani, nu s-au făcut investiții sistematice în acest domeniu.

În localitate nu există monumente de for public numeroase și cu caracter deosebit, exceptând Biserica Fortificată, Muzeul Văii Hârtibaciului.

Monumentele de For Public sunt bunuri imobile, lucrări de artă plastică, artă monumentală, construcții sau amenajări neutilitare, având caracter decorativ, comemorativ și de semnal, amplasate în spații publice, într-o zonă de protecție, pe terenuri aflate în domeniul public sau

privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale. Monumentele de for public pot fi clasate ca monumente istorice, urmând regimul juridic stabilit pentru acestea.

Parcurile sunt cu suprafețe mici de natura scuarurilor, zonele verzi în special din zona drumurilor, a străzilor sunt mari consumatoare de resurse pentru întreținere și au un impact estetic mic. În plus mobilierul stradal este de mică dimensiune, uzat, neimpresionant sau chiar lipsește în unele zonele de cartier.

Instituțiile publice se alătură instituțiilor publice din România în sensul că au fost lipsită de investiții sistematice care să le aducă la nivelul secolului 21, nu numai din punct de vedere ergonomic, dar și din punct de vedere termic, a consumului de resurse energetice.

Autoritățile publice au făcut investiții minime pentru înlocuirea tâmplăriilor exterioare și a unor corpuri de iluminat, dar datorită limitărilor financiare, nu au reușit o conformare a întregului inventar public imobiliar la standardele actuale.

Mediul înconjurător

Parcul/ Pădurea Steinburg

Înființat la finalul secolului XIX - începutul secolului XX, de către un prosper om de afaceri, iubitor de natură și frumos, cu același nume W. Steinburg. Acest parc a fost creat pe terenul și cu resursele financiare ale acestuia, fiind asemănător cu un parc din apropierea Vienei. Au fost plantați arbori ornamentali speciali, aduși din Austria, din familia rășinoaselor, foioaselor și a altor specii rare.

Parcul a fost o lungă perioadă de timp locul de agrement al agniţenilor. Scări betonate, alei cu bănci, o terasă pentru spectacole în poieniţă, un restaurant cochet leagăne pentru copii şi mai ales o mare varietate de copaci și arbuști, erau elemente suficiente pentru ca agniţenii de toate vârstele dar mai ales tinerii să se simtă bine în acest parc. În fiecare început de primăvară primăria repara băncile si refăceau aleile iar elevii îl primeneau curățând frunzele și vegetația uscată. Începând cu anul 1975 primăria nu s-a mai ocupat de reamenajări, elevii au fost puși să facă muncă voluntară în agricultură, iar parcul a început să se degradeze. În anul 1985 Steinburgul a fost cedat Ocolului Silvic, având drept statut "pădure"[19].

Începând cu anul 2006, mare parte din suprafața Steinburgului a reintrat în proprietatea Orașului Agnita.

Sărături Băi

Documentele timpului arată că încă din anul 1924[20] Sărăturile au fost principalul loc de atracție al agnițenilor. Terenul făcea parte din domeniul bisericii evanghelice care l-a parcelat și l-a pus

[19] https://www.tribuna.ro/stiri/actualitate/steinburgul-va-deveni-iarasi-parc-8125.html
[20] https://primaria-agnita.ro/turism/

la dispoziția celor interesați pentru construirea de vile. Parcelele au fost obținute gratuit, dar după 30 de ani au ajuns din nou în proprietatea bisericii, împreună cu construcțiile ridicate din cauza datoriilor acumulate în timpul lucrărilor de construire.

Biserica însăși a ridicat cu bani din donații un motel, un ștrand și un izvor curativ. Asociația femeilor a înființat o "colonie pentru copii".

Prin legea de reformă agrară, acestea au trecut în proprietatea statului.

În perioada anilor 1959-1970, aici se organizau anual tabere de elevi.

Până acum câțiva ani, în această zonă de agrement existau 12 cabane ce erau închiriate/ în proprietate diverselor societăți sau instituții din orașul Agnita, care se ocupau și de întreținerea și conservarea acestora. Mulți agnițeni au petrecut aici momente de veselie și relaxare.

Momentan, spațiul de agrement este în proprietatea UAT Orașul Agnita, însă se află într-o stare avansată de degradare. Singura cabană funcțională și care se află într-o stare bună de funcționare și care este utilizată în mod frecvent, este Cabana aflată în proprietatea și administrarea Ocolului Silvic Agnita.

-

- Sursa: www.Wikimpia.org
-

Sursa: https://www.guidetransylvania.com/ro

Râul Hârtibaciu

Este un afluent al Cibinului, cu o lungime de 88,2 km. Izvorăște din pădurea Bărcutului, principala localitate situată pe cursul Hârtibaciului fiind orașul Agnita.

Terenul se prezintă sub formă de pante care mărginesc Valea Hârtibaciului. Terenul prezintă o stabilitate bună şi numai în rare locuri prezintă tendinţe de alunecare. Totuşi, în anii ploioşi se pot observa pe alocuri modificări datorate plasticităţii terenului.

Din punct de vedere hidrografic, Valea Hârtibaciului adună apele de ploaie şi pe cele rezultate din topirea zăpezilor şi în final se varsă în râul Cibin. Adâncimea pânzei freatice este între 3 - 10 metri, iar în lunca Văii Hârtibaciului este de 1 metru, fapt care a condus la folosirea acestui teren pentru cultivarea porumbului de siloz.

Analiza SWOT pentru ramurile agricultura, silvicultura, dezvoltarea urbană, mediul înconjurător ale orașului Agnita

Puncte tari	**Puncte slabe**
▪ Un profil de activitate al populației orientat spre meșteșuguri și alte meserii ▪ Poziționarea geografică avatajoasă în zone care permit valorificarea agriculturii, silviculturii, etc ▪ Conservarea zonei forestiere în prezent și scăderea exploatării de masa lemnoasă în zonă, cee ace duce la scăderea nivelului de dioxid de carbon din zonă ▪ Existența unei tradiții în ceea ce privește atelierele meșteșugărești de prelucrare a lemnului cu aerul distinct al atelierelor de după 1848, fapt ce poate contribui la crearea unor produse din masa lemnoasă unice ▪ Spațiul verde generos și accesibilitatea imediată la resurse naturale cum ar fi Parcul/ Pădurea Steinburg și spațiul de agrement Sărături Băi	▪ La nivelul localității nu putem vorbi de ferme agricole performante cu rezultate notabile ▪ Lipsa unor resurse financiare pentru realizarea unor investiții semnificative în domeniul agricol ▪ Declinul activităților agricole din ultimii an, fapt ce a determinat și declinul și dispariția meșteșugurilor. ▪ Lipsa unei misiuni asumate de autoritățile publice din zonă de creștere a suprafețelor împădurite și de exploatare responsabilă și corectă a resurselor natural ▪ Investițiile urbane minime în localitate precum și în localitățile rurale aparținătoare pentru dezvoltarea urbană ▪ Lipsa unor spații verzi amenajate corespunzător pentru a crește și a întări relația cetățenilor cu orașul ▪ Lipsa unui plan de dezvoltare urbană pe termen lung și realizarea unor investiții minime în spațiul public
Oportunități	**Amenințări**
▪ Crearea unei rețele de desfacere a produselor agricole locale astfel încât să se promoveze utilizarea de produse agricole autohtone ▪ Existența unor programe de investiții care să contribuie la creșterea suprafeței împădurite ▪ Dezvoltarea unor industrii de exploatare lemnoasă cu reglementări specifice, potrivit normelor UE, care ar oferi o restabilizare economică a zonei	▪ Lipsa interesului investitorilor de a crea și dezvolta business-uri în orașul Agnita ▪ Lipsa unei forte de muncă calificate în cazul diversificării profilului de activitate al intreprinderilor din oraș ▪ Migrația populației către alte zone din țară și din străinătate mai dezvoltate care oferă potential de dezvoltare și resurse financiare mai atractive.

▪ Accesarea unor surse de finațare pentru modernizarea spațiului public și a spațiilor verzi din localitate	▪ Adoptarea unei viziuni pe termen scurt, fără o abordare strategică, de lungă durată ▪ Politici publice la nivel national, european privind reglementările și standardele minime necesare pentru realizarea activităților agricole

Nr. crt.	**Obiective specifice dimensiunii agricultură, silvicultură, mediu inconjurator**	**Activități implicate pentru atingerea obiectivelor**
1.	Creșterea numărului locurilor de muncă in agricultură și silvicultură	▪ Sprijinirea dezvoltatorilor locali pentru crearea unor locuri de munca in agricultura si silvicultura ▪ Atragerea de investiții pentru modernizarea și eficientizarea exploatarii resurselor disponibile în agricultură și silvicultură
2.	Atragerea unor foduri europene pentru dezvoltarea zonei în ceea ce privește agricultura și silvicultura	▪ Crearea unor lanțuri de valoare economică în oraș și dezvoltarea unor mecanisme permanente de atragere a fondurilor pentru oraș și pentru oamenii de aici ▪ Folosirea responsabilă a resurselor naturale și implicarea oamenilor în crearea lanțurilor de valoare ▪ Crearea unor echipe interdisciplinare pentru accesare fonduri și implementare proiecte de investiții, iar mai apoi gestionare și sustenabilitate
3.	Crearea unui brand de produse locale (materiale lemnoase, produse agricole) rezultate ale activităților întreprinse în oraș	▪ Promovarea intensă online și dezvoltarea unor strategii de vânzare online a produselor locale ▪ Parteneriate strategice pentru desfacerea produselor locale pe piețe naționale și internaționale. ▪ Realizarea unor schimburi de bune practici cu alte orașe care au profil similar cu cel al Agnitei
4.	Exploatarea responsabila a resurselor naturale existente în oraș și în proximitate	▪ Respectarea normelor și reglementărilor naționale și europene privind exploatarea masei lemnoase ▪ Crearea unor parteneriate cu diferite ONG-uri și implicarea comunitătii in programe de voluntariat pentru împădurirea zonelor din proximitate

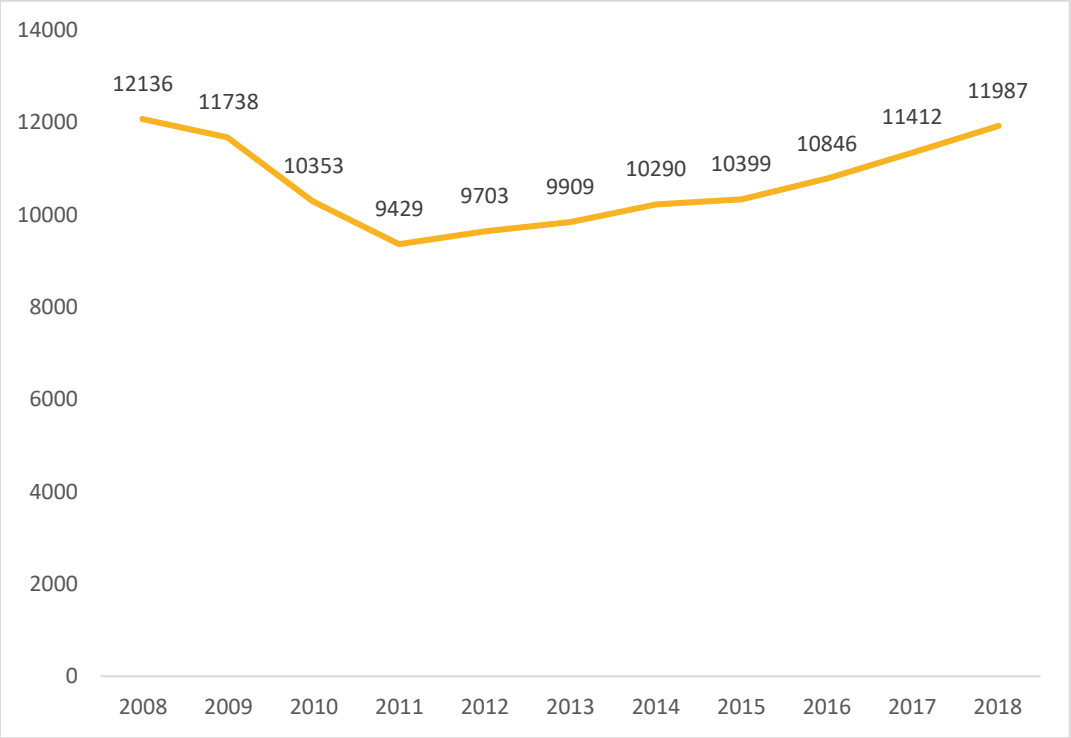
3.4. Economia și mediu de afaceri

Analiza actuală a situației

În anul 2018, numărul întreprinderilor active din județul Sibiu reprezentau aproximativ 2.1% din totalul firmelor active din România. Pe o perioada de 10 ani, numărul întreprinderilor active după numărul de salariați a avut un trend descendent în perioada 2008-2011, iar din anul 2011 până în anul 2018 este înregistrat un trend ascendent, ajungându-se în anul 2018 la un număr de 11 987 întreprinderi active.

Întreprinderi active dup

ă numărul de salariați în județul Sibiu, perioada 2008-2018

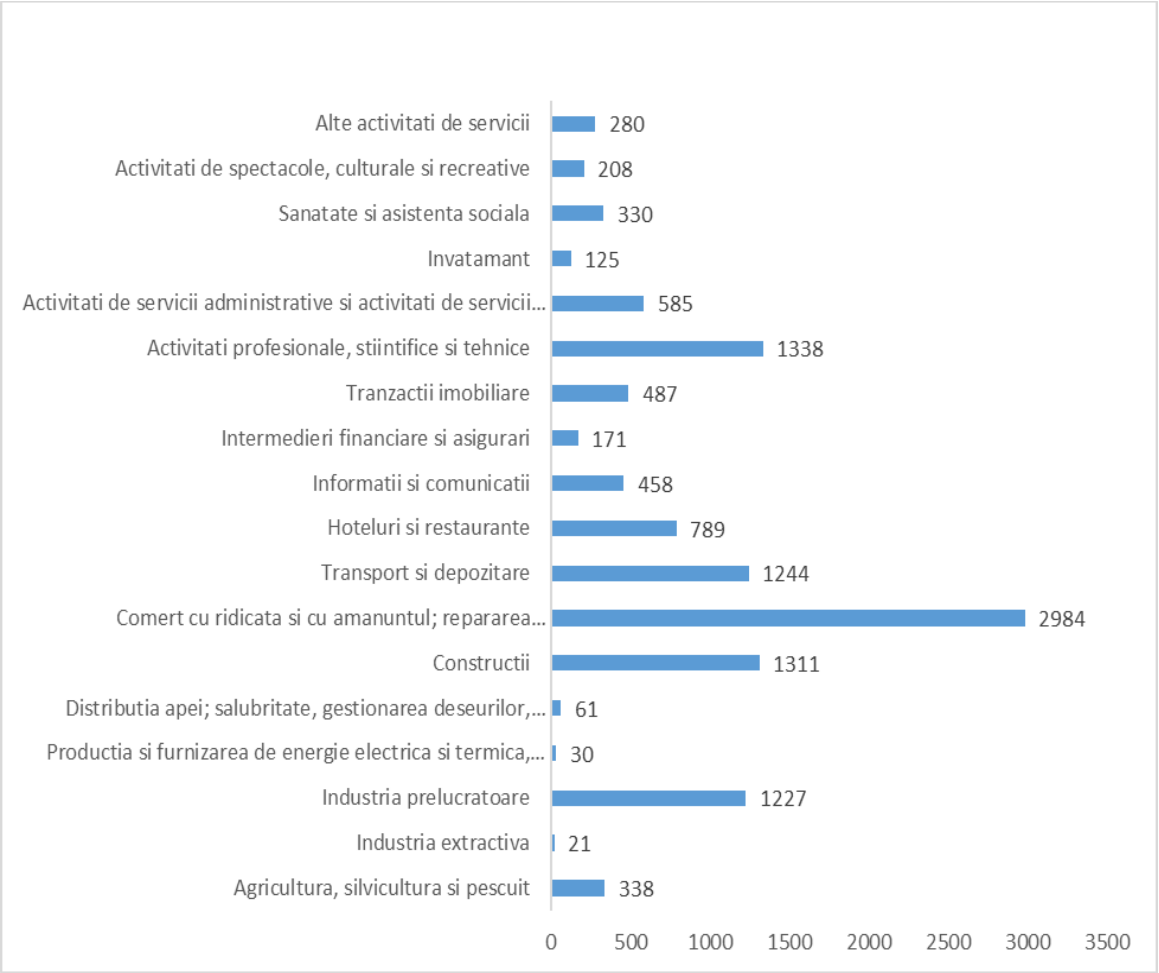

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării graficului s-a utilizat baza de date cu codul INT101O

O analiză mai de propunzime a întreprinderilor active pe coduri CAEN, în județul Sibiu, în anul 2018, relevă faptul că cele mai multe întreprinderi care activau în acest an au fost cele care se ocupau:

- comerțul cu ridicata și cu amănuntul (N=2984)
- întreprinderi care se ocupau cu activități profesionale, stiintifice și tehnice (N=1338)
- întreprinderi care activau în domeniul construcțiilor (N=1311)

Intreprinderi active, la nivel de sectiune CAEN Rev.2, dupa numarul de salariati, anul 2018, județul Sibiu

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării graficului s-a utilizat baza de date cu codul INT101O

În localitatea Agnita din județul Sibiu au fost raportate 185 de firme, în localitatea Coves 1 firmă iar în localitatea Ruja 9 firme. Dintre cele 185 firme raportate, 150 sunt active. [21]

Conform unei alte surse, în Agnita există 749 agenti economici, reprezentând 1,54% din totalul agentilor economici din judetul Sibiu. Cifra de afaceri a acestor agenți economici din oraș este de 164,5 milioane lei (37,4 milioane euro), reprezentând 0,41% din cifra de afaceri din judetul Sibiu. În aceste unități economice sunt angajați 832 de persoane, reprezentând 0,74% din totalul de angajati din judetul Sibiu. În oraș, la nivelul agenților economici este înregistrat un profit de 9,8 milioane lei (2,2 milioane euro), reprezentând 0,25% din profitul net realizat in judetul Sibiu.[22]

[21] www.listafirme.ro, sursă accesată la 03.01.2021
[22] https://www.topfirme.com/judet/sibiu/localitate/agnita/ , sursă accesată la data de 24.01.2021

Cele mai importante 5 firme din localitatea Agnita pe criterii diferite

Criteriu	**Denumire**	**Adresa**	**Cifra de afaceri/Număr de angajați/Profit**
După cifra de afaceri	VICLA IMPEX SRL	Str. AVRAM IANCU 134, Agnita, Judetul Sibiu	21,2 milioane lei (4,8 milioane euro)
	TRANS MAX SIB SRL	Str. SPITALULUI 27, Agnita, Judetul Sibiu	18,8 milioane lei (4,3 milioane euro)
	AGNETHELN MOBILA TAPITATA S.R.L.	Str. AVRAM IANCU 130, Agnita, Judetul Sibiu	17,3 milioane lei (3,9 milioane euro)
	TUTU SIB TRANS SRL	Str. AVRAM IANCU 128, Agnita, Judetul Sibiu	9,9 milioane lei (2,3 milioane euro)
	LILIACUL SRL	Str. 1 DECEMBRIE 22, Agnita, Judetul Sibiu	9,9 milioane lei (2,2 milioane euro)
Numar de angajati	AGNETHELN MOBILA TAPITATA S.R.L.	Str. AVRAM IANCU 130, Agnita, Judetul Sibiu	185 angajati
	VICLA IMPEX SRL	Str. AVRAM IANCU 134, Agnita, Judetul Sibiu	114 angajati
	LILIACUL SRL	Str. 1 DECEMBRIE 22, Agnita, Judetul Sibiu	57 angajati
	TRANS MAX SIB SRL	Str. SPITALULUI 27, Agnita, Judetul Sibiu	51 angajati
	TUTU SIB TRANS SRL	Str. AVRAM IANCU 128, Agnita, Judetul Sibiu	27 angajati
Profit	SANISELL SRL	Str. ABATORULUI 18, Agnita, Judetul Sibiu	769.358 lei (174.854 euro)
	EUROSOLAR S.R.L.	Str. ABATORULUI 18, Agnita, Judetul Sibiu	737.342 lei (167.578 euro)
	TRANS MAX SIB SRL	Str. SPITALULUI 27, Agnita, Judetul Sibiu	661.723 lei (150.392 euro)
	GRABEN BAUMIT 85 S.R.L.	Str. BISERICII 98, Agnita, Judetul Sibiu	545.180 lei (123.905 euro)
	RIOFARM SRL	Str. REPUBLICII 11A, Agnita, Judetul Sibiu	486.956 lei (110.672 euro)

Sursa: www.topfirme.com, accesată la 24.01.2021

Cele mai importante 5 domenii de activitate economică din Agnita, pe diferite criterii

Criteriu	**Cod CAEN**	**Cifra de afaceri**	**Număr de agenți economici**	**Număr de angajați**	**Profit**
Cifra de afaceri	CAEN: 4941 - Transporturi rutiere de marfuri	42,1 milioane lei (9,6 milioane euro) 25,60% din cifra de afaceri din Agnita	14 agenti economici 1,87% din totalul agentilor economici din Agnita	128 angajati 15,38% din totalul de angajati din Agnita	1 milioane lei (236.047 euro) 10,58% din profitul net realizat in Agnita
	CAEN: 1622 - Fabricarea parchetului asamblat in panouri	21,2 milioane lei (4,8 milioane euro) 12,91% din cifra de afaceri din Agnita	1 agenti economici 0,13% din tot agentilor economici din Agnita	114 angajati 13,70% din totalul de angajati din Agnita	432.024 lei (98.187 euro) 4,40% din profitul net realizat in Agnita
	CAEN: 3109 - Fabricarea de mobila n.c.a.	17,4 milioane lei (3,9 milioane euro) 10,56% din cifra de afaceri din Agnita	3 agenti economici 0,40% din totalul agentilor economici din Agnita	186 angajati 22,36% din totalul de angajati din Agnita	393.757 lei (89.490 euro) 4,01% din profitul net realizat in Agnita
	CAEN: 4711 - Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun	16,4 milioane lei (3,7 milioane euro) 9,96% din cifra de afaceri din Agnita	13 agenti economici 1,74% din totalul agentilor economici din Agnita	47 angajati 5,65% din totalul de angajati din Agnita	966.267 lei (219.606 euro) 9,85% din profitul net realizat in Agnita
	CAEN: 1071 - Fabricarea painii, fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patiserie	11,5 milioane lei (2,6 milioane euro) 6,98% din cifra de afaceri din Agnita	3 agenti economici 0,40% din totalul agentilor economici din Agnita	67 angajati 8,05% din totalul de angajati din Agnita	87.113 lei (19.798 euro) 0,89% din profitul net realizat in Agnita

Numar de angajati	CAEN: 3109 - Fabricarea de mobila n.c.a.	17,4 milioane lei (3,9 milioane euro) 10,56% din cifra de afaceri din Agnita	3 agenti economici 0,40% din totalul agentilor economici din Agnita	186 angajati 22,36% din totalul de angajati din Agnita	393.757 lei (89.490 euro) 4,01% din profitul net realizat in Agnita
	CAEN: 4941 - Transporturi rutiere de marfuri	42,1 milioane lei (9,6 milioane euro) 25,60% din cifra de afaceri din Agnita	14 agenti economici 1,87% din totalul agentilor economici din Agnita	128 angajati 15,38% din totalul de angajati din Agnita	1 milioane lei (236.047 euro) 10,58% din profitul net realizat in Agnita
	CAEN: 1622 - Fabricarea parchetului asamblat in panouri	21,2 milioane lei (4,8 milioane euro) 12,91% din cifra de afaceri din Agnita	1 agenti economici 0,13% din totalul agentilor economici din Agnita	114 angajati 13,70% din totalul de angajati din Agnita	432.024 lei (98.187 euro) 4,40% din profitul net realizat in Agnita,
	CAEN: 1071 - Fabricarea painii, fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patiserie	11,5 milioane lei (2,6 milioane euro) 6,98% din cifra de afaceri din Agnita	3 agenti economici 0,40% din totalul agentilor economici din Agnita	67 angajati 8,05% din totalul de angajati din Agnita	87.113 lei (19.798 euro) 0,89% din profitul net realizat in Agnita
	CAEN: 4711 - Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun	16,4 milioane lei (3,7 milioane euro) 9,96% din cifra de afaceri din Agnita	13 agenti economici 1,74% din totalul agentilor economici din Agnit	47 angajati 5,65% din totalul de angajati din Agnita	966.267 lei (219.606 euro) 9,85% din profitul net realizat in Agnita
Profit	CAEN: 4674 - Comert cu ridicata al echipamentelor si furniturilor de fierarie pentru	6,9 milioane lei (1,6 milioane euro)	3 agenti economici 0,40% din totalul agentilor economici din Agnita	3 angajati 0,36% din totalul de angajati din Agnita	1,5 milioane lei (342.432 euro)

	instalatii sanitare si de incalzire	4,20% din cifra de afaceri din Agnita			15,35% din profitul net realizat in Agnita
	CAEN: 4941 - Transporturi rutiere de marfuri	42,1 milioane lei (9,6 milioane euro) 25,60% din cifra de afaceri din Agnita	14 agenti economici 1,87% din totalul agentilor economici din Agnita	128 angajati 15,38% din totalul de angajati din Agnita	1 milioane lei (236.047 euro) 10,58% din profitul net realizat in Agnita
	CAEN: 4711 - Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun	16,4 milioane lei (3,7 milioane euro) 9,96% din cifra de afaceri din Agnita	13 agenti economici 1,74% din totalul agentilor economici din Agnita	47 angajati 5,65% din totalul de angajati din Agnita	966.267 lei (219.606 euro) 9,85% din profitul net realizat in Agnita
	CAEN: 4773 - Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, in magazine specializate	6,1 milioane lei (1,4 milioane euro) 3,70% din cifra de afaceri din Agnita	4 agenti economici 0,53% din totalul agentilor economici din Agnita	10 angajati 1,20% din totalul de angajati din Agnita	785.543 lei (178.533 euro) 8,00% din profitul net realizat in Agnita
	CAEN: 4331 - Lucrari de ipsoserie	1,2 milioane lei (267.746 euro) 0,72% din cifra de afaceri din Agnita	2 agenti economici 0,27% din totalul agentilor economici din Agnita	1 angajati 0,12% din totalul de angajati din Agnita	545.180 lei (123.905 euro) 5,56% din profitul net realizat in Agnita

Sursa: www.topfirme.com, accesată la 24.01.2021

După cum se poate observa din datele prezentate, atât la nivelul județului, cât și la nivelul orașului Agnita comerțul cu ridicata și amănuntul este component din economie care tinde să fie predominantă. Firmele cu o cifra de afaceri destul de mare din Agnita sunt firmele care au au profil de activitate axat pe nevoile primare, de subzistență ale populației și anume CAEN: 4711 - Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun și CAEN: 1071 - Fabricarea painii, fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patisserie.

Acest lucru nu este deloc surprinzător, având în vedere că nivelul de trai din oraș nu permite o extindere a cererii spre alte produse, considerate a nu fi în categoria celor care acoperă nevoile primare. Un nivel ridicat de trai al populației, dar și o putere de cumpărare mai mare din partea cetățenilor unui oraș determină apariția unor alți intreprinzători a căror produse să acopere nevoi mai diversificate ale populației.

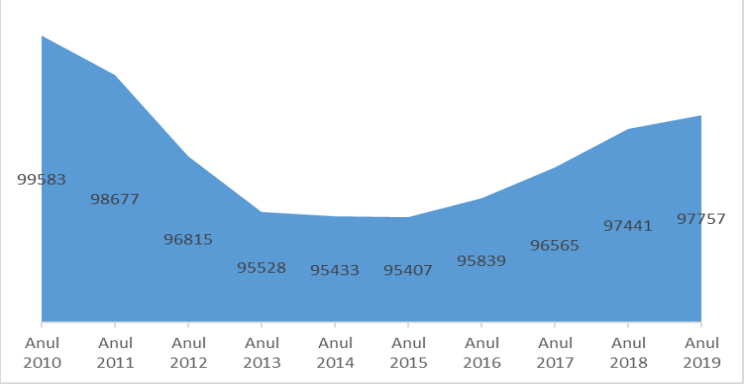
Chiar dacă numărul de intreprinderi active dupa numărul de salariați în județul Sibiu, perioada 2008-2018, a crescut, procentul de intreprinderi ale orașului Agnita este de 1,54% din totalul agentilor economici din judetul Sibiu, cifra de afaceri de 0,41% din cifra de afaceri din judetul Sibiu, numărul de angajați de 0,74% din totalul de angajati din judetul Sibiu, iar profitul net obținut de firmele din Agnita reprezintă 0,25% din profitul net realizat in judetul Sibiu.

Cu alte cuvinte, aceste procente scot la iveală impactul relativ slăbuț din punct de vedere economic al orașului Agnita în județ, sugerând faptul că orașul are nevoie de practici și politici care să vină în susținerea intreprinzătorilor, în facilitarea creării locurilor de muncă pentru populația din oraș și din jurul orașului.

Pentru a avea o situație de ansamblu a economiei unui oraș, pe lângă o analiză a întreprinderilor active și a evoluției logitudinale a acestora, e nevoie și de o analiză atentă a altor indicatori care reflectă **starea economiei**.

Pentru aceasta, s-a analizat numărul mediu anual al pensionarilor pentru o perioadă de 9 ani. Deși datele mai de profunzime, la nivelul orașului Agnita, pentru acest indicator nu sunt disponibile in baza de date INS, se poate observa că pentru județul Sibiu numărul pensionarilor în perioada 2010-2015 a scăzut, iar după anul 2015 se înregistrează un trend ascendent, crescând în anul 2019 cu 2350 de persoane raportat la anul 2015.

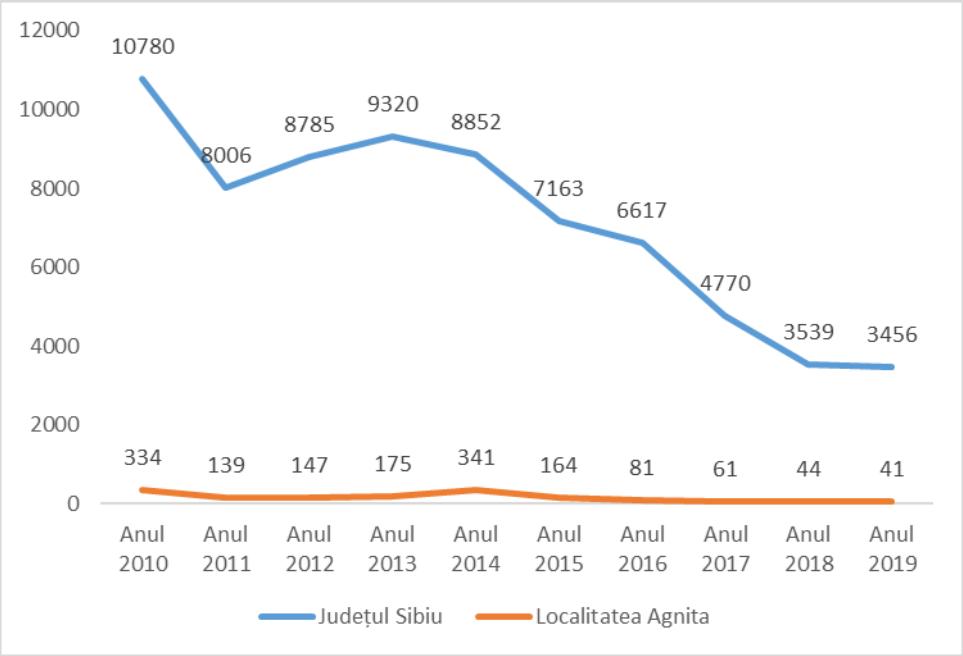
Numarul mediu anual al pensionarilor în județul Sibiu pe tipuri de asigurari sociale - Asigurare socială de stat – în perioada 2010-2019

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul PNS101D

Analiza statistică longitudinală a datelor cu privire la ocuparea forței de muncă și a numărului de șomeri la nivelul județului Sibiu dar și la nivelul localității Agnita, relevă faptul că numărul acestora a scăzut în perioada 2010-2019, iar rezultatul poate fi explicat atât prin crearea unor locuri de muncă noi și includerea somerilor pe piata fortei de muncă, dar și printr-o migrație a populației în alte zone. Datele prezentate atestă pot constitui argument pentru ambele ipoteze.

Șomeri înregistrați în județul Sibiu și în localitatea Agnita în perioada 2010-2019

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul SOM101E

Analizând numărul mediu de salariați din județul Sibiu dar și din localitatea Agnita, în perioada 2010-2019, se poate observa că desi în județul Sibiu numărul acestora a crescut de la an la an, în orașul Agnita, numărul salariaților a scăzut destul de mult, ajungând de la un număr mediu de 1932 salariați în 2015 la un număr mediu de salariați de 1423 în 2019. Această analiză nu susține prima ipoteză enunțată mai sus, cu privire la includerea somerilor pe piata fortei de muncă, ci mai degrabă o migrație a populației.

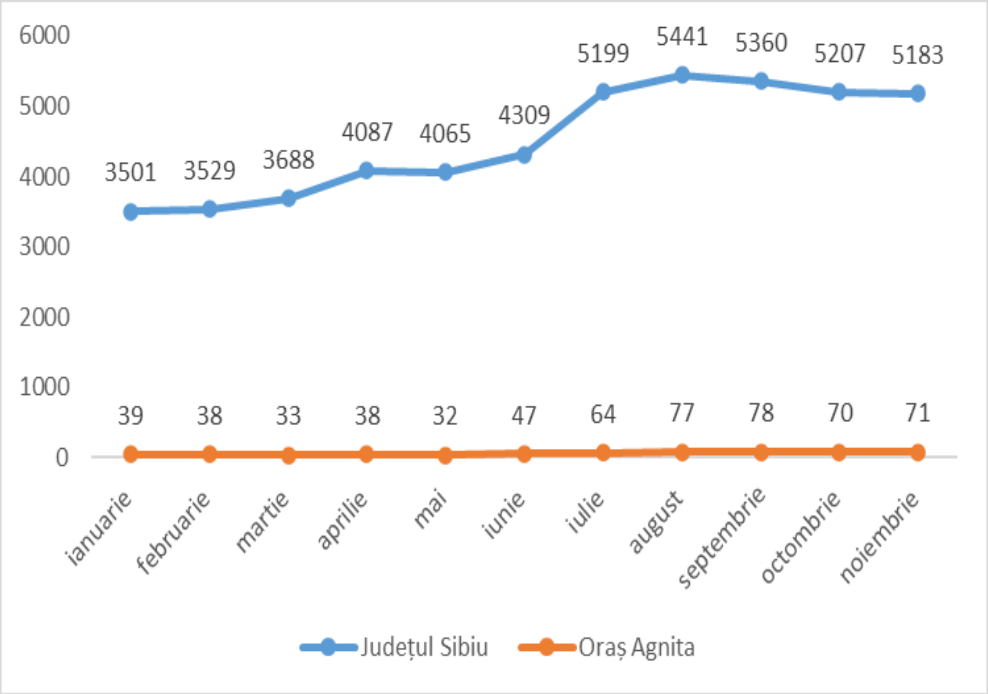
Numarul mediu al salariatilor pe judetul Sibiu si localitatea Agnita, în perioada 2010-2019

Număr persoane	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Județul Sibiu	109062	111167	116234	118141	119662	119905	126764	132369	132797	133728
Oraș Agnita	1622	1579	1885	1916	1729	1932	1694	1578	1469	1423

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul FOM104D

Pentru că anul 2020 a avut un impact negativ imens asupra economiei globale, datorită pandemiei Covid-19, am realizat și o analiză a datelor pentru această perioadă în județul Sibiu și în Agnita în ceea ce privește numărul șomerilor. Rezultatele sugerează o creștere într-un procent de aproximativ 50% a numărului de șomeri atât la nivelul județului Sibiu, cât și la nivelul orașului Agnita, din luna ianuarie 2020 până în luna noiembrie 2020.

Numărul șomerilor în anul 2020

Sursa: www.insse.ro; În vederea realizării tabelului s-a utilizat baza de date cu codul SOM101E

Concluzii privind economia și mediul de afaceri

O trăsătură cu caracter general, cu privire la profilul economic actual al orașului Agnita, este diversitatea domeniilor de activitate pe care întreprinzătorii locali o abordează. Orașul Agnita se situează în prezent, în momentul conturării unei noi identităţi socio-economice, fiind nevoit să-şi creeze o linie de forţă care să-l distingă de structurile urbane similare şi să-l particularizeze.

Agnita deține la nivel macro/ general o forță de muncă slab și mediu calificată.

Strategia de dezvoltare durabilă a orașului Agnita din punct de vedere economic și al mediului de afaceri își propune realizarea unui parc industrial, care să contribuie la dezvoltarea industrială, valorificarea resurselor tehnologice ale resursei umane, în vederea creșterii competitivităţii orașului Avrig pentru investitori și dezvoltatori economici și industriali.

O astfel de inițiativă este integrarea orașului Agnita în proiecte europene, care promovează dezvoltarea şi implementarea unor scenarii financiare şi tehnologice ca sistem integrat, în scopul creșterii standardului de viață al nivelului comunităţii locale.

Analiza SWOT pentru dimensiunea economică a orașului Agnita

Puncte tari	**Puncte slabe**
▪ Costurile relativ reduse comprativ cu alte orașe pentru achiziție/închiriere de spații comerciale ▪ Un profil de activitate al populației orientat spre meșteșuguri și alte meserii ▪ Existența utilităților publice (spre exemplu: apa/canal, energie electrică, gaz metan, internet) și a serviciilor pentru asigurarea acestora ▪ Existența fostelor platforme industriale care au potential de atragere a unor investitori pentru proiecte și investiții noi ▪ Deschiderea administrației publice locale față de posibilii investitori	▪ Lipsa unei strategii de dezvoltare economice integrate a orașului Agnita; ▪ Un profil de activitate al companiilor limitat la produse de bază, produse de primă necesitate – alimente,băuturi, etc ▪ Ponderea destul de mică a activității economice a orașului Agnita în ponderea județului Sibiu, pe indicatori precum profitul net, cifra de afaceri, numărul de agenți economici și numărul de angajați ▪ Creșterea foarte mare a numărului de șomeri în anul 2020, datorită pandemiei Covid 19 ▪ Scăderea numărului de salariați în orașul Agnita în perioada 2015 – 2019 ▪ Creșterea numărului de pensionari în perioada 2015-2019 în județul Sibiu, sugerând un trend de îmbătrânire a populației ▪ Lipsa calificării pentru angajarea în domenii care necesită mai multă pregătire profesională ▪ Insuficiența resurselor financiare locale dar și investițiile autohtone scăzute;
Oportunități	**Amenințări**
▪ Poziționarea geografică avatajoasă, între orașe mai mari cu potențial de atragere a capitalului de investiții în sfera economică ▪ Schimbarea comportamentelor de consum pe măsură ce nivelul de trai crește în oraș ▪ Dezvoltarea și altor ramuri ale economiei, care nu țin neapărat de satisfacerea nevoilor primare, de bază ▪ Deschiderea populației active pentru reconversie profesională, în funcție de nevoile pieței	▪ Lipsa interesului investitorilor de a crea și dezvolta business-uri în orașul Agnita ▪ Lipsa unei forte de muncă calificate în cazul diversificării profilului de activitate al intreprinderilor din oraș ▪ Migrația populației către alte zone din țară și din străinătate mai dezvoltate care oferă potential de dezvoltare și resurse financiare mai atractive. ▪ Necorelarea ofertei de locuri de muncă cu specializările absolvenților de liceu din oraș

▪ Potențial de valorificare economică a resurselor culturale, naturale și istorice. ▪ Crearea unui lant cu valoare economică prin comercializarea produselor locale și crearea unui brand de oraș	▪ Concurența cu alte zone cu același specific monoindustrial

Nr. crt.	Obiective specifice dimensiunii economie și mediu de afaceri	Activități implicate pentru atingerea obiectivelor
1.	Creșterea numărului locurilor de muncă și angajarea populației active în activități care să contribuie la dezvoltarea mediului economic	▪ Atragerea unor investitori străini și oferirea de facilități fiscale pentru derularea activităților economice în proximitatea orașului Agnita ▪ Susținerea activităților economice curente și oferirea de avantaje fiscale pentru aceste întreprinderi ▪ Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă prin găsirea unor companii care au nevoie de externalizarea unor servicii către populația activă din Agnita
2.	Scăderea migratiei fortei de muncă catre alte zone din spațiul național sau internațional	▪ Motivarea tinerilor pentru a rămâne acasă și a contribui la dezvoltarea zonei prin crearea unei rețele care facilitează comunicarea între aceștia ▪ Accesibilizarea și susținerea persoanelor interesate în accesarea unor fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea unor afaceri locale ▪ Crearea unor burse de inovare și experimentare pentru viitori antreprenori locali
3.	Atragerea unor foduri europene pentru dezvoltarea zonei și ajutorare a persoanelor din categoriile vulenrabile	▪ Angajarea persoanelor din categoriile vulnerabile în derularea activităților acestor proiecte ▪ Crearea unor lanțuri de valoare economică în oraș și dezvoltarea unor mecanisme permanente de atragere a fondurilor pentru oraș și pentru oamenii de aici
4.	Crearea unor brand de produse locale rezultate ale activităților întreprinse în oraș	▪ Dezvoltarea unor bresle de meșteșuguri și meserii, cu persoanele specializate și deschiderea pieței de desfacere a produselor realizate către mediul internațional prin mijloace online ▪ Promovarea intensă online și dezvoltarea unor strategii de vânzare online a produselor locale și remunenerarea persoanelor implicate

3.5. Educație

Scurt istoric al educației din Agnita

Nivelul de educație reprezintă un element extrem de important pentru progresul oricărei societăți, fiind un pilon de bază la nivel micro și macro.

Prima școală din Agnita datează de la sfârșitul secolului al XV-lea. De-a lungul timpului, datorită schimbărilor demografice, politice și culturale ale orașului, instituțiile de învățământ au avut parte de modificări atât în numărul acestora, cât și al elevilor și personalului didactic care activează în cadrul acestora. Dacă înainte de 1989, în oraș se înregistra o tendință ascendentă în ceea ce privește unitățile de învățământ, numărul de elevi și personalul didactic, în perioada post-comunistă noutățile sociale, politice și culturale și-au spus cuvântul în domeniul învățământului românesc, deci și în cel din Agnita. Așa cum a fost redat în capitolul anterior, populația totală a orașului Agnita a suferit o descreștere în ultimii 25 ani, de la 12 887 în anul 1995 pana la 11612 în anul 2020.

În anul 1990, Liceul Industrial Agnita a devenit Liceul Teoretic "August Treboniu Laurian" – Agnita, purtând numele filologului, istoricului, omului politic și publicistului, născut la 17 iunie 1810, în satul Fofeldea, la 29 de km de Agnita. În anul 1993, Școala Generală nr. 2 s-a unit cu liceul, iar în 2001 și Școala Generală Ruja a fost încorporată. În anul 2006 Liceul Teoretic "August Treboniu Laurian" – Agnita a devenit Colegiul Teoretic "August Treboniu Laurian" – Agnita.

Analiza curentă a ofertei educaționale a orașului Agnita

Dacă e să ne uităm la nivelul de educație din orașul Agnita, în acesta funcționau în 2019, după cum arată datele statistice ale INS:

- o unitate de învățământ preșcolar, cu 19 cadre didactice
- o unitate de învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământ special), cu 56 de cadre didactice
- o unitate de învățământ liceal și postliceal, cu 25 de cadre didactice, respective 6 cadre didactice

Așadar, infrastructura școlară a orașului Agnita cuprinde:

- Colegiul Tehnic "August Treboniu Laurian" (ce include vechea școală nr. 2 și școala din Ruja)
- Școala Gimnazială "G.D. Teutsch" (incluzând școala nr. 1, fosta școală nr. 3 și școala din Coveș)
- Grădinița cu Program Prelungit Agnita (4 grădinițe, din care 2 din Agnita str. Fabricii și str. Horia și grădinițele din Coveș și Ruja)
- Club al elevilor.

Dintre acestea, Școala cu clasele I-VIII "G.D. Teutsch", a cărei istorie începe în anul 2002, când prin inițiativa Consiliului Local Agnita și aprobarea Inspectoratului Școlar Județean Sibiu s-au unificat Școala Generala Nr. 1 Agnita, Școala Generală Nr. 3 Agnita și Școala Generală Coveș. În această

școală activează aproximativ 40 de cadre didactice: 1 educatoare, 10 învățători și 27 de profesori pentru diferite discipline predate în școală.

Colegiul Tehnic "A.T. Laurian" Agnita este o instituție de învățământ care, pe de o parte, prin oferta educațională respectă specificul economico-social al zonei prin profesiile şi meseriile pe care se axează, iar pe de altă parte se axează pe pregătirea populaţiei şcolare în vederea respectării standardelor europene. Oferta educațională a Colegiului Tehnic "A.T. Laurian",cuprinde:

- învățământ primar (2 clase pregătitoare)
- învățământ liceal (1 clasă Profil Real - Specializare: Matematică – informatică și 1 clasă Profil Tehnic -Domeniu: Industrie textilă și pielărie, Tehnician designer vestimentar)
- învățământ profesional (1 clasă - Domeniul industrie textilă şi pielărie, Calificare: Confecţioner produse textile și 1 clasă - Domeniul electronică automatizări, Calificare: Electronist aparate și echipamente)

Așadar, în ceea ce privește oferta educațională din orașul Agnita, statisticile INS și analiza acestor instituții de învățământ relevă faptul că nivelul de calificare care poate fi obținut este unul mediu.

Analiza ofertei educaționale concurente orașului Agnita

Oferta educațională limitată disponibilă în oraș dar și ofertele alternative și complementare la educație determină populația tânără să se orienteze spre alte școli din județ sau din alte județe cu un potential și cu o ofertă educațională mai variată. Astfel că, principalele școli din județ către care s-a orientat populația tânără, în speță adolescenții orașului Agnita sunt:

- **Colegiul "Şcoala Naţională de Gaz" Mediaş, județul Sibiu:**

Colegiul „Şcoala Naţională de Gaz" Mediaş, care este unica pe o raza de 300 km, îşi desfăşoară activitatea într-un oraş de aproximativ 56.000 locuitori, cu o structura multietnică (alături de români locuind maghiari, saşi şi rromi), cu tradiţii ale învăţământului în limba germană încă puternice, care a fost unul dintre cele mai industrializate oraşe din ţară. Pe lângă mica industrie de interes local, aici şi-au desfăşurat activitatea societăţi mari, de interes naţional, între acestea la loc de frunte situându-se cele ale gazului metan. Mediaşul a fost şi a rămas o forţă de primă mărime în acest domeniu. Toate aceste considerente justifică existenţa în şcoală a domeniilor de pregătire prin şcoala profesională şi a profilurilor de pregătire:

Colegiu

a) filiera tehnologică

- profil tehnic: 5 clase limba română
- profil servicii: 8 clase limba română

- resurse naturale: 3 clase limba română și o clasă în limba maghiară

b) filiera teoretică

- profil matematică-informatică: 4 clase limba română

Învăţământ profesional

- domeniul construcţii și lucrări publice: 3 clase limba română
- domeniul mecanică: 3 clase limba română
- domeniul electronică automatizări: 3 clase limba română

Oferta de servicii educaționale și facilități oferite de Colegiul "Şcoala Naţională de Gaz" Mediaş:

- Pregătire teoretică pentru a urma învăţământul superior: prin liceu teoretic sau tehnologic.
- Pregătire profesională ca tehnician sau maistru: prin şcoală post liceală şi de maiştri.
- Educaţie şi formare civică: prin activităţi curriculare sau extracurriculare (la toate tipurile de învăţământ).
- Integrare socio-culturală: prin activităţi curricculare sau extracurriculare(la toate tipurile de învăţământ).
- Cursuri de formare continuă a adulţilor.
- Lucrări sau servicii de mică anvergură oferite unor firme: prin activitateade instruire practică sau a personalului angajat.
- Cultivarea sensibilităţii faţăde problematica umană de valorile morale civice.
- 31 Sali de clasa in intreaga cladire
- 3 Laboratoare de fizica, chimie si biologie
- 5 Cabinete de informatica
- 8 Cabinete metodice ale profesorilor
- 10 Spatii administrative
- 2 Amfiteatre (capacitate de 120 locuri fiecare)
- 6 Ateliere pentru pregătirea practică a elevilor
- 8 Laboratoare tehnologice (electronică, mecanică, instalaţii gaze naturale, construcţii)
- 1 Cabinet firmă de exerciţiu, 1 Cabinet de limbă şi comunicare, 1 Cabinet de limbi străine, 1 Centru de documentare și informare
- 2 Internate cu 152 camere cu două sau trei paturi şi săli de baie,
- 1 Sală de sport, 5 Terenuri sportive (fotbal, handbal, baschet, volei, tenis de câmp),
- 1 Cantină cu 250 locuri

Colegiul "Şcoala Naţională de Gaz" Mediaş este o instituție de învățământ cu 146 ani de activitate, cu 54 profesori, 248 elevi și 7856 absolvenți.

- **Colegiul Național „Samuel von Brukenthal" din Sibiu**

Colegiul Național „Samuel von Brukenthal" este o școală de stat cu predare în limba minorității germane, care a fost atestată documentar pentru prima oară în 1380 și este unul din cele mai

importante licee din oraș, cel mai important cu predare exclusiv în limba germană. Colegiul Naţional „Samuel von Brukenthal” poate concura cu orice liceu cu predare în limba română din judeţ, dar se defineşte în acelaşi timp şi ca purtător al tradiţiei învăţământului german din Transilvania.

În aceste condiții, o mare parte a elevilor care absolvă 8 clase în limba germană în Agnita, se orientează spre un liceu de renume din altă localitate precum este Colegiul Național „Samuel von Brukenthal” spre a-și continua studiile în limba germane. Astfel, numărul elevilor în perioada 2013-2016, așa cum este raportat pe site-ul liceului, a fost între 450-500 de elevi, distribuiți într-un număr aproximativ de 30 de clase, care cuprind și cei aproximativ 400 de elevi de la nivel gimnaziu. Situația pe ani, este redată exact în tabelul de mai jos:

Numărul elevilor în perioada 2013-2016

Anul	2013	2014	2015	2016
Număr clase	29	29	29	30
Elevi gimnaziu	373	367	362	392
Elevi liceu	488	489	470	469
Total elevi	861	853	832	861

Sursa: https://brukenthal.ro

În ceea ce privește resursele umane pentru întreg liceul în anul 2019-2020, situația s-a prezentat așa:

- Personal didactic: 64 persoane
- Personalul didactic auxiliar (bibliotecar, secretar, laborant, informatician): 6 persoane
- Personalul nedidactic (mechanic, portar, ingrijitor): 10

Colegiul Național „Samuel von Brukenthal” are o misiune foarte bine definite și o serie de obiective definite pentru fiecare an școlar care ajută în măsurarea performanței activității școlare, didactice, administrative, funcționale a liceului. Colegiul și-a definit 4 poloni care vin să susțină misiunea colegiului și anume:

1. **Şcoala ca spaţiu al învăţării**

- Conceperea invatarii de catre elev ca bază a propriului success

- Formularea cerinţelor clare şi explicite de către profesori, sprijinind procesul de învăţare cu metode adecvate
- Dezvoltarea competenţei de limba germană este prioritară la fiecare materie
- Exersarea gândirii independente şi interdisciplinare
- Asigurarea unui cadru organizatoric functional
- Dotarea corespunzătoare şi spaţiile variate disponibile sunt utilizate eficient
- Prioritizarea nevoilor individuale ale fiecărui elev

2. Şcoala ca spaţiu de viaţă

- Oferta educaţională nu reprezintă doar o însumare a orelor de curs, ci este completată printr-o multitudine de activităţi în şcoală şi în afara ei
- Susţinerea spiritului de echipă şi acordarea prilejului pentru elevi de preluare a responsabilităţii.
- Deschiderea spre idei noi
- Susţinerea angajamentului social constituie o prioritate

3. Şcoala ca şansă a dezvoltării personalităţii elevilor

- Transmiterea valorilor culturale şi dincolo de cunoştinţele prevăzute de programele şcolare şi contribuirea la dezvoltarea personalităţii elevilor.
- Profesorii reprezintă un model de urmat pentru elevi
- Colaborarea, respectul reciproc, responsabilitatea şi seriozitatea influenţează nu doar performanţa, ci contribuie şi la dezvoltarea competenţei sociale.
- Contactele la nivel european susţin dezvoltarea atitudinii deschise şi democratice
- Perceperea conştientă a valorilor din propria ţară

4. Şcoala ca spaţiu al întâlnirii

- Toți beneficiarii, direcți sau indirecți ai colegiului să vadă şcoala ca spaţiu al întâlnirii multiculturale şi al comunicării deschise
- Relaţiile caracterizate prin corectitudine şi transparenţă și obiectivitate

Aceste aspecte extrem de importante în misiunea Colegiului Național „Samuel von Brukenthal” recomandă unitatea de invatamant printre cele mai bune din oraș și chiar din județ.

Colegiul Național „Gheorghe Lazăr” din Sibiu

Înfiinţată în anul 1692 de ordinul călugărilor iezuiţi, sub domnia împăratului Leopold I, unitatea de învăţământ este cunoscută astăzi sub numele de Colegiul Naţional „Gheorghe Lazăr” are ca motto „aequo animo” – însemnând „din tot sufletul, cu toată dăruirea”. In cele peste trei secole în care Colegiul Naţional „Gheorghe Lazăr” a produs învăţare, ideea şi acţiunea educaţională au fost mereu înscrise în cele mai înalte coordonate culturale şi morale ale epocii, printre absolventii de renume ai acestui liceu fiind Gheorghe Lazăr, Octavian Goga, Aurel Vlaicu sau Emil Cioran.

Oferta educațională a Colegiul Național „Gheorghe Lazăr”:

- Niveluri educaţionale: gimnazial (clasele V-VIII) şi liceal (clasele IX-XII)
- Forma de învăţământ: învăţământ de zi
- Filiera învăţământului liceal: teoretică
- Profilul învăţământului liceal: real
- Specializările învăţământului liceal: matematică informatică intensiv informatică, ştiinţe ale naturii bilingv engleză, ştiinţe ale naturii intensiv franceză/germane, ştiinţe ale naturii
- Toate clasele de învăţământ gimnazial studiază limba engleză în regim intensiv (3-4 ore pe săptămână)

Pe lângă acestea, oferta educaţională mai include:

- activităţi/discipline academice şi sportive în cadrul curriculumului la decizia şcolii;
- activităţi extracurriculare pentru formarea unor competenţe avansate lingvistice şi IT şi susţinerea performanţei înalte;
- activităţi extraşcolare – concursuri şi competiţii, activităţi culturale, artistice, sportive şi recreative etc.

În anul şcolar 2020/2021 studiază în Colegiul Național „Gheorghe Lazăr”:

- 34 de clase: 8 clase de nivel gimnazial şi 26 de clase de nivel liceal
- 992 elevi: 241 la nivel gimnazial şi 751 la nivel liceal (date de început de an școlar)

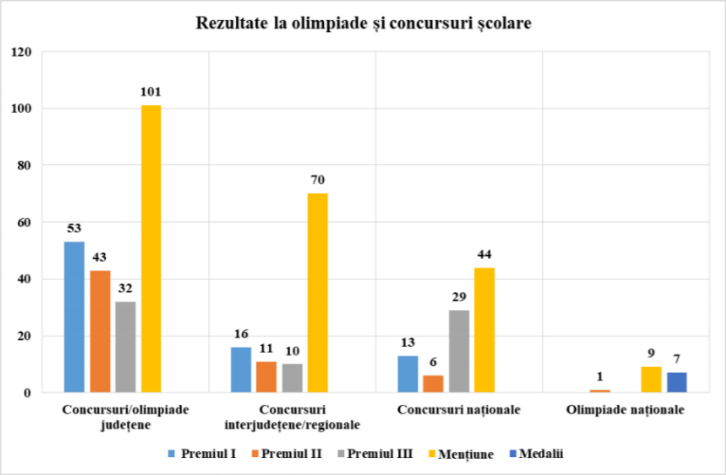
În cee ace privește resursele umane în anul școlar 2019-2020, Colegiul Național „Gheorghe Lazăr” avea următoarea situație:

Personal Colegiul Național „Gheorghe Lazăr” în anul școlar 2019-2020

Personal didactic	**70 cadre didactice/61,44 posturi didactice** **63 cadre didactice gradul didactic I** **6 cadre didactice titlul de doctor** **40 cadre didactice gradație de merit**
Formare continuă personal didactic	**Raportate 211 participări** **Sinteza participării – rapoarte catedre**
Personal didactic auxiliar – 6 **(4 cu gradație de merit)**	**1 contabil șef** **1 secretar șef** **1 administrator** **1 bibliotecar** **1 informatician** **1 laborant**
Personal nedidactic – 9	**6 îngrijitoare, 2 paznici, 1 muncitor calificat**

Sursa: www.cngl.eu/

Activitatea colegiului reflectă și o serie de rezultate foarte bune obținute de elevii liceului la diferite concursuri și olimpiade, organizate la nivel local, județean, național. Rezultatele pentru anul școlar 2018-2019 ale Colegiului Național „Gheorghe Lazăr” din Sibiu sunt evidențiate mai jos:

Notă: rezultate obținute la concursuri din calendare de nivel județean, interjudețean/regional și național, respectiv faza județeană și națională a olimpiadelor școlare în anul școlar 2018-2019. În anul școlar 2019-2020, datorită pandemiei, s-au organizat numai faze județene.

Sursa: https://www.cngl.eu/

Colegiul Național „Octavian Goga” din Sibiu

Colegiul Național „Octavian Goga” este membru al Alianței Colegiilor Centenare și a primit titlul de Școala Europeană, fiind una dintre cele 34 de școli din România cărora li s-a atribuit acest titlu. Ca și alte licee din România, după decembrie 1989, acesta are parte de o serie de modificări, unele păstrându-se și în prezent: liceul se axează doar pe filieră teoretică purtând denumirea: Liceul Teoretic “Octavian Goga”. Treptat dispar clasele de tip industrial, calitatea învățământului crește, fiind foarte căutat în rândul absolvenților claselor a VIII-a, iar în 2003 liceului i se atribuie denumirea de Colegiul Național “Octavian Goga” Sibiu. Colegiul Naţional „Octavian Goga” funcţionează în două corpuri de clădire: corpul A, construit în 1970 şi corpul B, construit în 1920, care în 2004-2005 a fost reabilitat total.

Oferta educațională oferită de Colegiul Național „Octavian Goga” în anul școlar 2019-2020:

Filiera / Profil	Specializare	Limba de predare	Nr. clase	Nr. locuri	Nr. locuri speciale pt. romi
Teoretică / Uman	Filologie - intensiv engleză	română	1	28	2
Teoretică / Uman	Filologie - bilingv engleză	română	1	28	2
Teoretică / Uman	Ştiinţe sociale	română	1	28	2
Teoretică / Real	Matematică-informatică - intensiv informatică	română	1	28	2
Teoretică / Real	Ştiinţe ale naturii - intensiv engleză	română	1	28	2
Teoretică / Real	Ştiinţe ale naturii - bilingvengleză	română	1	28	2

Sursa: http://cnogsibiu.ro/

În ceea ce privește resursele umane pentru întreg liceul în anul 2019-2020, situația s-a prezentat așa:

- Personal didactic: 113 persoane
- Personalul didactic auxiliar (bibliotecar, secretar, laborant, informatician): 10 persoane
- Personalul nedidactic (mechanic, portar, ingrijitor): 10

La nivel primar și gimnazial, în anul școlar 2020-2021, erau 50 de învățători/diriginte și 1238 de elevi.

În ceea ce privește spaţiile existente în unitatea şcolară şi dotările, situația se prezintă așa: (1) Săli de clasă - 70; (2) Laboratoare: 2 laboratoare de fizică, 2 laboratoare de chimie, 3 laboratoare informatică, 2 laboratoare de biologie; (3) Cabinet Limbi Străine - 2; (4) Cabinet Istorie - 1; (5) Cabinet de psihologie - 1; (6) Săli de sport - 2; (7) Cabinet stomatologic -1; (8) Cabinet medical -1; (9) Biblioteci- 2 (în limba română, cu peste 60.000 de volume); (10) Cancelarie -2; (11) Birouri administrative- 7; (12) Ateliere – 1.

Liceul Teoretic Onisifor Ghibu din Sibiu

Liceul Teoretic Onisifor Ghibu este cea mai nouă unitate şcolară din judeţul Sibiu. A apărut după revoluţia din decembrie 1989, liceul a fost conceput în conformitate cu noul ideal educaţional, cu noile programe curriculare şi cu metodele moderne de structurare a traiectului didactic – demers ce reprezintă practic însăşi raţiunea de a fi a instituţiei. Fiind un liceu tânăr, întregul ansamblu profesoral conferă o atmosferă de lucru la clasă destinsă, flexibilă, însă totodată eficientă şi profesională.

Oferta educațională oferită de Liceul Teoretic Onisifor Ghibu Sibiu în anul școlar 2019-2020:

Nivel primar:

- Clasa pregătitoare - Lb Materna Germana
- Clasa I - Lb Materna Germana
- Clasa II - Lb Materna Germana
- Clasa III - Lb Materna Germana
- Clasa IV - Lb Materna Germana

Nivel gimnazial:

- Clasa V - Lb Materna Germana
- Clasa VI - Lb Materna Germana
- Clasa VII - Lb Materna Germana
- Clasa VIII - Lb Materna Germana

Nivel liceal:

Filieră teoretică

(1) profil umanist:

- Clasa IX - XII - Filologie Limba Română Intensiv Engleza
- Clasa IX - XII - Filologie Limba Materna Germana Intensiv Engleza

(2) profil real:

- Clasa IX - XII Matematica-Informatica intensiv Informatica (Limba Română)
- Clasa IX - XII - Stiinte ale Naturii- Limba Română
- Clasa IX - XI - Stiinte ale Naturii- Limba Materna Germana

Filieră vocațională

- Clasa IX - XII - Instructor Sportiv - Limba Română
- Clasa a XII-a Arta Actorului(Limba Romana)

Așadar liceul oferă 7 clase la nivel liceal, iar în ceea ce privește numărul de elevi, Liceul Teoretic Onisifor Ghibu are un număr de 942 de elevi, dintre care 145 elevi la nivel primar, 101 elevi la nivel gimnazial, 696 la nivel liceal. În ceea ce privește resursele umane pentru întreg liceul situația s-a prezentat așa:

- Personal didactic: 64 persoane
- Personalul didactic auxiliary (bibliotecar, secretar, laborant, informatician): 5 persoane
- Personalul nedidactic (mecanic, portar, ingrijitor): 7 persoane

Aceste unități de invatamant, prezentate anterior, reprezintă instituții cu mare potential competitiv educational pentru unitățile școlare din orașul Agnita, având o oferta educationala mult mai larga, sectii complexe, posibilități de studiu in mai multe limbi, dotari și faciliăti, dar si specializari pe care unicul Colegiu Tehnic din orasul Agnita nu le oferă.

Concluzii privind educația

În concluzie, pentru a crea avantaje competitive la nivel educațional, pentru orașul Agnita se recomandă o serie de investiții în clădiri, dotări, astfel încât oferta infrastructurii educaționale să crească, care împreună cu posibila creștere a economiei și industriei să crească natalitatea și elevii de pe întreaga Vale a Hârtibaciului să acceseze învățământul din orașul Agnita. Prin aceste investiții specifice se dorește crearea unui sistem de învățământ performant, orientat spre nevoile elevului și performanță universitară, echipare școlară excelentă, monitorizare continuă a rezultatelor, implementarea măsurilor de reducere a abandonului școlar și a mediocrității și accesul la dotări și facilități care ar elimina naveta elevilor din alte localități învecinate.

Analiza SWOT pentru dimensiunea educație

Puncte tari	**Puncte slabe**
✚ Existența învățământului preșcolar, primar, gimnazial și liceal în localitate ✚ Predarea limbii germane în școlile din Agnita, limba germană fiind un atuu important în găsirea unor locuri de muncă ✚ Existența unei infrastructuri școlare (clădiri, spații) pentru oferirea serviciilor de învățământ ✚ Existența Colegiului Tehnic A.T. Laurian Agnita – colegiu cu tradiție în sfera formării profesionale locale și zonale, autorizat ca furnizor de formare profesională	✚ Lipsa unei infrastructuri educaționale adecvate pentru oferirea unor servicii educaționale de calitate superioară, orientate spre nevoile populației rezidente ✚ Migrația populației tinere către alte zone din țară sau străinătate pentru studii ✚ Numărul tot mai mic de elevi care rămân să continue studiile în oraș ✚ Lipsa unei oferte educaționale atractive pentru tinerii din zonă ✚ Lipsa unei viziuni în crearea unui avantaj competitiv față de alte instituții educaționale din județ ✚ Calitatea medie a serviciilor de învățământ din Agnita

Oportunități	Amenințări
▪ Îmbunătățirea calității învățământului preșcolar, primar, gimnazial și liceal prin oferirea unor programe pentru specializarea și continua formare a cadrelor didactice ▪ Creșterea notorietății învățământului local Agnita și atragerea unor potențiali elevi din alte zone ale județului Sibiu, odată cu îmbunătățirea ofertei educaționale ▪ Crearea unor comunități puternice în jurul școlilor din Agnita prin buna colaborare dintre profesori, elevi, părinți, management. ▪ Îmbunătățirea și creșterea activității extrașcolare și implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat și de învățare ▪ Posibilitatea accesării unor fonduri pentru creșterea calității serviciilor educaționale oferite ▪ Oportunitatea de a participa la evenimente de tipul Ziua Porților Deschise la alte școli din țară și din străinătate a directorilor și profesorilor din învățământul local pentru a dobândi cunoaștere cu privire la îmbunătățirea serviciilor educaționale locale	▪ Pandemia Covid 19 și mutarea activității didactice în mediul online ▪ Lipsa motivării profesorilor în implicarea pentru îmbunatățirea ofertei școlare. ▪ Lipsa unor resurse financiare/finanțări pentru a îmbunătăți oferta educațională din oraș ▪ Schimbări politice care au efecte directe asupra sistemului educațional local și național. ▪ Lipsa de motivație pentru educație și învățare din partea tinerilor și creșterea abandonului școlar. ▪ Tendința tot mai mare de scădere a nivelului de pregătire a profesorilor și cadrelor didactice atât din mediul urban, dar mai ales din cel rural

Nr. crt.	Obiective specifice dimensiunii educație	Activități implicate pentru atingerea obiectivelor
1.	Creșterea calității învățământului local	▪ Facilitarea accesului cadrelor didactice la programe de perfecționare și de învățare continua, cum ar fi SuperTeach, programe oferite de UE, etc. ▪ Acordarea unor burse pentru profesorii model și motivarea continuă a acestora
2.	Îmbunătățirea condițiilor de derulare a studiilor, modernizare și dotări spații	▪ Modernizarea Grădiniței cu Program Prelungit din Agnita ▪ Modernizarea și dotarea Colegiului Tehnic “August Treboniu Laurian” ▪ Modernizarea și dotarea Scolii Gimnaziale “G.D. Teutsch”

3.	Adoptarea unei orientări spre o educație orientată spre nevoile elevilor, beneficiari direcți ai sistemului de învățământ	➢ Realizarea în parteneriat cu școlile a unor studii privind nevoile existente în școală ➢ Realizarea unei mai bune sincronizări între oferta educațională și cerințele pieței muncii din localitate și din zonă
4.	Motivarea cadrelor didactice și a elevilor pentru învățare și perfecționare continua	➢ Realizarea unor ceremonii de către administrația publică pentru a premia atât cadrele didactice, cât și elevii cu rezultate școlare deosebite ➢ Oferirea posibilității de a participa în proiecte care facilitează schimbul de experiență cu cadre didactice din țară și din străinătate
5	Orientarea în viitor pe filiera tehnologica de studii preuniversitare, cu accent pe meserii, tinându-se cont de istoria si profilul orasului	➢ Construirea unui brand educational de oraș a acestui aspect la nivel local, județean, regional ➢ Susținerea proaspeților absolvenți în exercitarea meseriilor în oraș, dar și în afara acestuia

3.6. Cultură, sport și agreement

Analiza curentă a ofertei culturale a orașului Agnita

Agnita, orașul situat în inima României, la intersecția Văii Târnavelor cu Țara Bârsei, este liantul locuitorilor români și sași. Are un potențial turistic care merită explorat și promovat, bucurându-se de o serie de datini și obiceiuri străvechi care îi oferă o identitate locală puternică, dar care însă nu e potențat la adevărata lui valoare și în contexte mai largi – regionale, naționale și chiar internaționale.

Infrastructura culturală a orașului Agnita cuprinde: Casa de Cultură "Ilarion Cocișiu" Agnita, Muzeul de Istorie al Văii Hârtibaciului, Biblioteca Orășenească Agnita (Notă: Căminul Cultural Coveș și Căminul Cultural Ruja).

Lista Monumentelor Istorice din localitatea Agnita 2015 (extras)

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Adresa	Datarea
6	SB-I-s-A-11926	Situl arheologic de la Agnita	Pârâul Cetății	Sec. II-III p. Chr.
7	SB-I-m-A-11927.01	Așezare	Pârâul Cetății	
8	SB-I-m-A-11927.02	Necropolă	Pârâul Cetății	
422	SB-II-a-A-12189	Centrul istoric oraș Agnita	Str. Mihai Viteazu până la nr. 55, respectiv FIPA II, Piața Republicii, Piața Bisericii Evanghelice, str. Nouă, str. Vlaicu Aurel și str. 1 Decembrie până la Complexul Comercial și Hotelul nou, respectiv intrarea FIPA.	Sec. XIV-XX
423	SB-II-a-A-12190	Casă	1 Decembrie 1918, la nr.4	începutul sec.XIX
424	SB-II-a-A-12191	Casă	1 Decembrie 1918, la nr.6	Începutul sec. XIX
425	SB-II-a-A-12192	Casă	1 Decembrie 1918, la nr.12	mijlocul sec. XIX
426	SB-II-a-A-12193	Casă	1 Decembrie 1918, la nr.14	sfârşitul sec. XVIII
427	SB-II-a-A-12194	Casă	1 Decembrie 1918, la nr.16	începutul sec.XIX
428	SB-II-m-B-12195	Locuință, azi Muzeul de istorie și etnografie	1 Decembrie 1918, la nr.29	1800

429	SB-II-a-A-12196	Ansamblul bisericii evanghelice fortificate	Str. Agnita Nouă 1	A doua jumătate a sec. XIII – sec. XIX
430	SB-II-m-A-12196.01	Biserica evanghelică	Str. Agnita Nouă 1	1250-1300, cca. 1407, 1890-1892
431	SB-II-m-A-12196.02	Turn de poartă (al olarilor)	Str. Agnita Nouă 1	A doua jum. A sec. XV-sec. XVI
432	SB-II-m-A-12196.03	Turn estic (al fierarilor)	Str. Agnita Nouă 1	A doua jumătate a sec. XV-sec. XVI
433	SB-II-m-A-12196.04	Turn sud-estic (al croitorilor)	Str. Agnita Nouă 1	A doua jumătate a sec. XV – sec. XVI
434	SB-II-m-A-12196.05	Turn sud-vestic (al cizmarilor) și fragment din zidul de incintă	Str. Agnita Nouă 1	A doua jumătate a sec. XV – sec. XVI
435	SB-II-m-B-12197	Casă	Str. Mihai Viteazul 3	Începutul sec. XIX
436	SB-II-m-B-12198	Casă	Str. Mihai Viteazul 7	Începutul sec. XIX
437	SB-II-m-B-12199	Casă	Str. Mihai Viteazul 21	1900
438	SB-II-m-B-12300	Casa parohială a bisericii reformate	Str. Mihai Viteazul 31	Sf. Sec. XVIII
439	SB-II-m-B-12301	Casă	Str. Mihai Viteazul 33	1819
440	SB-II-m-B-12302	Casă	Str. Mihai Viteazul 37A	Înc. Sec. XIX
441	SB-II-m-B-12303	Biserica Sf. Nicolae	Str. Plevna	1795
442	SB-II-m-B-12304	Casă	Piața Republicii 14	Sf. Sec. XIX
443	SB-II-m-B-12305	Casă	Piața Republicii 15	1850-1900
444	SB-II-m-B-12306	Casă	Piața Republicii 17	Sec. XIX
445	SB-II-m-B-12307	Casă	Piața Republicii 18	1900
599	SB-II-m-B-20923.07	Linie ferată îngustă	Sat Coveș, oraș Agnita, între km 50+310-53+157	1898-1910
600	SB-II-m-B-20923.08	Stație Agnita (gară, depozit, grup sanitar)	Sat Coveș, oraș Agnita, la km 51+540	1898-1910
601	SB-II-m-B-20923.09	Podeț metalic 6 m	Sat Coveș, oraș Agnita, la km 51+540	1898-1910
602	SB-II-m-B-20923.10	Halta Coveș	Sat Coveș, oraș Agnita, la km 52+355	1898-1910
890	SB-II-m-B-20923.06	Halta Ruja	Sat Ruja, oraș Agnita, la km 43 + 300	1898-1910
891	SB-II-a-A-12527	Ansamblul bisericii evanghelice fortificate	Sat Ruja, oraș Agnita, nr. 259	Sec. XIII-XIV

892	SB-II-m-A-12527.01	Biserica evanghelică fortificată	Sat Ruja, oraș Agnita, nr. 259	Sec. XIII-XIV
893	SB-II-m-A-12527.02	Incintă fortificată (fragmente)	Sat Ruja, oraș Agnita, nr. 259	Sec. XVI

Sursa: https://patrimoniu.ro/

Descrierea celor mai importante obiective turistice și/ sau datini cu potențial turistic reprezentative pentru orașul Agnita sunt:baci

- **Lolele:** Datina „lolelor" este un vechi obicei săsesc cu rădăcini în trecutul de veacuri al acestor locuri. „Lolele" ca termen de specialitate a devenit în timp sinonim cu numele orasului Agnita, fiind menționat în 1689 pentru prima dată ca și „Carnavalul breslelor" combinat cu obiceiul agrar. Unică în felul ei „Sărbătoarea lolelor" din Agnita a primit atenția cercetătorilor în etnografie (Erhard Andree – Agnita, Camelia atefan, C.N.M. „Astra" Sibiu), dar mai ales pasiunea localnicilor care au reînviat acest obicei. Erhard Andree, fondatorul Muzeului de Istorie „Valea Hârtibaciului" din Agnita, a reînviat acest obicei dupã o pauzã de 28 de ani (1941), în anul 1969.
- **Biserica fortificată.** Punctul de maximă atracţie turistică a oraşului Agnita îl constituie Cetatea ţărănească cu Biserica fortificată adăpostită de aceasta. Cetatea din Agnita există din 1466, ea fiind construită probabil odată cu biserica - hala gotică, înălțată pe fundamentul unei bazilici romane, fără turn, din secolul al XIII-lea, fortificată în primul sfert al secolului al XVI-lea. Cele patru turnuri de aparare construite din piatră de râu și de cariere aparțineau curtinei interioare: turnul dulgherilor, turnul faurarilor, turnul croitorilor și turnul cizmarilor.
  Curtina interioară cuprindea o curte de formă ovală având un diametru de 55-65 m - dacă luăm colţurile interioare ale turnurilor drept puncte de reper - curtina a doua legând colţurile exterioare ale turnurilor. Între aceste două curtine se afla "Zwinger-ul", curtea animalelor, adăpostite acolo în caz de pericol, iar a treia curtină, de formă poligonală neregulată, includea un şanţ cu apă, în exterior curtina fiind protejată de pârâul apropiat şi de terenul mlăştinos.
  Nucleul cetăţii îl constituia biserica-hală în stil gotic. O clopotniţă de 44 m înălţime, cu şase caturi şi o galerie cu balustradă din faianţă a fost aşezată în faţa laturii apusene, liberă pe trei laturi, aşa încât parterul ei, deschizând trei arcade mari în arc frânt, forma un portic al bisericii în faţa intrării principale. În decursul veacurilor, atât zidurile şi turnurile Cetaţiii, cât şi biserica propriu-zisă au fost refortificate, recămăşuite şi supraînălţate, pentru a face faţă evoluţiei tehnicii de luptă a asediatorilor. Astăzi silueta Cetăţii răsare cu turnurile sale deasupra acoperişurilor caselor din oraş, ca mărturie a unei străvechi existenţe.
- **Muzeul Văii Hârtibaciului** care deține colecții de etnografie, istorie, arheologie, ştiinţă şi tehnică, precum şi carte rară.
- **Biserica „Sfântul Nicolae",** a cărei piatră de temelie a fost pusă la 25 aprilie 1795, a fost până în 1936 singurul lăcaş de cult al românilor din Agnita, iar în perioada 1936-1948 s-a construit actuala catedrală din oraş. Odată cu finalizarea lucrărilor de construcţie, slujbele religioase au început să fie oficiate doar în catedrală, astfel încât biserica veche a rămas în paragină. Constituind un obiect de patrimoniu cultural, biserica atestă existența din vechi

timpuri a comunității de români. Ctitorii acesteia au fost 2 negustori brașoveni care au ctitorit și alte biserici în Ardeal, în peretele din dreapta bisericii, în spațiul altarului, aflându-se gravată în piatră înscripția cu numele ctitorilor și data la care a fost zidită. În exterior, biserica are forma de corabie, iar în interior respectă stilul bizantin cu cupola și bolți în altar, naos și pronaos. Este construită din piatră, cărămida, țigle și lemn, iar mobilierul este sculptat din lemn de stejar. Alături de biserică este și Muzeul Protopopiatului Agnita, care conține icoane pe sticlp, carte veche românească.

- **Fântâna romană** atestă urme ale civilizației romane pe aceste meleaguri, fiind zidită din piatră cu un diametru de aproximativ 1,20 m. Romanii au știut unde să sape fântâna, astfel încât pânza de apă freatică să asigure apa potabilă necesară locuitorilor.
- **Monumentul Eroilor Neamului** cazuți la datorie în timpul celui de-al II-lea război mondial, amplasat în parcul orașului.
- Brandul local/ zonal creat de echipa **Moara Veche** din Hosman care promovează tradițiile, cultura și obiceiurile din zona văii Hârtibaciului la nivel național și international, prin evenimente culturale/ civice precum Șura Culturală care adună oamenii din toate colțurile în inima Transilvaniei, pentru diferite inițiative comune.
- O altă inițiativă la fel de ambițioasă este și crearea mărcii "**Din Hârtibaciu, cu drag**". Scopul brandului este ca produsele din regiunea mai mare a sudului Transilvaniei să fie diferențiate cu ușurință, iar cele din Hârtibaciu, recunoscute de către consumatori. Astfel că doar producătorii din regiune vor putea utiliza marca și o vor putea adăuga în mod gratuit la etichetele produselor lor, dar în conformitate cu promisiunea de a respecta regulile stabilite.
- Valea Hârtibaciului reprezintă o zonă etno - culturală specifică, dominată de așezările săsești de aici: Agnita, Alțâna, Iacobeni, Hosman, Cașolț, Nocrich etc. Aici a funcționat din 1898 până în 2001 calea ferată îngustă Sibiu – Agnita (–Sighișoara), în trecut fiind considerată cea mai lungă cale ferată îngustă din România.
- Casa de Cultură Ilarion Cocișiu din Agnita găzduiește Ansablurile folclorice de copii, adolescenți și adulți, diverse cercuri și grupuri artistice, inclusiv "Festivalul Național de Folclor Cânt și joc pe Hârtibaci" de importanță semnificativă pentru acest tip de competiție
- „Muzeului Industriilor" Agnita este un muzeu ce etalează evoluția tehnicii industriei locale în ultimele două secole, fiind păstrate utilaje specific domeniilor de activitate practicate în tot acest timp. În localitate mai există încă meșteșugari locali care păstrează memoria activității dar și a meșteșugurilor practicate odată în această zonă. Muzeele de acest tip păstrează memoria colectivă a ocupațiilor comunității și pot fi folosite în viitor ca repere turistice.
- Zilele Culturale ale orașului Agnita un eveniment organizat de Primăria Agnita pentru locuitorii orașului.

Analiza ofertei culturale concurente orașului Agnita

Județul Sibiu și în special Sibiul este un pol cultural valoros atât la nivel național, cât și la nivel internațional, câștigând multă notorietate în 2007, când a câștigat titlul de Capitală Culturală a Europei. În prezent, în județul Sibiu, sunt găzduite în continuare o serie de evenimente culturale cu tradiţie şi renume internațional, cum ar fi:

- Festivalul Internaţional de Teatru Sibiu (FITS) datează din 1993 și a crescut de la an la an, a căpătat amploare din ce în ce mai mare. Anul 2007 marchează o ediţie de excepţie a Festivalului ca recunoaştere a contribuţiei acestui eveniment la obţinerea titlului de Capitală Culturală Europeană alături de Luxemburg şi Marea Regiune, reunind peste 2500 de invitaţi din 70 de ţări. Festivalul a atras de-a lungul timpului personalități de renume mondial, artiști, regizori, ambasadori, premieri, președinți, Zeci de mii de pasionați de cultură se adună anual la unul dintre cele mai mari evenimente dedicate artelor spectacolului din lume, care a transformat halele industriale dezafectate în spații culturale valoroase pentru oraș. Festivalul începe cu toate biletele vândute, cu locurile de cazare din oraș vândute în totalitate, fapt ce evidențiază posibilitatea culturii de a contribui la dinamizarea și celorlalte sectoare.
- ASTRA Film Festival – Festivalul de film documentar, aflat la cea de-a 27 –a ediție în 2020, atrage anual la Sibiu cineaști și oameni de cultură, dar și un public pasionat de documentare. ASTRA Film Festival se reinventează anual și aduce mereu publicului câte ceva nou, care deschide apetitul, formează și contribuie la conturarea capitalului cultural al audienței, educă și promovează produse artistice valoroase din mai multe perspective. Acesta este probabil și motivul pentru care ASTRA Film Festival coagulează în jurul lui resurse umane și culturale.
- Festivalul de folclor ”Cântecele Munţilor” este unul dintre cele mai longevive şi mai apreciate festivaluri sibiene, contribuind la valorificarea tradiţiilor unor comunităţi româneşti şi străine. În cadrul acestuia se organizează parade ale portului popular, spectacole, întâlniri cu oficialităţi, workshop –uri, seri cu specific culinar tradiţional, expoziţii de artă populară cu vânzare. Proiectul urmăreşte atragerea publicului din toate categoriile de vârstă şi mediile sociale spre folclorul autentic, conservarea şi promovarea elementelor culturii tradiţionale.
- Festivalul „Sighișoara medievală” este un festival anual ținut în ulimul weekend al lunii iulie în orașul Sighișoara. În fiecare an festivalul are o temă specifică, oferind ceva diferit publicului de fiecare data. Aflat la cea de-a 26-a ediție în anul 2019, festivalul este recunoscut ca fiind cel mai vechi festival medieval din România care se bucură și în prezent de autenticitatea perioadei declarate prin spectacole, muzică și imagine. Festivalul oferă publicului o călătorie în timp, în perioada medievală, și evidențiază prin specificul temei arhitectura și valoarea patrimoniului cultural material al Cetății Sighișoarei. Pe parcursul a trei zile, participanții se bucură de muzică și dansuri medievale, ordine militare de reconstituire medievală și grupuri de jonglerii medievale, spectacol de reconstituire medievală cu cai, teatru medieval și teatru interactiv pentru copii, ateliere de artă și manufactură medievală, jonglerii cu steaguri, tabăra cavalerilor, curtea comedianților, conferințe, expoziții și video-mapping.
- Evenimentele și expozițiile organizate de echipa Muzeului Astra Sibiu, în incinta acestuia cu ocazia Sânzienelor sau cu prilejul altor momente din an, care au o semnficație aparte pentru cultura noastră tradițională. Muzeul ASTRA Sibiu a fost înființat în anul 1993 pentru a reprezenta cultura și civilizația populară transilvană și a o face cunoscută generațiilor contemporane și celor viitoare.

Analiza SWOT pentru dimensiunea culturală

Puncte tari	**Puncte slabe**
▪ Existența unor elemente de patrimoniu cultural și imaterial unice la nivel național și internațional ▪ Istoria locului și aspectele definitorii care dau identitatea locală: gastronomie, meșteșuguri, etc. ▪ Existența unor oameni ai locurilor care încă păstrează vii tradițiile, datinile și meșteșugurile perpetuate din generație în generație ▪ O memorie colectivă care merită a fi făcută cunoscută generațiilor viitoare ▪ Deschiderea oamenilor locurilor și dorința lor de a împărtăși din valorile lor culturale	▪ Promovarea aproape inexistentă a patrimoniului cultural material și imaterial ▪ Lipsa unei infrastructuri de cazare adecvate și facilități oferite clienților ▪ Lipsa unei viziuni pe termen lung a unei strategii culturale ▪ Lipsa unor specialiști care să dezvolte un brand local pe partea culturală: spre exemplu consultanți de marketing ▪ Lipsa unor parteneriate strategice care pot deschide orizonturi noi de colaborare ▪ Lipsa unei oferte inovatoare culturale, completată de mijloace digitale
Oportunități	**Amenințări**
▪ Dezvoltarea unor noi produse și servicii culturale prin colaborări între diferiți actori locali ▪ Infrastructura rutieră si aeriana: o infrastructură modernizată și în creștere faciliteaza accesul la anumite servicii turiștilor străini din zonă ▪ Notorietatea județului Sibiu la nivel national și international în ceea ce privește cultura locală și evenimentele organizate aici ▪ Orientare spre încurajarea consumului cultural local	▪ Pandemia Covid 19 și efectele acesteia au adus o mulțime de modificări la nivelul comportamentelor de consum, inclusiv a celor de consum cultural ▪ Finanțarea slabă a sectorului cultural în România poate afecta activitatea artiștilor și lucrătorilor culturali, dar și funcționarea instituțiilor de cultură ▪ Schimbările legislative și efectele acestora asupra întregului domeniu cultural

Nr. crt.	**Obiective specifice dimensiunii culturale**	**Activități implicate pentru atingerea obiectivelor**
1.	Creșterea notorietății patrimoniului cultural material și imaterial al orașului Agnita	▪ Participarea la târguri și expoziții în țară și străinătate pentru promovarea ▪ Realizarea unor campanii de marketing și promovare a specificului cultural

		▪ Realizarea de parteneriate cu alți operatori culturali din județ prin instituțiile de cultură din oraș
2.	Creșterea numărului de structuri de cazare și orientarea spre servicii de calitate atât la serviciile existente, cât și pentru cele care vor fi realizate in viitor	▪ Crearea unor structuri de cazare noi la standarde înalte ▪ Îmbunătățirea calității celor existente, prin modernizarea spațiilor de cazare
3.	Orientarea spre viziuni mai europene de adresare a aspectelor culturale	▪ Realizarea de parteneriate cu localități omolog din diferite zone ale spațiului European ▪ Schimbul de bune practici cu alte orașe, cu același profil ▪ Testarea și implementarea unor modele de atragere a turistilor realizate în alte orașe din țară sau din străinătate
4.	Diversificarea ofertei culturale prin adăugarea unor produse/ servicii culturale noi (spre exemplu, Tren cu abur pe Valea Hârtibaciului)	▪ Includerea patrimoniului cultural din Agnita într-un circuit turistic cultural la nivel județean ▪ Accesibilizarea zonelor culturale turistice prin infrastructură rutieră de bună calitate și a conexiunii dintre diferite puncte turistice din oraș ▪ Colaborare cu marile evenimente culturale în județ și gândirea unor activități specifice din aceste evenimente în orașul Agnita

Sugestii și concluzii pentru dezvoltarea dimensiunii culturale din Agnita

Cu toate că din punct de vedere turistic-cultural orașul Agnita nu dispune de obiective cu o notorietate foarte mare la nivel național și internațional, orașul, prin oamenii locului și prin istoria acestuia, are potențial de a atrage turiști care să se bucure de unicitatea datinilor din această zonă.

Crearea unui brand de oraș pentru atragerea turiștilor naționali și străini se poate realiza în jurul acestor elemente specifice locului: Lolele, meșteșugurile și arta.

Întoarcerea la rădăcini, la autenticitate, la valorile simple, locale poate fi o temă deosebit de importantă pentru a fi explorată pentru crearea unui brand al orașului Agnita. Astfel se pot organiza:

- Festivaluri medievale pentru un weekend de vară, în cadrul cărora să fie invitate trupe de enactment care documentează și reproduc diferite obiceiuri specifice și co-creează, împreună cu vizitatorii, o experiență unică ale vremurilor trecute: de la mâncare, obiceiuri de dans, obiceiuri de luptă, vestimentație, etc.
- Workshop-uri prin care turiștii să deprindă meșteșugurile specifice zonei de la cei mai pricepuți și autentici meșteșugari.

- Târguri de meșteșuguri și produse locale, la care se vând produse locale autentice, dar sunt invitați și meșteșugari din alte zone ale Transilvaniei pentru a facilita conexiuni între oamenii cu aceleași preocupări și interese.
- Vizite internaționale și participarea la târguri, evenimente și expoziții internaționale pentru prezentarea obiceiului Lolelor în afara contextului local. Astfel de vizite cresc notorietatea obiceiului făcându-l cunoscut și străinilor, iar probabilitatea ca aceștia să călătorească în România pentru a-l vedea în context local crește pe măsură ce notorietatea acestuia crește la nivel international.
- Tururi ghidate în oraș pentru cunoașterea istorică și antropologică a obiectelor de patrimoniu cultural local pentru vizitatorii naționali și internaționali, dar și realizarea unor parteneriate pentru crearea unor circuite turistice pe Valea Hârtibaciului, cum ar fi inițiativa „Tren cu abur pe Valea Hârtibaciului”
- Digitalizarea patrimoniului cultural material și imaterial al orașului Agnita, mai ales că perioada pandemiei Covid-19 a schimbat foarte mult din modul în care consumul de artă era realizat înainte de aceasta: spre exemplu, crearea unor tururi virtuale VR în zone de interes pentru turiști, cu posibilitatea de a accesa diferite opțiuni de comunicare, în diferite limbi.
- Pentru că Agnita este unul dintre multele orașe industriale, care încă păstrează urmele perioadei comuniste, artiștii naționali și internaționali pot fi atrași aici, prin diferite proiecte, în rezidențe artistice care permit cercetarea, explorarea spațiului urban și rural al zonei și apoi organizarea de expoziții pentru publicul larg cu lucrările dezvolatate în cadrul rezidențelor.
- Prin comunele Ruja și Coves, patrimonial cultural local poate fi integrat și promovat în cadrul unei rețele mai ample de sate și comune din Transilvania, toate acestea având același scop: creșterea notorietății istoricului și culturii locale autentice. Această rețea de sate și comune este creată prin proiectul “**România Remarcabilă”**[23]**,** coordonat de Centrul Cultural Clujean.

În concluzie, organizarea unor astfel de evenimente și/sau acțiuni în oraș și în afara acestuia au capacitatea de a atrage turiști cu profiluri diferite de vârstă și educație. După cum am arătat și în capitolul anterior de analiză, orașul Agnita nu e pregătit din punct de vedere al spațiilor de cazare pentru a deservi un turism istoric - cultural și de agrement, care ar fi extrem de benefic pentru a dinamiza localitatea și împrejurimile acesteia.

Ca și priorități în agenda orașului pe dimensiunea culturală, se are în vedere conservarea patrimoniului și punerea acestuia în valoare, atragerea de investiții complementare pentru patrimoniu, crearea de facilitați de cultură standard sau inovatoare.

[23] https://romaniaremarcabila.ro/

3.7. Turism, sport și agrement

Analiza curentă a ofertei de turism, sport și agrement a orașului Agnita

Turism și circuit al Bisericilor fortificate din sudul Transilvaniei

Biserica fortificată din Agnita se înscrie pe aliniamentul circuitului de Biserici fortificate UNESCO. În acest circuit sunt incluse bisericile fortificate din Câlnic (județul Alba), Prejmer și Viscri (Județul Brașov), Dârjiu (Județul Harghita), Saschiz (Județul Mureș), Biertan și Valea Viilor (Județul Sibiu). Localitățile din această zonă a Transilvaniei, care găzduiesc aceste biserici fortificate, sunt caracterizate de un sistem specific de cultivare a terenului, un model de așezare și organizare a gospodăriilor țărănești păstrat încă din Evul Mediu, fiind dominate de bisericile lor fortificate.

Bisericile fortificate transilvane sunt specifice satelor săsești și secuiești și au jucat atât un rol religios, cât și un rol militar pentru mai mult de cinci secole. În număr de aproximativ 150 de edificii la începutul secolului XXI, bisericile fortificate transilvane formează unul dintre cele mai dense sisteme de fortificații medievale bine păstrate de pe continentul european. În Transilvania, se pot regăsi trei tipuri principale de fortificații: (1) biserica cu incintă fortificată (de exemplu Prejmer sau Sânzieni); (2) biserica fortificată (de exemplu Saschiz, Șeica Mare sau Seliștat) și (3) fortăreața-biserică (de exemplu Valea Viilor sau Dârjiu).

Biserica din Prejmer, singura fortificaţie din România care a primit 3 stele în Ghidul Michelin, a fost cea mai vizitată, fiind construită în 1218[24] de către Cavalerii Teutoni, în stil gotic și adăpostind unul dintre cele mai vechi altare din Transilvania, pictat în secolul al XV-lea, dar şi o orgă din 1803, denumită „orga morţii", datorită sunetelor menite să-i sperie pe atacatori.

Fiecare dintre aceste biserici fortificate se evidențiază și se remarcă prin ceva deosebit, cum ar fi mobilier original, materialele din care sunt construite, frescele originale care au fost descoperite de curând, cristelnițele și alte obiecte decorative cu valoare istorică și culturală deosebită, constituind un adevărat potențial de a atrage turiști din toate colțurile lumii.

În anul 2018, peste 350.000 de turişti, din care jumătate români, au vizitat fortificaţiile din Transilvania. Potenţialul turistic al bisericilor ar putea fi mult mai mare, având în vedere că doar 15% din cele 170 de lăcaşuri de cult sunt incluse în circuit şi au fost vizitate.

Biserica fortificată din Agnita a fost construită pe nucleul unei foste bazilici romanice, în stil gotic, însă cu îmbinări armonioase de elemente renascentiste şi baroce. Biserica păstrează şi în prezent

[24] https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/turul-bisericilor-fortificate-cel-mai-de-succes-circuit-turistic-din-transilvania

vechile incinte de fortificaţie şi turnurile de apărare: Turnul Clopotniţă, Turnul Croitorilor, Turnul Cizmarilor, Turnul Dulgherilor şi Turnul Slăninilor, turn în care, după obiceiul săsesc din întreaga Transilvanie, breslaşii îşi depozitau slănina.

Includerea Bisericii Fortificate din Agnita într-un circuit turistic alături de celelalte biserci fortificate transilvane, poate contribui la creșterea notorietății orașului și o mai bună valorizare a patrimoniului cultural al orașului. Parteneriate strategice cu administratorii celorlalte biserici fortificate pot contribui la creșterea potențialului turistic al zonei transilvane. Astfel, turiștii străini și români, pe parcursul a 2-3 zile, pot beneficia de tururi ghidate în aceste localități și se pot bucura de aceste „bijuterii” ale Transilvaniei.

Turism al Bisericilor pictate de Frații Grecu

De o parte și de alta a drumului care leagă Sibiul de Fagăraș, se află douăsprezece biserici mai puțin cunoscute, cu o pictura murală unică, realizată de țărani, în urma cu 200 de ani. Pribegind din sat in sat neamul Grecu, un neam întreg de zugravi care și-au transmis din tată în fiu meșteșugul, de pe urma lor au ramas pereți și icoane pictate cu o nemaiîntâlnită credință și ardoare. Bisericile pictate de Frații Grecu din Sasăuș, care au pictat între 1780 și 1873[25] mai multe bisericii ortodoxe din sudul Transilvaniei, păstrează și azi geniul unor țărani de sub culmile Făgărașilor, care ne-au lăsat moștenire o opera spirituală de excepție, așternută pe pereții acestora. Stilul lor de pictură este definit de folosirea unor culori puternice, iar bisericile pictate de fraţii Grecu au fost construite în stil bizantin, sub forma de basilică romanică cu turn gotic, arhitectura având şi influenţe brâncoveneşti.

La inițiativa mai multor organizații a fost publicată o broșură turistică, care descrie traseul cultural al bisericilor ortodoxe pictate de frații Grecu în zona Văii Hârtibaciului și Țării Făgărașului. Traseul tematic a fost conceput ca un circuit pentru turiști și oferă pe lângă date despre obiectivele în sine și informații despre localități și istoria acestora dar și modul de viaţă în podişul Hârtibaciului şi arhitectura tradiţională. Pe lângă potențialul turistic istoric și cultural al zonei, aici se pot dezvolta și activități specifice turismului de agrement prin activitați în natura cum ar fi călărie și drumeție.

[25] 029-Revista-Cumidava-Muzeul-Istorie-Brasov-XXIX-2007-22.pdf

Sibiu 2019 - Regiune Gastronomică europeană

În anul 2019, regiunea Sibiului a fost recunoscută la nivel european ca una dintre cele mai autentice regiuni gastronomice, primind distincția de Regiune Gastronomică Europeană 2019. Până acum, doar 8 regiuni din Europa au fost privilegiate să primească această distincție foarte specială. Recunoașterea Sibiului ca parte din această elită europeană, alături de Catalonia si Lombardia, se datorează tradițiilor gastronomice locale foarte bine păstrate, dar și diversității culinare, rezultat al influențelor culturale din zona Sibiului. Astfel, Sibiul a fost recunoscut la nivel național și internațional prin mâncarea tradițională, produsele locale, locurile și peisajele mioritice, grija pentru alimentație sănătoasă și pentru întoarcerea la natură și la bogățiile acesteia. Crearea unui ecosistem pentru binele oamenilor și al naturii, prin sprijinirea producătorilor locali și promovarea consumului de produse locale, va permite pe termen lung crearea unui model sustenabil de conservare a patrimoniului local, regional material și imaterial.

În această zonă păstoritul este un mod de viață, evidențiat de transhumanța turmelor de oi, un bogat patrimoniu cultural al țesăturilor din lână, cântecelor din caval, jienelor și învârtitelor. Regiunea reprezintă etalonul civilizației Carpatine în zona central și est Europeană având particularități în ceea ce privește cultura gastronomică axată pe produsele lactate, cele din carne dar și pe cele culese din natură. Cultivarea seculară a viței de vie a determinat crearea unei culturi specifice, strugurele regăsindu-se pe obiectele de uz primar ale românilor, dar și ale sașilor, pe icoanele din bisericile ortodoxe și în heraldica medievală de factură germană, chiar și pe fațadele caselor.

Există tot mai multă preocupare și interes din partea locuitorilor, dar nu numai de a promova și de a aduce mai aproape cultura gastronomică de oameni care nu au avut până acum prilejul să o cunoască. Astfel, a fost organizat un eveniment dedicat acestei culturi gastronomice: Transilvania Gastronomică Festival. În cadrul acestui festival se promovează prin participare activă specificitățile gastronomice ale Sibiului, organizându-se masterclass-uri de aluaturi cu maia, tarte și quiche-uri, diferite rețete de pâine, dar și excursii pentru bucătari și pasionați de gastronomie, brunch-uri transilvănene cu degustare de produse și specialități locale, vizite la producători locali.

Turul ciclist al Sibiului

Turul Ciclist Sibiu (Turul Ciclist al Sibiului până în 2015) este organizat de Clubul Sportiv Sibiu Sport Project în colaborare cu Primăria Municipiului Sibiu și Consiliul Județean Sibiu și este o un eveniment de ciclism profesionist de categoria 2.1, desfășurată în Sibiu, România. Prima ediție a avut loc în iulie 2011, ca parte a UCI Europe Tour. Desfășurată în întregime în afara orașului, cursa are loc în mod normal pe parcursul a patru zile, incluzând un prolog pe străzile pietruite ale orașului și două etape de urcare, una pe Drumul Transfăgărășan către Balea Lac și a doua către stațiunea montană Paltinis. La acest eveniment anual, participă concurenți naționali și internaționali, figurând și în calendarul Federației Române de Ciclism și Triatlon. Acest

eveniment este unul de tradiție pentru iubitorii de ciclism, în anul 2021 aniversându-se 10 ani de la inițierea acestuia. La prima ediție a acestuia, în 2011, unul dintre traseele incluse în calendarul competiției viza o distanță de aproximativ 200 km și avea ca itinerariu următoarele localități: Sibiu – Mediaș – Sighișoara – Agnita – Cincu – Avrig.

În următoarele ediții, organizatorii s-au axat pe crearea unor trasee cu un grad de dificultate mai ridicat, trasee montane care vizează diferențe de nivel și care necesită abilități tehnice și pregătire serioase din partea participanților. Amenajarea drumurilor care fac legătura dintre Sibiu și Agnita dar și a drumurilor care permit deplasarea directă din Agnita spre zona Carpaților Meridionali, ar permite includerea orașului în circuit și atragerea unor persoane pasionate de acest sport în oraș. Includerea Agnitei în circuitul de la Sibiu ar reprezenta un adevărat potențial de dezvoltare a turismului sportiv. Sibiul găzduiește anual evenimentul și se bucură de notorietatea de peste hotare prin prisma acestuia. Județul Sibiu este unul dintre puținele județe din țară care are potențial extraordinar de dezvolare în această direcție, a turismului sportiv, fiind un pol de atracție pentru sportivii de performanță, dornici să exploreze medii diverse de competiție. Așadar, în jurul Sibiului există o serie de trasee și piste care sunt explorate în competițiile sportive, iar amenajarea și întreținerea acestora ar avea un impact pozitiv asupra organizării viitoarelor ediții, dar și a altor evenimente sportive.

Festivalul Cânt și Joc pe Hârtibaci

Festivalul ”Cânt și joc pe Hârtibaci” s-a derulat pentru prima dată în anul 1994, care și-a câștigat o deosebită reputație prin faptul că tinerii soliști care au fost premiați pe scena din Agnita au confirmat, devenind ulterior nume cunoscute printre cei ce dau valoare cântecului popular. În cadrul acestui festival au fost prezente numeroase vedete din mediul folclorului românesc, care au contribuit semnificativ la turismul cultural din orașul Agnita.

În cadrul festivalului-concurs „Cânt și Joc pe Hârtibaci” sunt promovate tinerele talente ale folclorului românesc.

Festivalul Internațional de Folclor Cântecele Munților

În vara anului 1975 se derulează pentru prima dată, Festivalul Internațional de Folclor „Cântecelor Munților”, cel mai mare și mai vechi festival din Sibiu dedicat culturii tradiționale. Festivalul este inclus în calendarul Consiliului International al Organizatorilor de Festivaluri de Folclor și este organizat de Consiliul Județean Sibiu și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul – Junii” Sibiu. În cadrul festivalului, se derulează spectacole folclorice, atelierele de dans, un eveniment tradițional cu specific culinar și proiecțiile aniversare.

Festivalul se derulează în mai multe locații din județ, inclusiv în orașul Agnita.

Sărbătoarea lolelor

Legendele spun că acest obicei îşi are rădăcinile în Evul Mediu. Pe când năvălitorii turci au asediat cetatea Agnitei, o tânără curajoasă pe nume Ursula s-a deghizat într-un costum înfricoşător, a ieşit din cetate şi pocnind din bici făcea zgomote asurzitoare ce i-au alungat pe turcii speriaţi.
În secolele XVII-XVIII, obiceiul lolelor era strâns legat de obiceiul înmânării lăzii de breaslă noului staroste. Adunarea era însoţită de *lole*, personaje amuzante, care aveau rolul de a proteja lăzile de vecinătate.

Astăzi, obiceiul se desfăşoară sub forma unei parade deschise de căpetenia breslei cizmarilor însoţită de doi copilaşi, simbol al îngerilor păzitori. Urmează apoi breasla croitorilor, breasla blănarilor şi breasla dogarilor, fiecare dintre aceste bresle prezentând publicului meşteşugurile tradiţionale, elemente şi personaje specifice. Defilarea se încheie cu intonarea *Imnului Transilvaniei* apoi lolele aleargă în grupuri pe străzi pentru a alunga spiritele rele prin pocnete de biciuri şi zgomotul tălăngilor. Dacă sunt recunoscute de trecători, acestea oferă drept recompensă câte o gogoaşă.

În localitatea Agnita de pe Valea Hârtibaciului, Fuga lolelor este organizată de Breasla Lolelor în fiecare ultima duminică din luna ianuarie. Acest eveniment adună anual sute de fii ai orașului care locuiesc în alte zone, inclusiv comunitatea de sași care au avut contact cu comunitatea agnițeană și nu în ultimul rând turiști.

Pe raza UAT a Orașului Agnita se mai regăsesc și 1 teren de fotbal cu dependențele și corpuriel aferente, a cărui stare de funcționare este una precară, terenuri de fotbal în cadrul a celor 2 școli din oraș și piste de biciclete pe artera principală.

În orașul Agnita nu există ștrand, teatru, filarmonică, parcuri moderne, galerii și spații destinate artelor vizuale, și prin urmare concurența ofertelor culturale se regăsesc în mare măsură în Municipiul Sibiu.

Spatii cazare

Pensiunea La Bibicu se află în Agnita (județul Sibiu), str. Avram Iancu nr. 22, funcționează în regim vilă și dispune de un număr de 8 locuri de cazare. Pensiunea are o suprafață de 100 mp, 4 camere cu pat matrimonial. În termen de servicii aceasta oferă următoarele facilități: loc de joaca pentru copii, servicii de închiriere biciclete, internet, grătar în curte, terasă și foișor. Turiștii care sunt cazați aici, pot achiziționa direct de la proprietar produse naturale, tradiționale. Pensiunea la Bibicu oferă doar servicii de cazare, la un preț pe cameră de 80 lei/noapte; pentru weekend (două nopți) prețul fiind de 160 lei; prețul pentru o săptămână este de 560 lei.[26]

[26] https://www.lapensiuni.ro/cazare-transilvania/sibiu/Pensiunea-La-Bibicu-8930453/preturi-si-cazare.html

Pensiune Ice este situată pe strada Grădinilor, Agnita, județul Sibiu, la 50 km de Sibiu, 40 km de Sighisoara, Mediaș și Făgăraș și are o capacitate de cazare de 22 de locuri in 10 camere, 5 situate la etaj și 5 la mansardă[27]. Fiecare camera dispune de un design personalizat, baie proprie, televizor, cablu, uscator de par, acces internet, balcon, telefon. Pe lângă serviciile de cazare, pensiunea oferă și masă turiștilor care îi calcă pragul. În restaurantul pensiunii se pot organiza festivitati, iar aceasta dispune de un bar de zi și un bar de noapte la subsol. Cele 2 terase cu o priveliste deosebita va stau la dispozitie in zilele insorite. Oaspetii pensiunii Ice au la dispozitie o sala de conferinte, bucatarie complet mobilata si utilata, curte, parcare, loc de joaca pentru copii, room service, servicii de spalatorie și grătar și piscina

Pensiunea Elisabeta este situată la doar 4 km de oraşul Agnita și dispune de 10 camere spaţioase, dintre care 6 camere duplex, 3 camere simple – pat matrimonial și 1 apartament dotate cu mobilier nou şi grupuri sanitare proprii (duş în camerele simple, cadă în camerele duplex şi în apartament)[28]. Camerele duplex au deschidere la balconul cu vedere către creasta Munţilor Făgăraş. Pe lângă serviciile de cazare, pensiunea oferă și masă oaspeților în restaurantul acesteia care are o capacitate de 80 de persoane și poate fi folosit și pentru servirea mesei de către turiști, dar și pentru organizarea unor evenimente festive. Pensiunea oferă facilităţi de parcare, piscină, încălzire centrală, posibilitate plată cu cardul, internet wireless, TV, climatizare. Prețurile aprlicate ded pensiunea Elisabeta sunt aplicabile în funcție de sezon, după cum urmează: cameră cu pat matrimonial - 120 lei / noapte, fără mic dejun; cameră duplex - 150 lei / noapte, fără mic dejun; apartament - 150 lei / noapte, fără mic dejun. Pensiunea oferă posibilitatea suplementării paturilor din cameră, iar pentru grupuri se aplică oferte speciale de preț. Pensiunea Elisabeta are și un bar cu o capacitate de 10 locuri și o terasa cu o capacitate de 36 de locuri.

[27] https://www.cautpensiuni.ro/pensiune/pensiunea-ice-agnita-sibiu/
28 https://centrultarii.ro/

Casa El Greco este situată pe strada Grădinilor, 58, Agnita, la 43 km de Sighișoara și la 39 km de Sâmbăta de Sus și de Mediaș și oferă o grădină și WiFi gratuit. Fiecare unitate de cazare include bucătărie complet utilată, cu frigider, zonă de relaxare cu o canapea, TV cu ecran plat, maşină de spălat şi baie privată cu duș. Oferă mai multe apartamente cu suprafaţa de 80 m², care includ 1 dormitor cu 1 pat dublu extra-large și un living cu 1 canapea extensibilă la un preț de 375 lei. În plus, există cuptor, plită și aparat de cafea. Oaspeții care doresc să exploreze zona pot schia sau pot face drumeții și plimbări cu bicicleta în împrejurimi. Casa El´Greco poate aranja închirierea de biciclete. Cel mai apropiat aeroport este Aeroportul Internațional Sibiu, aflat la 62 km de Casa El´Greco, iar proprietatea oferă serviciu de transfer de la/la aeroport, la un cost suplimentar.

Analiza ofertei culturale concurente de turism, sport și agrement a orașului Agnita

Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu (FITS)

În perioada 11 – 20 iunie 2021, timp de 10 zile, la Sibiu va avea loc cea de-a 28-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu (FITS), la care sunt așteptați aproximativ 3000 de invitați din cca. 70 de țări. În cadrul festivalului vor fi organizate peste 500 de evenimente, FITS reprezentând unul dintre cele mai complexe evenimente anuale din Romania și unul dintre cele mai mari festivaluri de artele spectacolului din Europa, ca amploare, dimensiune şi calitatea evenimentelor. Evenimentul este recunoscut la nivel internațional, contribuind la dezvoltarea relaţiilor culturale dintre Japonia şi Romania. FITS transformă orașul și prezintă evenimente în peste 70 de spații indoor și outdoor, printre care biserici, situri istorice, pub-uri, dar şi clasicele săli de spectacol. Spectacolele în aer liber reprezintă o componentă foarte importantă pentru oraș, deoarece animă toate piețele, parcurile și străzile principale din centrul istoric și împrejurimile Sibiului. În ceea ce privește numărul de spectatori/zi, numărul acestora a ajuns la cca. 70.000, cu peste 4000 de înnoptări asigurate doar de biroul logistică al festivalului. Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu reunește, de asemenea, cel mai dinamic grup de voluntari din România, o comunitate de 600 voluntari locali, naționali și internaționali[29]. Mai mult decât atât, Festivalul aduce la Sibiu peste 200 de jurnaliști și bloggeri, atât din România, cât și din străinătate, ce asigură o acoperire a evenimentului cu materiale difuzate pe toate canalele de comunicare.

Complexul Național Muzeal Astra

Aici pe lângă rolul de muzeu, este și de agrement și sport, întrucât sunt lacuri, grădină zoologică, alei, pădure.

Muzeul ASTRA este, de mai bine de 100 de ani, depozitarul și facilitatorul valorilor autentice către comunitate. Deși profilul său este unul etnografic, muzeul ASTRA nu mizează doar pe

[29] https://www.sibfest.ro/general/festivalul-in-cifre

promovarea exclusivă a tradiționalului la timpul trecut, ci instigă prin situarea sa la confluența dintre vechi și nou, traditional și modern, național și mondial, investind în programe menite să îmbunătățească viața culturală a comunității și să încurajeze oamenii să transforme tradiția într-o parte activă a vieții lor de zi cu zi.

Muzeul Civilizaţiei Transilvane ASTRA prezintă publicului său lumea tradiţională a fermecătoarei Transilvanii multietnice. Muzeul Civilizaţiei Populare Tradiţionale ASTRA care dispune de o suprafață de 96 de hectare care oferă vizitatorilor o imagine a vieţii rurale de pe întreg cuprinsul ţării noastre, manifestată material în peste 400 de case[30], anexe gospodăreşti şi instalaţii tehnice. Muzeul de Etnografie Săsească Emil Sigerus care deţine cele mai valoroase colecţii etnografice cu profil săsesc. Muzeul de Etnografie universală Franz Binder este singurul muzeu din România profilat pe valorificarea patrimoniului extraeuropean.

Centrul ASTRA pentru Patrimoniu abordează și problematica conservării și restaurării pe toate tipurile de suport. Prin Centrul de Pregătire a Conservatorilor şi Restauratorilor se are în vedere conservarea preventivă a colecţiilor, dar și perfecţionarea profesională a celor care contribuie la ocrotirea patrimoniului cultural.

Filarmonica Sibiu

Filarmonica de Stat Sibiu este o instituţie profesionistă de spectacole şi concerte care de-a lungul celor peste 50 de ani de existență a prezentat mii de concerte simfonice şi de muzică de opera. Având un vast repertoriu simfonic şi lyric, cronicile national și străine au elogiat nivelul muzical al concertelor orchestrei sibiene, echipa filarmonicii fiid invitată să concerteze atât în ţară, cât şi în străinătate în Franţa, Germania, Italia, Austria, Spania, Rusia etc. O serie de interpreți români și străini au concertat alături de Filarmonica Sibiu, dintre care se pot aminti : Ion Voicu, Valentin Gheorghiu, Ştefan Ruha (România), Monique de la Bruchollerie şi Jean Jaques Thiollier (Franţa), Sviatoslav Richter, Rudolf Kerer, Lazăr Berman, Dimitri Başkirov (Rusia), Ivry Gittlis (Elveţia), Monserrat Caballe (Spania), alături de mulţi alţii[31].

Teatrul de Balet Sibiu

Teatrul de Balet Sibiu înființat în 2008[32], avea la început doar zece dansatori, astăzi corpul de balet numărând 40 de dansatori proveniți din România, precum și din Noua Zeelandă, Australia, Canada, Spania, Italia, Marea Britanie, Irlanda, Franța, Japonia, Rusia, Republica Dominicană și Cuba. Teatrul de Balet din Sibiu este prima instituție de acest gen din România cu o componență internațională, model adoptat ulterior și de alte companii de balet din țară. Teatrul de balet Sibiu se evidențiază și prin repertoriul său orientat atât spre baletul clasic cât și spre producțiile de dans contemporan și de balet neoclasic. În plus, Teatrul de Balet din Sibiu este singura companie de dans din România care își extinde repertoriul de spectacole cu cinci premiere noi în fiecare an.

[30] https://muzeulastra.ro/despre/

[31] https://filarmonicasibiu.ro/places/filarmonica-de-stat-sibiu-rdoula-tyo_7gw

[32] https://sibiuballet.ro/despre/

Compania de Balet din Sibiu organizează, începând din anul 2008, o competiție internațională de dans clasic și contemporan, care găzduiește anual peste 200 de concurenți din întreaga lume, bucurându-se, totodată, și de prezența unor personalități ale dansului internațional, atât în juriu cât și pe scenă.

Teatrul BIS

BIS este un ONG înființat în primăvara anului 2009, care derulează mai multe proiecte cutural-educative cu impact asupra comunității. Printre principalele activități derulate de teatrul BIS se pot aminti: (1) Stagiunea de vară la Grădina BIS Teatru - Grădina BIS este un hub cultural situat în cartierul Trei Stejari din Sibiu, care a apărut ca o necesitate a comunității în urma impactului spectacolelor prezentate în anii precedenți în cadrul proiectului și realizează spectacole de teatru, aducând teatrul mai aproape de oameni, în cartier; (2) Proiectul comunitar COOL-TURA PRIN CARTIERE prin care echipa BIS Teatru a susținut reprezentații teatrale, concerte și ateliere în cinci cartiere ale Sibiului, precum și în satul Hosman. Spectacolele din cadrul proiectului au avut un puternic resort comunitar, fiind urmate de discuții libere purtate de actori cu spectatorii. (3) Organizarea festivalului-maraton "25 DE ORE DE TEATRU NON-STOP" (ediția a IX-a), care a presupus desfășurarea a 25 de evenimente culturale (spectacole, expoziții, conferințe, concerte) în 14 spații din orașul Sibiu; (4) Producție de spectacole/ stagiune permanentă și (5) Colaborări cu ONG-uri din alte orașe.[33]

Teatrul Gong

Teatrul pentru Copii şi Tineret GONG, din Sibiu, înființat în anul 1949[34], este o instituție publică de spectacole cu un repertoriu bogat, printre care se numără spectacole de animație, cu păpuși şi cu actori la vedere. Fiind una dintre primele instituţii profesioniste de gen din ţară, Teatrul Gong se ocupă de educaţia şi formarea artistică a copiilor şi tinerilor folosind cele mai noi şi diverse forme de exprimare ale artei teatrale şi ale animaţiei, printr-o gamă de spectacole de diferite complexități şi cu multiple problematici, pornind de la educaţie până la divertisment.

Importanţa acestei instituţii o constituie şi faptul că este singurul teatru din România ce deține o secţie germană de teatru de animaţie pentru copii, care funcţionează încă din anul 1950.

În prezent, teatrul numără peste 80 de spectacole în repertoriul permanent, realizate în perioada 1993– 2018, numărul spectacolelor în premieră, de la înființare și până azi, depășind cifra de 450.

Ansamblul Folcloric Profesionist „Cindrelul - Junii Sibiului"

Peste 45.000 de spectacole, aproape 700 de turnee efectuate în România, întreaga Europă, America de Nord, Asia şi Africa, aproape 200 de premii naţionale şi internaţionale, aproape 3.800

[33] https://bisteatru.ro/jurnal/raport-de-activitate-pentru-anul-2019
[34] https://teatrulgong.ro/ro/places/demo-articles-jiryomjzlm5kmg

de dansatori – sunt cifrele care conturează activitatea de 75 de ani[35], neîntreruptă, a Ansamblului Folcloric Profesionist „Cindrelul – Junii Sibiului”, cea mai veche formaţie de dansuri populare a României și una dintre cele mai vechi din Europa.

În prezent, Ansamblul numără peste 100 de membri şi colaboratori, funcţionând ca formaţie profesionistă de spectacole, cu secţie muzicală şi coregrafică în cadrul Centrului Judeţean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiţionale „Cindrelul - Junii” Sibiu.

Dinamismul și diversitatea sunt termeni cheie care definesc repertoriul și spectacolele Ansamblului, căci Junii Sibiului valorifică dansuri și cântece populare, obiceiuri și costume populare din toate zonele etnografice ale României.

Parcuri, Centre de Welles și agrement

Pe raza municipiului Sibiu se regăsesc suprafețe semnificative de parc și pădure, cum ar fi Parcul Sub Arini, Parcul Natural Dumbrava Sibiului.

Parcul Sub Arini este unul dintre cele mai vechi parcuri din România, întins pe o suprafaţă de 22 ha, fiind amenajat în perioada 1856-1865, printr-o hotărâre a municipalităţii din acea vreme[36]. Lucrările au fost elaborate şi conduse de inginerul Wolfgang Seifried.

Din anul 1881 parcul s-a aflat în grija Societăţii pentru Înfrumuseţarea Orasului, care a continuat acţiunile de amenajare şi de plantare a copacilor. Astfel, în anul 1883 se construieşte sera, în 1894 prima fântână arteziană, iar în 1898 pavilionul de muzică folosit de fanfara militară, care dădea spectacole aici în fiecare duminică. Din anul 1904 se introduce iluminatul electric.

Din 1979 se trece la asfaltarea principalelor alei, iar în locul vechiului pavilion de muzică este construită o estradă nouă şi este reamenajată fântâna arteziană. În aceeaşi perioadă se amenajează şi terenurile de joacă pentru copii.

Astăzi parcul adăposteşte 68 de specii vegetale (dintre care cca 30 sunt exotice) şi 95 de specii de păsări sedentare sau migratoare. Alături de arini, tei, castani, platani şi alţi copaci indigeni (unii dintre ei având vârsta de peste 150 de ani) pot fi admirate aici specii din America de Nord (molid înţepător, pin strob, nuc şi arţar american, tsuga, ienupăr de Virginia, Douglas verde) din Extremul Orient (dracilă japoneză, ginkgo biloba) ori bradul de Caucaz.

Parcul Natural Dumbrava Sibiului este unul dintre cele mai importante obiective turistice din Sibiu şi împrejurimile acestuia. Loc preferat de promenadă încă din secolul al XVIII-lea, Parcul

[35] http://www.juniisibiului.ro/ro/despre_noi/13
[36] https://sibiucityapp.ro/places/parcul-sub-arini-4hq8eqe8

Natural Dumbrava Sibiului se află la 4 km de centrul oraşului Sibiu, de-a lungul şoselei care merge spre Răşinari, şi se întinde pe o suprafaţă de peste 960 ha[37].

Parcul este traversat de pârâul Trinkbach, care formează pe cursul său trei lacuri de origine antropică: unul la Muzeul Tehnicii Populare şi două în Grădina Zoologică. Doritorii pot opta aici pentru plimbări de agrement cu barca şi hidrobicicleta.

Mai mult de jumătate din arborii de aici depăşeşte 100 de ani, iar câteva zeci de exemplare de stejar depăşesc 200 de ani. În zona lacului cu bărci există un exemplar de stejar vechi de peste 400 de ani. În stratul ierbos al pădurii cresc peste 100 de specii de plante cu flori, incluzând: opaiţa, brânduşa, lăcrămiţa, iarba albastră, salata iepurelui.

În Pădurea Dumbrava trăiesc căprioare, veveriţe, arici, mistreţi, şoareci, pârşi, vulpi, unele păsări: piţigoiul mare, mierla, presura, ciocănitoarea mare, gaiţa, turtureaua, bufniţa, pupăza, cucul, cinteza, sticletele, vrăbiile, corbul, precum şi un număr foarte mare de specii de insecte şi alte nevertebrate terestre.

Parcul Natural Dumbrava este renumit astăzi pentru Muzeul Satului Astra, cuprins în arealul său. În partea de sud a Pădurii Dumbrava se găsesc Monumentul eroilor căzuţi în cele două războaie mondiale şi Cimitirul Municipal, deschis în anul 1907.

Centre de Welles și agrement

Profesioniști bine ancoraţi în realitatea socială a oraşului au pus bazele **Centrului Aria** în 2014 și au consolidat rapid poziţia de lider pe piaţa medicală și wellness atât prin dotarea cu aparatură performantă, cât şi datorită pasiunii şi devotamentului echipei medicale și sportive.

Complexul ridicat la cele mai înalte standarde a dezvoltat, treptat, o gamă inovatoare de servicii destinate întreţinerii fizice şi psihice pentru toţi membrii familiei. Sănătatea clienţilor este întreţinută prin asistenţă medicală de top, sport şi educaţie.

Bazinul de înot Olimpia este o ofertă deschisă publicului sibian, care are drept caracteristici 6 culoare de natație, bazin de înot de 25 m, bazin sărituri de 15x15m, sauna, tribuna de 600 locuri.

[37] https://sibiucityapp.ro/places/parcul-natural-dumbrava-sibiului-hke3s2cf

Analiza SWOT pentru dimensiunea de turism, sport și agrement

Puncte tari	**Puncte slabe**
▪ Poziționare geografică foarte bună, în Transilvania, cu acces facil la aeroportul din Sibiu dar și în zonele montane din preajma localității ▪ Un brand cultural puternic al județului Sibiu prin prisma activităților culturale, sportive și de agrement care se organizează în județ ▪ Potențialul istorico-cultural al orașului Agnita și al județului în general ▪ Tradițiile și obiceiurile zonei care încă se regăsesc în cotidianul locuitorilor Agnitei ▪ Câștigarea titlului de Regiune Gastronomică Europeană, alături de alte regiuni recunoscute gastronomic în Europa ▪ Elemente unice în lume care pot fi valorificate turistic si de catre turisti, cum sunt Sărbătoarea Lolelor și brandul "Din Hârtibaciu, cu drag", care pot contribui la cresterea gradului de notorietate din zona.	▪ Lipsa unei viziuni pe termen lung cu privire la un ecosistem de turism istoric, cultural, sportiv și de agrement ▪ Lipsa fondurilor și a personalului specializat pentru implementarea unor proiecte pe termen lung pentru îmbunătățirea indicatorilor pentru turismul din zonă ▪ Lipsa unei orientări către nevoile cetățenilor și sprijinirea acestora în dezvoltarea unui turism direct la sursă, prin oamenii locului ▪ Slaba promovare a elementelor de turism care oferă unicitate orașului Agnita ▪ Numărul relativ mic de structuri de cazare din zonă și facilități limitate la unele dintre acestea
Oportunități	**Amenințări**
▪ Posibilitatea includerii Bisericii Fortificate din Agnita și în circuitul turistic al bisericilor fortificate din sudul Transilvaniei ▪ Extinderea circuitului de ciclism al Sibiului și prin zonele ▪ Posibilitățile de folosire a spațiilor industriale ale orașului ca locuri de activare socială și culturală ▪ Atragerea și organizarea unor evenimente culturale care au ca target publicul tânăr și în orașul Agnita ▪ Creșterea interesului pentru activități în aer liber și pentru un stil de viață	▪ Efectele pe termen lung ale Covid 19 asupra turismului dar și asupra puterii de cumpărare a serviciilor turistice din diferite zone ▪ Schimbarea aspectelor legislative cu privire la mobilitatea potențialilor turiști în perioada Covid 19 ▪ Schimbarea comportamentelor de consum datorate efectelor pe termen lung ale pandemiei Covid 19 ▪ Migrația tot mai mare a populației din Agnita către orașe mai mari, care oferă mai multe oportunități din punct de vedere financiar, cultural, educational, etc.

sănătos din partea unui număr tot mai mare de oameni - Valorificarea mai bună a elementelor de patrimoniu prin strategii inovatoare și dezvoltate pe termen lung	- Tendința de îmbătrânire a populației din orașul Agnita - Lipsa personalului specializat care să se ocupe de strategii de dezvoltare pentru oraș și pentru comunitate

Nr. crt.	**Obiective specifice dimensiunii de turism, sport și agrement**	**Activități implicate pentru atingerea obiectivelor**
1.	Evidențierea potențialului istoric și cultural al orașului Agnita	- Participarea la târguri și expoziții în țară și străinătate pentru promovarea elementelor care oferă unicitate zonei și prin care aceasta se remarcă - Realizarea unor campanii de marketing și promovare a specificului cultural al orașului - Realizarea de parteneriate cu alți operatori culturali din județ prin instituțiile de cultură din oraș - Aderarea la rețele de promovare a patrimoniului cultural material și imaterial - Gândirea unor pachete turistice, care să includă vizite organizate în mai multe localități din regiune
2.	Creșterea numărului de structuri de cazare și orientarea spre servicii de calitate, atât la serviciile existente, cât și pentru cele care vor fi realizate in viitor	- Crearea unor structuri de cazare noi la standarde înalte și includerea acestora în o serie de pachete turistice, care conțin oferte culturale, locuri de vizitat, unități de cazare, circuite turistice, locuri de luat masa și alte facilități pentru turiști) - Îmbunătățirea calității celor existente, prin modernizarea spațiilor de cazare și crearea de facilități specific nevoilor cotidiene
3.	Orientarea spre viziuni mai europene de adresare a aspectelor turistice, culturale și de agrement	- Realizarea de parteneriate cu localități omolog din diferite zone ale spațiului European - Schimbul de bune practici cu alte orașe, cu același profil - Testarea și implementarea unor modele de atragere a turistilor realizate în alte orașe din țară sau din străinătate - Aderarea la rețele naționale de promovare a patrimoniului cultural, cum este România Remarcabilă - Digitalizarea unor aspecte care țin de patrimoniul cultural
4.	Diversificarea ofertei turistice prin adăugarea unor	- Includerea patrimoniului cultural din Agnita într-un circuit turistic cultural la nivel județean

	produse/ servicii turistice noi (spre exemplu, Tren cu abur pe Valea Hârtibaciului)	✚ Accesibilizarea zonelor culturale turistice prin infrastructură rutieră de bună calitate și a conexiunii dintre diferite puncte turistice din oraș ✚ Colaborare cu marile evenimente culturale în județ și gândirea unor activități specifice din aceste evenimente în orașul Agnita ✚ Realizarea și vânzarea unor pachete turistice complementare, care să includă obiective turistice, oferte de cazare, locuri de luat masa, spații de agrement din orașul Agnita și împrejurimi
5.	Accesibilizarea surselor de informare către potențiali turiști internaționali prin prezentarea ofertelor bilingv	✚ Diversificarea surselor de informare și distribuirea lor în mai multe limbi de circulație internațională (engleză, franceză, germane, maghiară) ✚ Crearea unei platforme web exhaustive, care include toate informațiile cu privire la spațiile de vizitat, oferte de cazare, locuri de luat masa, mijloace de transport în zonă, dar și cu vânzare online pentru produsele producătorilor locali ✚ Alegerea unui ambasador local cu renume și folosirea acestuia pentru crearea și promovarea unui brand local

Sugestii și concluzii pentru dezvoltarea dimensiunii de turism, sport și agrement din Agnita

După cum am prezentat acest subcapitol, ofertă culturală din Orașul Sibiu (Filarmonică, Teatrul de Balet, Spectacole organizare de Junii Sibiului, Teatrul Gong, Teatrul Național Radu Stanca, etc) corelat cu oferta de hoteluri, pensiuni din Sibiu și împrejurimi, Păltiniș (pârtie munte), sărbători câmpenești organizate în satele din Mărginimea Sibiului, este extrem de ofertantă.

Cu toate acestea, Orașul Agnita și împrejurimile au evenimente și resurse naturale generoase. Acestea au nevoie de proiecte fiabile, cu viziune, de finanțări nerambursabile, astfel încât să fie pus în valoare tezaurul cultural, istoric, geografic al Agnitei și împrejurimilor, având ca deziderat consolidarea locului pe harta turismului, sportului si agrementului Sibian și românesc.

3.8. Sănătate și dezvoltare socială

Analiza curentă a ofertei de servicii de sănătate și sociale din orașul Agnita

Medici de familie

Medicina de familie este cea mai veche specialitate medicală, specialitate care în zilele noastre s-a impus în rândul pacienților care își doresc o legătură directă și personală cu medicul lor. Medicul de familie este cel care cunoaște individul și familia acestuia, cu toate problemele ei, este sfătuitorul și prietenul familiei. Pentru că medicul de familie este cel care este lângă pacient încă de la naștere - când trebuie sa ajungă la domiciliul nou - născutului - trecând prin toate etapele vieții - de la sugar pana la adult, vârstnic.

La nivelul orașului activează 6 medici de familie care deservesc și se îngrijesc la nivel primar de sănătatea populației orașului Agnita.

Serviciile pe care aceștia le prestează sunt ca de exemplu:

- bilete de trimitere și internare
- consultații pentru adulți și copii
- recomandări și prescrieri de tratamente
- eliberare de rețete compensate sau gratuite
- luarea în evidență a femeii gravide
- luarea în evidență a nou-nascutului
- imunizări conform programului național de vaccinare
- concedii medicale și adeverințe medicale

Farmacii

La nivelul Orașului sunt 3 farmacii private și farmacia internă care deservește spitalul orășenesc.

Spitalul Orășenesc Agnita

Începând cu anul 1947, se proiectează și începe construcția actualului spital[38].

Ca unități sanitare pentru această perioadă și cea următoare amintim: o circumscripție sanitară urbană cu o cotă de nașteri și un ambulator cu patru servicii: interne, chirurgie, obstetrică-ginecologie, stomatologie.

Dezvoltarea industrială a orașului, creșterea numărului populației impun diversificarea rețelei sanitare și se înființează policlinica raională care a funcționat în actuala Piață a Revoluției cu următoarele servicii: cabinete de interne, chirurgie, pediatrie, obstetrică-ginecologie, apoi specialitati noi: oftalmologie, ftiziologie, dermato-venerice și un dispensar de întreprindere (fosta "9 MAI").

[38] https://spital-agnita.ro/istoric/

În anul 1955 este dat în folosință primul pavilion al actualului spital (110 paturi) format din: maternitate – 35 paturi, interne – 35 paturi, chirurgie – 25 paturi, Neo-natologie – 15 paturi și pediatria cu 25 de paturi functiona in alt spatiu pe strada Mihai Viteazul.

După anul 1985 începe sa scadă numărul de paturi din staționar, pleacă o parte din medicii specialiști, iar anul 2003 găsește Spitalul în prag de a închide o parte din staționar. De la 205 paturi se ajunge la 73 paturi.

În prezent asistența medicală în localitatea Agnita este realizată prin:

- Staționar cu 55 paturi (27 – interne, 9 – pediatrie, 8 – OG, 4 – NN, 7 – chirurgie)
- Ambulatorul de specialitate cu cele doua laboratoare: clinic și radiologie;
- Farmacia spitalului;
- 1 cabinet școlar;
- Dispensarul medical comasat: șase medici de familie, doi medici stomatologi, laborator dentar;
- 5 cabinete stomatologice private
- Policlinica “ Paltinul” (serviciile fiind asigurate de medici specialiști din Sibiu),

Organigrama staționarului si a ambalatorului de specialitate cuprinde: 2 medici primari, 5 medici specialiști, 2 medici rezidenți, 15 asistenți medicali principali,16 asistenți medicali, 2 asistente medicale debutante, 1 statistician, o soră medicală principală, 7 infirmiere, 8 îngrijitoare curățenie, 5 personal administrativ și 11 muncitori. Spitalul Orășenesc Agnita deservește populația orașului și a satelor arondate, în total peste 20.000 locuitori.

Unitatea de Asistenţă Medico-Socială Agnita

Unitatea de Asistenţă Medico-Socială Agnita (acronim U.A.M.S. Agnita), s-a înfiinţat prin H.C.L. Agnita nr. 49 din 18.08.2003, prin reducerea numărului de paturi din cadrul Spitalului Orăşenesc Agnita, are o capacitate de 35 de paturi și este o instituție publică specializată, cu personalitate juridică, aflată în subordinea Consiliului Local Agnita.

Din anul 2014, Consiliul Judeţean Sibiu a hotărât finanţarea a 19 locuri/lună în cadrul U.A.M.S. Agnita, pentru persoanele aflate în nevoie socială şi care proveneau de pe raza judeţului Sibiu.

Serviciul social are ca scop, oferirea de sevicii de asistență socială primară, evidențierea, diagnosticarea și evaluarea nevoilor sociale individuale, familiale și de grup persoanelor vârsnice cu afecțiuni incurabile dependente de serviciile medico-sociale; persoanelor dependente medico-social fără aparținători legali; persoanelor dependente medico-social fără posibilități materiale de asigurare a întreținerii; persoanelor dependente medico-social care nu au posibilitatea de a

beneficia de asistență medico-socială neinstituționalizată, persoanelor cu risc ridicat de excludere socială, cu risc de neglijență.

Serviciile medicale și de îngrijire asigurate de U.A.M.S. Agnita sunt: evaluarea la internare, efectuarea de măsurători antropometrice, acordarea primului ajutor, monitori-zarea parametrilor fiziologici, administrarea medicamentelor, măsurarea glicemiei, efectuarea de imunizari, recoltarea de produse biologice, clismă cu scop evacuator sau terapeutic, alimentarea artificială, mobilizare, masaj, utilizarea colacilor de cauciuc și a rulourilor pentru prevenirea escarelor de decubit, schimbarea poziției, tapotaj, bandaj compresiv, îngrijirea plăgilor simple și supra-infectate, îngrijirea escarelor a tubului de dren, a canulei traheale, îngrijirea ochilor, a mucoasei nazale și bucale, suprimarea firelor de sutură, îngrijirea stomelor și a fistulelor, evacuarea manuală a fecaloamelor, aplicarea de pampers, ploscă, bazinet, toaletă, aplicarea de prișnițe și cataplasme, calmarea și tratarea durerii, examinare și evaluare psihologică.

U.A.M.S Agnita are un număr de 35 de paturi. Personalul care prestează serviciile din cadrul U.A.M.S Agnita este în număr de 20 de angajați format din: 1 medic specialist, 5 asistenți medicali generaliști, 8 infirmieri, 3 îngrijitori, 1 asistent social și 2 membrii - aparat funcțional.

Centrul de Îngrijire și Asistență Agnita

Centrul de Îngrijire si Asistenta Agnita este o instituție de asistență socială de tip rezidenţial care furnizează servicii specifice pentru asigurarea şi promovarea unei vieţi sănătoase, active, sigure, împlinite, decente şi demne tuturor persoanelor vârstnice cu / fără dizabilităţi.

Scopul serviciului social este de a asigura, persoanelor adulte cu dizabilități aflate în situație de dificultate socială, care îndeplinesc criteriile de eligibilitate, servicii de găzduire, asistenţă medicală, îngrijire, recuperare, reabilitare, consiliere psihologică, terapie ocupaţională, socializare, petrecere a timpului liber, asistenţă paleativă, în vederea aplicării politicilor şi strategiilor de asistenţă specială a persoanelor cu dizabilităţi, pentru creşterea şanselor recuperării şi/sau integrării acestora în familie ori în comunitate şi de a acorda sprijin şi asistenţă pentru prevenirea situaţiilor ce pun în pericol securitatea acestora.

Centrul are o capacitate de 50 locuri[39].

Beneficiarii Centrului sunt persoane vârstnice cu handicap care nu au întreţinători legali, posibilităţi materiale de asigurare a întreţinerii în propria familie, sunt dependenţi de servicii sociale de bază şi au domiciliul pe raza administrativ-teritorială a judeţului Sibiu.

[39] https://www.ciaagnita.ro/

Casa seniorilor

Serviciul social "Centrul de zi de socializare și petrecere a timpului liber – Casa Seniorilor", a fost înființat în anul 2014[40].

Scopul serviciului social "Centrul de zi de socializare și petrecere a timpului liber – Casa Seniorilor" este:

- De a asigura pe timpul zilei, persoanelor adulte cu vârsta cuprinsă între 35 – 65 ani și persoanelor vârstnice peste 65 ani.
- Promovarea ansamblului de măsuri și programe de protecție socială: consiliere, activități de grup/ socializare cu scopul combaterii marginalizării sociale, informare prin personal de specialitate din diferite domenii de interes.
- Facilitarea și încurajarea legăturilor interumane
- Promovarea culturilor și acțiunilor formative care să favorizeze accesul la mijloacele de cultură
- Îmbunătăţirea imaginii sociale a vârstnicilor şi a fenomenului îmbătrânirii în general.

Serviciile oferite de centrul de zi, sunt:

- Diagnoză socială
- Elaborare plan de intervenţie/ de asistenţă şiîngrijire
- Îndrumare către alte servicii
- Consiliere socială
- Informare
- Suport emoţional
- Management de caz, monitorizare cazuri sociale, supervizare activităţi de asistenţă socială
- Consiliere juridică
- Terapii de integrare/ reintegrare socială
- Supraveghere
- Suport emotional – religios
- Ergoterapie/ terapie ocupaţională
- Terapii de relaxare
- Asistenţă medical acordată de asistenta medicală
- Gimnastică medicală
- Masaj
- Educare pentru abilităţi de viaţă independentă
- Educare pentru inserţie/ reinserţie în familie şi comunitate
- Educare pentru integrare/ reintegrare socială

[40] https://primaria-agnita.ro/primaria/servicii-sociale/casa-senior/

Stația de Pompieri și Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare (SMURD)

În anul 1997[41] a fost înfiinţată, cu sprijinul Primăriei Agnita şi al Consiliului Judeţean Sibiu, Staţia de Pompieri Agnita, după ce pompierii au funcţionat pe raza oraşului sub diverse forme de organizare de-a lungul timpului.

Începând cu sfârşitul anului 2007 Staţia de Pompieri Agnita dispune şi de un echipaj SMURD format din personal militar şi din 5 paramedici civili angajaţi de Primăria oraşului. Acest serviciu este dotat cu două ambulanţe de prim-ajutor şi transport interclinic.

Din luna septembrie 2004 în cadrul SMURD Târgu Mureș funcționează un elicopter medical de urgență, care în caz de nevoie poate fi solicitat de SMURD Sibiu pentru asistare și transportul victimelor în stare gravă în centre medicale universitare.

În luna decembrie 2020 activau 61 de pompieri și 8 paramedici/ personal militar în cele două servicii, care de cele mai multe ori acționează și funcționează impreună.

Începând cu luna decembrie 2020, Stația de Pompieri și Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare (SMURD), au trecut din subordinea Primăriei Orașului Agnita, în subordinea Ministerul Afacerilor Interne.

Sursa: http://www.isusibiu.ro/subunitati/agnita/

Creșă

Serviciul social de zi pentru copii – Cresa “ este înfiinţat prin Hotărârea Consiliului Local al orasului Agnita nr.100/29.09.2004[42] şi funcţionează în subordinea Serviciului Public de Asistenţă Socială.

[41] http://www.isusibiu.ro/subunitati/agnita/
[42] https://primaria-agnita.ro/primaria/servicii-sociale/cresa/

Beneficiarii serviciilor sociale acordate în "Serviciul social de zi pentru copii - Cresa " sunt copii cu vârsta cuprinsă între 0 - 3 ani, cu domiciliul/ reşedinţa în aceeaşi/ alte localități pe a cărei rază administrativ teritorială funcţionează serviciul social.

Momentan creșa deservește 25 de antepreșcolari, având un personal de specialitate de 4 persoane (3 infirmiere și 1 asistent medical) și 3 persoane cu funcții administrative (1 administrator, 1 bucătar, 1 îngrijitor).

Serviciul Public de Asistență Socială

Serviciul a luat ființă în anul 2006, care nu are personalitate juridică proprie și își desfășoară activitatea în subordinea directă a Primarului Orașului Agnita.

Activitățile principale pe care le derulează serviciul, sunt de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecţiei copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilităţi, precum şi altor persoane, grupuri sau comunităţi aflate în nevoie socială, cu rol în administrarea şi acordarea beneficiilor de asistenţă socială şi a serviciilor sociale.

Momentan, în cadrul serviciului activează 7 angajați.

Sursa: https://primaria-agnita.ro/

Analiza ofertei concurente de servicii de sănătate și sociale din orașul Agnita

Instituțiile și organizațiile medico - sociale concurente cu cele din Orașul Agnita, sunt în principal cele aflate în Municipiul Sibiu.

O foarte mică categorie a populației apelează la servicii medicale și sociale din Municipiul Brașov, Municipul Târgu Mureș, Municipiul Cluj-Napoca. Serviciile din orașele Mediaș și Sighișoara sunt accesate în secundar.

Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu

Spitalul Public a fost înaugurat în 1857[43] și de atunci se desfășoară o activitate intensă subliniată permanent de documentele vremii.

Spitalul acordă servicii de spitalizare continuă, servicii ambulatorii de specialitate, servicii de spitalizare de zi sau servicii paraclinice în următoarele specialități: anestezie și terapie intensivă, boli infecțioase, cardiologie, dermatovenerologie, endocrinologie sau diabet zaharat, nutriție și boli metabolice, medicină internă, nefrologie, neonatologie, neurologie, oncologie medicală, pediatrie, pneumologie, psihiatrie, chirurgie generală, obstetrică-ginecologie , oftalmologie, ortopedie şi traumatologie, otorinolaringologie, urologie, anatomie patologică, medicină de laborator, radiologie – imagistică medicală.

La nivelul anului 2019 spitalul a dispus de 2192 de angajați, deserviind la 1054 paturi pentru spitalizare continuă și 50 de paturi pentru spitalizare de zi.

Spitalul Militar de Urgență "Dr. Alexandru Augustin" Sibiu

Spitalul Militar de Urgenţă Sibiu se află în subordinea Direcţiei Medicale din Ministerul Apărării Naţionale şi colaborează cu structurile militare şi civile din Garnizoana Sibiu, având relaţii contractuale de servicii medicale cu Casa de Asigurări de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice[44], Siguranţei Naţionale şi Autorităţii Judecătoreşti.

Spitalul Militar de Urgenţă Sibiu este unitate sanitară cu 200 paturi, de nivel terţiar de asistenţă medicală specializată şi acordă servicii medicale asiguraţilor, fără nici o discriminare, indiferent de casa de asigurări de sănătate în evidenţa căreia se afla asiguratul. Are ca zona de responsabilitate stabilită de Direcţia Medicală, judeţele: Sibiu, Alba şi Hunedoara.

Spitalul Clinic de Pediatrie Sibiu

În jurul anilor 1940 este înființată prima secție de pediatrie, cu 40 de paturi, afiliată Spitalului Public, care în 1948[45] se transforma în primul Spital de Pediatrie, independent, cu 230 paturi, dintre care 75 erau destinate bolilor contagioase.

În anul 1999 redevine Spital de Pediatrie independent cu 185 paturi, având în componență doar secții de pediatrie, chirurgie și ortopedie pediatrică și boli infecțioase.

[43] https://www.scjs.ro/
[44] http://spitalmilitarsb.ro/despre-noi/prezentare-generala/
[45] https://www.pediatriesibiu.ro/pediatrie-sibiu/

Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu

În anul 1941 s-a înființat prima secție cu paturi, care a aparținut Clinicii de Pneumoftiziologie Cluj, condusă de d-nul Prof. Dr. LEON DANIELLO[46], prin retragerea clinicilor de la Cluj la Sibiu, în urma Dictatului de la Viena.

In prezent Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu are un număr de 170 de paturi, cu următoarele secții: Secția Clinică Pneumologie I, respectiv II, Compartimentul de Pneumologie copii.

Spitalul C.F. Sibiu

Spitalul General C.F. Sibiu este o unitate de asistență medicală, înființată în anul 1956, fiind printre primele spitale din rețeaua Ministerului Transporturilor.

Spitalul General C.F. Sibiu nu are o populație arondată, acordarea asistenței medicale se adresează întregii populații a județului Sibiu și a județelor învecinate, cu preponderență asiguraților Casei Județene de Sănătate Sibiu.

Spitalul General C.F. Sibiu are în structura 67 de paturi.

Spitalul Clinic de Psihiatrie "Dr. Gheorghe Preda" Sibiu

În anul 1863 se dă în folosință spitalul, finanțat dintr-un fond de la Viena, sub denumirea de „Ospiciu de alienați”, devenit mai târziu „Institutul de alienați”, fiind primul așezământ de acest fel în sud-estul Europei și care beneficia de 200 de paturi. În perioada 1940-1945 – spitalul găzduiește clinicile de psihiatrie și de neurologie din Cluj, refugiate la Sibiu în perioada Dictatului de la Viena

Momentan Spitalul deține 538 de paturi care deservesc diverselor clinici/ secții.

La nivelul Municipiului Sibiu se regăsesc numeroase **cabinete și clinici private**, destinate variilor specialități și domenii medicale.

Analiza SWOT pentru dimensiunea de servicii de sănătate și sociale

Puncte tari	Puncte slabe
▪ Existența unui spital, inclusiv cu unitate de primiri urgențe și existența unei unități de pompieri/ SMURD în localitate	▪ Lipsa unei infrastructuri moderne pentru oferirea unor servicii medico-sociale de calitate superioară

[46] http://spital-tbc.ro/istoric/

▪ Existeța diferitelor structuri sociale dedicate vârstnicilor, antepreșcolarilor, și altor categorii vulnerabile în localitate ▪ Existența de infrastructuri medico-sociale (clădiri, spații) pentru oferirea serviciilor de specialitate ▪ Accesul cetățenilor la serviciile medico-sociale, care în foarte mare măsură nu sunt influențate de capacitatea omului de a plăti.	▪ Lipsa personalului de înaltă calificare din oraș, întrucât mare majoritate a medicilor fac naveta dinspre alte orașe ▪ Personal medico - social insuficient ▪ Vechimea clădirilor; ▪ Grade diferite de competenţă tehnică pentru persoane cu acelaşi nivel de salarizare; ▪ Subfinantarea serviciilor a determinat intarzieri considerabile in introducerea tehnologiilor noi
Oportunități ▪ Accesarea de fonduri pentru reabilitarea și modernizarea infrastructurii de specialitate, cu scopul creșterii calității serviciilor ▪ Atragerea unor cadre de speclitate, odată cu îmbunătățirea ofertei infrastructurii și ofertei medico - sociale ▪ Crearea unor comunități puternice în jurul organizațiilor medico - sociale din Agnita prin buna colaborare dintre comunitate, pacienți/ beneficiari, management. ▪ Colaborarea cu societatea civilă, în general	**Amenințări** ▪ Creșterea așteptărilor beneficiarilor și implicit, la o creștere a cererii de servicii medicale complexe ▪ Pandemia Covid 19 cu toate implicațiile ei ▪ Lipsa motivării angajaților în implicarea pentru îmbunatățirea ofertei de servicii. ▪ Lipsa unor resurse financiare/finanțări pentru a îmbunătăți oferta socio-culturală din oraș ▪ Lipsa de motivație pentru educație și învățare din partea tinerilor în specilizările socio - medicale. ▪ Îmbătrânirea populației va conduce spre o creștere foarte mare, a cheltuielilor publice pentru sănătate.

Nr. crt.	Obiective specifice dimensiunii de sănătate și sociale	Activități implicate pentru atingerea obiectivelor
1.	Creșterea numărului de cadre de specialitate care lucrează în organizațiile medico - sociale	▪ Îmbunătățirea ofertei de muncă prin infrastructură modernă și salarii atractive ▪ Suplimentarea fondurilor și a veniturilor ▪ Investiții în formare profesioanală a resurselor umane
2.	Creșterea numărului de locuri în cadrul structurilor, cu orientarea acestora spre servicii de calitate superioară	▪ Crearea unor noi pavilioane/ corpuri de clădiri, la standarde înalte ▪ Îmbunătățirea calității infrastructurii existente și a recompartimentării acesteia, prin modernizarea spațiilor existente

3.	Diversificarea ofertei medico-sociale prin adăugarea unor servicii culturale noi	➢ Construirea unei noi clădiri de spital, în conformitate cu normele actuale europene ➢ Construirea/ extinderea de spații aferente serviciilor sociale derulate în prezent
4.	Orientarea spre viziuni mai europene de adresare a aspectelor medico-sociale	➢ Realizarea de parteneriate cu organizații omolog din diferite zone ale spațiului European ➢ Schimbul de bune practici cu alte organizații, din alte orașe, cu același profil ➢ Implementarea unui sistem de voluntariat, în vederea ajustării disaprităților față de alte oragnizații similar din alte orașe/ regiuni/ țări.

4. Studiu de prognoză finanțări nerambursabile

În acest an, 2021, luna februarie, avem conturate câteva surse de finanțare nerambursabilă. Astfel în afara de tradiționalele finanțări obținute în negocierile de preaderare din fondul de coeziune, se adaugă programele de finanțare mai noi ca urmare a necesității redresării post traumatice economice și sociale, ca urmare a pandemiei începută în februarie 2020.

Totuși, sursele de finanțare nu trebuie văzute ca simple oportunități și create rapid strategii de atragere a acestor surse ci trebuie realizată o analiza din care să rezulte oportunitatea accesării de resurse financiare.

Studii justificative- rezumat tabelar

	Acțiuni prioritare – domeniul	*Studii justificative*			
		studiul de diagnostic are	*studiul de marketing*	*studiu de prognoză finanțări nerambursabile*	*studiu de prognoză* finanțări rambursabile
A	infrastructură-transport	X	X	X	X
B	agricultură, silvicultură și dezvoltare urbana	X	X	X	X
C	mediu înconjurător	X	--	X	X
D	economie și mediul de afaceri	X	X	X	X
E	educație cultură sport și agreement	X	X	X	X
F	sănătate și dezvoltare sociala	X	X	X	X
G	turism	X	X	X	X
H	administrație publică și amenajarea teritoriului	X	---	X	X

– *studiul de diagnosticare* (oferă strategiei informații referitoare la punctele forte și slabe ale comunității, dar și recomandările pentru amplificarea potențialului de viabilitate economică și socială);

– *studiul de marketing* (evidențiază și oferă strategiei cerințele populației, necesitățile actuale și viitoare ale comunității locale, precum și modalități de promovare a acesteia pentru o dezvoltare ulterioară);

– *studiu de prognoză* (resurse și surse de finanțare, termene și avantajul competitiv oferit de condițiile locale)- studii ecologice (prevăd cerințele de protejare a mediului ambiant).

Corelare actiuni prioritare- substrategii

	Acțiuni prioritare – domeniul	*Conexiuni substrategii*				
		Strategia de mediu	Strategia de dezvoltare economică	Strategia de dezvoltare a infrastructurii	Strategia de cooperare teritorială	Strategia de resurse umane
A	infrastructură-transport	X	X	X	X	X
B	agricultură, silvicultură și dezvoltare urbana	X	X	X	X	X
C	mediu înconjurător	X	X	X	X	X
D	economie și mediul de afaceri	X	X	X	X	X
E	educație cultură sport și agreement	X	X	X	X	X
F	sănătate și dezvoltare sociala	X	X	X	X	X
G	turism	X	X	X	X	X
H	administrație publica și amenajarea teritoriului	X	X	X	X	X

Surse de finantare nerambursabile

	Actiuni prioritare – domeniul	*Existenta resurselor necesare*					
		POR	POIM	POCA	POCU/POC/POP	PNDR	PNDL
A	infrastructură-transport	x	x	-	-	x	x
B	agricultură, silvicultură și dezvoltare urbana	-	-	-	x	x	x
C	mediu înconjurător	x	x	x	x	x	x
D	economie și mediul de afaceri	x	indirect	indirect	x	indirect	indirect
E	educație cultură sport și agreement	x	x	indirect	x	x	x
F	sănătate și dezvoltare sociala	x	x	indirect	indirect	indirect	indirect
G	turism	x	indirect	indirect	indirect	x	indirect
H	administrație publica și amenajarea teritoriului	indirect	indirect	x	x	indirect	indirect

Fise de **proiect**

	Acțiuni prioritare – domeniul	*Existența resurselor necesare*					
		POR	POIM	POCA	POCU/POC/POP	PNDR	PNDL
A	infrastructură-transport	A.1	A.2	-	-	A.5	A.6
B	agricultură, silvicultură și dezvoltare urbană	-	-	-	B.4	B.5	B.6
C	mediu înconjurător	C.1	C.2	C.3	C.4	C.5	C.6
D	economie și mediul de afaceri	D.1	indirect	indirect	D.4	indirect	indirect
E	educație cultură sport și agreement	E.1	E.2	indirect	E.4	E.5	E.6
F	sănătate și dezvoltare sociala	F.1	F.2	indirect	indirect	indirect	indirect
G	turism	G.1	indirect	indirect	indirect	G.5	indirect
H	administrație publică și amenajarea teritoriului	indirect	indirect	H.3	H.4	indirect	indirect

Se constată că fișele sunt utilizabile pentru diferite surse de finanțare, altfel încât o investiție să nu „rateze” șansa de a fi implementată. Se vor căuta sursele de finanțare cu cea mai mică finanțare locală.

Portofoliu de proiecte

	Acțiuni prioritare – domeniul	*Existenta resurselor necesare*			
		POR	POIM	POCA	POCU/POC/POP
A	infrastructură-transport	Resurse directe	Resurse directe	Resurse indirecte	Resurse indirecte
B	agricultură, silvicultură și dezvoltare urbana	Resurse directe	Resurse indirecte	Resurse indirecte	Resurse indirecte
C	mediu înconjurător	Resurse directe	Resurse directe	Resurse indirecte	Resurse indirecte
D	economie și mediul de afaceri	Resurse directe	Resurse indirecte	Resurse indirecte	Resurse directe
E	educație cultură sport și agreement	Resurse directe	Resurse indirecte	Resurse indirecte	Resurse indirecte
F	sănătate și dezvoltare sociala	Resurse directe	Resurse indirecte	Resurse indirecte	Resurse indirecte
G	turism	Resurse directe	Resurse indirecte	Resurse indirecte	Resurse directe
H	administrație publica și amenajarea teritoriului	Resurse directe	Resurse indirecte	Resurse directe	Resurse indirecte

Lista fișelor de proiect

Având în vedere că în această perioada nu se cunosc liniile directoare privind finanțările nerambursabile ce vor fi disponibile, fișele de proiecte se vor axa pe rezolvarea problemelor și mai puțin pe identificarea cu precizie a unei faianțari nerambursabile sau rambursabile

O actualizare eficientă se va putea realiza rapid în momentul în care se vor aproba memorandumurile de finanțare pentru perioada 2021-2028.

Fise de proiecte generale

	Actiuni prioritare – domeniul	**Descriere proiecte pe scurt**
A	infrastructură-transport	1. Îmbunătățire mobilitate smart în regiune prin crearea unor rute rapide și a unei infrastructuri adecvate, corelată cu planurile de dezvoltare a localităților urbane din județ/regiune (rutier) 2. Imbunătățire rețea de transport rutier smart – structuri existente 3. Imbunătățire rețea de transport rutier smart – structuri noi 4. Reabilitare străzi urbane Smart 5. Reabilitare și refuncționalizare zonă centrală smart 6. Reabilitare infrastructură de transport local (autogara, nod intermodal, statie garaj, transport și infrastructura electrica) smart
B	agricultură, silvicultură și dezvoltare urbana	1. Creare de facilități de depozitare și livrare smart prin proceduri internet pentru propducătorii locali 2. Creare rețea producatori certificați locali 3. Creare imagine de producator local 4. Imbunătățirea fondului silvic 5. Crearea de facilități de tip microfermă urbană pentru persoanele aflate în situatii de risc 6. Crearea de facilități de industrializare a produselor agricole
C	mediu înconjurător	1. Reconversia smart a suprafețelor verzi prin schimbarea acestora în scopul scăderii amprentei de carbon la intreținere 2. Plantarea de perdele de protecție 3. Plantarea de arbori/arbuști în parcuri 4. reconveria parcurilor și scuarurilor 5. crearea de parcuri silvice 6. scăderea amprentei de carbon prin investiții în: - Mijloace de transport cu 0 emisii - Autospeciale municipale cu 0 emisii

		- Generarea energiei electrice din surse regenrabile pentru utilizarea de catre municipalitate - Generare de energie în cogenearre pentru consumatori medii (gen spital, crese, azil) - Creșterea vitezei de transport cu mijloacele de transport public - Scăderea atractivității pentru transport motorizat individual - Sisteme de gestionare a parcărilor și intrării în spații protejate - Termoizolarea locuințelor - Termoizolarea spațiilor de utilitate publică - Investiții în transport nemotorizat - Investiții pentru favorizarea transportului nemotorizat - Investiții pentru accesbilizarea infrastructurii - Investiții în modernizarea serviciilor publice și eliminarea deplasărilor în acest scop - Investiții pentru acesibilizarea deplasărilor în scopuri de relaxare și agrement 7. Investiții smart pentru gestionarea consumurilor și a resruselor naturale 8. Investiții pentru implementarea de măsuri de reduceree a generării de deșeuri 9. Investiții pentru scăderea distanțelor de aprovizionare cu alimente 10. Investiții pentru refolosirea, recuperarea și reutilizarea deșeurilor 11. Investiții pentru calitatea aerului (praf, noxe)
D	economie și mediul de afaceri	1. Investiții pentru scăderea costurilor de instalare a afacerii prin incubatoare de afaceri, hub de afaceri, parc industrial 2. Investititii pentru scăderea costurilor cu forță de muncă prin calificarea și educarea forței de muncă, crearea de investiții și programe de educare a forței de muncă, investiții pentru reducerea costurilor vieții în localitate (de exemplu creșe, grădinițe u program extins, alte masuri) și investiții pentru ocuparea timpului liber 3. Investiții pentru creșterea spiritului antreperenorial. Programe pentru crestrea spiritului antreprenorial. Înființarea de întreprinderi sociale, infiintrea de asociații de sprijin, alocarea de resurse speciale intrebprinzatorilor (de exemplu ziua intrepenzatoruluiin care are prioritate la servcicii- pe bază de înscriere) 4. Promovare abordare în regiune pentru atragere investotori 5. Crearea de rețete model, de povesti de succes
E	educație cultură sport și agrement	1. Școala a) Crearea de faclități pentru realziarea instruirii on și off line prin investiții adecvate: Investiții pentru școala on line și școala virtuală

		Investiții în personalul educațional prin instruire și participare la reconverise pentru aplicarea instrumentelor de educație on line Investiții pentru dezvoltrea facilităților de scoală off line în echipamante, dotări, facilități b) Investiții pentru crearea de infratructură adecvată orelor de sport (bazin de înot, terenuri acoperite, ternuri descoperite, piste de alergare, piste de biciclete) c) Investiții pentru învățământ social (scoală după scoală, scoală pentru toți, scoală de sâmbăta) d) Programe de recuperare materie și de recuperare absente pentru reducerea absenteismului și a abandonului școlar e) Programe de sprijin pentru elevi și familie f) Progrme de sprijin pentru cadrele didactice în vdere dezvoltării mecanismtelor de educare și reducre abandon- dascăl partener în educație de exemplu primește mașină să meargă la centrele din comunitate) g) Crearea de competiții locale continue pentru dezvoltre aptotudinilor educaționale h) Crearea de mecanisme de recunoaștere publica a competențelor i) Crearea de mecanisme de denigrare a comportamentului neadecvat 2. Cultura a) Program de participare la activtăți culturale în afara localității b) Program de spectacole în localitate c) Crearea de investiții pentru cultură în sala și în afara salii d) Crearea de investiții de promovare a culturii locale și regionale e) Crearea de monumente culturale și de for public f) Crearea de concursuri de cultură on și off line 3. Sport a) Program de participare la activități sportive în afara localității b) Program de spectacole sportive în localitate c) Crearea de investiții pentru sportive în sala și în afara sălii d) Crearea de investiții de promovare a sportului locale și regionale e) Crearea de monumente sportive f) Crearea de concursuri de sportive on și off line 4. Agrement a) Program de participare la activități de agrement în afara localității

		b) Program de spectacole de agrement în localitate c) Crearea de investiții pentru agrement în sala și în afara salii d) Crearea de investiții de promovare a agrmenetului locale și regionale
F	sănătate și dezvoltare sociala	1. Investiții pentru scăderea costurilor pentru actul medical 2. Investiții pentru atragere de personal medical 3. Programe de culegere feed-back act medical la toate nivelele 4. Programe de dezvoltare a activtaților de prevenție a îmbolnăvirii 5. Programe de echipare puncte de control a sănătății și telemedicina 6. Programe de învățare a vieții sănătoase și de premiere a acestei activități (de exemplu mișcare coordonata în parc de către un om reprezentativ pentru comunitate prin rotație- ne mișcam cu ....)
G	turism	1. Creare centru promovare turistică pe WEB (online) 2. Crearea unui program local de dezvoltare circulara și accesare de fonduri nerambrusabile 3. Sprijinirea activa pentru dezvoltarea unei baze turistice de unități de cazare și alimentația publică cu facilitați locale privind taxele locale 4. Creare și sutinerea brandului local sau utilziarea unui brand local existent 5. Fomarea de unități cu turism participativ (de exemplu micro fermă vegetală cu acces liber turiști care prestează o formă de activtatea fizică pentru dobândirea recoltei 6. Crearea de ferme organice în care produsele să fie vandute anticiap (bursa future agricolă) 7. Crearea de puncte de desfacere locală pentru sprijinirea econimiei circulare și promovarea unei economii fără deșeuri
H	administrație publica și amenajarea teritoriului	1. Investiții în calitatea fizică a locului de muncă 2. Investiții în calitatea psihică a locului de muncă 3. Investiții pentru informatizare și creare de proceduri electronice 4. Management electronic documente 5. Implementare GIS 6. Implementare dialog electronic, petiție electronică, întâlniri electronice on line 7. Implementarea unui sistem de informare publică continuă 8. Investiții pentru transparentizarea procesului public 9. Implementare de proiecte câștigate prin competiție de către cetățeni (guvernare participativă)

5. Finantari nerambrusabile

În cadrul acestui capitol s-au analizat Programele Operaționale aferente exercițiului financiar 2021 - 2027, care la momentul lunii februarie 2021, există doar ca documente strategice, programatice, fără a avea publicate ghiduri generale și specifice.

Se iterează mai jos arhitectura, direcțiile, axele, măsurile, prioritățile, pilonii, ca și scurt rezumat.

În cadrul documentului sunt marcaje cu culoarea roșie, pentru domeniile și subdomeniile aplicabile Orașului Agnita, și în capitolul următor sunt prezentate fișele de proiect aferente.

Sursa: https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/

Comisia Europeană a propus un buget pragmatic și modern pentru perioada 2021-2027.

- Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale

„Printre măsurile necesare îndeplinirii condiției prealabile “Aplicarea și implementarea eficace a Cartei drepturilor fundamentale a UE”, Ministerului Fondurilor Europene îi revine și responsabilitatea de a se asigura de existența unor mecanisme eficace care asigură respectarea Cartei drepturilor fundamentale a UE, așa cum se prevede în Anexa III la propunerea de Regulament privind dispozițiile comune (RDC).

În acest sens, Direcția Generală Programare și Coordonare Sistem a elaborat Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene în implementarea fondurilor europene structurale și de investiții (Ghidul), ce are ca obiectiv sprijinirea atât a personalului din cadrul Ministerului Fondurilor Europene, ministerelor de linie cu atribuții în gestionarea fondurilor europene, agențiilor și altor autorități publice în etapa de programare și în cea de implementare, pentru exercițiul financiar 2021-2027, cât și a potențialilor beneficiari care solicită finanțare din fondurile europene, în aplicarea și implementarea eficace a dispozițiilor conținute de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

În cursul lunii octombrie 2020, proiectul de Ghid a intrat în faza de consultare cu principalele entități implicate în aplicarea sa, precum Autoritățile de Management, Autoritatea de Audit, Autoritatea pentru Certificare și Plată, Avocatul Poporului, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

Cea de-a doua etapă de consultări cu privire la Ghid presupune atât implicarea societății civile

(ONG-uri, mediul de afaceri, mediul academic etc.) cât și a altor eventuali beneficiari ai finanțărilor din fonduri europene.

Observațiile și propunerile de îmbunătățire a Ghidului au putut fi transmise pe adresa de e-mail: parteneriat.programare@mfe.gov.ro până la 20 decembrie 2020".

Propuneri legislative UE

În perioada 29 – 30 mai 2018,Comisia Europeană a publicat propunerea privind **pachetul legislativ privind Politica de Coeziune (PC) 2012-2027.**
Acesta cuprinde:

- **Regulamentul privind prevederile comune (CPR)**
- **Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)**
- **Regulamentul privind cooperarea teritorială;**
- **Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră;**
- **Regulamentul privind „Fondul social european plus" (FSE+).**

Regulamentul privind prevederile comune conține **un set unic de norme pentru 7 fonduri UE** implementate în gestiune partajată, respectiv: Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european+, Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM), Fondul pentru azil și migrație (FAMI), Fondul pentru securitate internă (ISF) și Instrumentul pentru frontiere externe și vize (IBMF). Comparativ cu actuala perioadă de programare, CPR nu mai acoperă Fondul european pentru agricultură și dezvoltare rurală (FEADR).

Negocierile privind politica de coeziune la nivelul Consiliului au demarat în luna septembrie 2018, sub Președinția austriacă fiind finalizate aspectele privind abordarea strategică și programarea și management și control.

Pe durata Președinției române a Consiliului UE, s-au finalizat aspectele privind condiții pentru eligibilitate și cadrul de performanță, monitorizare, evaluare, comunicare și vizibilitate, sprijin financiar din fonduri, management financiar și obiectivele, definițiile, delegarea puterilor, implementarea, prevederile tranzitorii și finale ale CPR, precum și regulamentele specifice politicii de coeziune, respectiv FEDR, FC, FSE+ și CTE).

În data de 14 ianuarie 2020, Comisia Europeană a **publicat** propunerea privind Fondul pentru tranziție echitabilă (Just Transition Fund – JTF), ca parte componentă a unui pachet mai amplu legislativ referitor la Pactul Ecologic European (European Green Deal).

Fondul pentru Tranziție Echitabilă este complementar fondurilor Politicii de Coeziune, fiind necesară modificarea în consecința a proiectului de regulament privind **dispozițiile comune ce guvernează perioada de programare 2021-2027**.

În prezent se află în desfășurare trialogul[47] (dialog in trei) cu Parlamentul European.

[47] https://dexonline.ro/definitie/trialog

Documente

- Manual de simplificări. 80 măsuri de simplificare în politica de coeziune 2021-2027

Documente naționale
Cadrul general

- Pregătirea documentelor naționale de programare (acțiuni 2019)
- Propuneri priorități naționale de investiții în perioada 2021-2027
- Arhitectura programelor operaționale – politica de coeziune 2021-2027

Programe
Programul Operaţional Tranziție Justă (POTJ)
Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
Programul Operațional Transport (POT)
Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)
Programul Operațional Sănătate (POS)
Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)
Programul Operaţional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)
Programe Operaţionale Regionale
Programul Operațional Asistență Tehnică

Codul național de conduită privind parteneriatul pentru fondurile europene aferente Politicii de Coeziune

Documentele au fost în consultare publică până la data de 21 august 2020.

Obiectivele de politică (OP) UE:
OP 1 „O Europă mai inteligentă”
OP 2 „O Europă mai verde”
OP 3 „O Europă mai conectată”
OP 4 „O Europă mai socială”
OP 5 „O Europă mai apropiată de cetățenii săi”

În prezent se află în desfășurare trialogul cu Parlamentul European.

Lista programe si axe

Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ)

Anexa D a Raportului de Țară 2020, a identificat 6 județe din România: Hunedoara, Gorj, Dolj, Galați, Prahova și Mureș, care trebuie sprijinite la nivel economic și social în procesul de tranziție, având in vedere aspectele similare ce tin de economie, populație, ocupare sau aspecte de mediu, există posibilitatea ca celor 6 judete să le fie alăturate noi teritorii care să beneficieze de ajutor prin intervențiile FTJ.
Din analiza socio-economică a județelor care vor beneficia de finanțare prin axele prioritare ale POTJ, au rezultat următoarele aspecte:

Aceste județe sunt afectate în moduri diferite, datorită diferitelor tipuri de industrii de care aceste teritorii depind, diferențelor de abilități, a nivelului de educație, ambiție și dorința de schimbare a persoanelor care au nevoie de sprijin în acest proces.
Cele șase regiuni se caracterizează prin emisii mari de GES (65% din emisiile de GES din România provenind din industria minieră și producție), productivitate redusă și industrii cu valoare adăugată scăzută, reflectate în nivelul scăzut al PIB al fiecărui județ măsurat ca procent din PIB național (în 2017: Hunedoara 1,57%; Gorj: 1,59%, Dolj 2,42%, Galați: 1,71%, Prahova: 3,57%; Mureș: 2,1%).

Acest PO nu este aplicabil direct si nu se pot realiza /propune fise de proiect deoarece nu este eligibil geografic. Se pot identifica ulterior posibilități de a realiza parteneriate soft cu beneficiari din zone eligibile.

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

Situatia prezenta

Intensitatea energetică în România este peste media UE, ceea ce determină nevoia de creștere a eficienței energetice, scăderea emisiilor de CO2 și GES în vederea atingerii obiectivelor UE de neutralitate climatică și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvanței sistemului.

Infrastructura de apă și apă uzată insuficientă și inadecvată în raport cu cerințele de conformare cu directivele de mediu și pentru asigurarea adecvată a calității vieții

Necesitatea accelerării tranziției spre economia circulară printr-o gestionare eficientă a deșeurilor

Nivelul limitat de conservare a biodiversităţii în ariile Natura 2000 si de asigurare a managementului adecvat pentru menţinerea sau refacerea stării favorabile de conservare a habitatelor şi speciilor

Măsuri insuficiente pentru îndeplinirea cerințelor de monitorizare și reducere a emisiilor astfel încât să se contribuie în mod eficient la realizarea obiectivelor Uniunii Europene privind calitatea aerului

Slaba cunoaștere a situației privind siturile contaminate şi risc crescut asupra sănătăţii umane şi a mediului

Gradul insuficient de adaptare la efectele schimbărilor climatice şi managementul riscurilor

Obiective specifice/interventii

Prioritatea 1 - Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
Prioritatea 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
Prioritatea 3 - Protecţia mediului prin conservarea biodiversităţii, asigurarea calităţii aerului şi remediere a siturilor contaminate
Prioritatea 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice şi managementul riscurilor

Pentru acest program, in prezent, aplicantii eligbili *sunt autoritati centrale, auroriutati regioanle si judetene cu rol in acecste domenii. Prin urmare , avand in vdere aparatenete la aceste structuri, reprezentate prin ADI-uri , enetiati eligibile, accesarea acestor fonduri se va realzia prin Adi-uri judetene sau regionale dar si prin agenttiile national*

Parteneriatele pot fi descrise in ghidurile specifice acestui program, care, insa, nu au aparut UAT este un participant activ la aceste entitati si prin urmaremonitorizarea atenta a publicarii ghidurilor va condice la posibilitatea accesarii indirecte a acestor fonduri. NU s-au realziat fise de proiect deoarece la acest moment UAT nu este eligbil

Programul Operațional Transport (POT)

Din perspectiva guvernanței transportului rutier, se constată o necesitate de creștere a capacității în pregătirea si implementarea proiectelor.

Transport rutier

Nevoi de dezvoltare: creşterea accesibilității regiunilor și populației prin construcția/ modernizarea rețelei rutiere, la standarde europene, în special la nivelul rețelei TEN-T; reducerea incidenței accidentelor cu efecte grave; reducerea timpului de staţionare la ieşirea din ţară; îmbunătățirea guvernanței sectorului rutier**.**

Strategia*: finalizarea tronsoanelor rutiere inițiate anterior și continuarea investițiilor în dezvoltarea rețelei TEN-T centrale și globale pentru asigurarea accesibilității la piețele internaționale, conform prioritizării din MPGT; reabilitarea și modernizarea drumurilor naţionale care asigură conectivitatea zonelor cu o accesibilitate redusă; îmbunătăţirea sistemului de management al infrastructurii rutiere şi a condiţiilor de siguranţă;*

Infrastructura și servicii feroviare

Starea precara a infrastructurii de cale ferată

Servicii de transportul feroviar necompetitive și neprofitabile

Strategia: *continuarea investițiilor initiate pe tronsoanele feroviare care asigură conectivitatea cu pieţele europene, în coordonare cu proiectele propuse spre finantare in CEF, conform prioritizării din MPGT/ Planul investitional pentru perioada 2020-2030; utilizarea trenurilor de lucru****;*** *îmbunătăţirea condiţiilor de management şi control al traficului feroviar; implementarea unui mix de măsuri de reformă și optimizare a serviciilor;*

Transportul fluvial şi maritim

Nevoi de dezvoltare*:* reducerea deficienţelor de navigație și lipsa fiabilității căilor navigabile interioare situate pe TEN-T centrală; modernizarea infrastructurii portuare în vederea manipulării unui volum crescut de marfă în acord cu potențialul existent; creșterea accesibilității la porturile dunărene și pe sectoarele transfrontaliere.

Strategia: *creşterea atractivității transportului naval prin îmbunătăţirea condiţiilor de navigație și a mobilității pe rețeaua TEN-T centrală prin investiţii în infrastructura portuară și în conexiunile cu hinterlandul.*

Transportul intermodal

Nevoi de dezvoltare: identificarea și dezvoltarea unei rețele de terminale intermodale moderne și competitive menite să stimuleze transportul intermodal**.**

Strategia: *creşterea atractivității transportului intermodal pentru atragerea unui volum crescut de mărfuri manipulat în terminale intermodale) prin dezvoltarea capacităţii terminalelor intermodale şi a porturilor.*

Siguranța, securitate si interoperabilitate (retea TEN-T)

amenajarea centurilor sau variantelor ocolitoare

Obiectivele de investiţii urmărite a fi implementate în perioada programatică 2021-2027 vor fi orientate, in principal, spre continuarea investiţiilor demarate în perioada 2014-2020.

Mobilitate urbană

POT are in vedere investiții de dezvoltare a sistemelor de cale ferată urbane pentru ariile metropolitane atât în ceea ce privește construcția/modernizarea infrastructurii, cât și achiziționarea de material rulant ecologic (trenuri metropolitane) necesare operării pe rețeaua feroviară pentru deplasările de scurt parcurs, în regiunile metropolitane. Investițiile se vor baza pe integrarea modurilor de transport urban în cadrul Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD).
Lipsa unor sisteme de management al traficului face ca planificarea mobilității să fie foarte dificilă, integrarea cu infrastructurile rețelei de transport TEN-T să fie dificilă și costisitoare iar măsurile să nu fie mereu bazate pe date reale sau relevante
. Nevoile de investiții sunt semnificative, iar Planul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030 însumând intervenții în sectoarele rutier, feroviar, naval, aeroportuar și de transport multimodal în valoare de peste xxx miliarde euro, vine să răspundă noilor provocări lansate de COM pentru perioada 2021-2027, respectiv mobilitatea militara, pactul ecologic și promovarea infrastructurilor verzi.

Sunt necesare investiții cu un rang ridicat de prioritate pentru a crea conexiuni suburbane feroviare și multimodale în centrele urbane mai mari (noduri ale rețelei primare) și în jurul acestora;

Deasemenea sunt necesare investiții cu un rang ridicat de prioritate pentru a sprijini dezvoltarea sistemelor de transport urban în regiunile mai puțin dezvoltate, cum ar fi transportul feroviar ușor și liniile de metrou.

Aspectele de mediu din perspectiva Programului Operaţional Transport 2021-2027

Proiectele de reabilitare / modernizare / extindere a infrastructurilor de transport vor identifica toate presiunile existente şi potenţialele ameninţări asupra infrastructurii verzi şi vor include măsuri pentru reducerea / evitarea impacturilor semnificative. O atenţie importantă va fi acordată refacerii conectivităţii ecologice în zona coridoarelor ecologice (detalii privind identificarea coridoarelor ecologice pot fi obţinute de aici: http://corehabs.ro/ro/rapoarte-produse).

Pentru acest program, in prezent, aplicantii eligbili *sunt autoritati centrale, autoritati regioanle si judetene cu rol in acecste domenii. Prin urmare , avand in vdere aparatenete la aceste structuri, reprezentate prin ADI-uri , enetiati eligibile, accesarea acestor fonduri se va realzia prin Adi-uri judetene sau regionale dar si prin agenttiile national*

Parteneriatele pot fi descrise in ghidurile specifice acestui program, care, insa, nu au aparut UAT este un participant activ la aceste entitati si prin urmaremonitorizarea atenta a publicarii ghidurilor va condice la posibilitatea accesarii indirecte a acestor fonduri. NU s-au realizat fise de proiect deoarece la acest moment UAT nu este eligbil.

Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)

I. Cercetare, Dezvoltare și Inovare (CDI)/Specializare Inteligentă (SI)

Raportul de țară din 2020 privind RO (RT 2020) scoate în evidență faptul că RO nu și-a îndeplinit ținta stabilită în ceea ce privește investițiile în CDI și că *toate țările din regiune cu caracteristici similare investesc mult mai mult în CD decât RO*; se constată totodată că măsurile întreprinse nu au fost suficiente *pentru a răspunde și subfinanțării din domeniul cercetării și inovării și problemelor structurale ale bazei științifice publice și ale sectorului privat de cercetare și dezvoltare*, RO fiind în continuare încurajată să crească semnificativ bugetul public pentru CD și să adopte măsuri de reglementare conexe care să vizeze creșterea calității CD și a inovări

1. Participarea RO la programe europene și internaționale

Nevoia de dezvoltare identificată (NDI): creșterea capacității organizațiilor de cercetare românești de a se integra în Spațiul European de Cercetare, creșterea participării românești la programele europene, precum și la cercetarea transnațională. Totodată, este necesară creșterea calității profesionale a cercetătorilor, la standarde internaționale,

2. Colaborarea între organizațiile de cercetare și mediul de afaceri

NDI: creșterea gradului de colaborare dintre organizațiile de cercetare și întreprinderi, asigurându-se inclusiv utilizarea eficientă a infrastructurilor CDI existente, pentru a răspunde provocărilor societale și pentru a dezvolta domeniile de SI la nivel național.

Sprijin pentru organizațiile de cercetare

3. Sprijin pentru instituțiile de învățământ superior

NDI: consolidarea capacității CI a instituțiilor de învățământ superior pentru asigurarea trecerii rezultatelor cercetării în piață

4. Sprijin pentru INCD-uri/ICAR-uri

NDI: consolidarea capacității CDI a INCD-uirlor/ICAR-urilor și promovarea colaborării între acestea și mediul de afaceri, pentru trecerea de la idee la piață.
Pentru creșterea performanțelor de CDI, se propun investiții pentru facilitarea colaborării dintre INCDI-uri/ICAR-uri și industriile inovatoare, pentru a răspunde provocărilor cu care se confruntă mediul de afaceri. Dezvoltarea de abilităţi şi competenţe pentru utilizarea infrastructurilor realizate în cadrul acestei axe prioritare este susţinută prin OS(iv).
NDI: Consolidarea capacității CDI a INCD-urilor/ICAR-urilor/universităților prin continuarea finanțării de infrastructuri din Roadmap.

5. Sprijin pentru întreprinderile mari

NDI: sprijin pentru activitățile de cercetare și inovare realizate de întreprinderile mari în cooperare cu IMM-urile pentru a pune în piață noi produse/servicii și integrarea acestora în sistemul național CDI.

6. Dezvoltarea de proiecte strategice CDI

NDI: stimularea dezvoltării de platforme/HUB-uri în domenii prioritare pentru RO
Măsurile susținute prin POCIDIF se completează și prin *POEO - OSiv.4. Intervenții pentru învățământul terțiar* ce vizează printre altele atragerea de studenți/doctoranzi în domeniile relevante pentru piața muncii, susținerea excelenței (burse doctorale în domeniile de specializare inteligentă, cursuri deschise, online dedicate cererii de pe piața muncii) și *IPT/iv 1.2 B Dezvoltarea/revizuirea de calificări cu accent pe calificări noi pentru specializări din domenii de înaltă tehnologie și competitivitate* (de ex. IT&C, inteligența artificială, robotica, 3D printing, etc.) și care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde, solicitate de piața muncii.

II. Digitalizare în educație și cultură și promovarea domeniului e-guvernare

Educație

NDI: continuarea procesului de digitalizare in educație și a susținerii măsurilor de e-guvernare

Cultură

Diminuarea potențialului cultural și neimplicarea culturii în politicile de dezvoltare scad șansele consolidării educației cetățenilor. Existența unor centre culturale dezvoltate numai în câteva orașe mari ale țării, interesul scăzut pentru restul teritoriilor și pierderea tradițiilor au creat dezechilibre culturale care adâncesc problemele sociale și economice dintre mediul urban și rural, fapt ce poate fi contracarat prin digitalizare

NDI: continuarea digitalizării în cultură
Proiectele propuse sunt în concordanță cu prioritățile stabilite prin Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022, acestea vizând digitalizarea în domeniul culturii.

Pregătirea de proiecte mature și de calitate pentru următoare perioadă de programare poate fi sprijinită fie sub OS(iv), fie prin asistență tehnică

E-guvernare

NDI: operaționalizarea serviciilor publice (fiscalitate, pensii, EV rămase neacoperite în perioada 2014-2020, precum și alte EV potrivit Documentului de politică e-guvernare), **îmbunătățirea cadrului de interoperabilitate** la nivelul serviciilor publice cu **accent pe securitatea cibernetică și facilitarea procesului guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme și soluții complexe**.
Această nevoie este reflectată și de obiectivul general al politicii publice de e-guvernare "E-RO. O politică publică în domeniul e-guvernării", care se referă la creșterea numărului și a calității serviciilor publice electronice din RO.

Este necesară creșterea capacității instituțiilor și autorităților publice centrale din RO de a dezvolta și implementa soluții de e-guvernare în jurul evenimentelor din viața cetățeanului și a mediului de afaceri identificate prin documentul de politică în domeniul e-guvernare care este în curs de elaborare la nivelul Autorității pentru Digitalizarea României, acestea contribuind, pe de o parte la optimizarea ofertei de servicii publice online în concordanță cu nevoile utilizatorului și, pe de altă parte, în creșterea utilizării acestor servicii.

III. Instrumente financiare

În contextul programării pentru perioada 2014-2020, a fost derulată o evaluare ex-ante cu privire la oportunitatea de a utiliza instrumente financiare (IF) pentru sectorul IMM-uri

NDI: creșterea utilizării instrumentelor financiare

Prin acest program, la aceasta data, UAT nu este eligibil direct. Totuși exista o posibilitate sa devina eligibil pentru secțiunea Cultura. Se dezvolta fisa de proiect

Programul Operațional Sănătate (POS)

Versiunea actuală (documente actualizate la 1 octombrie 2020)

- OIS Spitale Regionale
- OIS screening populațional
- OIS diagnosticare precoce și tratament
- OIS pacient critic neonatal
- OIS – Măsuri de diagnosticare precoce și sau tratament antenatal neonatal postnatal
- OIS Boli rare neurologie pediatrică
- OIS pacient critic patologie vasculară cerebrală acută
- OIS Institut Cantacuzino
- OIS Genomică
- OIS Tratare Cancer
- a) Redimensionarea și standardizarea sistemului informatic al CNAS
- b) OIS Observatorul național pentru date în sănătate
- PO Sanatate

Se constata ca este potential eligbil doar pentru POS Sanatate general

Se dezvolta in continuare

Sumar

1. **Strategia programului: principalele provocări de dezvoltare și răspunsurile de politică publică**

Domeniul sănătății publice, obiectiv de interes social major, a fost identificat ca prioritar pentru investițiile din fonduri nerambursabile, fiind menționat în acest sens în cadrul mai multor documente strategice (Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare (SNCDI), Strategia Națională de Competitivitate (SNC), Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDD), Strategia Națională de Sănătate (SNS etc.).

Conform Raportului de țară pentru România din 2019 (RȚ), sistemul de sănătate se confruntă cu mai multe probleme, printre care:

- finanțarea redusă și ineficientă a resurselor publice limitează eficacitatea sistemului de sănătate;
- migrarea în continuare a forței de muncă din acest domeniu ce a condus la un deficit considerabil de medici și de asistente medicale;
- înființarea centrelor de asistență medicală de proximitate a întârziat sși mai mult, limitând astfel perspectivele de trecere la serviciile de îngrijire medicală ambulatorie
- acces limitat al persoanelor din mediul rural și a grupurilor vulnerabile la servicii și asistență medicală;
- diversele măsuri de politică planificate pentru a stimula adoptarea soluțiilor de e-sănătate în cadrul sistemului de sănătate continuă să fie întârziate, inclusiv trecerea la o utilizare complet funcțională a dosarelor electronice de sănătate;
- întârzieri în ceea ce privește realizarea reformelor în domenii-cheie precum întărirea capacității în asistența medicală primară și dezvoltarea asistenței medicale comunitare prin

crearea centrelor de asistență medicală comunitară integrate (CCI) , dar și construirea spitalelor regionale;

- capacitatea administrativă limitată la nivelul Ministerului Sănătății și a autorităților de sănătate publică locale;
- planificarea deficitară a investițiilor și angajamentul politic redus care contribuie la întârzierea reformelor;
- Sistemul de îngrijiri ambulatorii este în continuare subutilizat, transferul serviciilor medicale acordate în spital către sistemul de sănătate ambulator este în continuare lent și fragmentat.
- serviciile sociale, de ocupare a forței de muncă, de sănătate și de educație slab integrate;

2. Priorități

2.1. Prioritatea 1: Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major

2.1.1. FEDR - OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

A. Spitalele regionale de urgență Iași, Cluj, Craiova (faza II)

B. Alte infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major

2.1.2. FSE+ - OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

- Implementarea planului de tranziție
- Elaborarea și implementarea unui nou model de finanțare și gestiune financiară a spitalelor regionale, în concordanță cu modelul operațional și managerial, tarifele noi pentru serviciile spitalicești de zi și ambulatorii, simularea/ pilotarea modelului, dezvoltarea unui sistem de monitorizare a costurilor
- Acțiuni de instituționalizare/ bugetare a spitalelor regionale

Exemple de acțiuni eligibile:

  - elaborarea cadrului legislativ pentru: funcționarea spitalelor regionale (e. Buget, resurse, transfer de personal), pentru implementarea planului de restructurare, pentru transferul de personal și pentru angajarea de personal suplimentar, pentru înființarea comitetului de coordonare a spitalelor regionale
  - actualizarea cadrului legislativ (ex. schimbări organizaționale, protocoale de internare etc.)

- Acțiuni de operaționalizare

Exemple de acțiuni eligibile:

  - inventarul echipamentelor noi, tehnologiei și echipamentelor transferate din spitalele vechi
  - planul de transfer
  - planul de gestionare a spitalelor regionale
  - planul de gestionare a facilităților, implementarea planului IT și a procedurilor interne la nivelul spitalelor regionale, etc.)

- Elaborarea și implementarea planului de formare a personalului

Exemple de acțiuni eligibile:

  - elaborarea planului de formare
  - dezvoltare curriculum
  - furnizarea programelor de formare

Alte activități necesare

2.2. Prioritatea 2: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și serviciilor oferite în regim ambulatoriu

2.2.1. FEDR - OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Investiții (*exemple acțiuni eligibile: dotare/ modernizare)* **în infrastructura:**

- **cabinetelor medicilor de familie** (inclusiv puncte de lucru pentru medicii de familie și centre de permanență) cu prioritate cele din mediul rural, zone marginalizate, zone greu accesibile, inclusiv în zonele în care aceștia nu sunt prezenți sau în care infrastructura existentă este precară sau lipsește
- publică a centrelor/compartimentelor unde se furnizează **servicii de asistență medicală comunitară**
- publică în care se furnizează **servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică** *(ex: cabinete medicale, inclusiv cabinete medicale stomatologice organizate în unități de învățământ sau în centre comunitare integrate, dotarea cu unități mobile pentru asigurarea accesului copiilor, tinerilor și persoanelor neasigurate la servicii de calitate)*

Investiții *(exemple acțiuni eligibile: dotare/ extindere/ modernizare/ reabilitare)* **în infrastructura publică a:**

- unităților sanitare/ altor structuri publice care desfășoară **activități medicale de tip ambulatoriu/acordă asistență medicală ambulatorie (inclusiv unitățile sanitare care vor implementa programe de screening / diagnosticare și tratament)**

unităților sanitare în scopul **reorganizării/ reconversiei unor secții din unitățile sanitare cu paturi de acuți** în paturi de spitalizare de zi, concomitent cu măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu

2.2.2. FSE+ - OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Îmbunătățirea accesibilității și eficacității asistenței medicale primare şi integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară

- dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de asistență medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară

Exemple de acțiuni eligibile:

- actualizarea pachetului de servicii de asistență medicală primară, cu creșterea ponderii serviciilor de prevenție primară și asigurarea continuității și la standarde de calitate a serviciilor de diagnostic, monitorizare și tratament al stadiilor precoce de boală, secundară pentru adulți si copii, inclusiv pentru cei din comunități/ grupuri vulnerabile.
- diagnosticul, monitorizarea și tratamentul acordat pacientului cronic (ex. HTA, diabet etc) în comunitate
- introducerea unor protocoale care să permită medicilor de familie să recomande analize de laborator în genetică medicală
- redefinirea mecanismelor de plată bazată pe criterii de performanță; dezvoltarea de metodologii/ standarde/ procedurilor de „*parcurs terapeutic*" pentru cele mai frecvente patologii cu care se confruntă medicii de familie
- dezvoltarea de standarde de calitate și cost, proceduri și protocoale de lucru în sistem integrat pentru asistența medicală comunitară cu medicina de familie
- soluții de telemedicină, dotarea cu echipamente a personalului care poate furniza servicii de asistență medicală primară
- alte tipuri de măsuri necesare, etc.

- dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii de asistență medicală primară

Exemple de acțiuni eligibile:

- dezvoltare curriculum
- furnizare de programe de instruire

- furnizarea de servicii de asistență medicală primară, cu accent pe servicii preventive acordate:
  - *persoanelor din mediul rural*
  - *persoanelor din zone greu accesibile*
  - *persoanelor dezavantajate socio-economic/ vulnerabile (ex. cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost, persoane vârstnice dependente, persoane fără venituri, persoane în nevoie etc).*

Îmbunătățirea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu:

- dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu

Exemple de acțiuni eligibile:

- actualizarea/ elaborarea costurilor reale ale serviciilor/ procedurilor etc. medicale și chirurgicale oferite în regim ambulatoriu, dezvoltarea de pachete de servicii medicale oferite în ambulatoriu,
- alte instrumente de suport, alte tipuri de măsuri necesare, etc.

- dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii oferite în regim ambulatoriu

Exemple de acțiuni eligibile:

- dezvoltare curriculum
- furnizare de programe de instruire

- măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor **medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu,** inclusiv prin furnizarea de modele, implementarea de proiecte pilot
- implementarea de programe de sănătatea reproducerii, inclusiv stimularea natalității prin măsuri de suport al cuplurilor infetile

Implementarea de măsuri de sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist

Exemple de acțiuni eligibile:

- sprijinirea înființării de centre publice destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist
- furnizarea de servicii/ măsuri de sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist
- derularea de programe de formare destinate personalului implicat în tratarea persoanelor cu tulburări din spectrul autist, inclusiv programelor destinate părinților
- asigurarea accesului la servicii de sănătate de calitate pe o bază egală cu alții

Îmbunătățirea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice, ca parte a asistenței medicale primare adresate copiilor și tinerilor, atât din mediul urban, cât și din mediul rural

- dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice

Exemple de acțiuni eligibile:

- definirea cadrului strategic și de reglementare pentru asigurarea asistenței medicale în unitățile de învățământ
- dezvoltarea de instrumente de suport/ norme/ standarde etc. privind condițiile de mediu din unitățile de învățământ
- dezvoltarea unui pachet minimal de servicii pentru unitățile de învățământ în funcție de numărul de copii
- elaborarea costului pachetului de servicii;
- dezvoltarea instrumentelor de practică pentru a asigura sănătatea copiilor și tinerilor în unitățile de învățământ
- alte măsuri necesare etc
- **asigurarea de personal suficient din punct de vedere numeric și dezvoltarea competențelor** personalului pentru furnizarea echitabilă a serviciilor de sănătate în unități de învățământ, cu accent pe: copii/ tineri *din mediul rural, zone greu accesibile, populație dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc).*

Exemple de acțiuni eligibile:

- definirea categoriilor profesionale implicate în furnizarea asistenței medicale în unitățile de învățământ, definirea responsabilității și a complementarității cu pachetul de servicii de bază pentru copii, furnizat de medicul de familie
  - definirea modalităților de furnizare și a modalităților de plată
  - evaluarea necesarului de servicii medicale pentru unitățile de învățământ

- pregătirea personalului, inclusiv dezvoltarea de noi competențe și asigurarea graduală a nevoii de servicii,

- asigurarea accesului copiilor/ tinerilor la servicii de medicina școlară și/ sau stomatologică (ex. în unitățile de învățământ/ în centrele comunitare/ alt tip de facilități etc.):

Exemple de acțiuni eligibile:

- inventarierea situației actuale a cabinetelor medicale şi stomatologice din școli;

furnizarea de servicii medicale de prevenție (inclusiv de stomatologie) pentru copii și tineri, cu accent pe copii/ tineri din mediul rural (inclusiv localități în care școlile au număr redus de elevi), *din zone greu accesibile, populație dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc).*

2.3. Prioritatea 3: Servicii de reabilitare, paliaţie şi îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populaţiei şi profilului epidemiologic al morbidităţii

2.3.1. FEDR - OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Investiții în infrastructura publică a:

- **unităților sanitare care furnizează servicii de reabilitare/ recuperare**, inclusiv rețeaua balneară pe profile de patologie (inclusiv centre de recuperare medicală, recuperare neurologică și post-traumatică)
- **unităților sanitare care furnizează servicii de paliație şi îngrijiri medicale pe termen lung**
- **unităților sanitare acuți în vederea transformării acestora în unităţi sanitare care furnizează servicii de reabilitare/ recuperare, servicii de paliaţie şi îngrijiri medicale pe termen lung**
- **unităților medico-sociale** care furnizează servicii medicale de îngrijire de lungă durată

Investiții în infrastructura centrelor/ unităților /unităților sanitare/unităților medico-sociale care furnizează servicii de paliație şi îngrijiri medicale pe termen lung

Investiții în infrastructura centrelor pilot pentru servicii integrate dedicate tratamentului/ reabilitarii persoanelor cu tulburări de spectru autism

Exemple de acțiuni eligibile: Dotare/ extindere/ modernizare/ reabilitare

2.3.2. FSE+ OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de reabilitare/ recuperare

- Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare

Exemple de acțiuni eligibile:

- inventarierea furnizorilor de servicii și a capacității de furnizare de servicii de medicină fizică și reabilitare – infrastructură, dotare, resurse umane
- estimarea nevoilor viitoare de servicii de medicină fizică și reabilitare
- redefinirea politicilor de acces în funcție de severitatea afectării și de criterii de vulnerabilitate
- elaborarea unui plan național de dezvoltare a rețelei de servicii de medicină fizică și de reabilitare
- actualizarea pachetului de bază de servicii de medicină fizică și reabilitare
- ajustarea mecanismului de finanțare din sistemul de asigurări sociale de sănătate
- definirea traseului pacientului în sistem pentru îngrijirile de recuperare/ reabilitare

- dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor de reabilitare/recuperare

Exemple de acțiuni eligibile:

- revizuirea curriculum-ului de pregătire în specialitate și definirea formelor de educație medical continuă necesare pe categorii profesionale pentru asigurarea competențelor cheie necesare
- dezvoltarea unui plan de instruire pe termen mediu pentru personalul din domeniu, inclusiv personalul care lucrează în domeniul medical din serviciile sociale

- furnizarea de servicii de reabilitare/ recuperare, cu accent pe:
  - *persoane din zona rurală*
  - *populația dezavantajată socio-economic (ex. neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc.)*
  - *persoanele vulnerabile din punct de vedere medical (ex. persoane cu afecțiuni cronice care afectează capacitatea funcțională (ex. afecțiuni cardiace, neurologice, ortopedice, degenerative, politrauma etc.)*

Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de îngrijire paliativă, prin:

- Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire paliativă

Exemple de acțiuni eligibile:

- ajustarea mecanismelor de finanțare
- standardizarea documentației medicale specifice îngrijirilor paliative
- adaptarea sistemului informatic pentru integrarea modificărilor în modalitățile de raportare și decontare a noilor servicii
- reglementarea prescrierii de medicamente esențiale de îngrijire paliativă (inclusiv medicamente analgezice puternice-opioide, astfel încât acestea să fie disponibile la toate nivelurile de îngrijire atât pentru pacienții cu cancer, cât și pentru cei cu alte boli progresive cronice)
- elaborarea și implementarea de protocoale și algoritmi pentru îngrijirile paliative care să pună accent inclusiv pe colaborarea interdisciplinară
- sistem de monitorizare a dezvoltării serviciilor de sănătate inclusiv cele de îngrijiri paliative

- dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea de servicii de îngrijire paliativă

Exemple de acțiuni eligibile:

  - instruirea membrilor echipele specializate de îngrijiri paliative din noile structuri de îngrijiri paliative, inclusiv prin abordare multidisciplinară
  - programe de atestat în îngrijiri paliative pentru medici
  - program de specializare în îngrijiri paliative asistenți medicali
  - instruirea medicilor de familie în îngrijire paliativă de bază
  - includerea modulului de îngrijiri paliative în curriculumul de rezidențiat în medicina de familie și oncologie
- furnizarea de servicii de îngrijire paliativă, cu accent pe:
  - *persoane din zona rurală*
  - *persoane din zone greu accesibile*
  - *populația dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc).*

Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung prin:

- dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung

Exemple de acțiuni eligibile:

  - definirea tipurilor de îngrijiri pe termen lung și a tipurilor de furnizori
  - redefinirea politicilor de acces în funcție de severitatea afectării și de criterii de vulnerabilitate
  - actualizarea pachetului de servicii și a cadrului de contractare în sistemul de asigurări sociale de sănătate
  - ajustarea mecanismului de finanțare
  - definirea traseului pacientului în sistem pentru îngrijirile pe termen lung
  - elaborarea și implementarea de protocoale, algoritmi și instrumente pentru îngrijirile pe termen lung
- dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor pe termen lung

Exemple de acțiuni eligibile:

  - definirea responsabilităților și competențelor privind îngrijirile pe termen lung pe tipuri de furnizori
  - instruirea personalului implicat în îngrijirile pe termen lung în formă instituționalizată sau în comunitate
- furnizarea de servicii de îngrijiri pe termen lung, cu accent pe:
  - *persoane din zona rurală*
  - *persoane din zone greu accesibile*
- populația dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc).

2.4. Prioritatea 4: Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii 55

2.4.1. FEDR - OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

A. Investiții *(exemple de acțiuni eligibile: extindere/modernizare/reabilitare/ dotare)* **în infrastructura publică a:**

- **a. Unităților sanitare - serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe:**
  - Dezvoltarea structurilor integrate de preluare și îngrijire a pacientului critic, inclusiv copii prin: asigurarea infrastructurii unităților dedicate de îngrijire (ex. unități pentru tratarea accidentelor vasculare cerebrale, unități pentru tratarea pacientului cardiac în stare critică, blocuri operatorii, ATI, inclusiv stațiile de oxigen care deservesc aceste structuri), mari arși, politraumă, neonatologie-prematuri
  - structuri de imagistică medicală (ex. CT, angiografe, rezonanță magnetică nucleară etc.)
  - laboratoare de analize medicale
  - dezvoltarea circuitelor de preluare, a sistemului de transport/ transfer medical al pacientului critic copii, îngrijire pentru asigurarea standardelor de calitate în managementul pacientului critic copii

B. Investiții (*exemple de acțiuni eligibile: modernizare/reabilitare/extindere/ dotare)* **în infrastructura publică a:**

- **b. structurilor sanitare unde se realizează depistare, diagnosticare, tratare și recuperare a pacienților cu afecțiuni genetice şi a celor cu anomalii congenitale, estimarea riscului de recurență a bolilor genetice în familiile pacienților** (ex. centrele regionale de genetică medicală, laboratoarele de genetică medicală pentru afecțiuni cronice (ex. oncologie, neurologie, endocrinologie și diabet, cardiologie, gastroenterologie etc.), monitorizarea evoluției bolii oncologice (investigare fenotip tumoral, monitorizarea riscului de recurență prin ADN circulant sau celule tumorale circulante)
- **c. structurilor sanitare** unde se realizează examinări asupra persoanelor în viață care au suferit vătămări ale integrității corporale sau agresiuni sexuale sau solicită stabilirea vârstei și sexului; examene medico-legale traumatologice în cazuri de vătămări corporale grave; examinări medico-legale psihiatrice în materie penală și civilă; examinări/ expertize în vederea amânării sau întreruperii executării pedepsei pe motive medicale; examinări/ expertize în cazuri de acordare necorespunzătoare a asistenței medicale (ex. anatomie patologică, toxicologie, antropologie medico-legală, serologie medico-legală și genetică medico-legală, etc.)
- **d. unităților sanitare unde se realizează programele de screening/ prevenție și tratament pentru retinopatia de prematuritate**
- **e. unităților sanitare unde se realizează îngrijirea pacienților în domeniul neurologie pediatrică - boli rare, inclusiv a unităților sanitare unde se realizează îngrijirea pacienților în doemniul bolilor rare, a centrelor de expertiză pentru boli rare (inclusiv construire)**

C. Investiții *(exemple de acțiuni eligibile: extindere/ modernizare/ reabilitare/dotare/)* **în infrastructura publică a structurilor sanitare care au atribuții în prevenirea, controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv în epidemii, pandemii, controlul și supravegherea infecțiilor asociate actului medical și a celor implicate in sănătatea publică:**

- **laboratoarelor de microbiologie** din cadrul spitalelor evidențiate ca potențiali beneficiari în cadrul documentelor programatice naționale sau ale altor instituții
- **laboratorului național de referință/ laboratoarelor de lucru regionale**
  - INSP București/ centrele INSP regionale, inclusiv București
  - alte laboratoare publice implicate in prevenirea, controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv in epidemii, pandemii, controlul și supravegherea infecțiilor asociate actului medical și a celor implicate in sănătatea publică (ex. Direcțiile de Sănătate Publică)

D. Investiții *(exemple de acțiuni eligibile: construire/ extindere/ modernizare/ reabilitare/ dotare)* **în infrastructura publică a:**

- **Sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei**

Ex.

- centrele de transfuzie sanguină (ex Institutul Național de Hematologie și centrele de transfuzii care să permită controlul sângelui, inclusiv al bolilor rare)
- infrastructura de prelevare, testare a sângelui și/ sau procesare a plasmei

E. Investiții (*exemple de acțiuni eligibile: extindere/ modernizare/ reabilitare/ dotare)* **de mică amploare în infrastructura spitalelor orășenești**

2.4.2. FSE+ - OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Implementarea de programe de screening populațional/ diagnosticare și tratament al stadiilor incipiente în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile *(ex. cancer col uterin, cancer mamar, cancer colorectal, hepatite/ HIV SIDA/ tuberculoză, screening metabolic/ screeningul factorilor de risc comuni ai bolilor cronice (ex. hipertensiune, diabet, obezitate, sedentarism, alimentație nesanatoasă etc,), etc.)*

Exemple de acțiuni eligibile:

- Furnizare servicii de informare/ consiliere / mobilizare si furnizare servicii medicale de monitorizare/ diagnostic si/ sau tratament (al stadiilor incipiente), cu accent pe:
  - *persoane din zona rurală*
  - *populație dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost, pensionari cu venituri reduse, etc.).*
- Măsuri suport pentru a viza persoane din zona rurală/ persoanele dezavantajate socio-economic/ vulnerabile *(ex. costuri de transport/ cazare necesare persoanelor pentru a beneficia de anumite servicii* medicale *specializate, costuri de consiliere și suport psihologic în grupuri etc.)*
- Activități logistică și organizare program de testare: ex. *costuri call center, costuri de invitare/ reinvitare, eventuale costuri de curierat/ poștale pentru transmiterea rezultatelor*

investigațiilor efectuate; costuri suplimentare de deplasare ale furnizorilor de servicii pentru a ajunge în aceste comunități (ex. costuri transport probe către laboratoare, cost distribuție materiale sanitare la centrele de recoltare, transport și cazare personal medical, costurile de operare și întreținere unități mobile de screening, costuri suplimentare cu materialele de protecție, curațenia și dezinfecția suplimentară în context epidemic, transport și cazare personal implicat în procesul de testare pentru a ajunge în anumite comunități, etc.

- Măsuri de dezvoltare a abilităților și competențelor personalului implicat în implementarea programelor de screening, inclusiv personal servicii conexe și personal suport *ex. dezvoltare/ actualizare curriculum formare, instruire periodică, evaluare competente/ certificare, etc.*
- Măsuri de dezvoltare a capacității instituționale de a implementa programe de screening: ex. *costuri cu măsuri de dezvoltare/ actualizare metodologii/ standarde/ ghiduri screening/ actualizarea de costuri etc., instruire periodică în managementul programelor de screening, asigurarea și controlul calității programului, certificare servicii, monitorizarea și evaluarea programelor, elaborare studii/ analize/ rapoarte/ monitorizare, crearea de parteneriate, etc.*
- Campanii de informare/ conștientizare a grupului țintă și de creștere a gradului de conștientizare al populației
- Dezvoltare/ mentenanță a platformelor informatice de evidență și monitorizare a populației participante la screening etc. / achiziții echipamente, măsuri de informatizare/ digitizare, inclusiv telemedicină,
- Achiziții echipamente (în limita de crossfinancing)
- Alte măsuri necesare implementării măsurilor de screening

Implementarea de programe de diagnosticare precoce și tratament, în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile *(ex. cancer pulmonar, cancer prostată, cancere ginecologice, cancere ale capului și gâtului, testare genetică, diagnosticare precoce al pacienților cu criterii de risc în patologia neurovasculoară etc)*

Exemple de acțiuni eligibile:

- Furnizarea de servicii medicale, cu accent pe:
  - *persoane din zona rurală*
  - *populație dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost, persoane cu venituri reduse, etc).*
- Măsuri suport pentru a viza persoane din zona rurală/ dezavantajate socio-economic/ vulnerabile *(ex. costuri de transport/ cazare necesare persoanelor pentru a beneficia de anumite servicii medicale specializate, costuri de consiliere și suport psihologic în grupuri etc.)*
- Măsuri de dezvoltare a capacității personalului implicat în implementarea măsurilor programului de screening, inclusiv personal servicii conexe și personal suport (ex. dezvoltare/ actualizare curriculum formare, evaluare competente/, certificare, etc)
- Măsuri de dezvoltare/ actualizare metodologii/ standarde/ ghiduri screening/ actualizarea de costuri etc.
- Activități logistică și organizare program de testare: costuri transport probe către laboratoare, cost distribuție materiale sanitare la centrele de recoltare transport și cazare

personal medical, costuri de invitare/reinvitare, costuri call center, costuri operare unități mobile etc.

- Campanii de informare/ conștientizare a grupului țintă
- Elaborare studii/ analize/ rapoarte/ monitorizare etc
- Măsuri de sprijin pentru asigurarea calității în screening
- Achiziții echipamente (în limita de crossfinancing)
- Măsuri de informatizare/ digitizare, inclusiv telemedicină
- Alte măsuri necesare implementării măsurilor de screening

Măsuri destinate creșterii capacității de îngrijire medicală a pacientului critic neonatal/ postneonatal

Exemple de acțiuni eligibile:

- Dezvoltarea centrelor regionale de instruire si derularea la nivel național de programe de instruire pentru pacientul critic **neonatal/ postneonatal**
- Măsuri de dezvoltare a abilităților și competențelor personalului implicat în implementarea măsurilor destinate pacientului critic neonatal/ postneonatal, inclusiv personal servicii conexe și personal suport (ex. dezvoltare/ actualizare curriculum formare, instruire periodică, evaluare competente/ certificare, etc.). Programele de formare ar putea viza incluiv aspecte legate de nutriția personalizată de precizie pentru pacientul critic prenatal/ neonatal/ postneonatal
- Investiții în amenajarea centrelor de instruire (în limita de crossfinancing)

Măsuri de diagnosticare precoce și/ sau tratament antenatal/ neonatal/ postnatal *(implementarea de programe de urmărire, îngrijire a sarcinii și diagnosticare destinate gravidei și copilului/ Screening antenatal/ fetal; implementarea programelor de screening/ prevenție și tratament pentru retinopatia de prematuritate; implementarea/ îmbunătățirea programului de screening/ prevenție și tratament pentru hipoacuzia neurosenzorială; implementarea de programe de diagnosticare neonatală pentru displazie congenitală; implementarea/ îmbunătățirea programelor de screening/ prevenție și tratament pentru malformații congenitale cardiace, diagnosticare sindroame metabolice congenitale, etc.)*

Exemple de acțiuni eligibile:

- furnizarea de servicii de diagnosticare/ tratament/ susținerea creării de programe de terapie specifice pentru diverse boli (rare)
- elaborarea de protocoale de screening/ diagnosticare precoce/ suport în implementarea protocoalelor de screening
- instrumente de sprijin care să faciliteze implementarea programelor
- înființare centru național/ centre regionale de screening/ centru de excelență
- măsuri de informare și creștere a gradului de conștientizare
- asigurarea tratamentului formelor severe
- măsuri de dezvoltare a capacității instituționale și a personalului implicat în implementarea măsurilor programelor de diagnosticare precoce și/ sau tratament, inclusiv personal servicii conexe și personal suport (ex. dezvoltare/ actualizare curriculum, instruire periodică în managementul programelor, evaluare competente/ certificare, asigurarea și controlul calității programelor, certificare servicii, monitorizare și evaluare a programelor, crearea de parteneriate, etc)

- Implementarea de metode moderne în medicina pediatrică
- alte măsuri necesare

Creşterea capacităţii de îngrijire medicală a pacienților cu boli rare – neurologie pediatrică

Exemple de acțiuni eligibile:

- Măsuri de dezvoltare a capacității personalului implicat în implementarea măsurilor destinate pacientilor pediatrici cu boli rare neruologice (ex. *dezvoltare/ actualizare curriculum formare, derulare sesiuni de formare, evaluare competente/ certificare, etc).* Programe de formare ar putea implica: sesiuni clasice, sesiuni cu puternică orientare practică (derularea de proceduri specific medicale sub îndrumare etc.), vizite de studii, etc
- Implementarea unui program de diagnosticare/ furnizare de terapii pentru pacienților cu bolilor rare – neurologie pediatrică
    - Furnizarea de servicii de diagnosticare cu aparatură imagistică ultramodernă (ex RMN, CT, angiograf etc.)
    - Măsuri de dezvoltare a capacității instituționale de a implementa programul de diagnosticare/furnizare terapii : ex. *instruire periodică în managementul programelor, asigurarea și controlul calității programului, certificare servicii, monitorizarea și evaluarea programelor, elaborare studii/ analize/ rapoarte/ monitorizare, crearea de parteneriate, etc.*
    - Măsuri de dezvoltare a abilităților și competențelor personalului implicat în implementarea programului de diagnosticare/furnizare terapii , inclusiv personal servicii conexe și personal suport *(ex. dezvoltare/ actualizare curriculum formare, instruire periodică, evaluare competente/ certificare, etc.)*
    - Măsuri de dezvoltare/ actualizare metodologii/ standarde/ ghiduri / actualizarea de costuri etc.
    - Activități logistică și organizare program de testare: costuri de invitare/ reinvitare, costuri call center, etc.
    - Derularea de campanii de informare/ conștientizare (accent pe pacienți/ aparținători)

Implementarea de programe de schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase, inclusiv implementarea de măsuri de prevenție (inclusiv sănătate orală în zone defavorizate sau greu accesibile și mintală)

Implementarea de măsuri destinate diagnosticării și tratamentului pacienților modificărilor de coloană și alte articulații (domeniu: ortopedie, ortopedie pediatrică, neurochirurgie etc)

Exemple de acțiuni eligibile:

- implementarea de programe de prevenție
- dezvoltarea capacității personalului implicat în măsurile de diagnosticare și tratament, (inclusiv e-learning si schimb de experiență) cu accent pe metode moderne de tratament
- elaborarea de studii, analize care să fundamenteze documentele de politici publice

Implementarea de programe/ măsuri destinate controlului infecțiilor asociate actului medical, cu accent pe: șefii de secții și epidemiologii de spitale, terapia inventivă, UPU, ORL, oftalmologie, chirurgie, gastroenterologie

Exemple de acțiuni eligibile:

- elaborarea de protocoale destinate controlului infecțiilor asociate actului medical
- dezvoltarea capacității personalului implicat în implementarea măsurilor (ex. sesiuni de instruire/ schimburi de experiență pentru decidenții din unitățile aferente pacientului critic (ex. șefii de secții), alte tipuri de măsuri etc.)
- măsuri de sprijin pentru unitățile pacientului critic în vederea elaborării unui plan de implementare măsuri destinate controlului infecțiilor asociate actului medical *(ex. vizite în unități unde au implementat măsuri similare, sprijin pear to pear etc.)*
- măsuri de informatizare în vederea monitorizării infecțiilor asociate actului medical la nivelul unităților sprijinite
- efectuarea de studii/ analize pentru îmbunătățirea supravegherii şi controlului infecțiilor controlului infecțiilor asociate actului medical

Măsuri pentru dezvoltarea capacității personalului, cu accent pe personalul:

- unităților aferente traseului pacientului critic (inclusiv pacient critic neonatologie),
- unităților bolilor transmisibile
- pregatirea personalului medical în interpretarea analizelor medicale în genetică

Exemple de acțiuni eligibile:

- dezvoltare/ actualizare curriculum,
- furnizarea de programe de formare
- evaluare competente/ certificare
- înființarea de centre de simulare instruire pentru personalul care oferă servicii medicale cu accent pe cele aferente pacientului critic

Măsuri destinate creșterii eficacității serviciilor de laborator

Exemple de acțiuni eligibile:

- elaborarea de instrumente suport (*ex. actualizarea ghidurilor, definițiilor de caz și/ sau procedurilor/ protocoalelor (conform necesităților și standardelor internaționale/ europene*)
- asigurarea competentelor necesare personalului medical și alt personal care va lucra cu infrastructura reabilitată

Sistemul național de transfuzii, inclusiv infrastructura de testare a sângelui și/ sau procesare a plasmei

Exemple de acțiuni eligibile:

- elaborarea de instrumente suport (*ex. îmbunătățirea cadrului legislativ/ normativ in concordanță cu cerințele directivelor europene in domeniu și a procedurilor de operare/ asistență tehnică pentru definirea cadrului strategic de reorganizare și optimizare a sistemului național de transfuzii; definirea instrumentelor de lucru (norme, proceduri),*
- inițierea procesului de autorizare a instituțiilor din sistemul transfuzional conform cerințelor comunitare

- creșterea capacității tehnice a resursei umane prin asigurarea competentelor necesare personalului medical si nemedical care va lucra cu infrastructura reabilitată, precum și prin dezvoltarea de instrumente și metodologii adecvate de pregătire

Remodelarea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor medicale în unitățile medicale

2.5. Prioritatea 5: Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

2.5.1. FEDR - SO (i) dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

(i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

- Cercetare și inovare prin implementarea de soluții cu relevanță publică[48] (ex.: atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității CD; crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale Programul Orizont Europa; constituirea/ promovarea de clustere având ca obiectiv principal dezvoltarea de mecanisme formale de transfer al rezultatelor cercetării în practica medicală)
- Adoptarea tehnologiilor medicale inovative si avansate (ex: value based technologies pentru metode de preventie, diagnostic multidisciplinat integrat, tratamente non- invazive, minim invazive si asistate robotic sau cu inteligenta artificiala) .
- Programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de vaccinuri, seruri și alte medicamente biologice (dezvoltarea infrastructurii, modernizarea, reluarea producției de vaccin și dezvoltarea de noi produse farmaceutice în Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino") – *operațiune de importanță strategică*. Tipuri de actiuni eligibile specifice acestei operatiuni din componenta de cercetare medicala:
  - Activități de cercetare pentru dezvoltarea de produse biologice profilactice și terapeutice inovative (vaccin gripal tetravalent, seruri terapeutice, alte vaccinuri virale și bacteriene, probiotice și suplimente alimentare naturale);
  - Activități de transfer tehnologic pentru candidații de produse biologice din ariile pilot;
  - Transferul tehnologic către unitățile de producție în vederea obținerii produsului finit;
  - Integrarea inteligenței artificiale ca parte a procesului de obținere a produsului inovativ;
  - Dezvoltarea platformei de studii preclinice pe animale de laborator și certificarea acesteia ca unitate în regim de bună practică de laborator (GLP);
  - Dezvoltarea structurii pentru stocarea materialului biologic (biobancă) în condiții de calitate și cu respectarea principiilor de etică.

- Cercetare în domeniul bolilor netransmisibile (ex. combaterea cancerului) – componenta inclusă în *operațiunea de importanță strategică dedicată.* Tipuri de actiuni eligibile specifice acestei operatiuni din componenta de cercetare medicala:
  - Dezvoltarea unui demonstrator, complet bazat pe laseri de mare putere și fascicul gamma de mare intensitate pentru producerea de noi radiofarmaceutice
  - Dezvoltarea unui demonstrator pentru protonoterapie/ hadronoterapie, complet bazat pe laseri de mare putere, care va combina într-un sistem unic, versatil, precizia spațială și

[48] dezvoltarea capacităţii sectorului public de a scana spaţiul tehnologiilor noi şi emergente şi de a solicita soluţii inovatoare de la operatorii CDI publici şi privaţi

expunerea rapidă la radiația ionizantă generată de laser susținute de o tehnică de imagistică cu raze X, de asemenea generată prin laser, cu sensibilitate de precizie foarte ridicată și doză mică de radiație.

- Realizarea unei infrastructuri de cercetare-dezvoltare în domeniul genomicii - componenta inclusă în *operațiunea de importanță strategică dedicată.* Tipuri de actiuni eligibile specifice acestei operatiuni din componenta de cercetare medicala:
  - proiectarea și execuția infrastructurii de cercetare-dezvoltare necesare
  - realizarea activităților de cercetare-dezvoltare și inovare în genomică, proteomică, transcriptomică, metabolomică, bioinformatică și biotehnologie
  - secvențierea întregului genom (WGS) și a ADN-ului mitocondrial (mtDNA) la pacienți și persoane sănătoase și stocarea datelor împreună cu datele fenotipice și clinice în vederea îmbunătățirii prevenției, diagnosticului și tratamentului patologiilor bolilor rare dar și comune; secvențierea întregului exom (WES); secvențierea ARN (RNA-seq) pentru studiul transcriptomului, a mecanismelor de modulare a expresiei genice și a miRNA.
  - platformă Big Data securizată, de mare capacitate, inclusiv computație cuantică și algoritmi specifici

angajarea cercetătorilor științifici, medici specialiști și a personalului indirect productiv.

2.6. Prioritatea 6: Digitalizarea sistemului medical

2.6.1. FEDR - OS (ii) Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

Digitalizare în sănătate

(ii) Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

- Redimensionarea și standardizarea sistemului informatic al CNAS - *operațiune de importanță strategică.* . Tipuri de actiuni eligibile specifice acestei operatiuni din componenta de digitalizare:
  - proiectarea și execuția infrastructurii-suport si a solutiilor informatice aferente (inclusiv dotari) pentru:
    - creșterea interoperabilității sistemelor ce compun Platforma Informatică a Asigurărilor de Sănătate
    - optimizarea fluxurilor de date, monitorizarea electronică a obiectivelor generale, obiectivelor specifice, activităților și indicatorilor de performanță asumați la nivelul CNAS/CAS/furnizor de servicii medicale
    - interoperabilitatea sistemelor informatice la nivelul administrației publice inter instituțional, utilizarea datelor organizaționale încrucișate și a resurselor existente la nivel national
  - asigurarea securității cibernetice a sistemelor din cadrul PIAS.
- Observatorul național pentru date în sănătate - *operațiune de importanță strategică*. Tipuri de actiuni eligibile specifice acestei operatiuni din componenta de digitalizare:
  - proiectarea și execuția infrastructurii-suport si a solutiilor informatice aferente (inclusiv dotari) pentru:

- actualizarea progresivă de informații, în funcție de nevoile de informații de sănătate identificate - diagnostic, tratament, evoluție, luarea deciziilor în situații de urgență etc
- Sistemul de prezentare care constă din mai multe sub-componente: Portal de sănătate (Portalul cetățenilor are ca scop funcționarea ca o poartă de comunicare și interacțiune cu sistemul sanitar), Sistem Administrativ și de Suport (în scopul monitorizării efective, al sprijinului sistemului informatic și al dezvoltării sale)
- Sistemul de Depozit al Metadatelor

o aplicații de telemedicină.

Dezvoltarea integrată a unor soluții de e-sănătate, cu anvergură națională, care să încorporeze standarde de interoperabilitate, pentru sarcini și funcții comune în sectorul sanitar, în special în domeniile vizate de operațiunile de importanță strategică (ex: *funcții legate de securitate, arhivare, schimbul de informații între unitățile de asistență medicală și între furnizorii de servicii medicale și comunitate; tele-medicină, inclusiv prin implementarea de soluții pentru tele-consultații, monitorizarea continuă și managementul pacienților*).

2.7. Prioritatea 7: Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament

2.7.1. FEDR - OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Investiții (*exemple de acțiuni eligibile: dotare/ modernizare/reabilitare/extindere)* **în infrastructura publică a:**

- unităților sanitare de transplant acreditate și a infrastructurii în domeniul terapiilor celulare inovative în hematologie *(ex. dezvoltarea unui centru de excelență în terapii celulare inovative în hematologie și transplant medular, unui centru de excelență în managementul complex al bolilor cronice hepatice/pancreatice și al cancerelor hepatobiliare/ pancreatice, unui centru de excelență în urologie și transplant renal etc.)*
- structurilor sanitare unde se realizează depistare, diagnosticare, tratare a pacienților oncologici *(ex. centrul de excelență în protonoterapie – acțiune inclusă în OIS tratament cancer).*

2.7.2. FSE+ - OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

A. Măsuri pentru implementarea operațiunilor în domeniul **cercetării medicale la toate nivelurile,** cu accent pe cele 3 operațiuni de importanță strategică: tratament cancere, geonomică, dezvoltarea capacității Institutului Cantacuzino (inclusiv pilotarea rezultatelor cercetării)

Exemple de acțiuni eligibile:

- derularea/ participarea la programe de formare profesională (ex. cursuri, schimburi de experiență, stagii de pregătire la nivel de master, PhD, Post Doc) și organizarea de evenimente de cooperare între partenerii implicați în proiectele de cercetare, inclusiv vizite de studii și schimburi de experiență

- pilotarea/ testarea celor mai bune practici de cercetare în domeniul medical în domeniile prioritare finanțate din POS
- alte măsuri necesare ex. *dezvoltare mecanisme instituționale*

B. Măsuri pentru facilitarea implementării operațiunilor care vizează **digitalizarea sistemului medical**

Exemple de acțiuni eligibile:

- dezvoltarea și implementarea unor mecanisme de coordonare
- crearea cadrului și implementarea de măsuri care să asigure utilizarea efectivă a tehnologiilor digitale în furnizarea de servicii medicale
- măsuri pentru dezvoltarea capacității furnizorilor de servicii și a beneficiarilor de servicii

C. Măsuri de formare/ specializare - **utilizare echipamente medicale inovative**

D. Utilizare de **metode moderne de investigare, intervenție, tratament** *(ex. terapii celulare inovative în hematologie și transplant medular, intervenția intrauterină (terapie fetală), managementul complex al bolilor cronice hepatice/pancreatice si al cancerelor hepatobiliare/ pancreatice, urologie și transplant renal etc)*

Exemple de acțiuni eligibile:

- *dezvoltarea de centre de formare*
- *derularea de programe de instruire, cu accent pe utilizarea abordărilor inovative*
- *sprijin în procesul de acreditare națională și internațională*
- *furnizarea în regim pilot a terapiilor inovative sprijinite/ furnizare de intervenții medicale inovative/ complxe, inclusiv cu implicare de specialiști internaționali*
- *alte măsuri necesare*

E. Asigurarea accesului universal la diagnostic și tratament de calitate, inclusiv la transplant de țesuturi și celule, conform standardelor internaționale

F. Dezvoltarea de programe/ module specifice și transersale de la nivelul universităților de medicină, care să permită perfecționarea sau reconversia profesională

G. Susținerea parteneriatelor dintre furnizorii de formare (de la nivelul învățământului terțiar) și instituțiile din domeniul medical, pentru dezvoltarea unor programe de formare continuă în domeniul medical și zonele conexe (competențe digitale, specializare inteligentă, etc.)

Pentru acest PO sunt eligbile doar unitati medicale publice si institutii de profil locale la sectiunile cu font rosu. Se propun fise de proiect

Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)

1. Programme strategy

Investițiile în oameni pentru asigurarea unui capital uman înalt calificat reprezintă cheia progresului economic durabil pe termen mediu și lung

2. Priorities

2.1. Prioritatea 1 - Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

2.1.1. (i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

1.i.1. Înființarea/ dezvoltarea de centre/cluburi de tineret la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități publice sau private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor, inclusiv activități cultural educative (consiliere deschisă și individuală pentru tineri, ateliere de lucru, de creativitate, dezvoltarea competențelor antreprenoriale și verzi, precum și de antreprenoriat social, a competențelor sociale, civice, instruire pentru utilizarea tehnologiei moderne, sesiuni de educație digitală, de management al carierei, de comunicare și muncă în echipă, pentru participare la instruiri în ocupații cerute pe piața muncii, informare privind drepturi și obligații pe piața muncii și interacțiunea cu instituții din domeniul muncii: ITM, AJOFM-uri etc.), inclusiv activităţi de promovare a acestora

1.i.2. Realizarea de către centrele/cluburile de tineret publice sau private sau de alți actori interesați a **unor rețele de lucrători de tineret**, selectați din rândul tinerilor și instruiți pentru furnizarea de servicii de outreach și activare a tinerilor și de înregistrare a acestora la furnizorii de servicii de ocupare publici sau privați, în vederea oferirii de servicii de ocupare.

1.i.3. Furnizarea de **pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor personalizate în funcție de profilul acestora**, cu accent pe tineri inactivi, șomeri și șomeri de lungă durată (consiliere, inclusiv antreprenorială și de antreprenoriat social, mediere, prime de ocupare, subvenții angajatori, formare profesională/ucenicii/stagii/internship-uri, evaluare de competențe, înscriere și susținere participare la programe de a doua șansă flexibile, inclusiv la module de pregătire profesională, furnizare servicii suport personalizate: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii - transport, masă etc., subvenționarea costurilor aferente obținerii permisului de șofer (pe diverse clase, în funcție de necesități), stimularea tinerilor pre-ocupare prin stagii scurte la diferiți angajatori pentru a lua contact cu domeniul respectiv de activitate, stimulare angajatori post-ucenicie, organizare la programe de tip „Tânăr voluntar”).

1.i.4. Activarea potențialului antreprenorial al tinerilor: formare competențe antreprenoriale, tutorat/ mentorat, asistență/ consiliere, role models, formare în management de proiect, inclusiv accesul la granturi pentru inițierea de noi afaceri (start-up) sau incubatoare de afaceri, asistență și consultanță post înființare.

1.i.5. Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme prin facilitarea accesului la

finanțare destinat IMM-urilor și acordarea de măsuri de acompaniament pentru finanțarea beneficiilor acordate tinerilor.

1.i.6. Stimularea întreprinderilor sociale de inserție pentru susținerea tinerilor cu accent pe inactivi, șomeri și șomeri de lungă durată prin acoperirea costurilor de calificare la locul de muncă, consiliere și orientare profesională, subvenționarea contractelor de muncă și plasarea pe piața muncii la finalul perioadei de sprijin, inclusiv cu acordarea de servicii de acompaniere socio-profesională și sociale.

2.2. Prioritatea 2 - Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară

2.2.1. (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți

2.v.1. Dezvoltarea și asigurarea calității sistemului de ÎETC, prin:

- elaborare și editare ghiduri cu bune practici pentru sprijinirea implementării noului curriculum, inclusiv a unor strategii didactice inovatoare;
- pilotarea și implementarea unor strategii de predare, inovatoare și eficace, în clustere;
- dezvoltarea unui cadru de asigurare a calității educației timpurii, prin definirea unor standarde minime privind spațiul educațional, dotările, activitatea psiho-pedagogică și activități le suport (ex. standarde privind îngrijirea. hrana copiilor, consilierea și serviciile medicale), precum și dezvoltarea de standarde ocupaționale pentru personalul IETC.
- realizare și implementare sistem de monitorizare a formării continue și a efectelor acesteia, prin raportare la progresul copiilor, îndeosebi la progresul copiilor din grupurile vulnerabile (cu dizabilități, de etnie romă, din mediul rural etc.)

2.v.2. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educațional prin: susținerea de acțiuni/ măsuri strategice la nivel local în vederea asigurării numărului de locuri necesar participării la IETC și/sau extindere servicii complementare (centre de joacă, ludoteci etc.), asigurarea materialelor educaționale (jocuri educative, cărți de colorat, caiete de lucru, plastilină, acuarele etc.), măsuri de acompaniere în funcție de nevoi pentru copiii care aparțin grupurilor vulnerabile (vouchere, îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, echipamente IT, decontare cheltuieli de masă și transport, obiecte de strict necesar contribuie direct la îmbunătățirea calității vieții), adaptarea serviciilor la nevoile copiilor cu dizabilități/ CES (accesibilizarea spații, achiziție soft-uri, echipamente și tehnici asistive etc.), programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții/ reprezentanții legali/ tutorii copiilor de vârstă antepreșcolară și preșcolară, cu focalizare pe părinții/ persoanele care au în grijă copiii provenind din grupuri vulnerabile etc.

NB Se va avea în vedere acordarea de granturi flexibile pentru unitățile IETC pentru a pune în aplicare programe moderne și pentru dotări adecvate. De asemenea, se vor avea în vedere parteneriatele, precum și implicarea actorilor relevanți de la nivel local.

2.v.3. Dezvoltarea sistemului de formare inițială și continuă a cadrelor didactice din ÎETC (inclusiv dezvoltarea mentoratului didactic), cu focalizare pe teme precum: dezvoltarea personală, dezvoltarea de abilități socio-emoționale, abilități digitale, competențe de gândire strategică, comunități care educă/ învață. Se vor avea în vedere: dezvoltarea de rute/trasee flexibile de formare, de dezvoltare profesională la nivel de unitate, programe de mentorat didactic în comunitățile vulnerabile, diversificarea și accesibilizarea oportunităților de formare/dezvoltare profesională pentru cadrele didactice și personalul suport care asigură educația copiilor cu dizabilități/CES în vederea individualizării învățării, acordare de burse pentru studenții/elevii care învață pentru o carieră în IETC etc.

2.3. Prioritatea 3 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

2.3.1. (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți

3.v.1. Operațiuni orizontale (pentru toate nivelurile de educație din învățământul preuniversitar, inclusiv educația antepreșcolară și preșcolară)

- **Aplicarea la nivelul unităților școlare a mecanismelor de monitorizare, avertizare, prevenire și combatere a fenomenelor de: a) abandon școlar și părăsire timpurie a școlii** și b)**discriminare și segregare școlară,** prin: informare și formare resurse umane din școală și comunitate pentru implementarea mecanismelor, campanii de conștientizare, asigurarea mediatorilor și consilierilor școlari, dezvoltare strategii locale pentru educație / planuri de acțiune la nivelul unităților școlare pentru implementarea mecanismelor; dezvoltare/implementare/actualizare instrumente de lucru și baze de date pentru colectarea consecventă a informațiilor; analiza, prelucrarea și utilizarea acestor date pentru planificarea intervențiilor și luarea deciziilor adecvate la condițiile specifice ale școlii/ comunității etc
- **Facilitarea transportului elevilor către/ de la unitățile școlare**, prin măsuri adaptate fiecărei comunități, respectiv elaborarea de planuri de intervenție și acordarea de sprijin financiar pentru aplicarea măsurilor, inclusiv asigurarea resursei umane și a finanțării costurilor operaționale și de mentenanță ale mijloacelor de transport;
- **Îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale (CES)**

Tipuri de sub-acțiuni:

- dezvoltare/achiziție de resurse educaționale și materiale suport pentru predare-învățare-evaluare care să sprijine centrarea pe elev și un demers didactic incluziv, inclusiv prin achiziția de soft-uri, echipamente și tehnici asistive și alte mijloace de învățare adaptate diferitelor categorii de dizabilitate/nevoi pentru copiii/ elevii/ tinerii cu dizabilități/CES;
- accesibilizarea clădirilor/spațiilor unităților de învățământ pentru a asigura accesul persoanelor cu dizabilități/CES la educație în comunitățile în care trăiesc;

- adaptarea platformelor educaţionale existente şi dezvoltarea de noi platforme educaţionale, astfel încât să poată fi utilizate de copiii cu dizabilităţi şi cerinţe educaţionale speciale;
- măsuri privind susţinerea şi dezvoltarea unei reţele de ateliere protejate destinate copiilor cu dizabilităţi sau CES

- **Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare privind participarea la educație, educația incluzivă** prin derularea de programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții/ reprezentanții legali/ tutorii copiilor și tinerilor din învățământul preuniversitar, cu focalizare pe părinții/ persoanele care au în grijă copiii provenind din grupuri vulnerabile, campanii de conștientizare derulate la nivelul actorilor educaționali și a opiniei publice, în general, cu privire la importanța educației, rolul acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului.

- **Organizarea unor oportunități variate de dezvoltare profesională pentru personalul didactic, în vederea asigurării unui sistem de educație incluziv**

Tipuri de sub-acțiuni:

- formare (inițială și continuă), peer learning, rețele profesionale și mentorat, comunități de învățare tematice, inclusiv prin furnizarea unor materiale suport pentru predare-învățare-evaluare, inclusiv pentru dezvoltarea competențelor digitale;
- dezvoltare programe de formare continuă pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării (adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor, inclusiv la nevoile copiilor cu dizabilități/ CES (inclusiv cursuri de formare destinate cadrelor didactice, profesorilor de sprijin sau mediatorilor școlari în utilizarea limbajului mimico-gestual, în vederea abordării copiilor cu dizabilităţi auditive), mecanisme de lucru online, revizuirea/adaptarea sistemului de evaluare), dezvoltarea competențelor cadrelor didactice pentru valorificarea în plan educațional a contextelor nonformale și informale etc.;
- formarea personalului didactic în domeniul egalității de șanse, non-discriminării, managementul diversității (cu accent pe recunoașterea elementelor care țin de rasism, antisemitism, sexism, homofobie, clasism sau prejudecăți legate de statutul social, ori intoleranță religioasă/ libertate de conștiință, dizabilitate sau boală cronică, vârstă și alte motive protejate de legislația europeană); elemente de recunoaștere și combatere a discursului urii;
- formarea cadrelor didactice în vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării, dezvoltarea de rețele profesionale, schimburi de experiență și comunități de învățare tematice ale profesorilor
- programe de mentorat didactic în comunitățile vulnerabile, inclusiv cele cu populație roma (granturi județene).
- formarea personalului implicat în managementul unităților de învățământ (inclusiv prin schimburi de experiență) în domeniul educației incluzive de calitate.
- stimularea cadrelor didactice pentru activarea și obținerea de rezultate îmbunătățite în cadrul școlilor din mediile defavorizate

NB *Implementarea planurilor de intervenție specifice dezvoltate pentru operaționalizarea mecanismelor se va face prin acordarea de granturi la nivelul unităților școlare care au persoane în situație de risc de abandon școlar sau părăsire timpurie a școlii în parteneriat sau organizațiilor neguvernamentale care furnizează servicii în sprijinul copiilor/elevilor/tinerilor din această categorie. În funcție de nevoile identificate la nivelul planurilor de intervenție specifice, se vor avea în vedere atât acțiunile orizontale cât și cele specifice pe niveluri educaționale.*

3.v.3. Intervenții pentru învățământul primar și secundar (gimnazial și liceal)

- **Dezvoltarea/extinderea și creșterea calității programului „școală după școală" (SDS), complementar cu programul „masă caldă"**

Tipuri de sub-acțiuni:

- creșterea calității programului SDS prin: elaborare și furnizare resurse de învățare, inclusiv RED; promovare instrumente de monitorizare și evaluare SDS; elaborare studii și analize care să identifice noi măsuri ameliorative pentru programele SDS
- sprijinirea școlilor cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ, prin organizare și finanțare de scheme de granturi;
- asigurarea serviciilor educaționale în cadrul programului SDS: educație remedială pentru dezvoltarea competențelor cheie și asigurarea succesului școlar, activități de sprijin individual și de grup (inclusiv consiliere, dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching, educație pentru dezvoltare durabilă etc.); activități recreative și de socializare; peer learning și peer mentoring/ activități de învățare colegială și de mentorat colegial, la nivelul elevilor;
- asigurarea personalului didactic și de ingrijire, precum și a spatiilor pentru realizarea procesului educational, a celor destinate somnului și/sau a servirii mesei;
- sprijinirea parteneriatelor dintre unitățile de învățământ și mediul privat pentru organizarea și diversificarea ofertei de optionale;

- **Măsuri de sprijin pentru revenirea în sistemul de învățământ, pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor la un nivel superior de educație**, în special pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, inclusiv romi.

Tipuri de sub-acțiuni:

- organizarea și finanțarea orelor/programelor remediale și a măsurilor de suport individual și de grup (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching, abilități digitale, educație pentru dezvoltare durabilă etc.), pentru dezvoltare competențe cheie, în vederea asigurării succesului școlar - sprijin prin măsuri integrate, pentru școli cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ, inclusiv prin organizare și finanțare scheme de granturi;
- asigurarea accesului elevilor la o varietate de activități și servicii de consiliere și orientare profesională, pentru dezvoltare personală, înzestrare cu competențe necesare pentru un management eficient al propriei persoane/parcurs educațional/carieră;
- organizarea și finanțarea de programe de sprijin individualizat, pentru asigurarea oportunităților egale pentru copiii expuși riscului de abandon școlar, inclusiv prin aplicarea datelor de cercetare și generalizarea bunelor practici;
- măsuri de sprijin financiar pentru asigurarea participării la educație a elevilor proveniți din grupuri dezavantajate, zone izolate sau segregate rezidențial (costuri cu internatul, inclusiv asigurarea resursei umane și finanțarea mentenanței internatului, masa, transport, materiale educaționale, burse etc.);
- program national/ regional/ local de susținere a tranziției de la gimnaziu la învățământul secundar superior, care să includă pachete de sprijin individualizat pentru copiii identificați la risc și care să înceapă cel puțin din clasa a VII-a și să fie extins până cel puțin în clasa a X-a.

- **Dezvoltarea și extinderea Programului „A doua șansă" (ADS)**, pentru facilitarea finalizării învățământului obligatoriu, de către persoanele care au părăsit timpuriu școala.

Tipuri de sub-acțiuni:

- informare, consiliere și orientare potențiali beneficiari, pentru conștientizarea beneficiilor și optarea informată pentru participarea la Program;
- înscriere și participare la programe ADS flexibile, inclusiv diversificarea modulelor de pregătire profesională și a formelor de organizare a activităților de învățare (de exemplu, online);
- furnizare servicii suport personalizate pentru susținerea participării la programul ADS, pentru diminuarea riscului de părăsire a programului înainte de finalizare (de ex. servicii de transport/decontare transport, asigurare hrană, servicii de îngrijire pentru persoane dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medicale, materiale educaționale, sprijin material pentru situații de urgență etc.);
- informare, consiliere și orientare școlară și profesională a cursanților, pentru identificarea realistă a alternativelor de acțiune la finalizarea programului ADS: continuare studii, continuare pregătire în sistemul de formare profesională a adulților, ocupare loc de muncă etc.;

3.v.4. Intervenții pentru învățământul terțiar

- **Măsuri de prevenire și combatere a abandonului universitar pentru grupurile dezavantajate/ subreprezentate de studenți**

Tipuri de sub-acțiuni:

- sprijin pentru studenții cu risc de abandon (burse sociale, facilitarea participării la burse ale locurilor de muncă, acordarea unor pachete de sprijin: cazare și masă gratuite, decontare transport etc.);
- sustinerea unor activități specifice în cadrul centrelor de consiliere și orientare în carieră (sesiuni, tabere, training-uri, workshop-uri, etc)
- servicii de consiliere relevante, mentorat, inclusiv cu studenti voluntari din ani mai mari, tutoriat;
- granturi pentru universități pentru dezvoltarea capacității de sprijinire a studenților cu risc de abandon prin operaționalizarea mecanismelor instituționale de monitorizare a nevoilor studenților în cadrul centrelor de consiliere și orientare profesională, precum și acordarea serviciilor de sprijin studenților.

- **Măsuri de sprijin în vederea creșterii accesului la studii universitare**

Tipuri de sub-acțiuni:

- acordarea de granturi la nivelul școlilor pentru: organizarea unor programe dedicate de pregătire și facilitare a tranzitiei la învățământul superior cu posibilitatea de a identifica copiii la risc de a nu finaliza cu absolvirea examenului de bacalaureat și susținerea acestora cu programe remediale și de suport, programe adecvate de suport educațional și social; inclusiv prin parteneriate pentru oferire servicii educaționale adaptate categoriilor de elevi în risc, între licee, universități și alți actori relevanți pentru sistemul de educație;
- implementare sistem de stimulare a universităților pentru a realiza acțiuni specifice în vederea atragerii elevilor din grupuri defavorizate (caravane, cursuri demonstrative în școlile din mediul rural, materiale de informare cu privire la facilitățile sociale pentru studenți etc.)

sprijinirea inițiativelor de accesibilizare a universităților, inclusiv prin achiziția de echipamente IT și dezvoltarea de instrumente specifice pentru admiterea studenților cu dizabilități la programele universitare (ghid de admitere, plaftormă online etc).

2.4. Prioritatea 4 - Creșterea calității ofertei de educație si formare profesională pentru asigurarea echității sistemului si o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

2.4.1. (iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

4.iv.1. Operațiuni orizontale

- **Dezvoltare de resurse educaționale deschise (RED)** și alte resurse moderne de învățare pentru elevi, studenți, profesori și echipele manageriale, cu ajutorul noilor tehnologii, inclusiv pentru elevii/studenții din grupuri vulnerabile (elevi/studenți cu dizabilități/ CES, elevi/studenți care provin din medii dezavantajate socio-economic, elevi/studenți romi etc.)
- **Pilotarea unui mecanism eficient de recunoaștere a rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale** (recunoașterea competențelor dobândite în aceste contexte), pentru o mai bună integrare pe piața muncii.
- **Măsuri privind asigurarea calității educației pentru toți, în corelație cu dinamica pieței muncii** (schimbări tehnologice și structurale, digitale etc.) și societății

Tipuri de acțiuni:

- elaborarea/ revizuirea standardelor de calitate în educație și formare (pentru creșterea calității și o mai bună adaptare la evoluțiile înregistrate pe piața muncii);
- creșterea relevanței, dezvoltării și adaptării permanente a curriculumului național la nevoia de competențe a pieței muncii, la provocările progresului tehnologic, la nevoia societății, precum și la nevoile de învățare ale elevilor;
- acordarea de granturi la nivelul școlilor pentru dezvoltarea și aplicarea de mecanisme dedicate de monitorizare si evaluare a calității și a caracterului incluziv al educației și formării profesionale (inclusiv prin: creșterea relevanței autoevaluării, a evaluării externe, implicarea în procesul de monitorizare și evaluare a factorilor interesați - elevi, părinți, cadre didactice, reprezentanți ai comunității - și colectarea feedback-ului acestora)
- dezvoltarea și finanțarea măsurilor de suport în vederea asigurării formării/ dezvoltării competențelor, inclusiv a celor transversale și a asigurării succesului școlar (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching, educație pentru dezvoltare durabilă, educație pentru patrimoniu etc.);
- programe de formare inițială și continuă a personalului didactic (inclusiv prin programe de conversie/reconversie profesională), cu accent pe didactica specialității, dobândirea competențelor lingvistice/ digitale/ antreprenoriale, a competențelor specifice și transversale;

- **Facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație,** în acord cu interesele **elevilor/studenților**, cât și cu nevoile pieței muncii

Tipuri de acțiuni:

- dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere și orientare profesională oferite de CJRAE/ CMBRAE/ Centrele de orientare si consiliere (formarea personalului, asigurarea dotărilor/ echipamentelor, bateriilor de teste, softurilor, platformelor digitale și a altor materiale necesare, diversificarea serviciilor oferite, etc);
- cooptarea angajatorilor, partenerilor sociali si organizațiilor nonguvernamentale, în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, precum și implicarea

rețelelor alumni în vederea facilitării accesului pe piaţa muncii a noilor absolvenți şi a monitorizării integrării acestora pe piața muncii;

- dezvoltarea și furnizarea serviciilor de informare, consiliere, coaching individual, îndrumare și evaluări vocaționale pentru elevii și familiile acestora (părinți, tutori), pentru o realistă identificare a intereselor și ariilor de performanță ale elevilor, a opțiunilor de continuare a studiilor și a planului de carieră, pentru asigurarea relevanței pregătirii socio-profesionale.

- **Identificarea, sprijinirea si promovarea copiilor cu abilități înalte**: desfășurarea de activități de scouting/ identificare de copii cu abilități înalte, susținerea echipelor/centrelor educaționale de excelență, cercetare și inovare dedicate descoperirii și dezvoltării abilităților copiilor cu potențial înalt; formare mentori în educație de excelență, dezvoltare/aplicare modele de instruire personalizată care să asigure dezvoltarea inteligentă a copiilor și tinerilor cu potențial înalt; încurajarea și finanțarea unor proiecte unice și inovative, măsuri de acompaniament stimulativ: tabere si excursii cu scop educativ (seminarii tematice, vizite la muzee, spectacole etc), susținerea participării la diverse activitati artistice (dans, muzica, pictura, teatru etc.), inclusiv burse de excelență și sprijin material (rechizite, îmbrăcăminte etc), burse pentru studii care valorifică talente.

- **Sprijinirea mobilității internaționale de tip Erasmus+** prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+, pentru instituțiile cu acreditare, în scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională

- **Creșterea gradului de bună guvernare a instituțiilor de învățământ** (preuniversitar și superior) **și de participare a elevilor și studenților în procesele decizionale**

Tipuri de sub-acțiuni:

- Dezvoltarea unei culturi a transparenței în unitățile de învățământ;
- Eficientizarea managementului unităților de învățământ (elaborarea unei strategii privind eficientizarea managementului; dezvoltarea unor programe de formare profesională continuă a cadrelor didactice cu funcții de conducere, îndrumare și control; pilotarea unor sisteme noi de management școlar și universitar, precum și elaborarea ulterioară a unor ghiduri de bună practică; dezvoltarea de parteneriate între unități de învățământ și agenți economici, organizații publice și private);
- Dezvoltarea formelor asociative ale elevilor și studenților, în vederea creșterii gradului de implicare a elevilor și studenților în procesele de luare a deciziilor la nivel central, local, precum și în instituțiile de învățamânt;

4.iv.2. Intervenții pentru învățământul primar și secundar (gimnazial și liceal)

- **Măsuri privind flexibilizarea și diversificarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor**

Tipuri de acțiuni:

- dezvoltare/ revizuire/ diversificare curriculum la decizia școlii (inclusiv materiale suport pentru implementare și evaluare) și a curiculumului bazat pe competențe, cu implicarea activa a elevilor/părinților/ reprezentanților legali/ tutorilor;
- dezvoltare parteneriate între unități de învățământ și agenți economici/ organizații publice și private relevante,
- elaborarea de ghiduri metodologice, în contextul predării – învățării – evaluării centrate pe competențe, care să integreze învățarea față în față cu învățarea online/la distanță
- crearea și/sau furnizarea suportului necesar (materiale educaționale, cursuri, softuri educaționale, echipamente, dotarea unităților școlare cu sisteme de teleșcoală și învățământ deschis la distanță etc.), pentru dezvoltarea și evaluarea competențelor cheie

ale elevilor (în mod particular a competențelor digitale și antreprenoriale), pentru asigurarea premiselor formării profesionale în acord cu cerințele și tendințele manifestate în societatea contemporană.

4. iv.3. Intervenții pentru învățământul terțiar

- **Promovarea dezvoltării programelor de studii de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii**

Tipuri de acțiuni:

- programe de dezvoltare a competențelor studenților, conform nevoilor pieței muncii;
- programe de dezvoltare a competențelor antreprenoriale (întreprinderi simulate, târguri IS, programe antreprenoriale în acord cu cerințele pieței și cu cele ale studenților, etc);
- granturi pentru finanțarea unor scheme de antreprenoriat (de tipul start-up students);
- încheierea unor parteneriate sustenabile cu sectorul privat pentru facilitarea tranziției de la educație la un loc de muncă, prin instituirea unui sistem funcțional de stagii de practică la potențiali angajatori, programe de internship/ programe de învățare la locul de muncă etc., adresate studenților și cursanților colegiilor organizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior (ISCED 4-7), inclusiv prin încurajarea implicării angajatorilor în programe de învățare la locul de muncă;

- **Dezvoltarea și implementarea unor programe universitare,** la solicitarea agenților economici, organizatiilor de CDI, **pentru adaptarea ofertei universităților la solicitările pieței muncii**

Tipuri de acțiuni:

- dezvoltarea programelor de masterat aplicate/masterat didactic, doctorate profesionale, școli doctorale interdisciplinare inclusiv în domeniile de specializare inteligentă;
- adaptarea ofertelor educaționale postuniversitare (programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă și programe postuniversitare de perfecționare) la solicitările pieței muncii, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă;
- desfășurarea de programe de formare, în parteneriat cu agenți economici locali sau regionali și organizații de CDI, în baza unor nevoi identificate în piața muncii;
- atragerea de studenți/doctoranzi/postdoctoranzi în domeniile relevante pentru piața muncii, prin diverse mecanisme: burse, susținere mobilități etc, inclusiv prin sinergii cu programul Orizont Europa-MSCA (burse individuale Marie Sklodowska-Curie);
- susținerea excelenței, prin oferirea de burse doctorale și postdoctorale în domeniile de specializare inteligentă;
- dezvoltarea de cursuri deschise, online, platforme e-learning pentru competențe cerute de către piața muncii.

- **Implementarea unui program pentru internaționalizarea învățământului superior**, în vederea creșterii calității, eficienței și relevanței acestuia

Tipuri de acțiuni:

- sprijinirea atragerii de studenți din străinătate, în special în domeniile în care România are lipsă de specialiști;

granturi pentru instituțiile de învățământ superior membre ale rețelelor de universități europene/universități care doresc să acceadă la astfel de rețele (mobilități studenți, proiecte colaborative privind dezvoltarea relațiilor cu mediul economic, programe cu dublă specializare/programe în cotutelă „joint degree", proiecte „twining", etc).

2.5. Prioritatea 5 - Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

2.5.1. (iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

5.iv.1.Generalizarea implementării mecanismului de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem

Tipuri de sub-acțiuni:

- formarea actorilor relevanți, care contribuie la implementarea mecanismului, de la nivel regional/ județean/ local;
- colectarea permanentă și consecventă a datelor; dezvoltarea și gestionarea bazei de date electronice a contractelor de parteneriat în ÎPT/ contractelor individuale de pregătire practică a elevilor, la operatorii economici, pentru fundamentarea deciziilor privind actualizări/modificări legislative/ metodologice și a unor măsuri de îmbunătățire a relațiilor parteneriale).

5.iv.2. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de asigurare și monitorizare a calității învățării la locul de muncă (WBL), pentru asigurarea calității programelor de pregătire practică ale elevilor

Tipuri de sub-acțiuni:

- formarea monitorilor de calitate;
- dezvoltarea și operaționalizarea instrumentelor specifice**;**
- formarea personalului didactic din IPT, ISJ și al operatorilor economici pentru asigurarea calității învățării la locul de muncă;
- vizite de monitorizare a calității învățării la locul de muncă, la operatorii economici parteneri ai unităților de învățământ care furnizează componenta de învățare la locul de muncă;
- elaborarea unui Ghid pentru personalul implicat în asigurarea monitorizării calității învățării la locul de muncă, în companiile partenere;
- dezvoltarea și implementarea unei metodologii de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor din învățământul dual care să asigure spațiile, tehnologiile și personalul calificat, pe principalele sectoare/zone cu necesități și capacități în domeniu;

5.iv.3. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de certificare a rezultatelor învățării din formarea profesională inițială, relevant pentru piața muncii, prin implicarea mediului de afaceri și partenerilor sociali, în vederea creșterii relevanței certificării calificărilor profesionale a elevilor, pentru piața muncii

Tipuri de sub-acțiuni:

- formarea personalului didactic, al ISJ, al operatorilor economici, pentru asigurarea calității evaluării rezultatelor învățării**;**
- elaborarea unui Ghid pentru evaluarea rezultatelor învățării, în vederea certificării calificării profesionale;
- asigurarea resurselor materiale necesare certificării calificărilor profesionale.

5.iv.4. Creșterea calității și a validității proceselor de predare-învățare-evaluare în ÎPT

Tipuri de sub-acțiuni:

- stagii de formare pentru dezvoltarea caracterului practic – aplicativ al disciplinelor/modulelor;
- extinderea sistemului de colaborare a personalului didactic în cadrul rețelelor parteneriale între școlile din IPT;

- dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională inițială**,** ducând inclusiv la creșterea atractivității IPT.

5.iv.5. Dezvoltarea si implementarea unui mecanism de recunoaștere a rezultatelor învățării din învățământul secundar în învățământul terţiar non universitar, pentru flexibilizarea traseelor de formare profesională a elevilor și facilitarea accesului pe piața muncii

5.iv.6. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor, studenților și personalului didactic din ÎPT, în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile

Tipuri de sub-acțiuni:

- dezvoltarea/ revizuirea de calificări, cu accent pe calificări noi pentru specializări din domenii de înaltă tehnologie și competitivitate (de ex. IT&C, inteligență artificială, robotica, 3D printing, etc.), care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde;
- formarea cadrelor didactice pentru actualizarea competențelor profesionale în raport cu realitățile tehnologice ale operatorilor economici, precum și formarea tutorilor desemnați din partea operatorilor economici, pentru dezvoltarea competențelor pedagogice, didactice și metodice, în lucru cu elevii și studenții;
- formarea personalului didactic asociat (specialiști din partea operatorilor economici, care urmează module de formare pe teme de metodica și didactica specialității);
- formarea managementului din unitățile de învățământ profesional și tehnic, în marketingul ÎPT, relaționare cu piața muncii, management financiar și atragere de resurse etc., organizarea de workshop-uri pentru dobândirea de competențe cheie de planificare strategică instituțională pentru elaborarea obiectivelor, a țintelor strategice, a acțiunilor și a rezultatelor cât și pentru identificarea, monitorizarea și elaborarea strategiilor integrate de evaluare a îndeplinirii obiectivelor.;
- finanțarea stagiilor de practică, pentru sprijinirea dezvoltării competențelor profesionale ale elevilor și studenților;
- formarea personalului didactic din ÎPT, în domeniul dezvoltării integrate a competențelor transversale, cu accent pe cele antreprenoriale, digitale;
- dezvoltarea/ implementarea programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale ale elevilor și studenților;
- organizarea de târguri ale firmelor de exercițiu, și concursuri antreprenoriale (precum competiţa *Business Plan* și certificarea *Marca de calitate*) bazate pe proiecte cu aplicare practică, în colaborare cu agenții economici;
- elaborarea standardelor de dotare a unităților de învățământ în raport cu standardele aferente calificării pentru o formare profesională de calitate;
- îmbunătățirea infrastructurii formării profesionale inițiale și dotarea, printr-un program național a „atelierelor școală” cu mijloace didactice și echipamente, în concordanță cu standarde de dotare pentru calificările din formarea profesională inițială, pentru facilitarea dobândirii de către elevi a competențelor solicitate de piața muncii;
- sprijinirea operatorilor economici care furnizează componenta de învățare la locul de muncă pentru asigurarea spațiilor și tehnologiilor adecvate „atelierelor școală”, precum și a personalului calificat în domeniu, prin finantarea costurilor asociate organizării participării elevilor la învățarea la locul de muncă;
- dezvoltarea de auxiliare curriculare în format digital (softuri educaționale, resurse educaționale deschise), împreună cu mediul economic și partenerii sociali).

- elaborarea de ghiduri metodologice, în contextul predarii – învățării – evaluării la distanță, centrate pe competențe , care să integreze învățarea față în față cu învățarea online/la distanță

5.iv.6. Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE, inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere, diriginți), **pentru îmbunătățirea accesului informat la programe de educație și formare profesională**, în acord atât cu interesele elevilor cât și cu nevoile pieței muncii, cu implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale.

5.iv.7 Dezvoltarea de programe de ÎPT de nivel terțiar, derulate în regim dual pentru calificările profesionale de nivel 4 și 5.

- dezvoltarea unei metodologii privind organizarea de programe de educație profesionale în regim dual de nivel terțiar, inclusiv o procedură de admitere integrată.
- formarea cadrelor didactice și a tutorilor din cadrul operatorilor economici. pentru a permite derularea de programe de IPT la nivel terțiar.

asigurarea de burse pentru studenții din cadrul programelor de ÎPT de nivel terțiar în primii ani de derulare

2.5.2. (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți

5.v.1.Acordarea de sprijin financiar pentru cazare, masă și transport, pentru elevii din grupuri sau medii defavorizate (aparținând etniei romă, persoanelor cu dizabilități sau deficiențe sau din mediul rural etc.), **pentru creşterea participării şi facilitarea accesului la programele de formare profesională**

5.v.2 Măsuri pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii la nivelul ÎPT

Tipuri de acțiuni:

- identificarea nevoilor educaționale specifice ale elevilor din grupurile vulnerabile și centrarea pe elev a demersului educațional;
- formarea personalului didactic pentru individualizarea învățării și utilizarea de tehnici didactice inovative, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate/cu dizabilități;
- extinderea/ generalizarea intervențiilor complementare de sprijin, pentru elevii din grupuri vulnerabile (programe de sprijin individualizat).

5.v.3. Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (inclusiv pentru persoane care au în grijă copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate), pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii.

Tipuri de sub-acțiuni:

- acțiuni de informare-conștientizare, desfășurate în rândul:
  a) actorilor educaționali cu privire la necesitatea deschiderii sistemului către grupurile vulnerabile și extinderii/ generalizării intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile și

b) întregii societăți cu privire la importanța educației, a rolului acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică, servicii de consiliere, educație parentală).

5.v.4. Dezvoltarea de programe remediale în vederea sprijinirii **elevilor din clasa a IX-a, pentru creșterea nivelului de competență în citit, matematică şi științe**:

Tipuri de sub-acțiuni:

- dezvoltarea de Resurse Educationale Deschise pentru elevii cu competențe scăzute în citit, matematică şi științe;
- dezvoltarea unui ghid de bune practici pentru cadre didactice pentru dezvoltarea competențelor cheie în educație remedială, literație, numerație
- asigurarea condițiilor suport necesare pentru derularea programelor remediale (masă caldă, transport pentru elevi, materiale didactice, etc.

5.v.5. Asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile acreditate, **în scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională** (sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru ÎPT)

2.6. Prioritatea 6 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

2.6.1. (i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

6.i.1. Furnizarea serviciilor de identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupuri dezavantajate în vederea facilitării accesului pe piața muncii, în complementaritate cu serviciile de management de caz acordate pentru comunitățile marginalizate finanțate prin Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială, inclusiv campanii de informare cu privire la beneficiiile oferite de înregistrarea ca persoană în căutarea unui loc de muncă, de obținerea unei calificări profesionale și/sau a unui loc de muncă.

6.i.2 Furnizarea de pachete prestabilite de măsuri de ocupare în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii, urmare a rezultatului profilării, prin:

- servicii personalizate de informare, consiliere și orientare (management de caz);
- servicii de sprijin în găsirea unui loc de muncă/ mediere/ integrare pe piața muncii/activare;
- programe de formare profesională/ ucenicie la locul de muncă/ stagii/ alte programe de pregătire (a doua șansă, alfabetizare etc.) în vederea îmbunătățirii nivelului de competențe;
- servicii de evaluare și certificare a competențelor obținute în contexte informale sau nonformale;
- furnizarea de servicii de acompaniere socio-profesională, alături de cele de ocupare, pentru categorii de persoane dezavantajate în piața muncii;
- măsuri de dezvoltare de competențe necesare inserției pe piața muncii pentru sportivii la final de carieră, care nu au nicio altă ocupație/meserie certificată
- pachete de măsuri pentru stimularea mobilității, inclusiv pentru relocare
- acordarea de granturi furnizorilor de servicii suport de integrare pe piața muncii dimensionate în funcție de perioada pentru care persoana rămâne ocupată (cel puțin 6 /12 luni după semnarea unui contract de muncă);

6.i.3 Finanțarea de intervenții integrate în zone cu deficit de forță de muncă și migrație sezonieră, care să cuprindă printre altele și următoarele acțiuni:

- identificarea dimensiunii fenomenului de deficit de forță de muncă și migrație sezonieră prin inițierea de studii;
- identificarea persoanelor care se supun migrației sezoniere și a celor ocupate în agricultura de subzistență, motivarea acestora prin acțiuni specifice;
- proiectarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor în parteneriat cu comunitate locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori, etc), inclusiv cu diaspora în perspectiva migrației de întoarcere;

furnizarea de pachete de măsuri adaptate conform acțiunii 5.i.2.

2.6.2 (iii) Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată, inclusiv prin facilitarea accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate într-o situaţie de dependenţă

6.iii.2. Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie

2.6.3. (iii bis) Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

6.iiibis.1. Măsuri de sprijin pentru păstrarea locurilor de muncă în activitățile /sectoarele economice afectate de probleme sistemice generalizate (ex. pandemia COVID – 19):

- sprijin pentru persoanele care se află în șomaj tehnic ca urmare a declarării situațiilor de urgență/alertă (ex. pandemia COVID – 19), inclusiv subvenții;
- sprijin pentru întreprinderile a căror activitate este afectată direct/indirect ca urmare a declarării situațiilor de urgență /alertă (ex. pandemia COVID – 19), inclusiv subvenții;
- subvenții acordate profesioniștilor și celor care au încheiate convenții individuale de muncă în cazul reducerii activității Ex. programe de muncă redusă sau programe flexibile de muncă de tipul „Kurzarbeit”)
- facilitarea procesului de outplacement, respectiv tranziția către noi locuri de muncă a lucrătorilor care urmează să fie disponibilizați/ concediați, inclusiv prin programe de formare care să asigure reconversia profesională, coaching individual, îndrumare și evaluări vocaționale în perioadele de tranziție în carieră, care să susțină alegerea corectă a unui nou parcurs profesional și efectuarea unui plan de carieră.
- sprijin pentru participarea la programe de formare care vizează îmbunătățirea abilităţilor de bază şi transversale, a competențelor antreprenoriale, precum și evaluarea și certificarea competențelor obținute în contexte informale sau nonformale;
- sprijin pentru îmbunătățirea activității de management al resurselor umane în companii (ex. practici pentru integrarea/ adaptarea noilor angajați la locul de muncă, mecanisme de planificare prospectivă a ocupării forţei de muncă şi a competenţelor etc);

6.iiibis.2. Măsuri active de ocupare pentru persoanele care urmează să fie disponibilizate/ concediate prin măsuri de outplacement, precum: consiliere/ orientare/ couching în vederea identificării celor mai bune soluții cu privire la parcursul profesional, programe de reconversie profesională/ de formare, plasare pe piața muncii etc.

6.iiibis.3. Sprijinirea angajatorilor în general și în mod special a celor de tip IMM, pentru crearea unor condiții de muncă adaptate menite să le asigure lucrătorilor confortul fizic, psihic şi social și pentru reducerea absenteismului:

- Dezvoltarea de instrumente pentru adaptarea muncii și a mediului de lucru, inclusiv pentru nevoile lucrătorilor vârstnici sau pentru prevenirea îmbolnăvirilor;
- Introducerea unor modele inovatoare de organizare a muncii, productive și „verzi" în întreprinderi, practici care să asigure sănătatea și securitatea la locul de muncă, care îmbunătățesc statutul profesional și de sănătate al angajaților, care asigură un tratament egal la locul de muncă, inclusiv pentru nevoile lucrătorilor vârstnici.

6.iiibis.4. Campanii de promovare pentru conștientizarea angajatorilor și lucrătorilor cu privire la rolul activităților de SSM, în contextul apariției noilor forme de muncă, fenomenului îmbătrânirii forței de muncă, riscurilor noi și emergente și prevenirii accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

6.iiibis.5. Finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici de peste 60 de ani în programe de tip shadow/ tutelă/ tutoriat/ mentorat pentru formarea și integrarea lucrătorilor noi.

2.7. Prioritatea 7 - Antreprenoriat și economie socială

2.7.1. (i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale

7.i.1 Dezvoltarea unor structuri colaborative/ participative, cu rol în: promovarea, sensibilizarea (outreach) și conștientizarea publicului cu privire la antreprenoriat, antreprenoriatul social și economia socială (de ex. organizare conferințe, forumuri, reuniuni și de evenimente de recunoaștere publică a modelelor de antreprenoriat social de succes etc.), monitorizarea și evaluarea evoluției economiei sociale în România; sprijinirea entităților de economie socială etc.

7.i.2. Programe de sprijin antreprenorial (formare în competențe antreprenoriale, tutorat/ mentorat, asistență/ consiliere, role models, programe de formare în management de proiect programe de formare pentru administratorii schemelor de antreprenoriat etc), inclusiv prin activarea potențialului antreprenorial al unor persoane aparținând grupurilor dezavantajate.

7.i.3. Acordarea de granturi pentru inițierea de noi afaceri (start-up) și incubatoare de afaceri

7.i.4. Asistență și consultanță în afaceri post înființare, inclusiv prin programe de pregătire a managerilor sau a unor măsuri de îmbunătățire a accesului IMM-urilor la diversele modalități de digitalizare a activității lor (ex.: SME Digital Start Pack).

7.i.5. Dezvoltarea de instrumente care să contribuie la creșterea potențialului economiei sociale prin sprijinirea dezvoltării rețelelor, federațiilor, uniunilor, consorțiilor de întreprinderi sociale și a centrelor de resurse ale acestora și a acțiunilor lor de promovare a conceptelor de economie socială și întreprinderi sociale, sau prin realizarea de studii, analize sau colectare periodică de date cu privire la potențialul de dezvoltare sau la impactul economic și social pe

care îl au întreprinderile sociale și utilizarea acestora pentru cercetare și crearea unui cadru favorabil dezvoltării (observator național al economiei sociale, promovare marcă socială etc.).

7.i.6. Acordarea de granturi pentru înființarea dezvoltare/ inovare/scalare/ extindere/ de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție, inclusiv în domeniul oferirii de servicii sociale.

7.i.7. Asistență și consultanță post înființare pentru întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, inclusiv programe de pregătire a resurselor umane din cadrul acestor entități și sprijin pentru digitalizarea activității.

7.i.8. Sprijinirea angajatorilor întreprinderi sociale de inserție pentru insertia socio-profesionala a lucrătorilor defavorizați – contracte de muncă subvenționate pe perioade cuprinse între 6 – 24 luni cu plasarea pe piața muncii la finalul perioadei, cu servicii de acompaniere socio-profesională și sociale.

2.8. Prioritatea 8 – Modernizarea instituțiilor pieței muncii

2.8.1. (ii). Modernizarea institutiilor si a serviciilor pietei muncii pentru a evalua si anticipa necesarul de competente si a asigura asistenta personalizata si in timp real urmarind asigurarea medierii/plasarii (matching), tranzitiei si a mobilitatii fortei de munca

8.ii.1. Îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare a informatiilor din piata muncii, de anticipare a nevoii de competențe, de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională sau adăugarea de noi dezvoltări privind:

- colectarea, prelucrarea, analiza datelor și diseminarea informațiilor relevante pentru piața muncii, în baza protocoalelor/parteneriatelor cu actorii relevanți;
- elaborarea prognozelor pe termen scurt, mediu și lung privind nevoia de competențe;
- adaptarea programelor de formare/educație la nevoia de competențe identificate;
- Implementarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților sistemului de învățământ
- creșterea capacității instituțiilor relevante de a monitoriza și evalua politicile publice și de a utiliza sistemele informatice suport prin formarea de specialiști, seminarii, instruire, formare continuă;
- evaluarea politicilor și revizuirea în consecință.

8.ii.2. Consolidarea dialogului social și a parteneriatelor pentru ocupare și formare

- **Consolidarea parteneriatului pentru formarea profesională continuă prin dezvoltarea capacității administrative a Comitetelor Sectoriale**, inclusiv prin formarea profesională a specialiștilor.
- **Furnizarea de pachete integrate pentru partenerii sociali** în scopul modernizării și îmbunătățirii funcționării dialogului social pentru piața muncii prin:
  - Sprijinirea partenerilor sociali pentru a colecta și analiza informații cu privire la tendințele manifestate la nivel de național, de sector sau regional, în legătură cu aspecte precum: evoluții economice, condiții de muncă, organizarea muncii, necesar de formare, negocieri colective, etc.;

- Sprijinirea partenerilor sociali în a încheia acorduri de cooperare bipartite la nivel de grup de unități, sectorial sau național, prin organizarea unor sesiuni de dezbateri / workshop-uri / conferințe, inclusiv în context European, pentru a identifica teme ce pot constitui baza revitalizării contractelor colective de muncă sectoriale;
- Creșterea calității reprezentării de către partenerii sociali prin furnizarea de programe de formare sau crearea unor oportunități pentru schimb de informații la nivelul partenerilor sociali, atât la nivel național, dar și inter-sectorial sau regional.;
- Îmbunătățirea calității expertizei partenerilor sociali reprezentativi pentru a furniza servicii de calitate membrilor săi, precum și pentru a îmbunătăți implicarea efectivă a acestora în dialogul social, indiferent de nivel;
- Consolidarea expertizei partenerilor sociali în acord cu tematicile europene și naționale cu care se operează în contextul Semestrului European și Pilonului European al Drepturilor Sociale, inclusiv prin derularea unor activități de cercetare relevante;
- Dezvoltarea și implementarea de acorduri transnaționale și preluarea unor bune practici în ceea ce privește dialogul social și piața muncii la nivel European;
- Acțiuni de creștere a capacității partenerilor sociali pentru a contribui eficient la dezvoltarea și implementarea politicilor de ocupare (instrumente de lucru / procedurarea și standardizarea activității, consolidare expertiză în acord cu tematicile europene, adaptare tematici europene în dialogul social național).

- **Sprijin acordat partenerilor sociali pentru implementarea acordurilor europene cadru încheiate de partenerii de dialog social europeni** (framework agreements)
- **Crearea și asigurarea transparenței unei baze de date naționale care să conțină informații privind rezultatele dialogului social** (structurile partenerilor sociali, organizațiile sindicale și patronale reprezentative, contractele colective de muncă încheiate la diferite niveluri, acordurile bipartite)

2.9. Prioritatea 9 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

2.9.1. (iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

9.iv.3. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor, prin:

- dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați;
- dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților;
- formarea specialiștilor pentru asigurarea calității în formarea profesională a adulților;
- îmbunătățirea programelor de formare și a instrumentelor de evaluare.

9.iv.4. Dezvoltarea capacității Comisiilor județene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională și a infrastructurii necesare monitorizării și raportării situației privind formarea profesionala a adulților în România, inclusiv prin formarea profesională a personalului, specialiștilor și evaluatorilor de furnizori și programe.

9.iv.5. Formarea continuă a formatorilor/instructorilor/coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile, prin:

- programe de actualizare/ dezvoltare a competențelor profesionale ale formatorilor/ instructorilor în domeniul de activitate în care lucrează;
- efectuarea de stagii la angajatori din domeniul respectiv;
- programe de formare în domeniul pedagogiei, andragogiei, tehnicilor de formare pentru coordonatorii de ucenicie.

9.iv.6. Actualizare/revizuire/dezvoltare de noi standarde ocupaționale /calificări profesionale conform noilor cerințe ale pieței muncii.

2.9.2. (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți

9.v.2. Facilitarea dobândirii unei calificări profesionale de către persoanele care au părăsit timpuriu școala, prin acțiuni precum:

- informarea, consilierea și orientarea potențialilor beneficiari ai acestor măsuri, astfel încât să conștientizeze beneficiile și să opteze informat pentru participarea la programe A doua șansă;
- înscrierea și participarea la programe A doua șansă flexibile, inclusiv la modulele de pregătire profesională;
- furnizarea serviciilor suport în funcție de nevoile specifice ale fiecărui cursant, astfel încât să fie diminuat riscul de părăsire a programului înainte de finalizarea acestuia (de exemplu: servicii de transport/ decontarea transportului, asigurarea hranei, servicii de îngrijire pentru persoanele dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medicale etc.);

informarea, consilierea și orientarea școlară și profesională a cursanților, astfel încât să fie identificate în mod realist alternativele de acțiune la finalizarea programului ADS, iar beneficiarul să valorifice rezultatele obținute (prin ocuparea unui loc de muncă, prin continuarea studiilor în învățământul secundar superior, prin continuarea pregătirii în sistemul de formare profesională a adulților etc

2.9.3. vi. Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și promovând mobilitatea profesională

9.vi.1. Încurajarea participării la învățarea pe tot parcursul vieții prin formarea unor atitudini favorabile învățării, inclusiv prin consiliere și orientare și prin campanii de informare și conștientizare adresate potențialilor formabili și angajatorilor.

9.vi.1. Creșterea **accesului și participării adulților la programe de formare pentru dezvoltarea/ creșterea nivelului competențelor cheie** care să le asigure dezvoltarea personală și îmbunătățirea calității vieții, inclusiv prin:

- finanțarea participării (acoperirea taxelor și a costurilor de participare) la programe LLL, în special a celor de formare pentru creșterea nivelului competențelor digitale;
- finanțarea evaluării și recunoașterii rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale.

9.vi.2. Extinderea și diversificarea oportunităților/ ofertei de participare la învățarea pe tot parcursul vieții, prin:

- sprijinirea înființării și funcționării **centrelor comunitare de învățare permanentă** (CCIP), inclusiv prin asigurarea resurselor umane și a resurselor materiale necesare, care să răspundă nevoilor de formare identificate la nivelul comunităților și continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
  - sprijinirea **parteneriatelor între furnizori de formare** (din învățământul secundar și terțiar) **și reprezentanți ai mediului de afaceri** pentru dezvoltarea și implementarea unor programe de formare continuă (în special în domeniile de specializare inteligentă) care să răspundă nevoilor de competențe identificate la nivelul sectoarelor economice; acțiunea poate să includă și autorizarea unităților de învățământ și a instituțiilor de învățământ superior ca centre de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale.

9.vi.3. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru educația adulților prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională.

8.vi.4. Dezvoltarea și testarea de instrumente inovative de evaluare a competențelor dobândite în sistem nonformal și informal pentru facilitarea mobilității în ocupare a forței de muncă.

9.vi.5. Implementarea programului „Pachet de bază” care include 3 servicii:

- servicii de orientare în carieră și consiliere profesională;
- servicii de evaluare a competențelor deținute;
- programe personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 și certificare.

9.vi.6. Implementarea programului „Ține pasul” care vizează programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe, însoțite de serviciile de consiliere profesională.

9.vi.7. Dezvoltarea de clustere de angajatori și furnizarea de programe de formare colaborativă, pentru progresul în carieră al angajaților, care poate să includă următoarele servicii:

- servicii de orientare în carieră și consiliere profesională;
- programe de dobândire a competențelor profesionale și transversale care permit evoluția în carieră;
- dezvoltarea competențelor relaționale

9.vi.8. Implementarea programului „Acces digital pentru toți” care vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat), precedate de o evaluare a nivelului de competențe digitale.

9.vi.9. Sprijinirea formării continue a angajaților în acord cu nevoile identificate de angajatori pentru a putea răspunde provocărilor din domeniul de activitate: calificare / recalificare/ specializare, participarea la programe de formare internaționale

Pentru acest PO sunt eligibile doar organizații licențiate si instituții de profil la secțiunile cu font roșu. Se va acorda atenție parteneriatelor cu acestea. Se propun fise de proiect.

Programul Operaţional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

Scopul POIDS este de a sprijini incluziunea sociala a persoanelor apartinand grupurilor vulnerabile, mai ales ale celor in risc ridicat, inclusiv prin reducerea decalajului rural-urban in ceea ce priveste saracia si excluziunea sociala si cresterea accesului la servicii de calitate pentru populatia vulnerabila, urmarind obiectivele generale:

1. Cresterea accesului la servicii sociale pentru populatia vulnerabila, cu precadere din mediul rural prin infiintarea si dezvoltarea de servicii sociale la nivel local
2. Cresterea calitatii serviiciilor sociale destinate persoanelor apartinand grupurilor vulnerabile prin asigurarea cu personal de specialitate bine pregatit la nivel local si infrastructura adecvata
3. Reducerea gradului de excluziune sociala pentru grupurile vulnerabile prin oferirea de suport si servicii accesibile pentru depasirea situatiilor de dificultate in care se afla
4. Cresterea capacitatii sistemului national de asistenta sociala de a raspunde la nevoile populatiei vulnerabile prin dezvoltarea capacitatii furnizorilor de servicii sociale publici si privati la nivel local
5. Cresterea capacitatii autoritatilor locale de a identifica si evalua nevoile sociale ale comunitatii intru-un mod participativ si de a elabora planuri de actiune adecvate.

Rezultatele asteptate la nivel de program sunt:

1. Sprijinirea implementarii a aproximativ 40 de Strategii de dezvoltare locala plasata sub responsabilitatea comunitatii
2. Asigurarea de locuinte sociale pentru cel putin 2300 de persoane vulnerabile
3. Dezvoltarea infrastructurii si a serviciilor destinate veteranilor
4. Dezvoltarea unei infrastructuri specifice pentru protejarea memoriei victimelor Holocaustului si promovarea nondicriminarii
5. Dezvoltarea unui centru pentru tineri vulnerabili, pentru mentinerea motivatiei ramanerii in scoala
6. Asigurarea accesului la servicii primare de asistenta sociala pentru cel putin 40% din populatia Romaniei (aproximativ 2000 de UAT din mediul rural)
7. Cresterea capacitatii serviciilor de ingrijire persoane varstnice la domiciliu cu cel putin 2000 de ingrijitori pentru persoanele varstnice din mediul rural
8. Sprijin pentru clarificarea situatiei juridice pentru cel putin 100 de asezari informale (rural)
9. Cresterea capacitatii de gazduire pentru situatii de urgenta/calamitati cu cel putin 7000 de locuri
10. Dezvoltarea capacitatii serviciilor destinate copiilor cu probleme de comportament prin infiintarea a trei centre pilot
11. Sustinerea financiara a cel putin 4700 de tineri la parasirea sistemului institutionalizat in vederea integrarii sociale si ocuparii unui loc de munca
12. Sustinerea financiara a cel putin 470.000 de copii scolari (ciclul primar si gimnazial), proveniti din familii sarace, pentru participarea la tabere, inclusiv a asistenţilor personali ai copiilor cu dizabilităţi
13. Cresterea capacitatii serviciilor de zi pentru copii cu cel putin 141 de servicii nou create de care vor beneficia cel putin 47000 de copii
14. Sustinerea financiara a cel putin 20000 de familii monoparentale
15. Dezvoltarea unui serviciu de tip Call center pentru persoane vulnerabile
16. Cresterea capacitatii serviciilor de ingrijire pentru persoane varstnice din mediu urban pentru cel putin 2000 de beneficiari
17. Dezvoltarea infrastructurii pentru 75 de comunitati de sprijin pentru locuire temporara pentru cel putin 1500 persoane varstnice vulnerabile

18. Cresterea capacitatii serviciilor de sprijin si suport pentru incadrarea pe piata muncii a cel putin 4700 de persoane adulte cu dizabilitati prin infiintarea a 47 de centre de servicii
19. Cresterea capacitatii serviciilor de sprijin pentru asigurarea suportului in luarea deciziilor pentru persoane cu capacitate restransa de exercitiu prin infiintarea a 47 de echipe judetene care vor sprijini cel putin 47000 de beneficiari
20. Cresterea capacitatii serviciilor mobile de recuperare pentru persoanele cu dizabilitati prin infiintarea a 47 de echipe mobile care vor oferi servicii pentru cel putin 7000 beneficiari
21. Cresterea capacitatii serviciilor de recuperare pentru copiii cu dizabilitati cu cel putin 47 de centre de care vor beneficia cel putin 4700 de copii pe an
22. Sprijin pentru cel putin 49500 de persoane cu dizabilitati, prin acordarea de echipamente/ tehnologie asistiva
23. Cresterea capacitatii serviciilor de ingrijire la domiciliu pentru persoanele cu dizabilitati prin dezvoltarea retelei de asistenti personali profesionisti cu cel putin 1175 de Asistenti Personali Profesionisti
24. Cresterea capacitatii serviciilor alternative de tip familial prin înființarea de noi locuinte protejate pentru persoane cu dizabilitati cu cel putin 3200 de locuri nou create
25. Cresterea capacitatii serviciilor de zi pentru persoanele adulte cu dizabilitati prin infiintarea a 80 de servicii noi care vor oferi servicii pentru cel putin 5000 de beneficiari pe an
26. Infiintarea a 85 de servicii de tip respiro pentru 3.000 de copii cu dizabilitati si familiile lor
27. Cresterea capacitatii serviciilor pentru migranti prin extinderea cu 12 noi centre regionale de integrare si 12 centre regionale de cazare precum si un nou centru de cazare cu 500 de locuri
28. Cresterea capacitatii serviciilor pentru victimele traficului de persoane si ale violentei domestice prin extinderea cu 42 de noi locuinte protejate pentru prima categorie de victim si 6 pentru cea de-a doua si servicii de asistenta pentru cel putin 10000 de victime ale violentei domestice si 2000 de victime ale traficului de persoane
29. Cresterea capacitatii serviciilor pentru persoane dependente de alcool sau droguri prin infiintarea a 47 de servicii de care vor beneficia cel putin 2000 de persoane
30. Cresterea capacitatii serviciilor pentru persoanele eliberate din penitenciar prin infiintarea a 47 de servicii de sprijin la nivel national
31. Cresterea capacitatii serviciilor pentru persoanele fara adapost prin infiintarea a 47 de servicii la nivel national
32. Cresterea calitatii serviciilor pentru toate categoriile de beneficiari prin asigurarea formarii specialistilor din serviciile sociale publice si private
33. Asigurarea de ajutor material pentru peste 1.000.000 de persoane dezavantajate
34. Asigurarea de ajutor material pentru aproximativ 1200000 de copii

2.A.1 Prioritatea 1: Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

În Prioritatea 1 a POIDS, obiectivul specific (i) se va implementa prin măsuri care țintesc dezvoltarea serviciilor de suport pentru ocupare, care acordă sprijin personalizat pentru :

- accesul pe piața muncii al tuturor persoanelor care aparțin unor grupuri vulnerabile, sau care locuiesc în comunitățile marginalizate din zonele urbane,
- păstrarea locului de muncă
- adaptarea locului de muncă la nevoile specifice ale persoanelor vulnerabile (accesibilitatea fizică, informațională, administrativă, program de lucru, organizarea colectivului de lucru, etc).

Aceste măsuri vor fi dimensionate în raport cu nevoile persoanelor aflate în căutarea unui loc d emuncă, identificate în Strategiile de Dezvoltare Locală, sprijinite de asemenea prin Prioritatea 1.

In cadrul Prioritatii vor fi eligibile masurile care sprijina functionarea GAL-urilor si sprijinul pregatitor pentru elaborarea Strategiilor

Prioritatea 2: Protejarea dreptului la demnitate sociala

În cadrul Prioritatii 2, sub acest obiectiv specific se vor finanta infrastructuri de locuit, infrastructura de sanatate pentru recuperare veterani, infrastructura pentru protejarea memoriei victimelor Holocaustului si promovarea nondiscriminarii si infrastructura pentru un centru dedicat tinerilor vulnerabili pentru dezvoltarea motivatiei de a ramane in scoala, dupa cum urmeaza:

1. Constructia de locuinte sociale, masura care vizează îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru populație. Acestea vor fi dezvoltate in unitatile administrativ teritoriale cu nevoie stringenta, potentialii beneficiari fiind autoritatile publice locale
2. Centru de recuperare si refacere pentru veterani – beneficiar Asociaţia Militarilor Veterani şi Veteranilor cu Dizabilităţi „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de Mir” (A.M.V.V.D) in parteneriat cu Ministerul Apararii Nationale. De serviciile centrului vor beneficia nu doar participantii la misiunile din teatrele de razboi recente (Irak, Afganistan etc), aproximativ 50.000 de militari, dar si veteranii celui de-al doilea razboi mondial, personal militar din alte structuri. Conform datelor transmise de MApN, 8,3% dintre militari sufera de tulburari de stres post-traumatic[49], iar in misiunile externe au fost raniti 177 militari romani, 67 dintre ei fiind incadrati in grad de invaliditate. Investitia va sprijini constructia unei clinici de recuperare, cladire a carei construire a fost inceputa de AMVVD din fonduri proprii si echiparea cu aparatura medicala necesara recuperarii, mobilier etc
3. Muzeul de Istorie a Evreilor si a Holocaustului, institutie ce va avea o importanta componenta educationala prin protejarea memoriei victimelor Holocaustului si promovarea nondiscriminarii. Aceasta orientare va plasa muzeul in noua linie muzeologica a activismului social, in prezent neadoptata ca directie strategica de nicio institutie muzeala din Romania. Investitia va sprijini lucrarile de consolidare, reabilitare si amenajare ale imobilului care va gazdui muzeul, beneficiarul fiind Institutul National pentru Studierea Holocaustului din Romania „Elie Wiesel".

Centru National de Servicii Integrate pentru tineri «Sfantul Ilie Tesviteanul» in cadrul caruia se vor desfasura activitati pentru dezvoltarea motivatiei de a ramane in scoala a copiilor si tinerilor aflati in situatii de dificultate. Investitia va acoperi cheltuielile legate de infrastructura centrului, beneficiarul angajandu-se ca va sustine financiar toate cheltuielile de functionare. Beneficiarul este Secretariatul de Stat pentru Culte, in parteneriat cu Arhiepiscopia Bucurestilor – Patriarhia Romana.

Prioritatea 3: Sprijinirea comunitatilor rurale fara acces sau cu acces redus la servicii primare – OP 4

Prioritatea 3 – Sprijin pentru comunitățile rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale

- Această axă cuprinde o măsură privind dezvoltarea serviciilor cu caracter integrat în comunitățile rurale - Aceste servicii de asistență socială, asistență medicală comunitară, suport educațional vor fi crește accesul persoanelor vulnerabile la servicii de calitate în comunitățile

[49] “Studiu de estimare a prevalențelor tulburărilor psihice în Armata României”, 2018, Departamentul de Psihologie al Facultății de Psihologie și Științele Educației din cadrul Universității din București, în parteneriat cu Ministerul Apărării Naționale

rurale. Ele presupun formarea unor echipe comunitare de specialiști, compuse din: asistent social/tehnician in asistenta sociala, asistent medical comunitar, ingrijitor de persoane varstnice, mediator scolar, consilier ocupare cu munca de teren, in functie de nevoile comunitatii (populatie scolara sau imbatranita, pre-existenta sau nu a acestor specialisti in comunitate etc). O parte dintre specialist vor fi formati in cadrul proiectului.

- De asemenea, va fi sprijinita crearea si functionarea unui call center pentru persoane vulnerabile, solicitarile primite fiind preluate si referite catre furnizorii de servicii sociale din comunitate, in functie de nevoie (copil/pers. cu dizabilitati/persoana in varsta etc). In acest moment, in contextual pandemiei, se finanteaza prin POCU 2014-2020 functionarea unui call center in Baia Mare care preia apelurile persoanelor vulnerabile din toata tara, fiind dorita continuarea acestui proiect.
- O altă măsură în cadrul Prioritatii 3 este cea privind sprijinul acordat autorităților locale pentru a reglementa situația așezărilor informale (identificarea acestora, evaluarea situației, cadastrare, suport administrativ)
- În Prioritatea 3 vor fi sprijinite, de asemenea, victimele dezastrelor naturale în privința soluțiilor de locuire post-dezastru.

In cadrul acestei axe se vor mai finanta măsuri de formare continuă a personalului din serviciile destinate grupurilor vulnerabile

Prioritatea 4: Reducerea disparităților dintre copiii la risc de saracie și/sau excluziune socială si ceilalți copii - OP 4

Obiectivul specific (iii) se regaseste in Prioritatea 4 –Reducerea disparităților dintre copiii aflați la risc de sărăcie/excluziune socială și ceilalți copii

Prioritatea 4 cuprinde măsuri care contribuie la un acces mai bun al femeilor la piața muncii, precum și la un echilibru mai bun al vieții de familie cu viața profesională : Sprijinul acordat familiilor monoparentale este în principal direcționat spre mamele singure. Ele reprezintă procentul dominant al părinților singuri. Măsura prevede acordarea unui sprijin tailor-made, adaptat nevoilor mamelor, în vederea creșterii angajabilității și autonomiei părintelui singur : acordarea de vouchere before și after school, vouchere pentru activitățile de weekend ale copiilor (sport, creație, artă), finanțarea cursurilor de recalificare pentru părintele singur cu venituri mici, care dorește schimbarea domeniului profesional etc.

Prioritatea 5 : Servicii de suport pentru persoane varstnice – OP 4

Prioritatea 5 – Servicii de suport pentru persoanele vârstnice

- Dezvoltarea de noi servicii destinate varstnicilor prin subventionarea costurilor ingrijirii si al serviciilor conexe pentru persoanele varstnice singure, din mediul urban, in situatii de dependenta si cu un venit lunar inferior salariului minim pe economie.
- Asigurarea unor servicii de suport in cadrul comunitatilor seniorilor (locuire temporara pentru persoane varstnice aflate in situatie de excluziune locativa)
- Pregatirea specialistilor care lucreaza cu persoane varstnice

Prioritatea 6: Sprijin pentru persoanele cu dizabilitati – OP 4

Următoarele măsuri vor contribui la atingerea obiectivului ix :

- Masuri pentru asigurarea suportului in luarea deciziilor pentru persoanele care au nevoie de sprijin pentru exercitarea capacității juridice, respectiv pentru persoanele fara capacitate de exercitiu sau cu capacitate de exercitiu restransa, cu sau fara tutore legal (incadrate in grad de

handicap mintal care au sau nu stabilita masura de ocrotire prin punere sub interdictie) prin finantarea a 47 (cel putin una pe judet) echipe formate din cate 2 persoane (un jurist si un terapeut / interpret/consilier/facilitator) care sa acorde asistenta, in urma unei evaluari, a persoanelor care au nevoie de acest sprijin.

Asigurarea dreptului de a lua decizii privind propria viață necesită o serie de măsuri care să înlocuiască sistemele de substituire a deciziei (punerea sub interdicţie) cu sisteme de sprijinire a deciziei. În acest sens, Convenţia ONU pentru drepturile persoanelor cu dizabilităţi (Legea nr. 221 din 2010) impune României realizarea unor acţiuni care trebuie să se fundamenteze atât pe măsuri de restituire a capacității juridice pentru toate persoanele puse sub interdicție (Decizia CCR din 16 iulie 2020), cât și prin alte măsuri legale, administrative și prin crearea serviciilor adecvate care să ofere persoanelor cu dizabilități sprijinul necesar pentru exercitarea deplină a acestui drept în conformitate cu voința și preferințele acestora.

- Dezvoltarea de servicii de îngrijire/ reabilitare de zi destinate copilului cu dizabilități (fie in centre, fie mobile), în cadrul cărora să fie oferite servicii de abilitare/reabilitare, specializate pe tip de dizabilitate, în mod special a celor care provin din familii care nu dispun de resurse pentru a accesa aceste servicii . Organizarea de cursuri destinate părinților copiilor cu dizabilități în vederea dezvoltării abilităților parentale specifice.
- Dezvoltarea serviciilor de reabilitare în comunitate, prin echipe mobile de servicii (47 echipe mobile de specialiști, câte una pe județ și sectoare ale Mun. București), dupa modelul pilotat cu succes in judetul DOLJ, echipe care asigura la domiciliu serviciile specializate de abilitare/reabilitare – asistent social, un fizio-kinetoterapeut, un medic specialist, un psiholog si un sofer
- Dezvoltarea infrastructurii si serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilitati care părăsesc sistemul de protecție specială ori care doresc să trăiască independent în comunitate (centre de zi, centrele de pregatire pentru viata independenta, locuinte protejate etc)
- Dezvoltarea serviciilor pentru persoane cu dizabilitati in centre tip respiro
- Finantarea cursurilor de Asistent Personal Profesionist, in vederea imbunatatirii ratei de mentinere in familie a persoanei cu dizabilitati
- Accesul persoanelor cu dizabilități la echipamente, mijloace și tehnologii asistive, pentru incluziune socială și participare activă la viața comunității.
- Măsuri de formare a personalului din serviciile destinate grupurilor vulnerabile

Prioritatea 7: Servicii sociale si de suport acordate altor grupuri vulnerabile – OP 4

Servicii integrate pentru victimele traficului de persoane si victimele violentei domestice: cazare în centre atat pentru victime, cat si pentru minorii aflati in ingrijire, locuințe protejate/vouchere chirie, consiliere psihologică, consiliere profesională, consiliere juridică, suport material pentru asigurarea nevoilor de bază (îmbrăcăminte, hrană, materiale de uz sanitar, medicamente, transport);

- Servicii de suport și reabilitare pentru reintegrarea socială a persoanele persoanelor care se confruntă cu adicția/dependența de droguri sau alcool (servicii de asistență integrată: medicală, psihologică, socială, juridică consiliere, prevenirea recăderilor, terapii specifice în comunitate și în mediul privativ de libertate)
- Servicii de asistență socială, consiliere, suport pentru incluziune, acordate persoanelor care se liberează din penitenciar;

- Servicii de suport pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost (consiliere, asistență socială, asistență medicală, servicii de suport în stradă, servicii de consiliere și mediere pentru ocupare etc).
- pregatire profesionala pentru specialistii care lucreaza cu grupurile vulnerabile

Prioritatea 8: Ajutorarea persoanelor defavorizate – OP 4

Acest obiectiv este selectat pentru a răspunde unui grup semnificativ de persoane vulnerabile din România, aflat în situație de deprivare materială severă.

Prioritatea 8 (ajutorarea persoanelor dezavantajate) include măsuri de suport pentru diminuarea ratei de deprivare materială a cetățenilor, atât pentru diminuarea sărăciei copiilor și a familiilor cu mulți copii (vouchere pentru nou-născuți, vouchere pentru școlari clasa zero), precum și sprijin prin vouchere pentru alimente si masa calda/cantina.

Interventiile prevazute prin aceasta Prioritatea urmaresc sustinerea materiala a persoanelor defavorizate.

In acest sens masurile preconizate sunt:

1. Vouchere pentru achizitia de alimente si/sau masa calda/cantine

Aceasta masura se va adresa unui numar de cel putin 1.200.000 persoane pe an, masura prin care vor fi distribuite vouchere pentru alimente de baza sau masa calda, in valoare de 100 euro in fiecare an, timp de 4 ani.

2.Vouchere pentru copil

Aceasta masura se va adresa familiilor la nasterea copilului dar si pentru sprijinirea copilului la debutul scolar (clasa zero). Prin aceasta masura se va asigura sprijin material sub forma de vouchere “trusou nou nascut” sau pachet “debut scolar”, in valoare de 150 eur, de care vor beneficia aproximativ 1.200.000 copii (200000 de copii pe an, pentru o perioada de 6 ani (2022-2027).

In implementarea acestei masuri se va urmari distribuirea acestui tip de ajutor pentru familiile ale caror venituri sunt situate sub media la nivel national.

Pentru acest PO sunt eligibile doar organizații licențiate si instituții de profil la secțiunile cu font roșu. Se va acorda atenție parteneriatelor cu acestea. Se propun fise de proiect

Programe Operaţionale Regionale

Sunt dezvoltate pe regiuni. Agnita aparține de ADR Centru

Prioritatea 1 - O regiune competitivă prin inovare si intreprinderi dinamice pentru o economie inteligenta

a (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Acțiunile prevăzute ca intervenții pentru acest obiectiv specific sunt:

- *participarea IMM-urilor și organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare*
- *sinergii cu programe similare din alte State Membre sau State Asociate*
- *specializare inteligentă la nivel regional și inovare de produs, serviciu, de proces, organizațională și de model de afaceri în IMM-uri, inclusiv brevetare*
- *Dezvoltarea infrastructurilor proprii de CDI ale organizațiilor de CDI si companiilor;*
- *sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare care favorizează crearea și maturizarea start-up/ spin-off în domenii de specializare inteligentă,;*
- *Susținerea inovării deschise*
- *Dezvoltarea parcurilor științifice și tehnologice*

OS a (iii) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor , inclusiv prin investitii productive si crearea de noi locuri de munca in IMM

Actiunile prevzute ca intervenții pentru acest obiectiv specific sunt:

- *facilitarea investițiilor tehnologice în IMM-uri, inclusiv IoT, automatizare, robotică, inteligență artificiala, customizare de masă, linii pilot, testare prototipuri, certificare produse / servicii, instruire pentru angajați – în sectoarele de specializare inteligentă*
- *Tehnici avansate de manufacturare - investiții in active corporale si necorporale in legătura cu modernizarea industriala pentru sectoarele de specializare inteligenta*
- *investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi si IMM-uri, inclusiv scale-up*
- *Design responsabil al produselor*
- *Solutii de economie colaborativa in IMM si alte organizatii*
- *sustinerea proceselor de re- si de-manufacturing*
- *crearea de lanturi de valoare locale*
- *structuri de sprijin pentru IMM (incubatoare, acceleratoare, parcuri industriale, clustere)*

OS a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Prioritatea 2 - O regiune digitală

OS - a (ii) Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

Operațiune 1 Comunităţi digitale pentru o regiune inteligentă cu trei suboperatiuni:

a. sprijin pentru intervenții de tip smart-city, aplicabile municipiilor și orașelor pe baza abordării dezvoltării urbane durabile;
b. susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local, inclusiv securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local;
c. Platformă regională pilot de open innovation în domeniul smart-city – proiect strategic regional.

Operațiune 2 Întreprinderi digitale pentru o economie avansată - sectoarele de specializare inteligentă:

a. Sprijinirea digitalizării IMM-urilor

b. Creare şi susţinere de hub-uri digitale inovative

OS a (iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Operațiune 1 Comunităţi digitale pentru o regiune inteligentă
- instruirea personalului din administraţie pentru operarea platformelor digitale;
- instruirea elevilor şi a personalului didactic în vederea utilizării instrumentelor digitale;

Operațiune 2 Întreprinderi digitale pentru o economie avansată
- Instruirea personalului din companii în vederea îmbunătăţirii utilizării instrumentelor digitale;

Prioritatea 3 - O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

OS 1b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Actiuni prioritare:

Acțiunea 3.1. Renovarea fondului construit regional (clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private) sisteme de iluminat eficiente energetic, proiecte de demonstrare și măsuri de sprijin ce contribuie la creșterea eficienței energetice în Regiunea Centru

Operațiuni cu caracter orientativ:

- ***sprijin*** *în vederea* ***asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice a clădirilor rezidențiale din Regiunea Centru****, inclusiv măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate,* ***proiecte de demonstrare*** *și* ***măsuri de sprijin*** *ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al acestor clădiri;*
- ***sprijin*** *în vederea* ***asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice a clădirilor publice din Regiunea Centru,*** *inclusiv măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate,* ***proiecte de demonstrare*** *și* ***măsuri de sprijin*** *ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al acestor clădiri.*
- *intervenții ce vizează* ***reabilitarea/modernizarea si retehnologizarea sistemelor existente de iluminat, dezvoltarea unor sisteme de iluminat public performant și eficient energetic in Regiunea Centru, ,*** *inclusiv dezvoltarea unor sisteme inteligente*

(smart grids) de distribuție și stocare a energiei electrice produse din surse locale de energie regenerabilă.

a) clădiri rezidențiale
Investițiile vor fi realizate în Regiunea Centru, în **mediul urban**, de către autoritățile publice locale în parteneriat/ ca reprezentanți ai asociațiilor de proprietari.

b) **clădiri publice**
Investițiile vor fi realizate în Regiunea Centru, atât în **mediul urban** cât **și rural**, de către autoritățile și instituțiile publice centrale și structurile teritoriale ale acestora, autoritățile și instituțiile publice județene, autoritățile și instituțiile publice locale, precum și parteneriate între acestea.

c) **iluminat public performant si eficient energetic:**
Investițiile vor fi realizate în Regiunea Centru, atât în **mediul urban** cât și **rural**, de către autoritățile publice locale/autoritățile publice județene sau de parteneriate între acestea.

SO 3.b (vii) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Pentru regenerarea urbană sustenabilă la nivel regional se au în vedere următoarele acțiuni cu caracter orientativ:

- *regenerarea spațiilor urbane degradate, inclusiv reintroducerea în circuitul urban a terenurilor neutilizate; valorificarea terenurilor neutilizate, inclusiv investiții în modernizarea și asigurarea de utilitati in aceste zone*
- *măsuri și investiții ce promovează **infrastructura verde și/sau infrastructura albastră din zonele urbane**/ zonelor urbane functionale din Regiunea Centru, inclusin **inovații tehnologice** care susțin infrastructura verde/ infrastructura albastră, inclusiv investiții în modernizarea și asigurarea de utilitati in aceste zone*
- *Infiintarea/modernizarea/ extinderea **spațiilor verzi/ spațiilor publice/ spațiilor recreative spațiilor /culturale** din zonele urbane/ zonelor urbane functionale din Regiunea Centru, inclusiv investiții în modernizarea și în asigurarea de utilitati in aceste zone*

SO 4.b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile
Operațiuni cu caracter orientativ:

- *Dezvoltarea infrastructurii urbane curate:* dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusiv infrastructura de utilități existente aflată în proprietate publică.
- *Dezvoltarea și optimizarea transportului public prin investiții în material rulant și infrastructura de transport aferentă;*
- Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi;
- Dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management traffic, aplicații de mobilitate, sisteme park & ride, etc.

Prioritatea 4 - O regiune accesibilă

OS c (iii) Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

În cadrul acestei priorități este vizată finanțarea următoarele categorii de infrastructuri:

- legături rutiere secundare reabilitate și nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene, drumuri expres, centuri ocolitoare cu statut de drum județean care asigură conectivitatea directă sau indirectă la rețeaua de bază – TEN-T) care vor fi prioritizate la nivel regional în baza unei Hotărâri a CDR Centru. Pentru acest tip de intervenție se va aplica un apel necompetitiv pe bază de portofoliu de proiecte prioritare.
- soluții pentru decongestionarea/ fluidizarea traficului (pasaje, extinderi la 4 benzi, măsuri de siguranță) cu aplicant UAT municipii resedintață de județ, UAT - Consiliile Județene, Parteneriate. La acest tip de intervenție se vor implementa acele soluții de decongestionare/ fluidizare a traficului de la nivelul municipiilor reședință de județ (în cazul și altor orașe) care sunt prioritizate în cadrul PMUD-lor și care vor face obiectul unui apel competitiv.

Prioritatea 5 - O regiune educată

OP 4: OS 4.ii Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii

Acțiunea **5.1 Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu- cu excepția ÎPT (învățământ antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, inclusiv, înv. Liceal, învățământul special)**

Tipuri de operațiuni:

- Asigurarea accesului la serviciile de educație în unitățile școlare din Regiunea Centru prin: Îmbunătățirea accesului la servicii de educație în zonele insuficient deservite, grupuri dezavantajate și în unitățile de învățământ supraaglomerate, o mai bună utilizare a spațiilor, flexibilizarea spațiilor, astel încât să poată fi realizată și adaptarea la situații precum cea generată de pandemia COVID 19, Creșterea capacității de școlarizare în învățământul antepreșcolar (creșe și grădinițe); Îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi;
- Creșterea calității, condițiilor de siguranță și funcționare în unitățile școlare din Regiune prin respectarea unor standarde minime pentru infrastructură și alinierea modului de proiectare a facilităților la principiile de învățare; adecvarea utilităților școlare, în care se includ sistemele de încălzire și de ventilație, canalizarea, colectarea deșeurilor și condițiile sanitare.
- Îmbunătățirea calității și relevanței mediilor de învățare prin Asigurarea și dezvoltarea unor medii de învățare de calitate care să sprijine procesul de învățare și stimularea dezvoltării competențelor solicitate pe piața forței de muncă sau a celor fundamentale pentru succesul în viață și în societate: asigurarea spațiilor necesare și dotărilor pentru biblioteci școlare, laboratoare etc.

Acțiunea **5.2 Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic**

Tipuri de operațiuni:

Intervențiile din cadrul acestei axe vizează creșterea gradului de participare la ÎPT prin asigurarea condițiilor și cadrului necesar dobândirii competențelor și calificărilor în acord cu cerințele pieței muncii.

- Intervenții in infrastructura unităților școlare din ÎPT, inclusiv în sistem dual, care vizează creșterea standardelor sau conformarea cu standardele de funcționare în vigoare, adaptarea infrastructurii pentru accesul elevilor cu deficienţe/ nevoi speciale, investițiile vor viza pe lângă lucrările de moderizare/extindere/construcție și dotarea atelierelor școlare cu echipamente didactice/aparatură pentru practica elevilor, dotarea l, laboratoarelor, bibliotecilor, sălilor și terenurilor de sport etc Îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi;

Acțiunea 5.3 Creșterea relevanței învățământului terțiar

Tipuri de operațiuni:

Intervențiile vizate în această prioritate vor duce la consolidarea poziției universităților din Regiune ca furnizori de cunoaștere și competențe în sprijinul economiei regionale.

- intervenții asupra infrastructurii educaționale din învățământul terțiar pentru aducerea bazei materiale și a dotărilor la standarde comparabile cu universitățile din Europa, în acord cu nevoile de specializare inteligentă și competențele cerute pe piața regională.

- crearea condițiilor pentru atragerea de noi studenți (din mediul rural sau din alte localități sau județe), prin asigurarea condițiilor de cazare și alte facilități care sunt complementare actului educațional (săli de sport, terenuri de sport), precum și prin accesibilizarea infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități.

OP 4: ***d(v) Creșterea rolului culturii și turismului în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială;***
Prin acest program se vor finanța intervenții în infrastructura centrelor de agreement: **a spațiilor de cazare**, a **spațiilor destinate pregătirii și servicii mesei**, precum și a infrasrucTurii pentru activități educaționale și de recreere (terenuri de sport, alte spații pentru activități sportive, săli de conferință/evenimente, etc).

Scopul acestor intervenții este de a contribui la creșterea incluziunii socio-profesionale a copiilor și tinerilor aflați în risc de sărăcie și excluziune socială, a copiilor și tinerilor cu nevoi speciale prin creșterea accesului la servicii de calitate și programe de educație formală și non-formală acordate în centrele de agreement

Prioritatea 6 - O regiune atractivă

SO e (i) Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Investițiile prevăzute în cadrul acestui obiectiv specific continuă intervențiile finanțate în perioadele anterioare de programare și vizează următoarele tipuri de acțiuni:

- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural;
- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
- Dezvoltarea turismului balnear și de agrement;
- Promovarea unor nise turistice inovative;
- Imbunatatirea accesului către resursele și obiectivele turistice (ca activitate complementară celorlalte);
- Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă;
- Investiții în infrastructura din domeniul cultural
- Dezvoltare urbană integrata

SO e (ii) Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane

Investițiile prevăzute în cadrul acestui obiectiv specific continuă intervențiile finanțate în perioadele anterioare de programare și vizează următoarele tipuri de acțiuni:

- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural;
- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
- Dezvoltarea turismului balnear și de agrement;
- Promovarea unor nise turistice inovative;
- Promovarea și dezvoltarea de piste de biciclete pentru cicloturism
- Imbunatatirea accesului către resursele și obiectivele turistice (ca activitate complementară celorlalte);
- Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă.

SE propun fise de proiect. Acest PO este cel mai potrivit necesitatilor UAT Agnita

Programul Operațional Asistență Tehnică

POAT 2021-2027 este un program destinat întregului sistem de coordonare şi control al fondurilor FEDR, FSE+ şi FC precum și sistemului de gestionare a programelor operaționale derulate de MFE. Intervenţiile ce se vor finanţa prin acest program operaţional vor acoperi toate regiunile României

NU este accesbil UAT-urilor

6. Fișe de proiect aplicate

Fișa nr. 1 **Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) - Cultură**

Denumire proiect propus	Crearea catalogului arhitectonic medieval - **Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Diminuarea potențialului cultural și neimplicarea culturii în politicile de dezvoltare scad șansele consolidării educației cetățenilor. Existența unor centre culturale dezvoltate numai în câteva orașe mari ale țării, interesul scăzut pentru restul teritoriilor și pierderea tradițiilor au creat dezechilibre culturale care adâncesc problemele sociale și economice dintre mediul urban și rural, fapt ce poate fi contracarat prin digitalizare **NDI: continuarea digitalizării în cultură**
Descrierea succintă a proiectului propus	Digitatlizarea cladirilor istorice din oras si satele apasrtinatoare – crearea catalogului arhitectonic medieval
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**4.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) - /Cultură**

Fișă nr. 2 **Programul Operațional Sănătate (POS)**

Denumire proiect propus	**Investitie in infrastructura public medicala Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Cesterea sperantei de viata si a calitatii vietii
Descrierea succintă a proiectului propus	**Investiții în infrastructura:** ▸ **cabinetelor medicilor de familie** (inclusiv puncte de lucru pentru medicii de familie și centre de permanență) cu prioritate cele din mediul rural, zone marginalizate, zone greu accesibile, inclusiv în zonele în care aceștia nu sunt prezenți sau în care infrastructura existentă este precară sau lipsește ▸ publică a centrelor/compartimentelor unde se furnizează **servicii de asistență medicală comunitară** ▸ publică în care se furnizează **servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică** *(ex: cabinete medicale, inclusiv cabinete medicale stomatologice organizate în unități de învățământ sau în centre comunitare integrate, dotarea cu unități mobile pentru asigurarea accesului copiilor, tinerilor și persoanelor neasigurate la servicii de calitate)*
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**9.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operațional Sănătate (POS)** **2.2. Prioritatea 2: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și serviciilor oferite în regim ambulatoriu** **2.2.1. FEDR - OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară**

Fișă nr. 3 Programul Operațional Sănătate (POS)

Denumire proiect propus	**Investitie in infrastructura public medicala Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Cesterea sperantei de viata si a calitatii vietii
Descrierea succintă a proiectului propus	**Investiții în infrastructura publică a:** ▸ unităților sanitare/ altor structuri publice care desfășoară **activități medicale de tip ambulatoriu/acordă asistență medicală ambulatorie (inclusiv unitățile sanitare care vor implementa programe de screening / diagnosticare și tratament)** ▸ unităților sanitare în scopul **reorganizării/ reconversiei unor secții din unitățile sanitare cu paturi de acuți** în paturi de spitalizare de zi, concomitent cu măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**5.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operațional Sănătate (POS)** **2.2. Prioritatea 2: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și serviciilor oferite în regim ambulatoriu** **2.2.1. FEDR - OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară**

Fișă nr. 4 **Programul Operațional Sănătate (POS)**

Denumire proiect propus	**Investitie in infrastructura public medicala Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita - parteneriat regional
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	**Îmbunătățirea accesibilității și eficacității asistenței medicale primare și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară** ▸ dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de asistență medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară
Descrierea succintă a proiectului propus	*prin:* o actualizarea pachetului de servicii de asistență medicală primară, cu creșterea ponderii serviciilor de prevenție primară și asigurarea continuității și la standarde de calitate a serviciilor de diagnostic, monitorizare și tratament al stadiilor precoce de boală, secundară pentru adulți si copii, inclusiv pentru cei din comunități/ grupuri vulnerabile. o diagnosticul, monitorizarea și tratamentul acordat pacientului cronic (ex. HTA, diabet etc) în comunitate o introducerea unor protocoale care să permită medicilor de familie să recomande analize de laborator în genetică medicală o redefinirea mecanismelor de plată bazată pe criterii de performanță; dezvoltarea de metodologii/ standarde/ procedurilor de „*parcurs terapeutic*” pentru cele mai frecvente patologii cu care se confruntă medicii de familie o dezvoltarea de standarde de calitate și cost, proceduri și protocoale de lucru în sistem integrat pentru asistența medicală comunitară cu medicina de familie o soluții de telemedicină, dotarea cu echipamente a personalului care poate furniza servicii de asistență medicală primară o alte tipuri de măsuri necesare, etc.

	▸ dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii de asistență medicală primară *prin:* o dezvoltare curriculum o furnizare de programe de instruire ▸ furnizarea de servicii de asistență medicală primară, cu accent pe servicii preventive acordate: o *persoanelor din mediul rural* o *persoanelor din zone greu accesibile* o *persoanelor dezavantajate socio-economic/ vulnerabile (ex. cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost, persoane vârstnice dependente, persoane fără venituri, persoane în nevoie etc).* **Îmbunătățirea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu:** ▸ dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu *prin:* o actualizarea/ elaborarea costurilor reale ale serviciilor/ procedurilor etc. medicale și chirurgicale oferite în regim ambulatoriu, dezvoltarea de pachete de servicii medicale oferite în ambulatoriu, o alte instrumente de suport, alte tipuri de măsuri necesare, etc. ▸ dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii oferite în regim ambulatoriu *prin:* o dezvoltare curriculum o furnizare de programe de instruire ▸ măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor **medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu,** inclusiv prin furnizarea de modele, implementarea de proiecte pilot ▸ implementarea de programe de sănătatea reproducerii, inclusiv stimularea natalității prin măsuri de suport al cuplurilor infetile **Implementarea de măsuri de sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist** *Exemple de acțiuni eligibile:*

	▸ sprijinirea înființării de centre publice destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist ▸ furnizarea de servicii/ măsuri de sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist ▸ derularea de programe de formare destinate personalului implicat în tratarea persoanelor cu tulburări din spectrul autist, inclusiv programelor destinate părinților ▸ asigurarea accesului la servicii de sănătate de calitate pe o bază egală cu alții **Îmbunătățirea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice, ca parte a asistenței medicale primare adresate copiilor şi tinerilor, atât din mediul urban, cât şi din mediul rural** ▸ dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice *acțiuni eligibile:* ◦ dezvoltarea unui pachet minimal de servicii pentru unitățile de învățământ în funcție de numărul de copii ◦ dezvoltarea instrumentelor de practică pentru a asigura sănătatea copiilor și tinerilor în unitățile de învățământ ◦ alte măsuri necesare etc ▸ **asigurarea de personal suficient din punct de vedere numeric și dezvoltarea competențelor** personalului pentru furnizarea echitabilă a serviciilor de sănătate în unități de învățământ, cu accent pe: copii/ tineri *din mediul rural, zone greu accesibile, populație dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc).* *acțiuni eligibile:* ▸ definirea categoriilor profesionale implicate în furnizarea asistenței medicale în unitățile de învățământ, definirea responsabilității și a complementarității cu pachetul de servicii de bază pentru copii, furnizat de medicul de familie o evaluarea necesarului de servicii medicale pentru unitățile de învățământ o pregătirea personalului, inclusiv dezvoltarea de noi competențe și asigurarea graduală a nevoii de servicii,

	▸ asigurarea accesului copiilor/ tinerilor la servicii de medicina școlară și/ sau stomatologică (ex. în unitățile de învățământ/ în centrele comunitare/ alt tip de facilități etc.): *acțiuni eligibile:* o inventarierea situației actuale a cabinetelor medicale și stomatologice din școli; furnizarea de servicii medicale de prevenție (inclusiv de stomatologie) pentru copii și tineri, cu accent pe copii/ tineri din mediul rural (inclusiv localități în care școlile au număr redus de elevi), *din zone greu accesibile, populație dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc).*
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**24.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operațional Sănătate (POS)** **2.2. Prioritatea 2: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și serviciilor oferite în regim ambulatoriu** **2.2.2. FSE+ - OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung**

Fișă nr. 5 Programul Operațional Sănătate (POS)

Denumire proiect propus	**Investitie in infrastructura public medicala Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	**Servicii de reabilitare, paliaţie şi îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populaţiei şi profilului epidemiologic al morbidităţii**
Descrierea succintă a proiectului propus	Investiții în infrastructura publică a: ▸ **unităților sanitare care furnizează servicii de reabilitare/ recuperare**, inclusiv rețeaua balneară pe profile de patologie (inclusiv centre de recuperare medicală, recuperare neurologică și post-traumatică) ▸ **unităților sanitare care furnizează servicii de paliație şi îngrijiri medicale pe termen lung** ▸ **unităților sanitare acuți în vederea transformării acestora în unităţi sanitare care furnizează servicii de reabilitare/ recuperare, servicii de paliaţie şi îngrijiri medicale pe termen lung** ▸ **unităților medico-sociale** care furnizează servicii medicale de îngrijire de lungă durată **Investiții în infrastructura centrelor/ unităților /unităților sanitare/unităților medico-sociale care furnizează servicii de paliație şi îngrijiri medicale pe termen lung** **Investiții în infrastructura centrelor pilot pentru servicii integrate dedicate tratamentului/ reabilitarii persoanelor cu tulburări de spectru autism** *acțiuni eligibile: Dotare/ extindere/ modernizare/ reabilitare*
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**5.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase

Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operațional Sănătate (POS)** **2.3.1. FEDR - OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară**

Fișă nr. 6 **Programul Operațional Sănătate (POS)**

Denumire proiect propus	**Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita in parteneriat
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	**Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de reabilitare/ recuperare** ▸ Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare ▸ dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor de reabilitare/recuperare ▸ furnizarea de servicii de reabilitare/ recuperare, cu accent pe: **Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de îngrijire paliativă,** prin: ▸ Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire paliativă ▸ dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea de servicii de îngrijire paliativă ▸ furnizarea de servicii de îngrijire paliativă, cu accent pe: **Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung prin:** ▸ dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung ▸ dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor pe termen lung ▸ furnizarea de servicii de îngrijiri pe termen lung, cu accent pe: populația dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc).
Descrierea succintă a proiectului propus	▸ Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare *Actiuni:* o inventarierea furnizorilor de servicii și a capacității de furnizare de servicii de medicină fizică și reabilitare – infrastructură,

	dotare, resurse umane ○ estimarea nevoilor viitoare de servicii de medicină fizică și reabilitare ○ redefinirea politicilor de acces în funcție de severitatea afectării și de criterii de vulnerabilitate ○ elaborarea unui plan național de dezvoltare a rețelei de servicii de medicină fizică și de reabilitare ○ actualizarea pachetului de bază de servicii de medicină fizică și reabilitare ○ ajustarea mecanismului de finanțare din sistemul de asigurări sociale de sănătate ○ definirea traseului pacientului în sistem pentru îngrijirile de recuperare/ reabilitare ▸ dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor de reabilitare/recuperare *Actiuni:* ○ revizuirea curriculum-ului de pregătire în specialitate și definirea formelor de educație medical continuă necesare pe categorii profesionale pentru asigurarea competențelor cheie necesare ○ dezvoltarea unui plan de instruire pe termen mediu pentru personalul din domeniu, inclusiv personalul care lucrează în domeniul medical din serviciile sociale ▸ furnizarea de servicii de reabilitare/ recuperare, cu accent pe: ▸ *persoane din zona rurală* ▸ *populația dezavantajată socio-economic (ex. neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc.)* ▸ *persoanele vulnerabile din punct de vedere medical (ex. persoane cu afecțiuni cronice care afectează capacitatea funcțională (ex. afecțiuni cardiace, neurologice, ortopedice, degenerative, politrauma etc.)* **Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de îngrijire paliativă,** prin: ▸ Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire paliativă *Actiuni:* ○ ajustarea mecanismelor de finanțare ○ standardizarea documentației medicale specifice îngrijirilor

	paliative ○ adaptarea sistemului informatic pentru integrarea modificărilor în modalitățile de raportare și decontare a noilor servicii ○ reglementarea prescrierii de medicamente esențiale de îngrijire paliativă (inclusiv medicamente analgezice puternice-opioide, astfel încât acestea să fie disponibile la toate nivelurile de îngrijire atât pentru pacienții cu cancer, cât și pentru cei cu alte boli progresive cronice) ○ elaborarea și implementarea de protocoale și algoritmi pentru îngrijirile paliative care să pună accent inclusiv pe colaborarea interdisciplinară ○ sistem de monitorizare a dezvoltării serviciilor de sănătate inclusiv cele de îngrijiri paliative ▸ dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea de servicii de îngrijire paliativă *Actiuni:* ○ instruirea membrilor echipele specializate de îngrijiri paliative din noile structuri de îngrijiri paliative, inclusiv prin abordare multidisciplinară ○ programe de atestat în îngrijiri paliative pentru medici ○ program de specializare în îngrijiri paliative asistenți medicali ○ instruirea medicilor de familie în îngrijire paliativă de bază ○ includerea modulului de îngrijiri paliative în curriculumul de rezidențiat în medicina de familie și oncologie ▸ furnizarea de servicii de îngrijire paliativă, cu accent pe: ○ *persoane din zona rurală* ○ *persoane din zone greu accesibile* ○ *populația dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc).* **Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung prin:** ▸ dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung *Actiuni:* ○ definirea tipurilor de îngrijiri pe termen lung și a tipurilor de

	furnizori ○ redefinirea politicilor de acces în funcție de severitatea afectării și de criterii de vulnerabilitate ○ actualizarea pachetului de servicii și a cadrului de contractare în sistemul de asigurări sociale de sănătate ○ ajustarea mecanismului de finanțare ○ definirea traseului pacientului în sistem pentru îngrijirile pe termen lung ○ elaborarea și implementarea de protocoale, algoritmi și instrumente pentru îngrijirile pe termen lung ▸ dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor pe termen lung *Actiuni:* ○ definirea responsabilităților și competențelor privind îngrijirile pe termen lung pe tipuri de furnizori ○ instruirea personalului implicat în îngrijirile pe termen lung în formă instituționalizată sau în comunitate ▸ furnizarea de servicii de îngrijiri pe termen lung, cu accent pe: ○ *persoane din zona rurală* ○ *persoane din zone greu accesibile* ▸ populația dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc).
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**24.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operațional Sănătate (POS)** **2.3.2. FSE+ OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung**

Fișă nr. 7 Programul Operațional Sănătate (POS)

Denumire proiect propus	**Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita in parteneriat
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	**Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară**
Descrierea succintă a proiectului propus	**A. Investiții în infrastructura publică a:** ▸ **a. Unităților sanitare - serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe:** o Dezvoltarea structurilor integrate de preluare și îngrijire a pacientului critic, inclusiv copii prin: asigurarea infrastructurii unităților dedicate de îngrijire (ex. unități pentru tratarea accidentelor vasculare cerebrale, unități pentru tratarea pacientului cardiac în stare critică, blocuri operatorii, ATI, inclusiv stațiile de oxigen care deservesc aceste structuri), mari arși, politraumă, neonatologie-prematuri o structuri de imagistică medicală (ex. CT, angiografe, rezonanță magnetică nucleară etc.) o laboratoare de analize medicale o dezvoltarea circuitelor de preluare, a sistemului de transport/ transfer medical al pacientului critic copii, îngrijire pentru asigurarea standardelor de calitate în managementul pacientului critic copii **D. Investiții** *(exemple de acțiuni eligibile: construire/ extindere/ modernizare/ reabilitare/ dotare)* **în infrastructura publică a:** ▸ **Sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei** prin ▸ infrastructura de prelevare, testare a sângelui ▸ **E. Investiții de mică amploare în infrastructura spitalelor orășenești**
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027

Buget – estimativ (euro fără TVA)	**4.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operațional Sănătate (POS)** **2.4.1. FEDR - OS (iv) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară**

Fișă nr. 8 **Programul Operațional Sănătate (POS)**

Denumire proiect propus	**Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita in parteneriat
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	**Implementarea de programe de screening populațional/ diagnosticare și tratament al stadiilor incipiente în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile** *(ex. cancer col uterin, cancer mamar, cancer colorectal, hepatite/ HIV SIDA/ tuberculoză, screening metabolic/ screeningul factorilor de risc comuni ai bolilor cronice (ex. hipertensiune, diabet, obezitate, sedentarism, alimentație nesanatoasă etc,), etc.)*
Descrierea succintă a proiectului propus	**Implementarea de programe de screening populațional/ diagnosticare și tratament al stadiilor incipiente în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile** *(ex. cancer col uterin, cancer mamar, cancer colorectal, hepatite/ HIV SIDA/ tuberculoză, screening metabolic/ screeningul factorilor de risc comuni ai bolilor cronice (ex. hipertensiune, diabet, obezitate, sedentarism, alimentație nesanatoasă etc,), etc.)* *acțiuni eligibile:* ▸ Furnizare servicii de informare/ consiliere / mobilizare si furnizare servicii medicale de monitorizare/ diagnostic si/ sau tratament (al stadiilor incipiente), cu accent pe: ○ *persoane din zona rurală* ○ *populație dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost, pensionari cu venituri reduse, etc.).* ▸ Măsuri suport pentru a viza persoane din zona rurală/ persoanele dezavantajate socio-economic/ vulnerabile *(ex. costuri de transport/ cazare necesare persoanelor pentru a beneficia de anumite servicii* medicale *specializate, costuri de consiliere și suport psihologic în grupuri etc.)* ▸ Activități logistică și organizare program de testare: ex. *costuri call center, costuri de invitare/ reinvitare, eventuale costuri de curierat/ poștale pentru transmiterea rezultatelor investigațiilor*

	efectuate; costuri suplimentare de deplasare ale furnizorilor de servicii pentru a ajunge în aceste comunități (ex. costuri transport probe către laboratoare, cost distribuție materiale sanitare la centrele de recoltare, transport și cazare personal medical, costurile de operare și întreținere unități mobile de screening, costuri suplimentare cu materialele de protecție, curățenia și dezinfecția suplimentară în context epidemic, transport și cazare personal implicat în procesul de testare pentru a ajunge în anumite comunități, etc. ▸ Măsuri de dezvoltare a abilităților și competențelor personalului implicat în implementarea programelor de screening, inclusiv personal servicii conexe și personal suport *ex. dezvoltare/ actualizare curriculum formare, instruire periodică, evaluare competente/ certificare, etc.* ▸ Măsuri de dezvoltare a capacității instituționale de a implementa programe de screening: ex. *costuri cu măsuri de dezvoltare/ actualizare metodologii/ standarde/ ghiduri screening/ actualizarea de costuri etc., instruire periodică în managementul programelor de screening, asigurarea și controlul calității programului, certificare servicii, monitorizarea și evaluarea programelor, elaborare studii/ analize/ rapoarte/ monitorizare, crearea de parteneriate, etc.* ▸ Campanii de informare/ conștientizare a grupului țintă și de creștere a gradului de conștientizare al populației ▸ Dezvoltare/ mentenanță a platformelor informatice de evidență și monitorizare a populației participante la screening etc. / achiziții echipamente, măsuri de informatizare/ digitizare, inclusiv telemedicină, ▸ Achiziții echipamente (în limita de crossfinancing) ▸ Alte măsuri necesare implementării măsurilor de screening **Implementarea de programe de diagnosticare precoce și tratament, în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile** *(ex. cancer pulmonar, cancer prostată, cancere ginecologice, cancere ale capului și gâtului, testare genetică, diagnosticare precoce al pacienților cu criterii de risc în patologia neurovasculoară etc)* *Exemple de acțiuni eligibile:* ▸ Furnizarea de servicii medicale, cu accent pe: o *persoane din zona rurală*

	○ *populație dezavantajată socio-economic/ vulnerabilă (ex. neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost, persoane cu venituri reduse, etc).* ▸ Măsuri suport pentru a viza persoane din zona rurală/ dezavantajate socio-economic/ vulnerabile *(ex. costuri de transport/ cazare necesare persoanelor pentru a beneficia de anumite servicii medicale specializate, costuri de consiliere și suport psihologic în grupuri etc.)* ▸ Măsuri de dezvoltare a capacității personalului implicat în implementarea măsurilor programului de screening, inclusiv personal servicii conexe și personal suport (ex. dezvoltare/ actualizare curriculum formare, evaluare competente/, certificare, etc) ▸ Măsuri de dezvoltare/ actualizare metodologii/ standarde/ ghiduri screening/ actualizarea de costuri etc. ▸ Activități logistică și organizare program de testare: costuri transport probe către laboratoare, cost distribuție materiale sanitare la centrele de recoltare transport și cazare personal medical, costuri de invitare/reinvitare, costuri call center, costuri operare unități mobile etc. ▸ Campanii de informare/ conștientizare a grupului țintă ▸ Elaborare studii/ analize/ rapoarte/ monitorizare etc ▸ Măsuri de sprijin pentru asigurarea calității în screening ▸ Achiziții echipamente (în limita de crossfinancing) ▸ Măsuri de informatizare/ digitizare, inclusiv telemedicină ▸ Alte măsuri necesare implementării măsurilor de screening **Măsuri destinate creșterii capacității de îngrijire medicală a pacientului critic neonatal/ postneonatal** *Exemple de acțiuni eligibile:* ▸ Investiții în amenajarea centrelor de instruire (în limita de crossfinancing) **Implementarea de programe de schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase, inclusiv implementarea de măsuri de prevenție (inclusiv sănătate orală în zone defavorizate sau greu accesibile și mintală)**

	Implementarea de măsuri destinate diagnosticării și tratamentului pacienților modificărilor de coloană și alte articulații (domeniu: ortopedie, ortopedie pediatrică, neurochirurgie etc) *Exemple de acțiuni eligibile:* ▸ implementarea de programe de prevenție ▸ dezvoltarea capacității personalului implicat în măsurile de diagnosticare și tratament, (inclusiv e-learning si schimb de experiență) cu accent pe metode moderne de tratament ▸ elaborarea de studii, analize care să fundamenteze documentele de politici publice
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**4.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operațional Sănătate (POS)** **2.4.2. FSE+ - OS (ix) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung**

Fișă nr. 9 **Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)**

Denumire proiect propus	**Modernizarea institutiilor si a serviciilor pietei muncii pentru a evalua si anticipa necesarul de competente si a asigura asistenta personalizata si in timp real urmarind asigurarea medierii/plasarii (matching), tranzitiei si a mobilitatii fortei de munca**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita in parteneriat
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	**Modernizarea institutiilor si a serviciilor pietei muncii pentru a evalua si anticipa necesarul de competente si a asigura asistenta personalizata si in timp real urmarind asigurarea medierii/plasarii (matching), tranzitiei si a mobilitatii fortei de munca**
Descrierea succintă a proiectului propus	**8.ii.1. Îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare a informatiilor din piata muncii, de anticipare a nevoii de competențe, de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională sau adăugarea de noi dezvoltări** privind: - colectarea, prelucrarea, analiza datelor și diseminarea informațiilor relevante pentru piața muncii, în baza protocoalelor/parteneriatelor cu actorii relevanți; - elaborarea prognozelor pe termen scurt, mediu și lung privind nevoia de competențe; - adaptarea programelor de formare/educație la nevoia de competențe identificate; - Implementarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților sistemului de învățământ - creșterea capacității instituțiilor relevante de a monitoriza și evalua politicile publice și de a utiliza sistemele informatice suport prin formarea de specialiști, seminarii, instruire, formare continuă; - evaluarea politicilor și revizuirea în consecință. **8.ii.2. Consolidarea dialogului social și a parteneriatelor pentru ocupare și formare**

	• **Consolidarea parteneriatului pentru formarea profesională continuă prin dezvoltarea capacității administrative a Comitetelor Sectoriale**, inclusiv prin formarea profesională a specialiștilor. • **Furnizarea de pachete integrate pentru partenerii sociali** în scopul modernizării și îmbunătățirii funcționării dialogului social pentru piața muncii prin: - Sprijinirea partenerilor sociali pentru a colecta și analiza informații cu privire la tendințele manifestate la nivel de național, de sector sau regional, în legătură cu aspecte precum: evoluții economice, condiții de muncă, organizarea muncii, necesar de formare, negocieri colective, etc.; - Sprijinirea partenerilor sociali în a încheia acorduri de cooperare bipartite la nivel de grup de unități, sectorial sau național, prin organizarea unor sesiuni de dezbateri / workshop-uri / conferințe, inclusiv în context European, pentru a identifica teme ce pot constitui baza revitalizării contractelor colective de muncă sectoriale; - Creșterea calității reprezentării de către partenerii sociali prin furnizarea de programe de formare sau crearea unor oportunități pentru schimb de informații la nivelul partenerilor sociali, atât la nivel național, dar și inter-sectorial sau regional.; - Îmbunătățirea calității expertizei partenerilor sociali reprezentativi pentru a furniza servicii de calitate membrilor săi, precum și pentru a îmbunătăți implicarea efectivă a acestora în dialogul social, indiferent de nivel; - Consolidarea expertizei partenerilor sociali în acord cu tematicile europene și naționale cu care se operează în contextul Semestrului European și Pilonului European al Drepturilor Sociale, inclusiv prin derularea unor activități de cercetare relevante; - Dezvoltarea și implementarea de acorduri transnaționale și preluarea unor bune practici în ceea ce privește dialogul social și piața muncii la nivel European; - Acțiuni de creștere a capacității partenerilor sociali pentru a contribui eficient la dezvoltarea și implementarea politicilor de ocupare (instrumente de lucru / procedurarea și standardizarea activității, consolidare expertiză în acord cu tematicile europene, adaptare tematici europene în dialogul social național).

	• **Sprijin acordat partenerilor sociali pentru implementarea acordurilor europene cadru încheiate de partenerii de dialog social europeni** (framework agreements) • **Crearea și asigurarea transparenței unei baze de date naționale care să conțină informații privind rezultatele dialogului social** (structurile partenerilor sociali, organizațiile sindicale și patronale reprezentative, contractele colective de muncă încheiate la diferite niveluri, acordurile bipartite)
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**14.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)** **Prioritatea 8 – Modernizarea instituțiilor pieței muncii** **2.8.1. (ii). Modernizarea institutiilor si a serviciilor pietei muncii pentru a evalua si anticipa necesarul de competente si a asigura asistenta personalizata si in timp real urmarind asigurarea medierii/plasarii (matching), tranzitiei si a mobilitatii fortei de munca**

Fișă nr. 10 Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)

Denumire proiect propus	**Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita in parteneriat
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	**Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)**
Descrierea succintă a proiectului propus	**Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților**, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor, prin: – dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați; – dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților; – formarea specialiștilor pentru asigurarea calității în formarea profesională a adulților; – îmbunătățirea programelor de formare și a instrumentelor de evaluare. **Dezvoltarea capacității Comisiilor județene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională** și a infrastructurii necesare monitorizării și raportării situației privind formarea profesionala a adulților în România, inclusiv prin formarea profesională a personalului, specialiștilor și evaluatorilor de furnizori și programe. **Formarea continuă a formatorilor/instructorilor/coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă** pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile, prin: • programe de actualizare/ dezvoltare a competențelor profesionale ale formatorilor/ instructorilor în domeniul de activitate în care lucrează; • efectuarea de stagii la angajatori din domeniul respectiv;

	• programe de formare în domeniul pedagogiei, andragogiei, tehnicilor de formare pentru coordonatorii de ucenicie. **9.iv.6. Actualizare/revizuire/dezvoltare de noi standarde ocupaționale /calificări profesionale conform noilor cerințe ale pieței muncii.**
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**14.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)** **Prioritatea 9 Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)**

Fișă nr. 11 Programul Operaţional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

Denumire proiect propus	**Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita prin GAL (trebuie infiitnat) plus parteneri
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	dezvoltarea serviciilor de suport pentru ocupare, care acordă sprijin personalizat pentru : - accesul pe piața muncii al tuturor persoanelor care aparțin unor grupuri vulnerabile, sau care locuiesc în comunitățile marginalizate din zonele urbane, - păstrarea locului de muncă - adaptarea locului de muncă la nevoile specifice ale persoanelor vulnerabile (accesibilitatea fizică, informațională, administrativă, program de lucru, organizarea colectivului de lucru, etc).
Descrierea succintă a proiectului propus	dezvoltarea serviciilor de suport pentru ocupare, care acordă sprijin personalizat pentru : - accesul pe piața muncii al tuturor persoanelor care aparțin unor grupuri vulnerabile, sau care locuiesc în comunitățile marginalizate din zonele urbane, - păstrarea locului de muncă - adaptarea locului de muncă la nevoile specifice ale persoanelor vulnerabile (accesibilitatea fizică, informațională, administrativă, program de lucru, organizarea colectivului de lucru, etc).
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**4.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase

Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operaţional Incluziune şi Demnitate Socială (POIDS)** **2.A.1 Prioritatea 1: Dezvoltarea locală plasată su responsabilitatea comunității**

Fișă nr. 12 Programul Operaţional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

Denumire proiect propus	**Protejarea dreptului la demnitate sociala** **Prin locuinte sociale**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita plus parteneri
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru populație
Descrierea succintă a proiectului propus	Constructia de locuinte sociale, masura care vizează îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru populație. Acestea vor fi dezvoltate in unitatile administrativ teritoriale cu nevoie stringenta, potentialii beneficiari fiind autoritatile publice locale
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**4.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operaţional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)** **Prioritatea 2: Protejarea dreptului la demnitate sociala**

Fișă nr. 13 Programul Operaţional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

Denumire proiect propus	**Prioritatea 3: Sprijinirea comunitatilor rurale fara acces sau cu acces redus la servicii primare – OP 4**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita plus parteneri
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	dezvoltarea serviciilor cu caracter integrat în comunitățile rurale
Descrierea succintă a proiectului propus	dezvoltarea serviciilor cu caracter integrat în comunitățile rurale
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**4.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	**Programul Operaţional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)** **Prioritatea 3: Sprijinirea comunitatilor rurale fara acces sau cu acces redus la servicii primare – OP 4**

Fișă nr. 14 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Parc Industrial în Orașul Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Mediul de afaceri, Cetăţenii, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - Facilitarea investițiilor tehnologice în IMM-uri, inclusiv IoT, automatizare, robotică, inteligență artificiala, customizare de masă, linii pilot, testare prototipuri, certificare produse / servicii, instruire pentru angajați – în sectoarele de specializare inteligentă - Tehnici avansate de manufacturare - investiții in active corporale si necorporale in legătura cu modernizarea industriala pentru sectoarele de specializare inteligenta - Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi si IMM-uri, inclusiv scale-up - Design responsabil al produselor - Solutii de economie colaborativa in IMM si alte organizatii - Sustinerea proceselor de re- si de-manufacturing - Crearea de lanturi de valoare locale - Structuri de sprijin pentru IMM (parcuri industriale)
Durata de implementare – estimativă	2025 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**5.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice, Obiectiv Specific Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor***

Fișă nr. 15 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Incubator de Afaceri în Orașul Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Mediul de afaceri, Cetăţenii, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - Facilitarea investițiilor tehnologice în IMM-uri, inclusiv IoT, automatizare, robotică, inteligență artificiala, customizare de masă, linii pilot, testare prototipuri, certificare produse / servicii, instruire pentru angajați – în sectoarele de specializare inteligentă - Tehnici avansate de manufacturare - investiții in active corporale si necorporale in legătura cu modernizarea industriala pentru sectoarele de specializare inteligenta - Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi si IMM-uri, inclusiv scale-up - Design responsabil al produselor - Solutii de economie colaborativa in IMM si alte organizatii - Sustinerea proceselor de re- si de-manufacturing - Crearea de lanturi de valoare locale - Structuri de sprijin pentru IMM (incubatoare, acceleratoare, clustere)
Durata de implementare – estimativă	2025 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**1.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice, Obiectiv Specific Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor***

Fișă nr. 16 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Stagii de mobilitate in vederea dezvoltarii competențelor pentru specializare inteligentă”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - Activitati de instruire specifica a angajatilor care vor fi implicati in operarea noilor tehnologii - Procese de invatare nonformala sub forma stagiilor de mobilitate a echipelor intre parteneri - Dezvoltarea de abilitati pentru Specializare Inteligenta, Tranzitie Industriala si Antreprenoriat acopera, ca parte componenta a proiectelor, educatie formala si non formala de la ISCED 3 (filiera tehnologica) si pana la ISCED 7, diferenta fata de alte tipuri de interventii fiind ca se adreseaza angajatilor din entitati direct implicati in proiectele de inovare, investii, cooperare, si, posibi, partenerilor acestora
Durata de implementare – estimativă	2021 - 2022
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**200.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice, Obiectiv Specific Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă***

Fișă nr. 17 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Digitalizărea serviciilor publice si solutii smart-city in Orasul Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Administraţia publică locală, Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental
Obiectiv general	Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - sprijin pentru intervenții de tip smart-city, aplicabile municipiilor și orașelor pe baza abordării dezvoltării urbane durabile; - susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local, inclusiv securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local; - Platformă regională pilot de open innovation în domeniul smart-city – proiect strategic regional.
Durata de implementare – estimativă	2021 - 2022
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**820.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune digitală, Obiectiv Specific Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor***

Fișă nr. 18 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Instruirea personalului UAT si a elevilor din Orașul Agnita, în operarea instrumentelor și platformelor digitale”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Administraţia publică locală, Cetăţenii
Obiectiv general	Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - instruirea personalului din administraţie pentru operarea platformelor digitale; - instruirea elevilor şi a personalului didactic în vederea utilizării instrumentelor digitale;
Durata de implementare – estimativă	2021 - 2022
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**200.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune digitală, Obiectiv Specific Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă***

Fișă nr. 19 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Eficiență energetică a clădirilor rezidențiale în Orașul Agnita I - VII”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Scăderea emisiilor de CO2
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - reabilitarea termică a 70 de clădiri rezidențiale (blocuri) cu mai multe scări, din orașul Agnita
Durata de implementare – estimativă	2021 - 2025
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**5.000.000,00 euro/ proiect * 7 proiecte = 35.000.000 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, Obiectiv Specific Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră***

Fișă nr. 20 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Eficiență energetică a clădirilor publice în Orașul Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Administraţia publică locală, Cetăţenii, mediul de afaceri
Obiectiv general	Scăderea emisiilor de CO2
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - reabilitarea termică a 17 cladiri publice de pe raza UAT Orașul Agnita: Primaria Agnita, Sala de sport a orasului Agnita, Scoala Gimnaziala G.D. Teutsch (Cladirea din Coves, Nr. 3 Agnita, Sala de sport si vestiare), Liceul ATL Agnita (Cladire liceu si sala mica de sport, Scoala Generala Nr. 2, Scoala Ruja, Gradinita Ruja), Gradinita nr. 3 Agnita, Gradinita nr.2 Agnita, Policlinica Agnita, Spital Agnita (chirurgie si interne), UAMS, Biblioteca Agnita.
Durata de implementare – estimativă	2021 - 2025
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**13.6000.000,00 euro/ proiect * 7 proiecte = 35.000.000 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, Obiectiv Specific Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră***

Fișă nr. 21 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Iluminat public inteligent în Orașul Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - intervenții ce vizezaza reabilitarea/modernizarea si retehnologizarea sistemelor existente de iluminat, dezvoltarea unor sisteme de iluminat public performant și eficient energetic in Regiunea Centru, , inclusiv dezvoltarea unor sisteme inteligente (smart grids) de distribuție și stocare a energiei electrice produse din surse locale de energie regenerabilă.
Durata de implementare – estimativă	2021 - 2023
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**5.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, Obiectiv Specific Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră***

Fișă nr. 22 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Reintroducerea in circuitul urban a terenului neutilizat din zona de Est a orasului”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - regenerarea spațiilor urbane degradate, inclusiv reintroducerea în circuitul urban a terenurilor neutilizate; valorificarea terenurilor neutilizate, inclusiv investiții în modernizarea și asigurarea de utilitati in aceste zone
Durata de implementare – estimativă	2024 - 2025
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**1.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, Obiectiv Specific Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării***

Fișă nr. 23 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Promovarea infrastructurii albastre in Orașul Agnita (Râul Hârtibaciu si Elești)”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - măsuri și investiții ce promovează infrastructura verde și/sau infrastructura albastră din zonele urbane/ zonelor urbane functionale din Regiunea Centru, inclusin inovații tehnologice care susțin infrastructura verde/ infrastructura albastră, inclusiv investiții în modernizarea și asigurarea de utilitati in aceste zone
Durata de implementare – estimativă	2023 - 2026
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**8.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, Obiectiv Specific Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării***

Fișă nr. 24 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Modernizare spatiu cultural (vechiul cinematograf)”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - Infiintarea/modernizarea/ extinderea spațiilor verzi/ spațiilor publice/ spațiilor recreative spațiilor /culturale din zonele urbane/ zonelor urbane functionale din Regiunea Centru, inclusiv investiții în modernizarea și în asigurarea de utilitati in aceste zone
Durata de implementare – estimativă	2024 - 2026
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**5.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, Obiectiv Specific Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării***

Fișă nr. 25 **Programul Operaţional Regional (POR)**

Denumire proiect propus	**“Mobilitate urbană II în Orașul Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Mobilitate urbană în Orașul Agnita cu reducerea emisiilor de CO2, prin achiziționarea de autovehicule electrice/ hibrid, realizarea de piste velo și reabilitare inteligentă a unor artere principale
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - Dezvoltarea infrastructurii urbane curate: dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusive infrastructura de utilități existente aflată în proprietate publică. - Dezvoltarea și optimizarea transportului public prin investiții în material rulant și infrastructura de transport aferentă; - Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi; - Dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management traffic, aplicații de mobilitate, sisteme park & ride, etc.
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2024
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**5.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, Obiectiv Specific Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile***

Fișă nr. 26 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Mobilitate urbană III în Orașul Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Mobilitate urbană în Orașul Agnita cu reducerea emisiilor de CO2, prin achiziționarea de autovehicule electrice/ hibrid, realizarea de piste velo și reabilitare inteligentă a unor artere principale
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - Dezvoltarea infrastructurii urbane curate: dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă, infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusive infrastructura de utilități existente aflată în proprietate publică. - Dezvoltarea și optimizarea transportului public prin investiții în material rulant și infrastructura de transport aferentă; - Dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi; - Dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management traffic, aplicații de mobilitate, sisteme park & ride, etc.
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2024
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**5.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune cu comunități prietenoase cu mediul, Obiectiv Specific Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile***

Fișă nr. 27 **Programul Operaţional Regional (POR)**

Denumire proiect propus	**"Centura ocolitoare a Orașului Agnita"**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața Schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusive îmbunătățirea accesului la TENT și a mobilității transfrontaliere
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se dorește: - legături rutiere secundare reabilitate și nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TENT (drumuri județene, drumuri expres, centuri ocolitoare cu statut de drum județean care asigură conectivitatea directă sau indirectă la rețeaua de bază – TEN-T) care vor fi prioritizate la nivel regional în baza unei Hotărâri a CDR Centru. Pentru acest tip de intervenție se va aplica un apel necompetitiv pe bază de portofoliu de proiecte prioritare.
Durata de implementare – estimativă	2023 - 2025
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**29.400.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune accesibilă, Obiectiv Specific Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TENT și a mobilității transfrontaliere***

Fișă nr. 28 **Programul Operaţional Regional (POR)**

Denumire proiect propus	**“Construire Școală Gimnazială în Orașul Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se dorește: - Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu- cu excepția ÎPT (învățământ antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, inclusiv, înv. Liceal, învățământul special)
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2024
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**5.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune educată, Obiectiv Specific îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii***

Fișă nr. 29 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Reabilitare a Colegiului Tehnic August Treboniu Laurian”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2024
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**3.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune educată, Obiectiv Specific îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii***

Fișă nr. 30 **Programul Operaţional Regional (POR)**

Denumire proiect propus	**“Reabilitare creșe și grădinițe în Orașul Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se dorește: - Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu- cu excepția ÎPT (învățământ antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, inclusiv, înv. Liceal, învățământul special)
Durata de implementare – estimativă	2022 - 2024
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**2.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune educată, Obiectiv Specific îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii***

Fișă nr. 31 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Modernizare Tabără școlară în Sărturi/ Ruja”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Creșterea rolului culturii și turismului în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - intervenții în infrastructura centrelor de agreement (tabere scolare): a spațiilor de cazare, a spațiilor destinate pregătirii și servicii mesei, precum și a infrasrucurii pentru activități educaționale și de recreere (terenuri de sport, alte spații pentru activități sportive, săli de conferință/evenimente, etc).
Durata de implementare – estimativă	2025 - 2026
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**1.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune educată, Obiectiv Specific Creșterea rolului culturii și turismului în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială***

Fișă nr. 32 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Reabilitarea și valorificarea Muzeului Hârtibaciului și Muzeului Lolelor”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural; - Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potential turistic valoros; - Dezvoltarea turismului balnear și de agrement; - Promovarea unor nise turistice inovative; - Îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice (ca activitate complementară celorlalte); - Investiții în infrastructura din domeniul cultural - Dezvoltare urbană integrata
Durata de implementare – estimativă	2024 - 2025
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**1.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune atractivă, Obiectiv Specific favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane***

Fișă nr. 33 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Dezvoltarea turismului de agrement a vechii Stațiuni Sărături”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural; - Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potential turistic valoros; - Dezvoltarea turismului balnear și de agrement; - Promovarea unor nise turistice inovative; - Îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice (ca activitate complementară celorlalte); - Investiții în infrastructura din domeniul cultural - Dezvoltare urbană integrata
Durata de implementare – estimativă	2024 - 2026
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**5.000.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune atractivă, Obiectiv Specific favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane***

Fișă nr. 34 Programul Operaţional Regional (POR)

Denumire proiect propus	**“Reabilitare linie și halte aferente în vederea repunerii în funcțiune a Mocăniței pe tronsonul Sibiu - Agnita”**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita (Parteneriat cu CJ Sibiu, și alte organizații după caz)
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Valorificarea tezaurului istoric al Văii Hârtibaciului
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - Reabilitarea a 70 km de ecartament ingust - Rabilitarea a 5 halte și a depoului de la Hosman
Durata de implementare – estimativă	2024 - 2027
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**14.500.000,00 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Operațional Regional (POR) 2021 - 2027, Axa Prioritară O regiune atractivă, Obiectiv Specific favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane***

Fișă nr. 35 **Programului Național de Redresare și Reziliență (PNRR)**

Denumire proiect propus	**"Regenerare urbană inteligentă în Orașul Agnita, județul Sibiu"**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Regenerarea urbană a spațiilor verzi, de agrement, pietonale și a principalelor piețe din orașul Agnita
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se dorește: - Regenerare urbană inteligentă str. Republicii, P-ta Republicii și P-ta G.D.Teutsch, Orașul Agnita, județul Sibiu - Regenerare urbană inteligentă Pasaj scări Steinburg, Orașul Agnita, județul Sibiu - Regenerare urbană inteligentă Padure, și spații administrative, de agrement și facilități pentru practicarea sporturilor (terenuri tenis, fotbal, baschet, volei, piste, etc) Steinburg în Orasul Agnita, județul Sibiu - Regenerare urbană inteligentă teren de sport Scoala Gimnazială "G.D.TEUTSCH", Str. Mihai Viteazu, nr. 83 Corp B AGNITA, Orașul Agnita - Regenerare urbană inteligentă teren de sport Colegiul Tehnic„ AUGUST TREBONIU LAURIAN" - Corp B, Str. Scolii, nr. 2 AGNITA, Orasul Agnita, judetul Sibiu
Durata de implementare – estimativă	2021 - 2023
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**19.863.756,68 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Domeniul Transport - Mobilitate urbană (străzi, piste de biciclete, vehicule de transport în comun etc), Pilonul Tranziția spre o economie verde***

Fișă nr. 36 **Programului Național de Redresare și Reziliență (PNRR)**

Denumire proiect propus	**"Mobilitate urbană inteligentă în cadrul PNRR în Orașul Agnita, județul Sibiu"**
Responsabil	Primăria Orașului Agnita
Beneficiari	Cetăţenii, mediul de afaceri, sectorul neguvernamental, Administraţia publică locală
Obiectiv general	Mobilitate urbană în Orașul Agnita cu reducerea emisiilor de CO2, prin achiziționarea de autovehicule electrice/ hibrid, realizarea de piste velo și reabilitare inteligentă a unor artere principale
Descrierea succintă a proiectului propus	Prin intermediul prezentului proiect se doreşte: - Reabilitare inteligentă Strada Spitalului, Orasul Agnita, judetul Sibiu - Achiziție a 4 Autobuze electrice/ hibrid, Indicatoare rutiere si marcaje, Park&ride, Autobaza + dotari, Statii de incarcare autobuz, Sistem de monitorizare a traficului inteligent, E-tiketing, sistem de afisaj - Piste de biciclete, Share space, Rastele biciclete, Statie incarcare biciclete, Biciclete, Iluminat - Reabilitare inteligenta Pasarela, str. Piata Republicii, Orasul Agnita, judetul Sibiu
Durata de implementare – estimativă	2021 - 2023
Buget – estimativ (euro fără TVA)	**12.561.759,10 euro, cu definitivarea acestuia conform documentațiilor tehnice elaborate pe baza situației din teren**
Surse de finanțare	Uniunea Europeană și Bugetul Național, cu cofinanțare de la Bugetul local/ alte surse atrase
Program Operațional/ Axă/ Direcție de finanțare	***Programului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Domeniul Transport - Mobilitate urbană (străzi, piste de biciclete, vehicule de transport în comun etc), Pilonul Tranziția spre o economie verde***